

ΤΙΤΛΟΣ X.

ΠΕΡΙ ΛΥΣΕΩΣ ΤΟΥ ΓΑΜΟΥ, ΠΕΡΙ ΔΙΑΖΥΓΙΟΥ ΚΑΙ ΠΕΡΙ ΣΥΝΕΠΕΙΩΝ ΑΥΤΗΣ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α'.

Περὶ λύσεως τοῦ γάμου.

Ἄρθ. 246. Ὁ γάμος λύεται, α') διὰ τοῦ θανάτου τοῦ ἐτέρου τῶν συζύγων, β') διὰ τοῦ διαζυγίου ἐκδιδομένου μετὰ τελεσίδικον δικαστικὴν ἀπόφασιν τῶν ἀρμοδίων Ἐκκλησιαστικῶν δικαστηρίων καὶ φέροντος τὴν ὑπογραφὴν τοῦ Προέδρου τοῦ δικαστηρίου, ὅπερ ἐξέδωκε τὴν τελεσίδικον ἀπόφασιν ἢτοι Πατριάρχου, Μητροπολίτου, Ἐπισκόπου ἢ Ἐξάρχου.

Νομ. Πατρ. Τὴν ὑπογραφήν. Τὰ διαζύγια κατὰ τὸ ἀνέκαθεν ἐπικρατοῦν ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ ἔθος φέρουσι τὴν ὑπογραφήν μόνον τοῦ ἐκδίδοντος αὐτὰ Πατριάρχου ἢ Μητροπολίτου καὶ οὐχὶ ἀπάσας τὰς ὑπογραφὰς τῶν μελῶν τοῦ δικαστηρίου· οὐδὰμῶς δ' ἐντεῦθεν συνάγεται ὅτι τὸ πρωτοδίκως ἐκδικάσαν τὴν ὑπόθεσιν δικαστήριον δὲν ἦτο νομίμως συγκεκροτημένον. Πρακτ. I. Σ. 3 Σεπτεμβ. 1876.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β'.

Περὶ διαζυγίου.

*Αρθ. 247. Διαζύγιον κοινῇ συναινέσει δὲν χωρεῖ, ἀλλὰ μόνον δι' ἓνα τῶν κάτωθι ὀνομαζομένων ρητῶς λόγων. Βασ. (28. 7) 1. *Εκδ. Βασιλικῶν ὑπὸ Ζέπου δελ. 2562 καὶ ε.

Νομ. Πατρ. Ἡ ἱερὰ Σύνοδος συνδιασκεψαμένη καὶ κατιδοῦσα τὸ εὐλογον καὶ νόμιμον τῆς διαζεύξεως ταύτης (δι' ἐγκατάλειψιν τῆς γυναικός, δι' ἔκδοσιν εἰς τὸ μοιχευθῆναι, καὶ διὰ μοιχείαν καὶ συναίνεσιν τοῦ ἀνδρὸς πρὸς διάζευξιν) ἀπεφάνητο τὴν διάζευξιν τοῦ ἀνδρογύνου τούτου. Πρ. Ι. Σ. τῆς 18 Ὀκτωβρίου 1862.

Κοινῇ συναινέσει. Ἐνεκρίθη ἡ ἔκδοσις ἀπαντήσεως τῷ Μητρ. Σμύρνης διαγορευούσης ἵνα ἐπὶ τῇ βάσει τῆς ἀμοιβαίας συγκαταθέσεως ἀμφοτέρων τῶν συζύγων εἰς τὴν ἀπ' ἀλλήλων διάζευξιν προβῇ εἰς τὴν ἔκδοσιν τοῦ νενομισμένου διαζυγίου. Πρ. Ι. Σ. τῆς 2 Δεκεμβρίου 1867, καὶ τῆς 7 Αὐγούστου 1871.

Τὸ δικαίωμα διαζυγίου προσωπικὸν ὄν δὲν μεταβαίνει εἰς τοὺς κληρονόμους· ἐπομένως αἱ ἐκ τοῦ διαζυγίου ἐπερχόμεναι συνέπειαι ἀρροῦσι μετὰ τὸν θάνατον τοῦ ἑτέρου τῶν συζύγων. *Απόφ. Μ. Σ. 26 τοῦ 1872.

*Ενεκρίθη συνοδικῶς, ἀφ' οὗ ἡ Σ. Γ. ἐδήλωσεν ὅτι συνεπιέχ ἀμοιβαίας μετὰ τοῦ ἀνδρὸς τῆς συνεννόσεως δι' ἐγγράφου θεωροῦνται οἱ σύζυγοι διεζευγμένοι, ἡ ἔκδοσις διαζυγίου Πρ. Ι. Σ. τῆς 27 Ἰουλίου 1874.

Ρητῶς λόγων. Ἡ ἔκδοσις διαζυγίου ὑπὸ ὄρον ἐξαρτωμένη ἀπὸ τῆς ὑπὸ τοῦ ἐνὸς τῶν διαδίκων ἐκτελέσεως ἢ παραλείψεως γεγονότος τινὸς ἐστὶν οὐ μόνον ἐναντία τῷ νόμῳ, ἀλλὰ καὶ ἀντικρυς ἀντίκειται εἰς τὴν ἱερότητα τοῦ μυστηρίου τοῦ γάμου, ὅστις ὡς μυστήριον καὶ ὡς θεσμὸς δημοσίας τάξεως τότε μόνον διαλύεται, ὅταν ἐναργῶς ἀποδειχθῇ, ὅτι ὑπάρχουσιν οἱ ὑπὸ τοῦ νόμου πρὸς τοῦτο ὀριζόμενοι λόγοι. *Απόφ. Ι. Σ. 68 τοῦ 1888.

*Ἡ περὶ διαζεύξεως δίκη εἶναι καθαρῶς προσωπική καὶ δὲν μεταβιβάζεται ἐν περιπτώσει θανάτου τοῦ ἑτέρου τῶν συζύγων εἰς τοὺς κληρονόμους αὐτοῦ, ἀλλ' ἀποσβέννυται συνωδᾶ τῷ νόμῳ 19 § 1. Πανδ. (24. 3). *Απόφ. Ι. Σ. 252 τοῦ 1900.

*Ὁ χαριεντισμὸς τῆς συζύγου τινὸς μετ' ἄλλοτρίου ἀνδρὸς οὐδαμῶς προβλέπεται ὑπὸ τοῦ νόμου, ὅστις ὀρίζει σαφῶς καὶ διατυποῖ τὰς αἰτίας, δι' ἃς ἔξεστι τοῖς συζύγοις διαζεύγνυσθαι καὶ εἰς ἕτερον ἀποβλέπειν γάμον. *Απόφ. Ι. Σ. 252 τοῦ 1900.

Νομ. Ε. Δ. Κοινῇ συναινέσει. Κατὰ τὸν νόμον

ἀπαγορεύεται ἡ λύσις τοῦ γάμου συναινεῖσαι τῶν συζύγων Ἀρμ. (4. 15) 11. Καὶ ἐπὶ ἐκκυρώσεως γάμου λόγῳ βίας λαθούσης χώραν κατὰ τὴν πυνυψιν αὐτοῦ, ὡς καὶ ἐπὶ διαζυγίου, ἡ ὁμολογία τοῦ ἑτέρου τῶν συζύγων δὲν ἀποτελεῖ ἀποδείξιν, διότι ἡ λύσις τοῦ γάμου συναινεῖσαι τῶν συζύγων, ἀλλὰ θέον ν' ἀποδειχθῇ ἡ βία ὑπὸ τοῦ προτείναντος αὐτῶν. Ἡ ἀπόδειξις δὲ αὕτη διατάσσεται καὶ ἐν τῇ ἐνταύτῃ ἐναγομένῳ (Πολ. Δικ. 685). Ἀπόφ. Α. Π. 279 τοῦ 1865 καὶ 209 τοῦ 1881.

Ἀρθ. 248. Ὁ ἀνὴρ δύναται νὰ ζητήσῃ τὸ διαζύγιον ἀπὸ τῆς γυναίκος ἐξ ὁπαισιότητος ταύτης.

1ον. Ἐάν δὲν εὔρῃ ταύτην παρθένον, τὴν ἡμέραν τοῦ γάμου· ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει ὁ ἀνὴρ ὑποχρεοῦται νὰ καταγγείλῃ ἀμέσως τὸ γεγονός εἰς τὴν ἀνωτέραν ἐπιτόπιον Ἐκκλησιαστικὴν Ἀρχὴν κοὶ ν' ἀποδείξῃ τοῦτο. Πεῖρα 49. 5. Ἀρμ. (4. 15) 10. Ἐκδ. Βασιλικῶν ὑπὸ Ζέπου σελ. 2567. σιμ. §. 1.

Νομ. Πατρ. Καταγγείλῃ ἀμέσως. Ἐπειδὴ ἡ κατηγορία τοῦ Δ. περὶ τῆς ἐκπαρθενούσεως τῆς Κ. παρ' ἄλλου τινὸς ὑπάρχει ἀποδεδειγμένη κατὰ τὰς κατατεθείσας μαρτυρίας καὶ ἐπειδὴ ὁ Δ. ἐγκαίρως διαμαρτυρηθεὶς κατὰ τῆς διακορεύσεως τῆς Κ. ἐπι-

μένει εἰς τὴν διάζευξιν, διὰ ταῦτα ἐνεκρίθη ἡ διάλυσις τοῦ συναινεσίου τούτου κατὰ νόμον καὶ ἡ ἐκδοσις τοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ διαζυγίου. Πρ. Ι. Σ. τῆς 2 Νοεμβρίου 1867.

Ἐν πρωτόδικον δικαστήριον συμφώνως τῷ νόμῳ παρεδείχτο τὴν ἐνστασιν τῆς ἐφεσιβλήτου, ὅτι δηλαδή ὁ ἀντίδικος σύζυγος αὐτῆς οὔτε παραιτίκα οὔτε δι' ἐναργοῦς ἀποδείξεως ἀπέδειξεν ὅτι ἡ διακορευσις αὐτῆς ἀνέρχεται πρὸ τοῦ γάμου, τοῦθ' ὅπερ ἀπαιτεῖ ὁ νόμος, ἀλλὰ τοῦναντίον ὡς ἀπεδείχθη φαίνεται γεγονυμένη οὐχὶ πέραν τοῦ χρόνου καθ' ὃν ἐτελέσθη ὁ γάμος αὐτῶν, ὁρῶς δὲ ἀπέρριψε διὰ τὸν λόγον τοῦτον τὴν αἴτησιν τοῦ ἐκκαλοῦντος περὶ διαζεύξεως αὐτοῦ ἀπὸ τῆς ἐφεσιβλήτου ὡς ἐκπεπαρθευμένης. Ἀπόφ. Ι. Σ. 34 τοῦ 1885.

Ὁ νῦν ἐφεσείων, πρῶτῳ δ' ἐναγόμενος καίτοι ἐπικαλούμενος τὴν τοῦ νόμου σχετικὴν διάταξιν (Ἀρμ. (4. 15) 10) δὲν ἐζήτησεν ἐγκαίρως τὴν ἐφαρμογὴν αὐτῆς, διότι ἀντὶ τοῦ ἀποδείξαι παραιτίκα ἤτοι τὴν ἐπαύριον τοῦ γάμου αὐτοῦ ὥς συνέλαβεν ὑπονοίας ἐναντίον τῆς συζύγου αὐτοῦ ὡς μὴ εὐρεθείσης παρθένου, τοῦναντίον ἐπὶ ἐπτάμηνον περίπου διάστημα ἐξηκολούθει συζῶν μετ' αὐτῆς ἐν πλήρει συζυγικῇ ἀγάπῃ καὶ ἁρμονίᾳ, συνεπεία δὲ ταύτης ἐξηλείφθη ἡ βίασις τοῦ περὶ διαζυγίου λόγου· ὁ δὲ ἰσχυρισμός, ὅτι

κατὰ πρῶτον νῦν ὁ διαληφθεὶς προβάλλεται ἐφεσίμως ὅτι δῖθεν ἀπὸ τῆς νυκτὸς τοῦ γάμου οὐδέποτε ἐπλησίασε τὴν σύζυγον αὐτοῦ, δὲν δύναται ἵνα ληφθῇ ὡς ὄψιν, διότι τοιοῦτόν τι δὲν διατάθη πρωτοδικῶς. Ἀπόφ. Ι. Σ. 83 τοῦ 1889.

Ὡς ἐξάγεται ἐκ τῆς δικογραφίας μετὰ τὴν ἐπελθοῦσαν μεταξὺ τῶν διαδίκων συζύγων συμβίωσιν ἐκαλύφθη κατὰ νόμον ἢ βάσις τῆς πρὸς διάζευξιν ἀγωγῆς τοῦ νῦν ἐφεσεύοντος, ἥτοι ἡ παρ' ἄλλου διαπαρθένευσις τῆς ἐφεσιβλήτου συζύγου αὐτοῦ, καθόσον ἐὰν ἀληθῶς οὕτως εἶχε τὸ πρᾶγμα, ἔδει ἵνα ὁ ἐφευμένος ἐγκαταλίπη τὴν σύζυγον αὐτοῦ καὶ διαμαρτυρηθῇ ἐνώπιον τῆς ἀρμοδίας Ἐκκλησιαστικῆς ἀρχῆς, μὴ πράξας δὲ τοῦτο ἀπώλεσε πᾶν ἐκ τούτου τοῦ λόγου ἀπορρέον δικαίωμα συνωδᾶ τῷ νόμῳ, ἀπορρίπτει δ' ἐστὶ κατὰ ταῦτα ἢ πρωτοδικῶς ἐπιδοθεῖσα ὑπὸ τοῦ ἐφεσεύοντος κατὰ τῆς συζύγου αὐτοῦ ἀγωγή ὡς ἀβάσιμος. Ἀπόφ. Ι. Σ. 159 τοῦ 1894.

2) Ἐὰν ἡ γυνὴ καταστρέφῃ ἐξεπίτηδες τὴν ὀπορὰν τοῦ ἀνδρός. Νε. 31. Λέοντος. Ἐκδ. Βασιλικῶν ὑπὸ Ζέπου δελ. 2566. σημ. § 2.

3) Ἐὰν ἡ γυνὴ παρὰ τὴν θέλησιν τοῦ ἀνδρός συμποσιάξῃ ἢ συλλοῦνται μετὰ ξένων ἀνδρῶν. Ἀρμ. (4. 15) 13. § 6. Νε 117 κεφ. 8 § 4.

Νομ. Πατρ. Συμποσιάξῃ ἢ συλλοῦνται. Ἡ

νομικὴ διάταξις ἐφ' ἧς τὸ πρωτόδικον Μητροπολιτικὸν Δικαστήριον στηρίζει τὴν ἀπόφασιν αὐτοῦ οὐδόλως ἐφαρμόζεται ἐπὶ τοῦ προκειμένου, ὡς λείαν ὁρῶς ἰσχυρίσθη ἡ ἐφεσεύουσα (ἡ κατηγορηθεῖσα, ὡς μεταβῆσα καὶ μεθυσθεῖσα μετ' ἄλλων γυναικῶν εἰς τι ἐξοικλὸν καφενεῖον παρὰ τὴν ἄδειαν τοῦ ἐφεσιβλήτου συζύγου αὐτῆς καὶ διὰ τὸν λόγον τοῦτον αἰτοῦντος τὴν ἀπ' αὐτῆς διάζευξιν), διότι μήτε κατηγορία ἐξηνέχθη ὑπὸ τοῦ ἀνδρός ὅτι ἡ γυνὴ αὐτοῦ ἐφωράθη συμποσιάζουσα καὶ συλλουομένη μετὰ ἐξωτικῶν ἀνδρῶν, ὡς λέγει ἡ διάταξις, μήτε τοιαύτη μαρτυρικὴ ἀποδείξις ἔλαβε χώραν. Ἀπόφ. Ι. Σ. 90 τοῦ 1889.

4) Ἐὰν παρὰ τὴν θέλησιν τοῦ ἀνδρός ἡ γυνὴ διανυκτερεύῃ ἔξω τῆς συζυγικῆς οἰκίας, ἐκτὸς ἐὰν ἐξωσθῇ ταύτης παρὰ τοῦ συζύγου ἢ μείνῃ παρὰ τοῖς γονεῦσιν αὐτῆς ἢ ἐν ἐλλείψει τοιούτων παρὰ συγγενέσιν αὐτῆς. Ἀρμ. (4. 15) 13. § 7. καὶ 9. Νε. 117 κεφ. 8 § 5.

Νομ. Πατρ. διανυκτερεύῃ. Τὸ πνεῦμα τοῦ νόμου καθ' ὃν, ὅταν ἡ γυνὴ διανυκτερεύσῃ ἔξω τοῦ συζυγικοῦ οἴκου, δίδεται τὸ δικαίωμα τῷ ἀνδρὶ ἵνα αἰτήσῃ τὴν ἀπ' αὐτῆς διάζευξιν, ἐννοεῖ τὰς αὐθαιρέτως ἐγκαταλιπούσας τὸν συζυγικὸν οἶκον καὶ διανυκτερεύουσας εἰς ἄγνωστον μέρος, οὐχὶ δὲ καὶ παρὰ

τοῖς γονεῦσι, γυναῖκας ἔστω καὶ παρὰ τὴν θέλησιν τῶν ιδίων συζύγων. Ἀπόφ. Ι. Σ. 3 τοῦ 1881

Ἐνεκρίθη ἡ ἐκδοσις τοῦ διαζυγίου τοῦ Κ. Β. ἀπὸ τῆς Μ. Β. ἄτε ἐγκαταλειπούσης τὸν συζυγικὸν οἶκον πρὸ δεκαπενταετίας καὶ ἰδίως πρὸ 10 ἐτῶν καὶ ἐξοφλησάσης καὶ τὰς ὕλικὰς ἀπαιτήσεις τῆς. Πρ. Ι. Σ. τῆς 15 Ὀκτωβρίου 1873.

Ἐνεκρίθη συνοδικῶς ν' ἀνακοινωθῇ τῷ Ι. Π. ὅτι δύνανται νὰ διαζευχθῇ τὴν σύζυγον αὐτοῦ ἄτε καταλιποῦσαν τὴν συζυγικὴν στέγην καὶ συζῶσαν μετ' ἄλλου ἀνδρὸς ἀναφανδόν. Πρ. Ι. Σ. τῆς 21 Ἰουλίου 1876.

Σκέψωσις γενομένης, ἐπειδὴ ἡ γυνὴ πολλάκις καταλιποῦσα τὸν συζυγικὸν οἶκον ἀρνεῖται μετὰ ἐπανειλημμένως προτροπὰς νὰ συζήσῃ μετὰ τοῦ ἀνδρὸς αὐτῆς, τὸ δὲ καταλιπεῖν τὸν συζυγικὸν οἶκον σύζυγόν τινα ἄνευ τῆς συγκαταθέσεως τοῦ ἀνδρὸς καὶ περιπλανᾶσθαι αὐτὴν κατ' ἰδίαν βούλησιν ἐστὶ λόγος ἀποχρῶν πρὸς διάζευξιν κατὰ τὸν νόμον Ἀρμ. (4.15) 13, ἐνεκρίθη ἵνα διὰ τοὺς λόγους τούτους ἐκδοθῇ ἐπιστολὴ τῷ Ἐξάρχῳ Μετσόβου ἐπιτρέπουσα τὴν διάζευξιν. Πρ. Ι. Σ. τῆς 9 Αὐγούστου 1876.

Ἡ ὑπὸ τῆς Α. Γ. ἐγκατάλειψις τῆς συζυγικῆς οἰκίας καὶ ἡ εἰς πολλὰ μέρη ἐκτὸς τῆς κατοικίας τῶν γονέων διαβίωσις αὐτῆς παρὰ τὴν ἄδειαν τοῦ

συζύγου αὐτῆς συντηροῦντις ταύτην ὑπάρχει νόμιμος λόγος ἐπιτρέπων τὴν τοῦ γάμου διάλυσιν, ὡς καὶ ἡ ἐν ἐτέρᾳ κατοικίᾳ διαμονὴ αὐτῆς, ἐν ᾗ ἐδέχετο νύκτωρ καὶ μεθ' ἡμέραν ξένον πρόσωπον. Ἀπόφ. Ι. Σ. 75 τ.ῦ 1888.

Ἡ ἐφεσίβλητος εἴτε ἀποβληθεῖσα ὑπὸ τοῦ συζύγου αὐτῆς, ὡς ἰσχυρίζεται αὕτη, εἴτε ἐγκαταλείψασα οἶκον τὸν συζυγικὸν οἶκον δὲν ἔμεινεν ἀπλῶς ἔξω αὐτοῦ, ἀλλ' ἐν τῇ οἰκίᾳ τῆς ἀδελφῆς αὐτῆς ἐπεχρύσης ἐν τῇ προκειμένῃ περιπτώσει τόπον γονέων αὐτῆς, ὅπερ οὐδόλως ἀποτελεῖ λόγον διαζεύξεως, ἐσφαλμένη δὲ καὶ ἐπομένως ἄκυρός ἐστὶν ἡ τοῦναντίον παραδεξαμένη πρωτόδικος ἀπόφασις. Ἀπόφ. Ι. Σ. 81 τοῦ 1889.

Τὸ πρωτόδικον δικαστήριον ἐσφαλμένως ἐρμηνεύσαν τὸν νόμον ἀπεφάνητο τὴν διάλυσιν τοῦ μεταξὺ τῶν διαδίκων συζύγων γάμου, διὰ τὸν λόγον ὅτι ἡ γυνὴ ἀπειμακρύνθη ἐκ τῆς κατοικίας, ἣν τοῦτο ὥρισεν αὐτῇ, ἐσφαλμένως δὲ διότι ἐὰν ἡ ἐφεσεῖουσα κατέφυγεν εἰς τοιοῦτο διάδημα ἄκουσα βεβαίως ἡναγκάσθη ἵνα προβῇ εἰς τοῦτο, γνωστοῦ ὄντος ὅτι ἀφοῦ ὁ σύζυγος δὲν ἔστεργε πλέον ἵνα παραλάβῃ αὐτὴν εἰς τὸν συζυγικὸν οἶκον καὶ ἀφοῦ ἐπίσης καὶ ἡ ἀδελφὴ αὐτῆς ἡρνήθη ἵνα κρατήσῃ αὐτὴν εἰς τὴν οἰκίαν αὐτῆς, οὐδὲν ἕτερον ὑπελείπετο τῇ ἐφεσεῖούσῃ

εἰ μὴ ἵνα ἀλλάξῃ κατοικήαν, εἰδοποιήσασα μάλιστα περὶ τούτου καὶ τὴν Μητροπολίτην τὸν καὶ πρόεδρον τοῦ δικαστηρίου, ὥστε καὶ ὁ λόγος οὗτος δὲν δίδει χώραν εἰς διάψευσιν συνφθὰ πρὸς τὸ τελευταῖον ἐδάφιον τῆς 13 διατάξεως ἐν Βιβλ. 4. κεφ. 15 τοῦ Ἀρμενοπούλου. Ἀπόφ. I. Σ. 81 τοῦ 1889.

Ἡ ἐκ μέρους τῆς συζύγου λαβοῦσα χώραν ἀποχώρησις ἐκ τοῦ συζυγικοῦ οἴκου προεληθῆσα ὥς ἀπεδείχθη ἐκ τῶν κακώσεων, ἃς ὑφίστατο αὕτη παρ' αὐτοῦ, δὲν δημιουργεῖ οὐδένα λόγον διαζυγίου ἐξ ὑπαιτιότητος αὐτῆς συγκατατεθείσης μάλιστα ἵνα συγκατοικήσῃ τῷ ἑαυτῆς συζύγῳ, ἀλλὰ μὴ γενεμένης δεκτῆς παρ' αὐτοῦ. Ἀπόφ. I. Σ. 107 τοῦ 1892.

Ἀποχρῶν λόγος διαζυγίου δὲν δύναται νὰ θεωρηθῇ πᾶσα ἐκ τοῦ συζυγικοῦ οἴκου ἀποχώρησις τῆς συζύγου, ἀλλὰ μόνον ἐκείνη καθ' ἣν αὕτη καταλιμπάνουσα τὴν συζυγικὴν ἐστίαν καταφεύγει εἰς οἴκους δυσωλύμους ἢ ἄλλους δυναμένους νὰ περᾶσχωσιν ὑπονοίας περὶ τῆς μὴ χρηστότητος τῶν ἡθῶν αὐτῆς ἢ καὶ ἀπλῶς μὴ συγγενικούς, τοιοῦτοι δὲ θεωρητέοι πάντες πλὴν οἱ τῶν γονέων καὶ ἐν ἀνάγκῃ τῶν ἀδελφῶν, εἰς δὲ τὴν ἐφeseίουσαν οὐδεμίαν τῶν περιπτώσεων τούτων δύναται νομίμως καὶ δικαίως νὰ ἐφάρμοσθῃ. Ἀπόφ. I. Σ. 193 τοῦ 1896.

Ἐπειδὴ . . . τὴν ἐφeseίουσαν εὐθύνει ἀπέναντι τοῦ νόμου οὐχὶ κυρίως ἡ παρὰ τοῖς οἰκείοις αὐτῇ εἰς ξένην γτὶν μετάβασις αὐτῆς, ἀλλ' ἡ ἄνευ προηγουμένης συγκαταθέσεως καὶ ἀμέσου πληροφορίας τοῦ ιδίου συζύγου ἐπιχειρήσις μακρῶν διὰ θαλάσσης ταξιδίων καὶ ἡ πολυχρόνιος ἀπὸ τοῦ συζυγικοῦ οἴκου ἀπουσία καὶ διατριβὴ αὐτῆς ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ. Ἀπόφ. I. Σ. 208 τοῦ 1897.

Ἐπειδὴ ἡ ἐν ξένοις οἴκοις ἐν ἡμέρᾳ, σπανίως δὲ καὶ νυκτί, μετάβασις καὶ διατριβὴ τῆς ἐφeseιούσης πρὸς ἐντιμον διὰ τῆς πρωτοπικῆς ἐργασίας πορισμὸν τῶν ἐπιτηδείων τοῦ βίου διὰ τε ἑαυτὴν καὶ τὰ τέκνα αὐτῆς οὐδόλως καθίστησιν αὐτὴν ὑπεύθυνον ἀπέναντι τοῦ νόμου, ὡς ὑπαγορευομένη ἐκάστοτε καὶ μᾶλλον ἐπιβαλλομένη αὐτῇ ὑπὸ τῆς ἀνάγκης τῆς πείνης, εἰς ἣν κατεδίκασεν αὐτὴν ὁ ἀντίδικος ἐξώσεως τοῦ συζυγικοῦ οἴκου καὶ μηδεμιᾶς μερίμνης ἐπὶ μακρὸν χρόνον ἀξιώσας αὐτήν. Ἀρμ. (4. 15) 13. Ἀπόφ. I. Σ. 210 τοῦ 1897.

Ἡ ἐφeseίβλητος καταλιμπάνουσα τὴν συζυγικὴν ἐστίαν, διατρίβουσα ὑπόπτως ἐν ἀλλοτρίῳ οἴκῳ, μεταβαίνουσα παρὰ τὴν θέλησιν τοῦ συζύγου αὐτῆς εἰς καφεῖα καὶ συμποσιάζουσα ἐν αὐτοῖς μετ' ἀνδρῶν ἐξωτικῶν καὶ μάλιστα μετὰ Μωαμεθανῶν, μεθ' ὧν καὶ εἰς τὰς ὁδοὺς ἐθεάθη ἐν ἀμάξαις περιερχομένη,

οἵτινες εἰσι λόγοι ρητῶς προβλεπόμενοι ὑπὸ τοῦ νόμου, ὡς λόγοι διαζευξέως, δικαιοῦ τὴν ἐφεσίβλητον νὰ ζητήσῃ τὴν ἀπ' αὐτῆς διαζεύξιν. Ἀπόφ. I. Σ. 234 τοῦ 1898.

Τοῦ νόμου σαφῶς καὶ ρητῶς ὀρίζοντες τὰς περιστάσεις, καθ' ἃς ἡ γυνὴ θεωρεῖται ἔξω τοῦ συζυγικοῦ οἴκου μένουσά, ἡ ἐφεσίβλητος κατέστη ὑπαίτιος τῆς διαζευξέως διανυκτερεύσασα πρὸς τὴν θελήσιν τοῦ συζύγου αὐτῆς ἐν τῷ οἴκῳ τοῦ Β. Γ. τετάρτου βαθμοῦ ἐξ ἀγγιχτείας συγγενοῦς αὐτῆς. Ἀπόφ. 237 τοῦ 1898.

Ἡ ὑπὸ τῆς συζύγου ἐν ὥρᾳ νυκτὸς ἐγκαταλείψις τοῦ συζυγικοῦ οἴκου οὐδόλως δύναται νὰ ληρῇ ὑπ' ὄψιν καὶ χρησιμεύσῃ ὡς λόγος διαζυγίου, ὅταν αὐτῇ αἰτίαν ἄμεσον ἔχῃ πρὸς ὑπὸ τοῦ συζύγου ἢ τῶν συνοίκων συγγενῶν αὐτοῦ, ὑπὸ τὰ ὄνματα καὶ τὴν συννοχὴν τοῦ ἀνδρός, διηνεκεῖς διενέξεις καὶ κακώσεις αὐτῆς καὶ μάλιστα ὅταν ἡ διὰ τὸν λόγον τοῦτον ἀποδιδράσκουσά νύκτωρ τοῦ συζυγικοῦ οἴκου γυνὴ καταφεύγῃ ζητοῦσα ἄσυλον καὶ προστασίαν πρὸς τοὺς οἰκειοὺς γονεῦσιν. Ἀπόφ. I. Σ. 243 τοῦ 1899.

Ἡ ἐφεσίβλητος ἀπουσιάσασα ἔξ κατὰ συνέχειαν νύκτας ἐκ τοῦ ἐν Ξυλοπόρτῃ συζυγικοῦ οἴκου καὶ διανυκτερεύσασα κατ' αὐτὰς αὐτοβούλως καὶ ἄνευ

εἰδήσεως τῶν ἀρμοδίων οὐχὶ ἐν τῷ οἴκῳ τοῦ πατρὸς αὐτῆς διαμένοντος καὶ ἐγκατεστημένου ἐν Κωνσταντινουπόλει, ἀλλ' ἐν τῷ τοῦ Ζ. Α. μὴ συνδεομένου μετ' αὐτῆς διὰ συγγενείας ἐξαιρουμένης ὑπὸ τοῦ νόμου ἐλέγχεται ὑποκειμένη εἰς τὴν σχετικὴν διάταξιν τοῦ διαληφθέντος νόμου τοῦ Ἀρμενοπούλου καὶ συνεπῶς εὐλογον παρεχομένη ἀφορμὴν διαζυγίου τῷ οἰκείῳ ἀνδρί.

Ἐφισταμένης μετὰ τῶν συζύγων τοπικῆς διαστάσεως, καθ' ἣν τὰ βάρη τοῦ γάμου ἐξακολουθεῖ βαρυστάζων διὰ δικαστικῆς ἀποράσεως ὁ ἀνὴρ, οἶκος συζυγικός ἐστὶ καὶ θεωρεῖται ὁ εἰς δὴν συνέζων πρὸς τῆς διαστάσεως οἱ σύζυγοι. Ἀποφ. I. Σ. 249 τοῦ 1900.

Ἐπειδὴ . . . ὁ νόμος οὐδέποτε θεωρεῖ αὐτὸν (τὸν ἐν εἰρκταῖς διατελοῦντα καὶ στερούμενον ἴσως ἀστικῶν τινῶν δικαιωμάτων) ἑγγαμὸν ὄντα ἄνευ στέγης συζυγικῆς. Ἀποφ. I. Σ. 208 τοῦ 1897.

Νομ. Ε. Δ. Ἡ Νεαρά 117 κεφ. 8 §. τελ. ὀρίζει (συμφώνως καὶ πρὸς τὸν Ν. 8 § 3 Κώδ. (5. 17) καὶ τὴν Νεαράν 22 κεφ. 15 § 2), ὅτι λόγος διαζυγίου ὑπάρχει, ἐὰν μείνῃ ἡ γυνὴ ἔξω τοῦ οἴκου, ἀπόντος τοῦ συζύγου καὶ χωρὶς εὐλόγου προφάσεως. Τοιαύτη δὲ εὐλόγος πρόφασις ὑπάρχει, ἐὰν ὁ σύζυ-

γος ἀποβάλλῃ τὴν σύζυγόν του καὶ ἀναγκάσῃ αὐτὴν οὕτω νὰ διαμείνῃ ἔξω τοῦ οἴκου του (Νεαρά 117 κεφ. 8 § 7). Ἀπόφ. Α. Π. 49 τοῦ 1866.

Ἡ Νεαρά 117 κεφ. 28 § 5. διατάττουσα, ὅτι ὁ γάμος διαλύεται, ἐάν, μὴ βουλομένου τοῦ ἀνδρός, ἡ γυνὴ ἔξω τοῦ οἴκου μείνῃ κτλ, δὲν ἐννοεῖ τὴν παρὰ τὴν ἀπαγόρευσιν τοῦ ἀνδρός ἔξω τοῦ οἴκου διαμονὴν τῆς γυναικός, ἀλλ' ἐν γένει τὴν ἄνευ συναιρέσεως τοῦ ἀνδρός ἀπομάκρυνσιν τῆς γυναικός τοῦ συζυγικοῦ οἴκου καὶ τὴν διαμονὴν αὐτῆς εἰς οἰκίαν ἄλλην ἢ τὴν τῶν ἰδίων γονέων, ἡ δὲ ἐλλείψις τῆς συναιρέσεως ἢ τῆς ἐναντίας τοῦ ἀνδρός θελήσεως, ἥτις καὶ ἐκ τεκμηρίων δύναται νὰ συναχθῇ, ἀποτελεῖ ζήτημα πραγματικὸν διαφεῦγον τὸν ἔλεγχον τοῦ Ἀρείου Πάγου· ὁ δὲ ἰσχυρισμός, ὅτι ἀπομακρυνθείσης ἅπαξ τῆς γυναικός τῆς συζυγικῆς οἰκίας καὶ μεταβάσης εἰς τὴν τῶν γονέων αὐτῆς, οὗτοι πλέον ἀσκοῦσιν ἐπ' αὐτῆς τὸ τῆς ἐπιτηρήσεως δικαίωμα, καὶ ἐπομένως καὶ ἂν μετέβῃ τῇ συγκαταθέσει τούτων εἰς ξένην οἰκίαν καὶ διέμεινεν ἐν αὐτῇ δὲν ἐφαρμόζεται ἡ προμνησθεῖσα τῆς Νεαρᾶς διάταξις, δὲν εἶναι ὀρθός, διότι περιέχει θεωρίαν ἀντικειμένην εἰς τὰς περὶ συζυγικῆς ἐξουσίας διατάξεις τοῦ νόμου, καθ' ὅς ἡ ἐπὶ τῆς συζύγου ἐξουσία τοῦ συζύγου ὑφίσταται ἀκεραία καὶ ἀπαρ-

μείωτος, ἐνόσω ὑφίσταται καὶ ὁ γάμος. Ἀπόφ. Α. Π. 213 τοῦ 1876.

Κατὰ τὴν Νεαράν 117 κεφ. 71 § 7, ἐὰν ὁ ἀνὴρ ἐκτὸς τῶν περιπτώσεων τῶν ἐν τῷ προμνημονευθέντι κεφαλαίῳ τῆς Νεαρᾶς σημειουμένων ἐξωθήσῃ ἀπὸ τοῦ ἰδίου οἴκου τὴν γυναῖκα, ὥστε ἐκείνη μὴ ἔχουσα γονεῖς, παρ' οἷς νὰ διαμείνῃ, ἐξ ἀνάγκης ἔξω τὴν νύκτα διάγῃ, δὲν δικαιοῦται ὁ ἀνὴρ νὰ ζητήσῃ ἐνεκα τοῦ λόγου τούτου διαζύγιον, διότι αὐτὸς γίνεται παρκείμενος τούτου. Ὡστε ἡ παρ' ἐξωτικῶς διαμονῇ τῆς γυναικός, ἐν ἐλλείψει γονέων, εἶναι ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει συγκεχωρημένη ὑπὸ τοῦ νόμου. Δὲν ὑποχρεοῦται δὲ ἐκ τοῦ νόμου ἡ οὕτω πῶς ἀπομακρυνθεῖσα ἀπὸ τοῦ συζυγικοῦ οἴκου γυνὴ νὰ ἐπανέλθῃ παρὰ τῷ ἀνδρὶ τῷ ἐξωθήσαντι αὐτήν, ἐνόσω οὗτος δι' ἐμπράκτου μετανοίας δὲν δηλώσῃ σπουδαίως τὴν πρὸς ἀποκατάστασιν τῆς συζυγικῆς ἀρμονίας καὶ τὴν πρὸς ἀτάραχον συμβίωσιν διάνοιαν καὶ ἀπόφασιν αὐτοῦ· ἐκ τοῦ ὅτι δὲ ὁ νόμος (ἐν κεφ. ἰδ. τῆς αὐτῆς Νεαρᾶς) τὰς διὰ μαστίγων καὶ ξύλων τύψεις τοῦ ἀνδρός κατὰ τῆς γυναικός δὲν θεωρεῖ αἰτίον ἀρκοῦν πρὸς διάλυσιν τοῦ γάμου, ἀλλὰ μόνον τὸν ἀνδρα εἰς ποινὴν ὑποβάλλει, δὲν ἔπεται ἐκ τούτου, ὅτι ὁ νόμος ὑποχρεοῖ τὴν γυναῖκα νὰ ὑφίσταται ταῦτα, συμβιοῦσα ἐκοῦτα ἄκουσα μετὰ τοῦ οὕτω πρὸς αὐτὴν προσφερο-

μένου ἀνδρός, διότι τὰ περιστατικὰ ταῦτα δύνανται νὰ δικαιολογήσωσι πληρέστερα τὴν ἀπομάχρυσιν αὐτῆς ἐκ τοῦ συζυγικοῦ οἴκου· ἡ δὲ περὶ τοῦ ἐυλόγου ἢ μὴ τῆς ἀποχωρήσεως ταύτης κρίσις ἀνήκει εἰς τὸ δικαστήριον τῆς οὐσίας. Ἀφοῦ δὲ κατὰ τὰ εἰρημμένα τὴν ἐπελθοῦσαν μεταξὺ τῶν συζύγων διάστασιν, ἥς παραίτιος ἐγένετο ὁ ἀνὴρ ἐξωθήσας τὴν γυναῖκα αὐτοῦ ἀπὸ τοῦ ἰδίου οἴκου, μόνον ἡ ἔμπρακτος μεταμέλεια αὐτοῦ δύναται νὰ πύσῃ, δὲν δικαιούται νὰ ἐγείρῃ παράπονα διὰ τὴν παράτασιν τῆς καταστάσεως ταύτης, ἀφοῦ αὐτὸς δύναται νὰ θέσῃ τέρμα εἰς αὐτήν. Ἀπόφ. Α. Π. 159 τοῦ 1878.

5) Ἐὰν ἐν ἀγνοίᾳ ἢ παρὰ τὸ ἐμπόδιον τοῦ ἀνδρός ἢ γυνῆ μεταβῇ εἰς ἵπποδρόμια, ἢ θέατρα ἢ κυνήγια διὰ νὰ ἴδῃ. Ἀρμ. (4. 15) 13 § 8. Νε. 117. κεφ. 8. § 6.

Νομ. Πατρ. Θέατρα. Ἀπορριπτέας ἐστὶ καὶ ὁ 11 λόγος ἀκυρώσεως τῆς πρωτοδίκου ἀποφάσεως, διότι οὐ μόνον δὲν παρηρμήνευσεν ἡ Μητρόπολις τὸν νόμον θεωρήσασα τὴν ἀπέλευσιν τῆς ἐφρεσειούσης εἰς χοροὺς καὶ συναυλίας αὐτοβούλως ἄνευ τῆς γνώσεως καὶ ἀδείας τοῦ συζύγου αὐτῆς, ὡς λόγον διαζυγίου, ἀλλὰ τούναντίον προσηνέχθη συμφωνότατα πρὸς τὸ πνεῦμα τοῦ νόμου λέγοντος, «ἐὰν ἵππικοῖς ἢ θεάτροις ἢ κυνηγίοις παραγένηται ἐπὶ τῷ θεωρῆσαι ἀγνοοῦν-

τος ἢ κωλύοντος τοῦ ἀνδρός,» διότι ναὶ μὲν ἀληθῶς ὁ νόμος οὗτος οὐδένα ποιεῖται λόγον περὶ χοροῦ καὶ συναυλίας, ἀλλ' ὅμως ἀναφέρει παρομοίας περιστάσεις ἀναλόγους τῇ ἐποχῇ, αἱ ὁποῖαι μάλιστα παραβαλλόμεναι πρὸς τὴν συναυλίαν καὶ τὸν χορόν εἰσι πολλῶν ἐλαφρότεροι, διότι ἐὰν ὁ νόμος καταδικάζῃ τὴν γυναῖκα τὴν ἐν ἀγνοίᾳ τοῦ ἀνδρός παραγενομένην ἐν ἵππικοῖς ἢ θεάτροις ἀπλῶς ἐπὶ τῷ θεωρῆσαι, πολλῶν μᾶλλον καταδικάσει τὴν εἰς τὴν συναυλίαν καὶ τὸν χορόν, τὸν δημοσίᾳ δοθέντα, ἐνεργὸν μέρος λαβοῦσαν, ἀγνοοῦντος καὶ ἄκοντος τοῦ ἀνδρός. Πρακτ. Ι. Σ. 30 Σεπτεμβρίου 1876.

Ὁ χορὸς ὃν ἡ ἐφρεσειούσα ἐχόρευσε καὶ δι' ὃν ὁ ἐφετίδης τοῦ σύζυγος αὐτῆς ἐνήγαγεν αὐτήν ἐπὶ διαζυγίῳ ἔλαβεν χώραν ἐν συγγενικῇ οἰκίᾳ καὶ ἐν ὅλως στενῇ οἰκογενειακῇ κύκλῳ, καὶ συνεπῶς οὐδόλως θεωρεῖται ἔνοχος ἡ σύζυγος ἀπέναντι τοῦ νόμου μὴ κατακρινώσκοντος τὰς τοιαύτας μεταξὺ τῶν συγγενῶν ἢ φίλων εὐθυμίας, μηδὲ κατατάσσοντος αὐτὰς μεταξὺ τῶν αἰτιῶν τοῦ διαζυγίου. Ἀπόφ. Ι. Σ. 191. τοῦ 1896.

6ον. Ἐὰν ἡ γυνὴ μοιχεύηται καὶ ὁ ἀνὴρ ἀποδείξῃ τοῦτο. Ἀρμ. (4. 15) 13. § 3. Νε. 117. κεφ. 8 § 2.

Νομ. Πατρ. Μοιχεύηται. Ἐνεκρίθη ἐπὶ τῇ βᾶ-

σει τῶν περὶ τῆς Μ. δοθεισῶν ἄλλων μαρτυριῶν ὅτι συνοικεῖ ἑτέρῳ ἀνδρὶ καὶ δὴ καὶ αὐτῆς τῆς ἰδίας μητρός της καὶ τῶν πληροφοριῶν τοῦ ἀγ. Δρύστραξ ἵνα ἐκδοθῇ τὸ διαζύγιον. Πρ. Ι. Σ. τῆς 10 Αὐγούστου 1874.

Σκέψεως γενομένης, ἐπειδὴ ἡ Α. κατὰ τὴν ἰδίαν αὐτῆς ὁμολογίαν καὶ τοῦ πενθεροῦ της ὑπέπεσεν εἰς τὸ ἔγκλημα τῆς μοιχείας καὶ ὁ ἀνὴρ αὐτῆς ἀπαιτεῖ τὴν ἀπ' αὐτῆς ἐπὶ τῷ λόγῳ τούτῳ διάζευξιν, ἐνεκρίθη ἡ ἐκδοσις διαζυγίου κατὰ τὰς ὑπαγορεύσεις τοῦ νόμου καὶ ἡ παραχώρησις τῶν τέκνων (ἡλικίας τοῦ μὲν 10 ἐτῶν, τοῦ δὲ 5) τῷ πατρὶ ὡς ἀποδεχθείσης μοιχαλίδος τῆς γυναικός. Πρακτ. Ι. Σ. τῆς 2 Αὐγούστου 1876.

Ἀπορριπτέα ἐστὶν ἡ περὶ ἐκδόσεως διαζυγίου ἐξ ὑπαιτιότητος τοῦ ἀνδρός αἵτησις τῆς γυναικός ἐπὶ τῷ λόγῳ ὅτι οὗτος καταγγείλας αὐτὴν ἐπὶ μοιχείᾳ δὲν ἠδυνήθη ἵνα ἀποδείξῃ τὸν ἰσχυρισμὸν αὐτοῦ, καθόσον ἐκ τοῦ μετὰ ταῦτα τοκετοῦ αὐτῆς ἀπεδείχθη ὁ ἰσχυρισμὸς τοῦ ἀνδρός ἀληθής, ἀποδεχθείσης δ' οὕτω τῆς μοιχείας διὰ τοῦ τοκετοῦ, δίκαιον καὶ νόμιμόν ἐστιν ἵνα διαλυθῇ ὁ μεταξὺ τῶν διαδίκων ὑφιστάμενος γάμος ἐξ ὑπαιτιότητος τῆς ἀθετησάσης τὴν συζυγικὴν πίστιν γυναικός, τοῦθ' ὅπερ ἡτήσατο

ὁ ἀνὴρ ἐνώπιον τῆς Ἀγίας καὶ Ἱερᾶς Συνόδου. Ἀπόφ. Ι. Σ. 64 τοῦ 1887.

Ἀκυρὸς ἐστὶν ἡ πρωτόδικος ἀπόφασις ὡς παραδεξαμένη τὴν ὅλως ἀόριστον ἀγωγὴν τοῦ ἐφεσιβλήτου μὴ ὀρίζουσιν συμφώνως τῷ νόμῳ (Ἀρμ. (1. 2) 8) πότε καὶ μετὰ τίνος ἀναστροφομένη ἡ τότε μὲν ἐναγομένη, νῦν δ' ἐφεσεῖουσα σύζυγος παρέβη τὴν συζυγικὴν πίστιν καὶ ποῦ διέμεινε μεθύουσα ὀλοκλήρους νύκτας. Ἀπόφ. Ι. Σ. 122 τοῦ 1893.

Ὁρθῶς τὸ πρωτόδικον δικαστήριον δὲν ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν τὴν κατὰ τῆς συζύγου αὐτοῦ κατηγορίαν τοῦ ἐφεσεῖοντος ὡς γενικὴν καὶ ἀόριστον καθόσον ρητῶς ὁ νόμος ὀρίζει ὅτι «ὁ γραφὴν κατηγορίας ἀποτιθέμενος ὀφείλει σαφηνίζειν καὶ τὸ ἀμάρτημα καὶ τὸν χρόνον καὶ τὸν μῆνα καὶ τὸν τόπον, ἐν ᾧ ἡμαρτήθη τυχὸν ἡ μοιχεία καὶ μετὰ ποίου προσώπου, τὴν ἡμέραν δ' ἢ τὴν ὥραν οὐκ ἀναγκάζεται λέγειν.» Ἀρμ. (1. 2) 8. Ἀπόφ. Ι. Σ. 133 τοῦ 1893.

Τὸ πρωτόδικον δικαστήριον κακῶς δὲν ἀπέρριψε τὴν ἀγωγὴν ὡς ἀόριστον διὰ τὸ μὴ προσδιορίζεσθαι ἐν αὐτῇ μήτε τὸν χρόνον, καθ' ὃν, μήτε τὸν τόπον, ἐν ᾧ, μήτε τὸ πρόσωπον μεθ' οὗ διεπράχθη τὸ ἔγκλημα τῆς μοιχείας συνωδᾶ τῷ Ἀρμενοπούλῳ (1. 2) 8. Ἀπόφ. Ι. Σ. 122 καὶ 133 τοῦ 1893 καὶ 232 τοῦ 1898.

Καλυφθείσης τῆς δικτυπωθείσης ὑπὸ τοῦ ἐφεσείοντος περὶ μοιχείας κατηγορίας διὰ τῆς προσκλήσεως τῆς συζύγου αὐτοῦ εἰς συμβίωσιν, ὡς ἐπάγεται ἐκ τῆς πρωτοδίκου ἀποφάσεως καὶ τῇ ἐν ταῖς προτάσεσι κατ' ἐφεσιν ὁμολογίᾳ αὐτοῦ τούτου, ὁ ἐφεσείων οὐδόλως δικαιοῦται ἵνα αἰτῇται διὰ τῆς ἐφέσεως αὐτοῦ ὅπως κηρυχθῇ ὁ μετὰ τῆς ἀντιδίκου αὐτοῦ γάμος διαλελυμένος ἐξ ὑπαιτιότητος αὐτῆς.

Οὕτε δυνατόν, οὔτε νόμιμόν ἐστιν ἵνα ἡ Ἱερὰ Σύνοδος στηριζομένη ἀπλῶς καὶ μόνον ἐπὶ τῶν ἐν τῇ δικογραφίᾳ κατατεθειμένων καὶ εἰς τὴν ἐφεσεύουσαν ἀποδιδωμένων ἐρωτικῶν ἐπιστολῶν καταδικάσῃ ταύτην ἐπὶ μοιχείᾳ Ἀπόφ. Ι. Σ. 191 τοῦ 1896. 157 τοῦ 1894.

Ἡ εἰς τὸν οἶκον τῆς συζύγου μετὰ τὴν κοινοποίησιν τῆς ἐπὶ μοιχείᾳ ἀγωγῆς ἐκ διαλειμμάτων μετάβασις τοῦ συζύγου οὐδαμῶς προϋποτίθησι δεδομένην αὐτῷ ὑπὸ τῆς ὕβρισθείσης συγγνώμην, καθόσον, κληήρους ταύτης διατελούσης ἕνεκα ἀποπείρας αὐτοκτονίας διὰ τὸ κατενεχθὲν κατὰ τῆς τιμῆς αὐτῆς τραῦμα, ἡ εἰς τὸν συζυγικὸν οἶκον εἰσοδος τοῦ συζύγου ἐτύγχανεν ἀνεξάρτητος τῆς θελήσεως αὐτῆς καὶ συνεπῶς δὲν δύναται, καὶ ἂν ἀληθεύῃ ὁ ἰσχυρισμὸς οὗτος, ἵνα καταλογισθῇ εἰς βά-

ρος αὐτῆς καὶ θεωρηθῇ ὡς δεδομένη συγγνώμη καὶ συμβίωσις. Ἀπόφ. Ι. Σ. 250 τοῦ 1900.

Νομ. Ε. Α. Ἡ μοιχεία, ὡς πρᾶξις ἀξιοποινος, ὑπάγεται εἰς τὴν ἀρμοδιότητα τοῦ ποινικοῦ δικαστηρίου, ὡςάκις ὅμως ὁ σύζυγος αἰτῇται τὴν διάζευξιν ἐνώπιον τοῦ πολιτικοῦ δικαστηρίου ἕνεκα παραβιάσεως τῆς περὶ τὸν γάμον πίστεως, ἡ ἀγωγή του δικάζεται ἀναγκαιῶς ὑπὸ τοῦ πολιτικοῦ δικαστηρίου, ὡς καὶ πᾶν ἕτερον περιστατικὸν πρὸς τὸν αὐτὸν σκοπὸν προταθέν, χωρὶς νὰ προηγῇται ποινικὴ καταδίωξις. Τοῦτο δὲ καθίσταται δῆλον ἐκ τῆς μὴ ὑπάρξεως οὐδεμιᾶς περὶ τούτου ἐναντίας διατάξεως, προσέτι δὲ ἐκ τοῦ ἄρθ. 682 καὶ ἐπ. Πολ. Δικ. καὶ τοῦ ἄρθ. 286. Ποιν. Νόμου. Ἀπόφ. Α. Π. 22 τοῦ 1842.

Κατὰ τὸν Ν. 2 § 3 Π. (48. 5) Ν. 11 Κώδ. (9. 9) ὁ σύζυγος δὲν δύναται νὰ κατηγορήσῃ ὡς μοιχαλίδα τὴν σύζυγον αὐτοῦ, ἐπομένως οὔτε νὰ ζητήσῃ ἕνεκα τοιούτου λόγου τὴν διάζευξίν του, ὅταν μετὰ τὴν μοιχείαν σιωπήσῃ δεχόμενος εἰς τὴν οἰκίαν του ὡς σύζυγόν του τὴν γυναῖκα ταύτην. Ἀπόφ. Α. Π. 42 τοῦ 1850.

Συστατικὸν τῆς παραβιάσεως τῆς περὶ τὸν γάμον πίστεως εἶναι α) γάμος πραγματικῶς ὑφιστάμενος καὶ β) πολιτικῶς ἀνεγνωρισμένος νόμιμος καὶ

ἐγκυρος γάμος (Ν. 13 § 1 καὶ 4 Π. (48. 5). Ἡ ὑπαρξίς ἢ μὴ ὑπαρξίς νομίμου γάμου, ὡς ἀντικείμενον δημοσίας τάξεως, δὲν δύναται ν' ἀποδειχθῇ διὰ τῆς ὁμολογίας, ἄρα πολὺ ὀλιγώτερον διὰ τῆς σιωπῆς τῆς δῆθεν συζύγου καὶ τοῦ ἐπὶ μοιχείᾳ συνεργοῦ αὐτῆς. Ἀπόφ. Α. Π. 179 τοῦ 1865.

7ον. Ἐὰν ἡ γυνὴ διαταχθεῖσα δι' ἀποφάσεως δικαστικῆς ν' ἀκολουθήσῃ τῷ ἀνδρὶ μὴ προσδῶλῃ τὴν ἀπόφασιν δι' ἐνδίκου τινὸς μέσου, ἀφῆσθαι δὲ νὰ παρέλθῃ τριετία ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς κοινοποιήσεως καὶ δὲν συμμορφωθῇ πρὸς τὴν ἀπόφασιν ταύτην, ἀλλὰ καὶ πάλιν ἐμμένῃ εἰς τὴν ἀρνησίαν της καὶ μετὰ νέαν αἰτησίαν τοῦ ἀνδρὸς ἐξαίτουμένου τὸ ἀπὸ ταύτης διαζυγίον του μὴ προσδῶλῃ δι' ἐνδίκου τινὸς μέσου τὴν νέαν ταύτην ἀπόφασιν τοῦ δικαστηρίου, ἀλλ' ἀφῆσθαι νὰ γείνῃ αὕτη τελεσιδίκος. Ἐγκ. Πατριαρχικὴ καὶ Συνοδικὴ τῆς 5 Αὐγούστου 1894, ἐπὶ τῆς Πατριαρχείας Νεοφύτου τοῦ Η'. Παρ. Τμ. II Κεφ. Γ'. Η. 1ον

Νομ. Πατρ. Γράφοντες ἐντελλόμεθα ἐκκλησιαστικῶς ἵνα μετακαλεσαμένη παρ' ἐαυτῇ τὴν γυναῖκα παρακινήσῃ αὐτὴν εἰς τὸ νὰ προσέλθῃ εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ συζύγου ἀδυνατοῦντος νὰ μεταβῇ εἰς τὴν πατρίδα, καὶ εἰ μὲν ὑπακούσῃ καὶ πεισθῇ, ἔχει κα-

λῶς, εἰ δὲ μὴ, ἐπειδὴ πλέον εὐπρόσωπος καὶ εὐάφομος ἢ τοῦ διαζυγίου αἵτησις, νὰ ἐκδώσῃ καὶ ἐξαποστείλῃ αὐτό. Γρ. Πατρ. καὶ Συν. τῆς 22 Μαρτίου 1814. (Κώδ. 12. σελ. 174). ὅμοιον (Κώδ. 15. σελ. 83).

Ἐκτρώχθη ὁ γάμος διαλελυμένος καὶ ἐξ ὑπαιτιότητος καὶ τῆς γυναικός, καθόσον αὕτη οὐδαμῶς ἐστὶν ἀπηλλαγμένη ποιᾶς τινος εὐθύνης ὡς ἀρνηθεῖσθαι ν' ἀκολουθήσῃ τὸν σύζυγον αὐτῆς ἐν τῷ ἐν Βιτωλίοις συζυγικῷ οἴκῳ, ἐν ᾧ κατὰ τὸν νόμον ἡ γυνὴ ἔχει καθήκον νὰ συνοικῇ μετὰ τοῦ συζύγου αὐτῆς. Ἀπόφ. Ι. Σ. 80 τοῦ 1889.

Ἡ ἐφεσείουσα σύζυγος ἀρνούμενη ἐπιμόνως ἵνα ὑπακούσῃ εἰς τὴν ἐτυμηγορίαν τοῦ πρωτοδίκου δικαστηρίου ὑποχρεοῦντος αὐτὴν ἵν' ἀκολουθήσῃ καὶ συμβιώσῃ τῷ ἀνδρὶ αὐτῆς ἐν ἰδιαιτέρῳ ἐκτὸς τοῦ πατρικοῦ αὐτοῦ οἴκῳ ἄθετεῖ οὕτω τὰς πρὸς τὸν συζυγικὸν βίον διαγορευομένας ὑπὸ τοῦ νόμου ἱερὰς ὑποχρεώσεις τῆς συζύγου. Ἀπόφ. Ι. Σ. 223 τοῦ 1898.

Τριετία. Ἐπειδὴ ὅπως ὁ ἀνὴρ κτήσεται δικαίωμα ἀγωγῆς ἐπὶ διαζεύξει κατὰ τὴν περίπτωσιν, καθ' ἣν ἡ σύζυγος διαταχθεῖσα δικαστικῶς ἵνα ἀκολουθήσῃ καὶ συμβιώσῃ τῷ ἀνδρὶ αὐτῆς παραβῇ τὴν ἐντολὴν ταύτην τοῦ δικαστηρίου, ἀνάγκη κατὰ τὴν ἐγκύκλιον τοῦ Πατριαρχείου τῆς 5 Αὐγούστου

1894 ἵνα παρέλθῃ πλήρης τριετία ἀπὸ τῆς εἰς αὐτὴν κοινοποιήσεως τῆς ἀποφάσεως, τὸ δὲ πρωτόδικον δικαστήριον μὴ ἀναμεῖναι τὴν ὁλοσχερῇ πάροδον τῆς τριετίας ταύτης, ἀλλὰ θεωρήσαν ἐπαρκῆς τὸ ἀπὸ τῆς ἀποφάσεως διαρρεῦσαν πεντάμηνον χρονικὸν διάστημα, ὅπως καταλογίσῃ τῇ γυναικὶ τὴν ὑπαιτιότητα τῆς μὴ συμμορφώσεως αὐτῆς πρὸς τὴν τοῦ δικαστηρίου ἀπόφασιν, ἐξέβη προφανῶς τῆς θέσιν νόμου ἐπεχρίσεως διὰ τὰς Μητροπόλεις τοῦ Οἰκουμενικοῦ Θρόνου ἐγκυκλίου ταύτης τῶν Πατριαρχείων καὶ ἀκυρωτέαν ἐξ αὐτοῦ ἀπέφηνε τὴν ἐκκλουμένην αὐτοῦ ἀπόφασιν. Ἀπόφ. Ι Σ. 243 τοῦ 1899.

Ἄρθ. 249. Ἡ γυνὴ δύναται νὰ ζητήσῃ διαζύγιον ἀπὸ τοῦ ἀνδρὸς ἐξ ὑπαιτιότητος τούτου.

1ον. Ἐὰν ὁ ἀνὴρ ᾖναι ἀνίκανος πρὸς συνουσίαν ἐπὶ **τριετίαν** ἀπὸ τὴν ἡμέραν τοῦ γάμου καὶ μὴ ἀποδείξῃ τὴν ἰκανότητά του. Νρ. 7 καὶ 22. Κεφ. 6.

Νομ. Πάτρ. Ἀνίκανος. Τούτου χάριν, ἵνα μὴ τι ψυχόλαβες τῇ αἰτούσῃ ἐπισυμβῇ ὡς νεαζούσῃ κατὰ τὴν νομικὴν διαγόρευσιν τοῦ ἱεροῦ Ἀρμενοπούλου ἐν βιβλ. (4. 15) 2 ἐπιτρέπουσαν τὴν ἐν τοιαύτῃ περιστάσει ἀνικανότητα τοῦ ἀνδρὸς πρὸς γαμικὴν συνάφειαν διάλυσιν τοῦ συνοικεσίου μετὰ

παρέλευσιν τριῶν χρόνων ἀπὸ τοῦ γάμου, ἐγνώμεν διαζεύξαι αὐτὴν ἀπὸ τοῦ ἀνδρὸς αὐτῆς. Γρ. Πάτρ. κατὰ Σεπτέμβριον 1840.

Εἴναι μὲν ἀληθὲς ὅτι ἐν τῇ 22 Νεαρᾷ ἀναφέρεται διατυπούμενος πρὸς διάζευξιν λόγος ἡ ἀνικανότης τοῦ ἀνδρὸς. ἀλλὰ ρητῶς λέγεται ὅτι ἐπιτρέπεται διὰ τὸν λόγον τοῦτον ἡ διάζευξις μετὰ πάροδον τριετίας. Ἀπόφ. Ι Σ. 112 τοῦ 1892.

Ἐνεκρίθη, ἵνα ἐκδοθῇ ἀπάντησις λέγουσα ὅτι, εἰάν, ὡς λέγει, ἐγένετο φυγόδικος ὁ ἀνὴρ ἐπὶ δύο καὶ ἡμισυ ἔτη, αὐτὴ δὲ ἀπεδείχθη παρθένος οὔσα καὶ περ συνοικήτασα αὐτῷ ὑπὲρ τοὺς δύο μῆνας, δύναται ἐκδοῦναι τὸ διαζύγιον. Πρ. Ι Σ. τῆς 21 Ὀκτωβρίου 1874.

Ἐπειδὴ, μὴπω παρελθούσης τῆς ὑπὸ τοῦ νόμου χρησιμοποιήσεως τῇ ἀνδρὶ ἀπὸ τοῦ τῶν γάμων καιροῦ τριετίας, ὅπως ταῖς ἀληθείαις δείξῃ οὗτος ὅτι οἷός ἐστι συνέναι γυναικὶ καὶ τὰ παρὰ τῆς φύσεως ἀνδράσι δεδομένα πρόκειται, τὸ πρωτόδικον δικαστήριον οὐχὶ νομίμως ἐκέρχησε δεξιόμενον προώρως τὴν ἀγωγὴν τῆς ἐναγούσης καὶ στηρίξαν τὴν ἐτυμηγορίαν αὐτοῦ ἐπὶ βάσει μὴ ὑπαρχούσης, συνεπῶς δ' ὑπόχρεώς ἐστιν ἡ γυνὴ κατὰ τὸ ρητὸν καὶ σαφὲς γράμμα τοῦ νόμου ὅπως ἀναμείνῃ τὴν πάροδον τριῶν τελειῶν ἐνιαυτῶν ἀπὸ τοῦ τῶν γάμων καιροῦ καὶ εἴτα χω-

ρήση ἀρμοδίως εἰς τὴν διάλυσιν τοῦ συνοικεσίου. Νε. 22 κεφ. 6 Βασ. (28. 7) 4 καὶ Ἀρμ. (4. 15) 2. Ἀπόφ. Ι. Σ. 246 τοῦ 1899.

Τοῦ νόμου Βασ. (28. 7) 4 καὶ Ἀρμ. (4. 15) 2 σαφῶς ὀρίζοντος καὶ ἀξιοῦντος τὴν πάροδον τριῶν τελείων ἐνιαυτῶν ἀπὸ τοῦ τῶν γάμων καιροῦ, προκειμένου περὶ ἀνικανότητος καὶ ἀπραξίας κοίτης τοῦ ἀνδρός, καὶ μὴ δεχομένου ἀγωγὴν τῆς γυναικὸς ἐπὶ διαζεύξει, πρὶν ἢ ὁλόκληρος παραδράμῃ ἐν συμβιώσει ἢ τριετίᾳ, ἢ παραδοχῇ τοιαύτης ἀγωγῆς παραβιάζει τὸν νόμον.

Ὁ νομοθέτης δι' ὧν χρῆται ἐν τῷ σχετικῷ νόμῳ φράσεων καὶ δὴ τῆς λέξεως «ἀληθείαις» οὐδὲν ἕτερον βούλεται ἵνα παρασημάνῃ καὶ ὑποδείξῃ εἰ μὴ τὴν ἐν συμβιώσει τῶν συζύγων πάροδον τῆς τριετίας ταύτης καθ' ἣν ὡς εἰς χρόνον δοκιμαστικὸν ἐφικτὸν ἔσται τῷ ἀνδρὶ ἵνα δείξῃ διὰ τῶν πραγμαμάτων ὅτι ἱκανὸς ἔστι συνιέναι γυναικὶ καὶ τὰ παρὰ τῆς φύσεως ἀνδράσι δεδομένα πράττειν.

Τῶν συζύγων μὴ ἐν συμβιώσει ἀναμενόντων τὴν πάροδον τῆς νομίμου τριετίας, ἀλλ' ἐν διαστάσει κατ' αὐτὴν διατελούντων, ὁ ὀρθὸς λόγος ἀδυνατεῖ ἵνα συλλάβῃ, πῶς ἔσται δυνατὸν τῷ ἀνδρὶ ἵνα πράσῃ τῇ συζύγῳ αὐτοῦ τὰ ἅτινα ζητεῖ ὁ νόμος

ψηλαφητὰ τεκμήρια τῆς περὶ τὸ μίγνυσθαι γυναικὶ ἱκανότητος αὐτοῦ.

Μὴ ὑρισταμένου ἐν γὰρ τῷ παρόντι λόγου τινὸς νομίμου συγχωροῦντος τῇ γυναικὶ ζῆν μακρὰν τοῦ συζύγου αὐτῆς ἐν ἰδιαιτέρᾳ στέγῃ καὶ κοίτῃ, ἐπιβάλλεται αὐτῇ κατὰ νομικὴν ἀνάγκην νὰ συζήσῃ τὸ ὑπόλοιπον τῆς νομίμου τριετίας διάστημα μετὰ τοῦ συζύγου, ἵνα γεννηθῇ τὸ τεκμήριον ἀνικανότητος τοῦ ἀνδρός. Ἀπόφ. Ι. Σ. 251 τοῦ 1900.

Νομ. Ε. Δ. ἐπὶ τριετίαν. Τὴν ἐπὶ τριετίαν ἀνικανότητα τοῦ ἀνδρός τεκμαίρεται ὁ νόμος ὡς διαρκῇ καὶ ἀπόλυτον, ἀδιακρίτως, ἂν αὕτη ᾖ προσκαίρος ἢ διαρκής, καὶ ἐπομένως ὑπάρχει λόγος πρὸς διαζεύξιν. Ἀπόφ. Α. Π. 182 τοῦ 1856.

2ον. Ἐὰν ὁ ἀνὴρ ἐπιβουλεύων τῇ σωφροσύνῃ τῆς γυναικὸς ἐπιχειρίσῃ νὰ ἐκδώσῃ ταύτην εἰς ἄλλους πρὸς μοιχείαν. Ἀρμ. (4. 15) 14 § 4.

3ον. Ἐὰν ὁ ἀνὴρ κατηγορήσῃ τῆς γυναικὸς ἐπὶ μοιχείᾳ καὶ μὴ δυναθῇ ν' ἀποδείξῃ τὴν μοιχείαν. Ἀρμ. (4. 15) 14. § 4.

Νομ. Πατρ. μὴ δυναθῇ ν' ἀποδείξῃ τὴν μοιχείαν. Σκέψας τοίνυν γενομένης, ἐπειδὴ ὁ ρηθεὶς Γ. Ζ. οὐκ ἠδυνήθη ἀποδεῖξαι τὰ ὅσα κατεῖπε τῆς συζύγου του ἀδίκως διασύρας τὴν ὑπόληψιν αὐτῆς,

ἐνεκρίθη ἡ ἀπ' ἀλλήλων κατὰ νόμον διάζευξις, ὑποχρεωθέντος τοῦ ἀνδρός εἰς πληρωμὴν 20 χιλ. γρ. σίων διὰ τὴν ἐπταετῇ ἐγκατάλειψιν καὶ 10 χιλ. γρ. πρὸς ποινὴν αὐτοῦ διὰ τὴν προσβολὴν τῆς τιμῆς αὐτῆς. Πρ. Ι. Σ. τῆς 12 Ἰουλίου 1862.

Κατὰ τὸν νόμον ἡ ὑπὸ τοῦ ἀνδρός αὐτῆς κατηγορηθεῖσα ἐπὶ παραβάσει τῶν συζυγικῶν καθηκόντων γυνή, ἅμα δὲν ἀποδείχθῃ ἡ τοιαύτη τοῦ ἀνδρός κατηγορία, δικαιούται ἵνα διαζευχθῇ ἀπὸ τοῦ τοιοῦτου συζύγου αὐτῆς. Πρακτ. Ι. Σ. 21 Αὐγούστου 1871.

Ἐπειδὴ τοίνυν ἡ κατηγορία ὑπῆρχεν αὕτη ὅτι μετὰ τινος Γ. ἐώρακεν αὐτὴν ἁμαρτάνουσαν καὶ παραστῆσαι τοῦτο οὐκ ἠδυνήθη, ἐκείνη δὲ ὡς κατηγοροῦσα αὐτὸν οὐδαμῶς στέργει, οὐδὲ ἄνδρα αὐτῆς ὀνομάζεσθαι θέλει, τούτου χάριν ἀποφαινόμεθα τὴν διάλυσιν τοῦ συναιεσίου. Γρ. Πατρ. Νεοφύτου τοῦ Β'. 1611 κατὰ Μάιον. (Κῶδις 1. σελ. 46.)

Ἐνεκρίθη ἡ ἀπ' ἀλλήλων διάζευξις τοῦ ἀνδρός κατηγορήσαντος τῆς γυναικὸς καὶ μὴ ἀποδείξαντος τὴν μοιχείαν. Πρ. Ι. Σ. τῆς 27 Μαΐου 1863.

Ἐνεκρίθη ἡ ἔκδοσις ἐπιστολῆς δ' αγορευούσης τῇ ἀγίῳ Ἰωνίου, ὅτι ὀφείλει διαζεῦξαι πλέον ἀνυπερβέτως τὸ ἐν λόγῳ συναιεσίον, ἅψ' οὗ ὁ ἀνὴρ ἐδυσπῆμηση τὴν γυναικὰ του ὡς ἀθεμίτους μετὰ διαφύ-

ρων συνδέσσαν σχέσεις, χωρὶς νὰ δυνηθῇ ν' ἀποδείξη πῶς τὴν ἐνοχλὴν αὐτῆς, περιπλέον δὲ καὶ ἐνεκεν ἀνιάτου ἀσθενείας οὐδὲ τὰ συζυγικά του καθήκοντα ἱκανὸς ἔστιν ἐκπληρῶσαι, ἡ δὲ γυνὴ ἐπιμένει εἰς τὴν περὶ διαζεῦξεως δικαίαν ἀξίωσίν της. Πρ. Ι. Σ. τῆς 3 Ἰουνίου 1872.

Ἀποφαινόμεθα οὖν ἵνα τὸ μὲν προεκδοθὲν διαζυγίον τοῦ εἰρημένου ἀπὸ τῆς γυναικὸς αὐτοῦ ὑπάρχῃ ἄκυρον καὶ ἀκύρουν, πρῶτον μὲν ὅτι, ὡς εἴρηται, μόνῃ ὑποψία ἀνδρός πρὸς γυναικὰ περὶ μοιχείας αὐτῆς οὐκ ἔστιν ἐγκλημα πρὸς διάζευξιν, δεύτερον δὲ ὅτι λόγος ἐν ὑποψίᾳ λεγόμενος οὐκ ἔστι γραφὴ πρὸς δικαστήριον. Ἐὰν δὲ καὶ εἰς τὸ ἐξῆς δυστροποῦσα ἡ ρηθὲν ὁμολογία ἐπιμείνῃ τῇ ἰδίᾳ ἑαυτῆς πεισμονῇ καὶ μὴ στέρξῃ τὴν μετὰ τοῦ νομίμου ἀνδρός συναιεσίαν, μενέτω ἄγαμος διὰ βίου πρὸς σωφρονισμόν καὶ ἔλεγχον τῶν ἀτάκτων καὶ τῆς προικὸς δ' αὐτῆς καὶ προγαμίας δωρεῆς οὐδὲν ἀπολαβέτω οὐδὲ ἄλλο τι, εἰ δέ γε καὶ ἀποδιδράσκουσα εἰς τὸν πατρικὸν αὐτῆς οἶκον παρέλαβε μεθ' ἑαυτῆς πολὺ ἢ ὀλίγον τι ἐκ τοῦ ἀνδρικοῦ αὐτῆς οἴκου, κακεῖνα πάντα ὀπίσω ἀποδῶ τῷ ἀνδρὶ ἵνα φυλάττωνται τοῖς παισὶν ἅτινα πάντα ἔχεται ὁ πατήρ αὐτῶν καὶ κηδεσθῶ καὶ ἐπειδὴ ὁ ρηθεὶς Νικολάκης ὑπισχνεῖται ὅπως, ἐν ἐπιστροφῇ πρὸς αὐτὸν ἡ ρη-

θεῖσα νόμιμος αὐτοῦ γυνή, ἔχη ἀγαπᾶν καὶ περιθάλπειν αὐτὴν κατὰ πάντα τρόπον, ἐπιλαθόμενος πάσης τῆς μεταξύ αὐτῶν ψυχρότητος, διὰ τοῦτο ἔαν μὴ ἐπιστρέψῃ πρὸς αὐτὸν ἢ ρηθεῖσα Θωμάκω, ἔχέτω ἄδειαν ὁ ρηθεὶς Νικολάκης λαβεῖν ἑτέραν γυναῖκα καὶ στεφανωθῆναι μετ' αὐτῆς χριστιανικῶς. Γρ. Πατρ. κατὰ Ἀπρίλιον 1785.

Τὸ πρωτόδικον δικαστήριον συνωδᾷ πρὸς τὸν νόμον παρεδέξατο τὴν αἵτησιν τῆς γυναικὸς (Ἀρμ. (4. 15) 14) καὶ ἐκήρυξε διαλελυμένον τὸν μεταξύ αὐτῶν γάμον, ἀφοῦ ὁ ἀνὴρ κατηγόρησε τῆς γυναικὸς αὐτοῦ ἐπὶ μοιχείᾳ ἐνώπιον τοῦ δικαστηρίου καὶ δὲν ἀπέδειξε τὴν κατηγορίαν ταύτην· ἀρκεῖ δὲ κατηγορία οὕτως ἐπισήμως γενομένη καὶ γραφεῖσα ἐν τοῖς πρακτικοῖς τοῦ δικαστηρίου ἵνα χορηγήσῃ τῇ γυναικὶ τὸ δικαίωμα τῆς ἀπὸ τοῦ συκοφαντήσαντος καὶ πανδήμως οὕτως εἰπεῖν τὴν ὑπόληψιν αὐτῆς διασύραντος διαζεύξεως αὐτῆς, οἷ ἕνεκεν δὲν δύναται βεβαίως νὰ ὑπάρξῃ πλέον ἢ πρέπουσα καὶ ἀναγκαία μεταξύ τῶν συζύγων ἁρμονία. Ἀπόφ. I. Σ. 25 τοῦ 1885.

Αἱ ἐν τῇ ἀπὸ λ'. Ἀπριλίου 1884 ἀναφορᾷ τοῦ Γ. Χ. ὑπάρχουσαι ἐκφράσεις «ἐπειδὴ ἐξακολουθεῖ κοιμωμένη ἐν τῇ αὐτῇ κλίνῃ μετὰ τοῦ ἐνηλίκου ἀδελφοῦ της, τὸ δὲ μυστήριον τοῦ γάμου διατάσσει

τὴν κοίτην ἀμείαντον, ὁ δὲ νόμος οὐδεμίαν ἀποδέχεται ἀδελφότητα ἢ συμμετοχὴν τῆς συζυγικῆς κλίνης» ἀποτελοῦσι προφανῶς κατηγορίαν ἐπὶ μοιχείᾳ, αἱ δ' ἐναντία διαβεβαιώσεις του δὲν ἀποτελοῦσιν ἀρκοῦσαν δικαιολογίαν του, ἀλλὰ δίδουσι χώραν πρὸς διάζευξιν. Ἀπόφ. I. Σ. 55. τοῦ 1886.

Ναὶ μὲν ὁ νόμος, ὃν ἐπικαλεῖται ὁ ἐφεσείων (Ἀρμ. (4. 15) 4), τότε μόνον δίδωσι τὸ δικαίωμα τῇ γυναικὶ ἵνα ζητήσῃ τὴν ἀπὸ τοῦ ἀνδρὸς διάζευξιν, ὅταν οὗτος κινήσῃ ἀγωγὴν περὶ μοιχείας αὐτῆς ἐνώπιον τοῦ ἁρμοδίου δικαστηρίου καὶ δὲν ἀποδείξῃ ταύτην, δὲν δίδωσιν ὅμως καὶ τὸ δικαίωμα εἰς τὸν ἀνδρα, ἵνα ὅπου καὶ ἂν εὕρισκῃται διασύρῃ καὶ συκοφαντῇ τὴν γυναῖκα αὐτοῦ ὡς ἐπὶ τοῦ προκειμένου δυσφημῶν αὐτὴν δημοσίᾳ καὶ προσβάλλων τὸ τιμαλφέστερον αὐτῆς χρῆμα, οἷον τυγχάνει ἡ τιμὴ καὶ ἡ ὑπόληψις, τοῦναντίον, ἂν ἀποβλέψῃ τις οὐχὶ εἰς τὸ γράμμα ἀλλ' εἰς τὸ πνεῦμα τοῦ νόμου καὶ τῶν σχετικῶν διατάξεων, δεῖται ἵνα παραδεχθῇ ἐξ ἀναλογίας ὅτι ἀφοῦ διὰ τὴν ἐνώπιον δικαστηρίου ἀγωγὴν τοῦ ἀνδρὸς ἐπὶ μοιχείᾳ τῆς γυναικὸς, ἥτις γίνεται γνωστὴ εἰς κύκλον στενόν, ἐπιτρέπει εἰς αὐτὴν ἵνα ζητήσῃ τὸ διαζύγιον αὐτῆς μὴ ἀποδειχθείσης τῆς κατηγορίας, κατὰ μείζονα λόγον ὁ νομοθέτης, ὅστις δι' ἑτέρας διατάξεως τοῦ αὐτοῦ κεφα-

λαίου επιβάλλει χρηματικὰς ποινὰς τῷ τύπτοντι ἢ κακοποιοῦντι τὴν σύζυγον αὐτοῦ, ἐννοεῖ ὅτι καὶ ἡ γυνή, τὴν ὁποῖαν ὁ ἀνὴρ αὐτῆς οὐ παύεται δεξιᾶ καὶ ἀριστερᾶ κακολογῶν καὶ διασύρων ὡς πόρνην, δύναται ἵνα τύχη τῆς ἀπαλλαγῆς αὐτῆς διὰ τοῦ διαζυγίου ἀπὸ τοιοῦτου ἀνδρός, ὅστις οὕτω καθίστησιν ἀδύνατον τὴν συζυγικὴν ἁρμονίαν καὶ συμβίωσιν, ὡς ὁρθῶς ἀποφαίνεται τὸ Ἐκκλησιαστικὸν Δικαστήριον· ἄλλως δὲ καὶ ἡ ἐρμηνεία αὕτη ἀπαντᾷ καὶ ἐν τῷ Νομοκάνονι Μανουὴλ Μαλαξοῦ ἐν κεφ. 165, ἔχουσα ἐπὶ λέξεως ὧδε, «εἰάν κατηγόρησῃ τὴν γυναικὰ αὐτοῦ ἐνώπιον τῆς κρίσεως ἢ ἐν ἄλλῳ τόπῳ διὰ μοιχαλίδας καὶ δὲν δύναται διὰ μαρτύρων ἀξιοπίστων νὰ ἀποδείξῃ τὴν μοιχείαν ἔχει ἄδειαν ἢ γυνή ὡς κατήγορον αὐτῆς νὰ τὸν ἐκχωρισθῇ ἐν ὀλίγῃ». Ἀπόφ. Ι. Σ. 77 τοῦ 1888.

Ἐπειδὴ οἱ λόγοι, ἐφ' ὧν ἡ ἐφεσιβλήτου ἐστηριξε τὴν περὶ διαζεύξεως ἀγωγὴν αὐτῆς (ἀσυμβίβαστον τοῦ χαρκετῆρος), δὲν μνημονεύονται μετὰ τῶν περὶ διαζυγίου λόγων τῆς 117 Νεαρᾶς τοῦ Ἰουστινιανοῦ, τὰ δὲ περὶ κατηγοριῶν κατ' αὐτῆς ἐκ μέρους τοῦ ἐφεσιβλήτου συζύγου λεγόμενα καὶ ταῦτα εἰσὶν ἐναντία τῷ νόμῳ, ἐφ' ὅσον δὲν ὑπάρχει κατὰ τὴν σχετικὴν διάταξιν τοῦ νόμου ἐγγραφὴ μετὰ τῶν ἀπαρχαιότητων αὐτῆς στοιχείων ἥτοι τῆς ἀγωγῆς ἐνώπιον δικα-

στηρίου τινὲς ἐπὶ μοιχείᾳ καὶ τῆς μὴ ἀποδείξεως ταύτης, ἐνῶ ἐπὶ τοῦ προκειμένου οὐδὲν τούτων ἔλαβε χώραν, διὰ ταῦτα ἐπικυρωτέα ἐστὶν ἡ πρωτόδικος ἀπόφασις. Ἀπόφ. Ι. Σ. 110 τοῦ 1892.

Ἀθάσματος τυγχάνει καὶ ὁ γ' λόγος δι' ὃν ἡ σύζυγος αἰτείται τὴν ἀπὸ τοῦ συζύγου αὐτῆς διάζευξιν, καθόσον κατὰ τὴν 117 Νεαρὰν ἀπαιτεῖται ἐγγραφὴ ἐκ μέρους τοῦ ἀνδρός κατὰ τῆς ἑαυτοῦ γυναικὸς ἐπὶ μοιχείᾳ ἥτοι πρόσαιψις ὀρισμένης πράξεως ἀποδεικνυσάσης παραβίαν τῆς περὶ τὸν γάμον πίστεως ἐκ μέρους τῆς γυναικὸς ἐνώπιον δικαστηρίου, καὶ οὐχὶ ἀπλήρως ἐξυβρίσεις τῆς τιμῆς αὐτῆς ἐξωδίκως γιγνομένη ἔστω καὶ δημοσίᾳ. Ἀποφ. Ι. Σ. 125 τοῦ 1893.

Ἐπειδὴ ἡ γυνή καὶ ἐνώπιον τοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ Δικαστηρίου καὶ ἐνώπιον τῆς Ἱερᾶς Συνόδου ἤτήσασκε ἵνα διαλυθῇ ὁ μετὰ τοῦ ἐφεσιβλήτου γάμος αὐτῆς ἐξ ὑπαιτιότητος τούτου, ὡς καταγγέλλαντος αὐτὴν ἐπὶ διχμονῇ ἐν ξέναις οἰκίαις, ἐπὶ ἐγκαταλείψει τοῦ συζυγικοῦ οἴκου καὶ ἐπὶ ἀνοικείῳ διαγωγῇ καὶ μηδεμίαν τῶν καταγγελιῶν τούτων προσαγαγόντος ἀπόδειξιν, καίπερ ἐπιβληθέντος αὐτῇ ἵνα διὰ μαρτύρων ἀποδείξῃ τὰς κατηγορίας ταύτας, καὶ καθόσον κατόπιν τοιούτων κατηγοριῶν κατ' αὐτῆς, πᾶσα περαιτέρω συμβίωσις μετ' αὐτῆς καθί-

σταται ἀδύνατος, διὰ ταῦτα ἡ Ἱερὰ Σύνοδος μεταρρυθμίζουσα τὴν πρωτόδικον ἀπόφασιν κηρύσσει διαλελυμένον τὸν μεταξὺ αὐτῶν γάμον ἐξ ὑπαιτιότητος τοῦ ἀνδρός. Ἀποφ. Ι. Σ. 64 τοῦ 1887.

Ἐπιστολὴ συζύγου πρὸς σύζυγον συμβουλευούσα ταύτην περὶ διαφορῶν ἀντικειμένων καὶ ἰδίᾳ περὶ ἀποφυγῆς ματαίων καὶ ὑπερβολικῶν δαπανῶν, δὲν ἀποτελεῖ ἐγγραφὴν μοιχείας. Ἀποφ. Ι. Σ. 119 τοῦ 1893.

Τὸ προσενεχθὲν πρὸς ἀπόδειξιν τῆς κατηγορίας ἐνώπιον τοῦ δικαστηρίου ἔγγραφον ὡς ἀχρονολόγητον καὶ ἀνυπόγραφον καὶ μηδὲν ἐν αὐτῷ διαλαμβάνον ὄνομα, οὐδεμίαν ἔχει νομικὴν ὑπόστασιν καὶ σημασίαν μηδαμῶς δυνάμενον νὰ χαρακτηρισθῇ ὡς ἐγγραφὴ ἐπὶ μοιχείᾳ ἣν ἀπαιτεῖ ὁ νόμος ρητῶς. Ἀρμ. (4. 15) 14. Ἀποφ. Ι. Σ. 149 τοῦ 1894.

Ἐπειδὴ ἐκ τῆς παραπεμφθείσης πρὸ τοῦ δικαστηρίου καὶ ἀναγνωσθείσης ἐνώπιον αὐτοῦ ἀποφάσεως τοῦ ποινικοῦ δικαστηρίου τρανώτατα ἀποδείκνυται ὅτι ὁ σύζυγος κατήγγειλε τὴν σύζυγον αὐτοῦ ὡς μοιχαλίδα, τοῦθ' ὅπερ οὗτος δὲν ἠδυνήθη ν' ἀποδείξῃ ἀρμολίως.

Ἐπειδὴ ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει ὁ νόμος παρέχει τῇ γυναικὶ τὸ δικαίωμα ἵνα ζητήσῃ διάζευξιν. Ἀρμ. (4. 15) 14. Ἀποφ. Ι. Σ. 212 τοῦ 1897.

Ἐπειδὴ ὁ ἐφεσίβλητος ἐπιμόνως ἐνώπιον τοῦ δικαστηρίου ὑπεστήριξε καὶ ἀπέδωκε τῇ ἐφεσειούσῃ τάσεις ἐκλελυμένου βίου, ὡς δῆθεν ἀρεσκομένη ἵνα διάγῃ τὴν ζωὴν ἐλαφρῶν ἡθῶν γυναικῶν (cocotte).

Ἐπειδὴ ἡ διατυπωθεῖσα καὶ ἰδιωτικῶς καὶ ἐνώπιον τοῦ δικαστηρίου ἀκατονόμαστος περὶ Σαπφισμοῦ ἦτοι αἰσχυρῶν σχέσεων τῆς ἐφεσειούσης πρὸς ἐτέραν τινὰ κυρίαν κατηγορίαν τοῦ ἐφεσιβλήτου θεωρεῖται φύσεως ἐσχάτης ἀνηθικότητος, καιρίως προσβάλλουσα τὰ ἥθη καὶ τὴν ὑπόληψιν τῆς ἐφεσειούσης.

Ἐπειδὴ μετὰ τὰς οὕτω πανδήμως καὶ ἀφειδῶς ἐκτοξευθείσας κατὰ τῆς ἐφεσειούσης βαρείας ταύτας κατηγορίας τοῦ ἐφεσιβλήτου ἀδύνατος ἀποβαίνει ἡ περαιτέρω ἐν ὁμοφροσύνῃ καὶ ἀρμονίᾳ συμβιώσει τῶν διαφερομένων συζύγων. Ἀποφ. Ι. Σ. 215 τοῦ 1897.

Ἡ ἐνώπιον τοῦ ποινικοῦ δικαστηρίου γινομένη ὑπὸ τοῦ ἀνδρός κατὰ τῆς συζύγου αὐτοῦ μήνυσις ἐπὶ παραβάσει τῆς συζυγικῆς πίστεως ἴσα δύναται τῇ τοῦ Ρωμαϊκοῦ δικαίου ἐγγραφῇ ἐπὶ μοιχείᾳ, προκειμένου ἵνα ἐφαρμοσθῶσιν ἐπὶ τῆς κατηγορουμένης αἱ σχετικαὶ διατάξεις τοῦ ποινικοῦ νόμου, ἀλλ' οὕτε ἐνώπιον τοῦ ποινικοῦ δικαστηρίου, ἔνθα ἀφῆκεν ἐπὶ πολὺν χρόνον ἐκκρεμῇ καὶ ἄνευ ἀποδείξεων τὴν μήνυσιν αὐτοῦ, ἀλλ' οὕτε ἐνώπιον τοῦ πνευματικοῦ δι-

καστηρίου ἡδυνήθη ν' ἀποδείξῃ διὰ μαρτύρων τὴν κατηγορίαν αὐτήν, καίτοι ἐπανειλημμένως ὑπ' αὐτοῦ προσεκλήθη πρὸς τοῦτο. Ἀποφ. 240 τοῦ 1899.

Συνωδὰ τῷ Ἀρμενοπούλῳ (4. 15) 14 ἔξεστι τῇ γυναικί, μὴ ἀποδειχθείσης τῆς ἐπὶ μοιχείᾳ κατηγορίας τοῦ ἀνδρός, ἀποβλέπειν ἐπὶ τὴν προστασίαν τοῦ νόμου καὶ εὐλόγως χωρίζεσθαι τοῦ οἰκείου ἀνδρός. Ἀποφ. I. Σ. 250 τοῦ 1900.

Νομ. Ε. Δ. Ἐπιτρέπων ὁ νόμος (Ἀρμ. (14. 4) 12) εἰς τὴν γυναῖκα τὴν διάζευξιν, ἂν κατηγορήσας αὐτήν ὁ ἀνὴρ ἐπὶ μοιχείᾳ μὴ ἀποδείξῃ τὴν μοιχείαν, ὑπονοεῖ κατηγορίαν σκοποῦσαν τὴν λύσιν τοῦ γάμου καὶ τὴν τιμωρίαν τῆς μοιχαλίδος καὶ γενομένην ἐνώπιον τῆς ἀρμοδίας ἀρχῆς κατὰ τοὺς νομίμους τύπους (Ἀρμ. αὐτ. 13 § 2 καὶ 4). οὐχὶ δὲ ἀπλὴν δυσφήμησιν αὐτῆς ὡς μοιχαλίδος. Ἀποφ. Α. Π. 110 τοῦ 1837.

Κατὰ τὴν Νεαράν 117 κεφ. 9 § 4 ἡ σύζυγος ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ ζητήσῃ τὴν διάζευξιν ἀπὸ τοῦ συζύγου αὐτῆς, ἂν οὗτος ἐγγραφῇ κατ' αὐτῆς ἕνεκα μοιχείας καὶ δὲν ἀποδείξῃ τὴν κατηγορίαν του. Ἐκ δὲ τοῦ συνδυασμοῦ τῆς διατάξεως ταύτης πρὸς τοὺς Ν. 3 καὶ 7 Π. (48. 2) προκύπτει, ὅτι ἡ πράξις τῆς ἐγγραφῆς δὲν ἔχει ἐπιβλαβεῖς συνεπειάς διὰ τὸν ἐγγράφοντα, εἰ μὴ ἂν οὗτος ἐμφανισθῇ ἐνώπιον τοῦ

δικαστοῦ καὶ εἰδοποιηθεῖς περὶ τῶν συνεπειῶν τῆς διεξαχθείσης καὶ μὴ ἀποδειχθείσης κατηγορίας ἐπιμένῃ εἰς ταύτην καὶ τὴν διεξάγῃ αὐτοπροσώπως, ὥστε ἡ ὑπὸ τοῦ προμνησθέντος νόμου προνοουμένη αἰτία τῆς διαζεύξεως καὶ αἱ λοιπαὶ βαρεῖαι συνέπειαι αὐτῆς δὲν εἶναι ἡ ἄμεσος συνέπειαι τῆς ἐγγραφῆς, ἀλλὰ τῆς μετ' αὐτὴν γενομένης κατηγορίας. Πρὸς τὴν κατηγορίαν δὲ ταύτην τῶν Ρωμαίων δὲν δύναται νὰ θεωρηθῇ ἰσοδύναμος ἡ ἀπλὴ ἐγκλησις τοῦ ἀνδρός, ὁσάκις ὁ εἰσαγγελεὺς ἐπιλαμβάνεται τῆς δίκης, διότι ὁ ἐγκαλῶν δὲν φέρει πρόσωπον κατηγοροῦ, ἀλλ' ὁ εἰσαγγελεὺς προτείνει καὶ διεξάγει τὴν κατηγορίαν ἐν ὀνόματι τῆς κοινωνίας. Ἀπόφ. Α. Π. 320 τοῦ 1840.

Κατὰ τὸν νόμον (Ἀρμ. (4. 12) 4) συγχωρεῖται εἰς τὴν γυναῖκα νὰ ζητήσῃ τὴν ἀπὸ τοῦ συζύγου τῆς διάζευξιν, ἂν ὁ ἀνὴρ ἐπὶ μοιχείᾳ τῆς γυναικὸς αὐτοῦ κατηγορήσῃ καὶ τὴν μοιχείαν μὴ ἀποδείξῃ, χωρὶς νὰ ἀπαιτῇται νὰ ἀποδειχθῇ προσέτι ὡς συκοφάντης ὁ κατηγορήσας σύζυγος, ἡ δὲ ἀρχὴ τῆς αὐτοπαθείας τῶν συκοφαντῶν ἐφαρμόζεται μόνον, κατὰ τοὺς Ν. 3 καὶ 4 Κώδ. (9. 16), εἰς τὰς κυρίως ποινάς, περὶ ὧν προνοεῖ ἡ § 14 Ἀρμ. (4. 15). Ἀποφ. Α. Π. 51 τοῦ 1843.

Ἐὰν ὁ σύζυγος καταμηνύσῃ τὴν σύζυγον αὐτοῦ ἐπὶ

μοιχείᾳ, συνεπείᾳ δὲ τῆς μηνύσεως ταύτης δικασθῆναι καὶ ἀθωωθῆναι ὑπὸ τοῦ ποινικοῦ δικαστηρίου τῆς κατηγορίας ταύτης, δύναται νὰ ζητήσῃ τὴν διάζευξίν της, κατὰ τὸν Ἀρμ. § 14 (4. 12). Ἀποφ. Α. Π. 6 τοῦ 1844.

Ἐὰν ὁ σύζυγος κατηγορήσῃ τὴν σύζυγόν του ἐπὶ μοιχείᾳ καὶ δὲν ἀποδείξῃ τὴν πράξιν, δι' ἣν κατηγορήσεν αὐτήν, δύναται ἡ σύζυγος νὰ ζητήσῃ τὴν διάζευξίν της, καὶ ἀποβαίνει ἀδιάφορον, ἂν δὲν ἀποδείχθῃ ψευδὴς ἡ τοῦ ἀνδρὸς κατηγορία, ἀφοῦ δὲν ἡδυνήθη οὗτος νὰ ἀποδείξῃ, ὡς ὤφειλε, τὴν καταγγελθεῖσαν μοιχείαν. Ἀποφ. Ι. Σ. 205 τοῦ 1862.

Γενομένης ὑπὸ τοῦ ἀνδρὸς ποινικῆς κατηγορίας περὶ μοιχείας τῆς ἑαυτοῦ γυναικὸς καὶ μὴ ἀποδείξεως, δύναται ἡ σύζυγος νὰ ζητήσῃ διαζύγιον. Οὐτε ἀπαιτεῖται ὑπὸ τοῦ νόμου (Ἀρμ. § 14 (4. 15)) ν' ἀποδεικνύηται τὸ ψευδὲς τῆς κατηγορίας, ὥστε καὶ ἐπὶ τῇ ὑποθέσει, ὅτι διὰ βουλεύματος ἔπαυσε προσωρινῶς ἡ ἀνάκρισις, ἡ περὶ διαζυγίου ἀγωγὴ τῆς συζύγου ἐπὶ τῷ ἀνωτέρῳ λόγῳ εἶναι νόμιμος. Ἀποφ. Α. Π. 276 τοῦ 1862.

Ἐκ τῆς § 14 Ἀρμ. (4. 15) προκύπτει, ὅτι δὲν ἀρκεῖ ἀπλῶς ἡ περὶ μοιχείας τῆς συζύγου ἐγκλησις τοῦ συζύγου, ὅπως αὕτη ζητήσῃ τὸ διαζύγιόν της, ἀλλ' ἀπαιτεῖται καὶ ἐκδοσις βουλεύματος ἢ ἀποφά-

σεως, εἰ ὧν νὰ προκύπτῃ, ὅτι ὁ σύζυγος δὲν ἀπέδειξε τὴν αἰτίαν τοῦ ταύτην. Ἐπίσης, διὰ τὸν αὐτὸν λόγον, δὲν χρηργεί εἰς τὴν σύζυγον τὸ δικαίωμα νὰ ζητήσῃ τὴν διάζευξιν τὸ γεγονός, ὅτι ὁ σύζυγος ἀνεκάλεσε μεταγενεστέρως τὴν ἐπὶ μοιχείᾳ τῆς συζύγου τοῦ ἐγκλήσιν, ἀπονέμων αὐτῇ συγγνώμην. Ἀποφ. Α. Π. 347 τοῦ 1862.

Κατὰ τὸ ἐδ. 4 κεφ. 9. τῆς 117 Νεορᾶς τοῦ Ἰουστινιανοῦ (Ἀρμ. § 14 (2. 15)), εἰς ἐκ τῶν λόγων, δι' οἷς ἡ γυνὴ δύναται νὰ ζητήσῃ τὴν ἀπὸ τοῦ συζύγου διάζευξιν, εἶναι «ἐὰν ὁ ἀνὴρ περὶ μοιχείας ἐγγράψῃται τὴν γυναικὰ καὶ τὴν μοιχείαν μὴ ἀποδείξῃ», ὥστε στοιχεῖα τοῦ λόγου τούτου πρὸς διάζευξιν εἰσὶ: 1) καταγγελία παρὰ τοῦ συζύγου της περὶ μοιχείας ἐνώπιον τοῦ ποινικοῦ δικαστηρίου 2) μὴ ἀπόδειξις αὐτῆς ἐνώπιον τοῦ ποινικοῦ δικαστηρίου. Ὁθεν, ἐὰν δι' ἀποφάσεως τοῦ ποινικοῦ δικαστηρίου ἢ διὰ βουλεύματος διαταχθῇ λόγῳ παραγραφῆς ἡ παῦσις πάσης ποινικῆς καταδιώξεως ἐπὶ τῇ ἀποδοθείσῃ τῇ συζύγῳ ἐγκληματικῇ τῆς μοιχείας πράξει ὑπὸ τοῦ συζύγου αὐτῆς, ἀφοῦ λόγῳ τῆς παραγραφῆς δὲν δύναται πλέον νὰ γίνῃ ἡ τῆς μοιχείας ἀπόδειξις ἐνώπιον τοῦ ποινικοῦ δικαστηρίου καὶ ἀφοῦ πρὸ τῆς παρελεύσεως τοῦ τῆς παραγραφῆς χρόνου δὲν ἀπέδειξε τὴν μοιχείαν ὁ σύζυγος, ὅστις ἡδύνατο νὰ ἐνερ-

γήση, ὅπως προλάβῃ τὴν παραγραφὴν τῆς καταγγελίας, ἔπεται, ὅτι δὲν ἀπεδείχθη ἡ τῆς μοιχείας πρᾶξις, καὶ ὅτι ἐχώρησε τὸ δεύτερον τοῦ μνημονευθέντος λόγου διαζεύξεως στοιχεῖον ἥτοι ἡ μὴ ἀποδείξις τῆς μοιχείας. Ἀπόφ. Α. Π. 55 καὶ 192 τοῦ 1884.

Ἡ σύζυγος ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ ζητήσῃ τὴν διάζευξίν της ἀπὸ τοῦ συζύγου αὐτῆς, ἂν οὗτος ἐγγραφῇ κατηγορῶν τῆς συζύγου του ἐπὶ μοιχείᾳ καὶ δὲν ἀποδείξῃ τὴν μοιχείαν, δὲν ἐπέρχεται ὅμως τὸ αὐτὸ ἀποτέλεσμα διὰ τὰς ἐκ μέρους τῆς συζύγου καταμηνύσεις τοῦ συζύγου ἐπὶ μοιχείᾳ. Ἀπόφ. Α. Π. 320 τοῦ 1839.

4ον Ἐὰν ὁ ἀνὴρ ἐπὶ τριετίαν καὶ πλέον ἀποδημῶν ἢ ἐνδημῶν ἐγκαταλείψῃ τὴν γυναῖκά του καὶ μὴ μεριμνήσῃ ποδῶς περὶ αὐτῆς.

Νομ. Πατρ. Μὴ μεριμνήσῃ. Ἐν τῷ συνοδικῷ τόμῳ τοῦ ἀοιδίμου Πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως ῥητῶς καὶ τοῦτο περιέχεται· εἴ τις γυνὴ ἔχουσα ἄνδρα νόμιμον ἀποδημοῦντα καὶ μὴ φροντίζοντα ἐπ' αὐτῇ, νὰστραφῇ, πρὸς αὐτὴν ἐντὸς τριετίας μόνης καὶ συνοικῆσαι μετ' αὐτῆς καὶ αὕτη ὑπὸ ἐνδείας στενωχωρουμένη καὶ κινδυνεύουσα ψυχικῶς θελήσῃ τὴν ἀπ' αὐτοῦ διάζευξιν, εἴη διεζευγμένη καὶ κεχωρισμένη παρ' αὐτοῦ καὶ ἔχοι ἐπ' ἀδείας εἰς ἕτερον ἀπιδεῖν

γάμον ἔννομον, παρ' οὐδενὸς ἐναντιουμένη τὸ σύνολον ἐπ' ἀδείᾳ καὶ ἀφορισμῷ ἀλύτῳ. Γρ. Πατρ. κατὰ Ἰανουάριον 1793.

Ἡ Ἱερὰ Σύνοδος ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ νόμου τοῦ διακελεύοντος τοὺς φυγόντας ἐπὶ ἑπτὰ ἔτη καὶ μηδεμίαν πρόνοιαν λαβόντας περὶ τῶν συζύγων αὐτῶν διαζευγνέσθαι (Ἀρμ. κεφ. 1. περὶ γάμων) διέζευξε τὸν εἰρημένον πρὸ 10 ἐτῶν συζευχθέντα μετὰ τῆς διαληφθείσης καὶ μόλις ἐν ἔτος μετ' αὐτῆς συζήσαντα, ἀποδράντα δ' ἐπὶ ἐννέα ἡδὴ ἔτη καὶ μήτε ὁβολὸν ζωτροφίης μήτε ἐπιστολὴν αὐτῇ πέμψαντα. Ἀπόφ. Ι. Σ. 200 τοῦ 1860.

Ἐχόντες νόμιμον ἐνδύσιμον καὶ τὴν πενταετὴ τοῦ ἀνδρὸς ἀποδημίαν καὶ τὸ διόλου ἐν τῷ διαστήματι τούτῳ ἀπρονοήτῳ τε καὶ ἀνεπίσκεπτον, ἔτι δὲ καὶ τὸ ἀποδεδειγμένως ἄσχετον τῆς ἐκδεδηγημένης αὐτοῦ πολιτείας ἀποφαινόμεθα ἐκκλησιαστικῶς τὴν διάζευξιν τοῦ συνοικεσίου τούτου. Γρ. Πατρ. καὶ Συν. κατὰ Ὀκτώβριον τοῦ 1815 (Κώδ. 12. σελ. 260).

Ἡ Α. Θ. Π. μετὰ τῆς ἱερᾶς Συνόδου ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ ἐνσφραγίστου μαρτυρικοῦ, τῆς ἰδίας ὁμολογίας τοῦ Κ. καὶ τοῦ νόμου τοῦ διακελεύοντος τοὺς φυγόντας ἐπὶ ἑπτὰ ἔτη καὶ μηδεμίαν πρόνοιαν λαβόντας περὶ τῆς συζύγου αὐτῶν διαζευγνέσθαι (Ἀρμ. Κεφ. Α. περὶ γάμων) διέζευξε τὸν Β. Α. Κ. ἀπὸ

τῆς Εἰ. Β. Φ. Πρακτ. Ι. Σ. τῶν 7 καὶ 16 Φεβρουαρίου 1861.

Ἐπειδὴ ὁ διαληφθεὶς ἐγκατέλειπεν ἄνευ προστασίας καὶ περιθάλψεως τὴν σύζυγον αὐτοῦ διατελῶν ἐν ἀγνώστῳ τόπῳ ἐπὶ ὀκτὼ ἔτη καὶ ἐπειδὴ οἱ ἱεροὶ νόμοι χορηγοῦσι τῇ γυναικὶ τὴν ἄδειαν νὰ συνέλθῃ εἰς β'. γάμου κινωνίαν μετὰ τοσούτων ἐτῶν ἐγκατάλειπιν, ἐνεκρίθη ἡ ἔκδοσις ἐπιστολῆς τῷ ἀρμοδίῳ Μητροπολίτῃ ἐντελλομένῳ ἵνα χορηγήσῃ αὐτῇ τὴν ζητούμενην ἄδειαν περὶ συγκροτήσεως δευτέρου γάμου. Πρακτ. Ι. Σ. 27 Σεπτεμβρίου 1891, τῆς 13 Φεβρουαρίου 1871 καὶ τῆς 8 Ἀπριλίου 1871.

Ἐνεκρίθη ἡ ἔκδοσις ἐπιστολῆς πρὸς τὸν Μακαριώτατον Πατριάρχην Ἀντιοχείας ἀξιούσης ἵνα μετακαλεσαμένη ἡ Μακαριότης του τὸν Η. ἐγκαταλείψαντα τὴν σύζυγόν του ἀπὸ πολλῶν ἐτῶν προτρέψῃ αὐτὸν ἵνα ἐντὸς τριῶν μηνῶν ἔλθῃ ἐνταῦθα πρὸς τὴν σύζυγόν του, ἄλλως διαζευχθήσεται κατὰ τὸν νόμον. Πρ. Ι. Σ. τῆς 25 Μαΐου 1868.

Ἐνεκρίθη ἡ ἔκδοσις ἐπιστολῆς ἐπιτροπούσης τῷ Μητρ. Δρυϊνουπόλεως ἐκδοῦναι τὸ διαζύγιον τῆς ὑπὸ τοῦ πρὶ ἐπταετίας ἤδη περίπου ἐγκαταλειφθείσης Μαρίας ἀπὸ τοῦ συζύγου τῆς Γεωργίου. Πρ. Ι. Σ. τῆς 10 Ὀκτωβρίου 1872.

Ὅταν ὁ σύζυγος ἐγκαταλείψῃ τὴν σύζυγόν του,

αὕτη ἔχει δικαίωμα διαζεύξεως. Πρακτ. Ι. Σ. τῶν 29 Ὀκτωβρίου 1877 καὶ 19 Αὐγούστου 1878.

Σκέψεως γενομένης, καίτοι ὁ νόμος ὀρίζει ὅτι μετὰ ἐπταετῆ ἀπουσίαν τοῦ ἀνδρὸς μὴ λαβόντος πρόνοιαν περὶ τῆς συζύγου αὐτοῦ ἐκδίδεται τὸ διαζύγιον, ἐπειδὴ ὅμως ὁ σύζυγος τῆς εἰρημένης ἀπουσίας ἐπὶ πενταετίαν μῆτε διὰ γράμματος συνεννοήθη μετὰ τῆς συζύγου του, μῆτε ἔλαβε πρόνοιαν τὸ παράπαν περὶ αὐτῆς, καὶ πρότερον δὲ εὗρίσκετο μετ' αὐτῆς εἰς ἀδιαλείπτους διενέξεις καὶ εἰς διάστασιν ἕνεκα τῶν κακῶν αὐτοῦ ἔξωιν καὶ τῆς ἀμεριμνητίας περὶ τὴν διατήρησιν τῆς συζύγου του καὶ ὑπάρχει ἀδύνατος ἡ συμβίωσις, ἐνεκρίθη συνοδικῶς ἵνα γραφῇ τῷ Ἐπισκόπῳ Νικοπόλεως ὅπως, ἐὰν τὰ ἐκτεθέντα ἔχωνται ἀληθείας, προβῇ εἰς τὴν διάζευξιν καὶ δῶ ἄδειαν τῇ γυναικὶ ἵνα ἔλθῃ εἰς γάμον μετ' ἄλλου ἀνδρὸς. Πρακτ. Ι. Σ. 27 καὶ 29 Ἰανουαρίου 1877.

Ἀπορριπτέα ἐστὶν ἡ προκειμένη ἔφεσις, διότι ἡ ἐπὶ 17 ἐτίαν ὄλην ἐγκατάλειψις ὑπὸ τοῦ ἐφεσεῖοντος τῆς συζύγου αὐτοῦ ἐστὶ λόγος ἀποχρῶν πρὸς διάζευξιν. Πρακτ. Ι. Σ. τῶν 11 Νοεμβρίου καὶ 9 Αὐγούστου 1878.

Ἐνεκρίθη ἵνα γένηται ἀπάντησις δηλοῦσα ὅτι ἐν ταῖς ἀναφερομέναις περιστάσεσι συζύγων ἀποδημούν-

των ἀπὸ δεκαετίας καὶ δωδεκαετίας καὶ μὴ λαθόντων πρόνοιαν περὶ αὐτῆς καὶ ἀγνώστου διαμονῆς μετὰ τὰς νομίμους ἐνεργείας καὶ ἀποδείξεις δύναται ἵνα ἐκδοθῇ τὸ διαζύγιον. Πρ. Ι. Σ. 12 Νοεμβρίου 1880.

Ἐνεκρίθη ἵνα εἰς ἀπάντησιν δηλωθῇ τῇ Α. Πανιερότητι ὅτι, ἂν ἐκ τῆς μαρτυρίας ἀξιοχρέων μαρτύρων βεβαιωθῇ ὅτι ὁ ἐν λόγῳ σύζυγος κατὰ τὸ διάστημα τῆς ἐπταετίας οὐδὲν ὡς ἐφρόντισε περὶ τῆς συντηρήσεως τῆς ἐκυτοῦ συζύγου, δύναται ἵνα προβῇ εἰς τὴν ἐκδοσιν τοῦ διαζυγίου συνωδᾷ τῇ διακελεύσει τῆς ἀπὸ 6 Ἰουνίου 1882 ἐγκυκλίου τῆς Ἐκκλησίας. Πρ. Ι. Σ. 9 Μαΐου 1889.

Ἐνδυνάμει. Ἡ ἱερὰ Σύνοδος προνοίᾳ φιλοστόργῳ φερομένη πρὸς τὸν ἄνδρα διὰ τὴν ἐλευσίαν αὐτοῦ κατάστασιν συνεβουλεύσατο αὐτῷ ἵνα ἐπιχειρηθῇ ἔργον τι, εἴ οὐ νὰ πορισθῇ τὰ πρὸς τὸ ζῆν καὶ ἐδωκεν αὐτῷ ἐξάμηνον προθεσμίαν ἵνα ἐν τῷ διαστήματι τούτῳ τακτοποιήσας τὰς ἐργασίας του παραλάβῃ τὴν τε σύζυγον καὶ τὸ τέκνον του, εἰ δὲ καὶ δὲν δυνηθῇ, ἐκδοθῇ τὸ διαζύγιον. Πρ. Ι. Σ. τῆς 11 Ὀκτωβρίου 1862.

Κατὰ τὴν σταθερὰν νομολογίαν τῆς Ι. Συνόδου ὡς ἐφετείου διατυπωθεῖσαν καὶ διὰ πρακτικοῦ αὐτῆς ὑπὸ ἡμερομηνίαν 3 Μαρτίου 1891 γενομένην

εἰς ἐρωτηνείαν τῆς ἀπὸ 6 Ἰουνίου 1882 συνοδικῆς ἐγκυκλίου ὑπάρχει χώρα πρὸς διάζευξιν ἐξ ὑπαιτιότητος τοῦ συζύγου οὐ μόνον ὅταν αὗτος ἐγκαταλιμπάνων τὸν συζυγικὸν οἶκον καὶ ἀποδημῶν οὐδεμίαν πρόνοιαν δείκνυσι πρὸς συντήρησιν τῆς συζύγου αὐτοῦ, ἀλλὰ καὶ ὅταν μετὰ τὴν ἐγκατάλειψιν ἐν τῇ αὐτῇ πόλει διχασμένων οὐδαμῶς φροντίζει περὶ τῆς συζύγου αὐτοῦ. Ἀπόφ. Ι. Σ. 115 τοῦ 1892.

Συν. Ἐὰν ὁ ἄνθρωπος μοιχεύεται ἐν αὐτῷ τῷ συζυγικῷ οἴκῳ μετ' ἄλλης γυναικὸς περιφρονῶν τὴν σύζυγόν του ἢ διατελῇ ἔχων σχέσεις ἐν τῇ αὐτῇ πόλει ἢ ἄλλῳ οἴκῳ μετ' ἄλλης γυναικὸς ἐκτὸς τοῦ συζυγικοῦ οἴκου καὶ ἐμμένῃ εἰς ταῦτα καὶ δὲν ἀπέχη τῆς ἀσελγείας, καίτοι ἅπαξ καὶ δις πρὸς τοῦτο προετράπη διὰ τῶν ἰδίων ἑαυτοῦ γονέων ἢ τῶν τῆς γυναικὸς του ἢ δι' ἄλλων ἀξιοπιστῶν μαρτύρων. Ἀρμ. (4. 15) 14. § 6.

Νομ. Πατρ. Ἡ ἱερὰ Σύνοδος ἐποιήθη τῇ διαγορεύσει τῶν ἱερῶν νόμων ρητῶς ἀποφαινομένων τὴν διάζευξιν τοῦ ἀνδρὸς μοιχευθέντος μετ' ἄλλης γυναικὸς ἐν τῇ αὐτῇ περιπτώσει ἐνέχρινεν, ὅπως τὸν μὲν μοιχὸν σταίλῃ εἰς τὸν βασιλικὸν Ἱππικῆν πρὸς ποινὴν του, ἐκδώσῃ δὲ τὸ διαζύγιον διὰ τὴν γυναῖκα. Πρ. Ι. Σ. τῆς 14 Ἰουνίου 1863.

Ὁ νόμος δὲν ὑποχρεοῖ τὴν γυναῖκα ν' ἀκολουθήσῃ τὸν σύζυγον αὐτῆς, ὅταν οὗτος ὑβρίζῃ τὸν συζυγικὸν οἶκον συζῶν ἐν αὐτῷ παρανόμως μετὰ ξένων γυναικῶν. Ἀπόφ. Ι. Σ. 190 τοῦ 1896.

καὶ δὲν ἀπέχῃ τῆς ἀσελγείας. Ἡ Ἱερὰ Σύνοδος εὐροῦσα τὴν αἵτησιν τῆς ρηθείσης ἐκ Τεργέστης περὶ διαζεύσεως αὐτῆς ἀπὸ τοῦ συζύγου αὐτῆς καταδικασθέντος ἐπὶ μοιχείᾳ ὑπὸ τοῦ Καισαροβασιλικοῦ πλημμελειοδικείου Φιοῦμι σύμφωνον πρὸς τοὺς ἱεροῦς νόμους (Ἀρμ. 4. 15), ἔτι δὲ καὶ τὸ ἀδύνατον τῆς τοῦ λοιποῦ συνοικίσεως τοῦ ἀνδρογύνου τούτου κατιδοῦσα ἐκ τῶν γραφομένων τῆς τε γυναικὸς καὶ τοῦ πατρὸς αὐτῆς καὶ προνοοῦσα μὴ τι χεῖρον τῷ ἀσθενεῖ μέρει ἐπιγένῃται δικαιουμένῳ ἄλλως πρὸς τὴν τοῦ νομίμου διαζυγίου ἀπαίτησιν ἀπεφάνετο τὴν διάλυσιν τοῦ προκειμένου γάμου καὶ ἐνέκρινε τὴν ἐκδοσιν τοῦ διαζυγίου. Ἀποφ. Ι. Σ. τῆς 12 Σεπτεμβρίου 1862 καὶ ὑπ' ἀριθ. 9 τοῦ 1886.

Ἡ πρᾶξις ἦν ἡ αἰτοῦσα ἀποδίδωσιν εἰς τὸν σύζυγον αὐτῆς ἀποδεικνυομένη ἀποτελεῖ λόγον διαζυγίου, διότι κατὰ τὸν νόμον Ἀρμ. (5. 15) 14, «ἐὰν ὁ ἀνὴρ ἐν τῷ αὐτῷ οἴκῳ, καθ' ὃν μετὰ τῆς γυναικὸς αὐτοῦ συνοικεῖ περιφρονῶν αὐτὴν μεθ' ἑτέρας εὐρίσκηται ἐν τῷ αὐτῷ οἴκῳ μένων ἢ κατὰ τὴν αὐτὴν πόλιν διάγων ἐν ἑτέρῳ οἴκῳ μετ' ἄλλης γυ-

ναικῶς συνεχῶς μένων ἐλέγχηται καὶ ἅπαξ καὶ δις ἐγκληθεὶς ἢ διὰ τῶν ἑαυτοῦ γονέων ἢ διὰ τῶν τῆς γυναικὸς ἢ δι' ἑτέρων τινῶν ἀξιοπίστων μαρτύρων τῆς ταιαύτης ἀσελγείας μὴ ἀπόσχηται, ἔξεστι τῇ γυναικὶ καὶ ὑπὲρ ταύτης τῆς αἰτίας διαλύειν τὸν γάμον. Ἀπόφ. Ι. Σ. 94 τοῦ 1891.

Ὁρθῶς τὸ δικαστήριον διασκέπτεται ἐν τῷ πρώτῳ διασκεπτικῷ αὐτοῦ ὅτι ἡ ἐν λόγῳ κατὰ τοῦ συζύγου μομφὴ ἀληθὴς ὑποτιθεμένη δὲν ἔχει ὅλα τὰ στοιχεῖα, ἅπινά δεόν κατὰ νόμον νὰ συνυπάρχωσιν εἰς καταρτιτικὴν λόγου διαζεύσεως ἐξ ὑπαιτιότητος τοῦ συζύγου, διότι κατὰ τὴν Νεαράν 117 κεφ. 9 § 5 ἡ ἐντὸς τοῦ συζυγικοῦ οἴκου εἰσαγωγή παλλακῆς τότε εἶναι λόγος διαζεύσεως, «ἐὰν ὁ ἀνὴρ ἐν τῷ αὐτῷ οἴκῳ, καθ' ὃν μετὰ τῆς αὐτοῦ γυναικὸς συνοικεῖ, περιφρονῶν αὐτὴν μεθ' ἑτέρας εὐρίσκηται ἐν τῷ αὐτῷ οἴκῳ μένων . . . καὶ ἅπαξ καὶ δις ἐγκληθεὶς ἢ διὰ τῶν ἑαυτοῦ γονέων ἢ διὰ τῶν τῆς γυναικὸς ἢ δι' ἑτέρων τινῶν ἀξιοπίστων προσώπων τῆς ταιαύτης ἀσελγείας μὴ ἀπόσχηται», ἐνῷ ἐπὶ τοῦ προκειμένου πρὶν ἢ ὁ σύζυγος νουθετηθῇ ὑπὸ τινος ἀπέπεμψεν αὐθορμητῶς τὴν ἐν λόγῳ ὑπηρέτριαν καὶ ἀπέσχε πάσης μετ' αὐτῆς σχέσεως, πλὴν δὲ τούτου ἡ ἐπιγενομένη τῷ γεγονότι τούτῳ πολυετῆς συζυγικὴ συζωία ἐκάλυψε κατὰ νόμον πᾶσαν διὰ τὸν

λόγον τοῦτον αἰτίασιν τῆς συζύγου κατὰ τοῦ συζύγου αὐτῆς. Ἀπόφ. Ι. Σ. 125 τοῦ 1893.

Νομ. Ε. Δ. Ὁ γάμος δὲν λύεται λόγῳ σχέσεων τοῦ ἀνδρὸς μετ' ἄλλης γυναικὸς, ἀν μὴ ἀποδειχθῇ ὅτι ὁ σύζυγος ἠλέγχθη συνεχῶς μένων μετ' αὐτῆς ἐπὶ σκοπῷ ἀσελγείας. Νεαρά 117, κεφ. 9, Ἀρμ. § 15 (4. 15). Ἀπόφ. Α. Π. 225 τοῦ 1858.

Κατὰ τὴν Νεαράν 117 κεφ. 8. ἀπαιτεῖται ὡς στοιχεῖον πρὸς διάλυσιν τοῦ γάμου, ἐν περιπτώσει παλλακείας (τοῦ συζύγου μετ' ἄλλης γυναικὸς) καὶ ἡ πραγματοποίησις τοῦ τῆς ἀσελγείας σκοποῦ. Ἀπόφ. Α. Π. 9 τοῦ 1885.

Ἀρθ. 250. Ἐκάτερος τῶν συζύγων δύναται νὰ ζητήσῃ διαζύγιον.

1ον. Ἐὰν ἐπέλθῃ ἐνὶ ἑξ αὐτῶν μανία. Νε. 22. § 7.

Νομ. Πατρ. Οἱ μὲν νόμοι καὶ κανόνες τῆς Ἐκκλησίας καὶ μάλιστα ἡ Ἰουστινιάνειος νεαρά, ἡ διορισμένη τελευταίως ρητὰς τὰς εὐλόγους αἰτίας ἐπὶ τῆς τῶν συνοικεσίων διαλύσεως, τοῦ τῆς μανίας κεφαλαίου οὐδόλως μέμνηται, οὗτ' ἐπ' αἰτίᾳ τοιαύτῃ διάλυσιν συνεχώρησαν, μόνη δὲ μετ' αὐτοὺς ἡ τοῦ σοφοῦ Λέοντος νεαρά εὐρίσκεται συγχωροῦσα τὴν ἐπ' αἰτίᾳ μανίας διάλυσιν, οὐ μέντοι γε οὐδ' αὕτη ἀπλῶς καὶ ὡς ἔτυχεν ἀλλὰ μετὰ προσδιορισμῶν

ἀναγκαῖων ἐξηγοῦσα τοῦτο καὶ ἐρμηνεύουσα ὡς ἐν τοῖς Βασιλικῶς νομίμοις τίτλ. 6 φέρεται, φησί γὰρ ἐπὶ λέξεσις οὕτω· «εἰ δὲ καὶ φορητὴ ἐστὶν ἡ μανία εἴτε διηνεκῆς εἴτε ἐκ διαλειμματῶν, οὐκ ὀφείλει ὁ νήφων στέλλειν τῷ μαινομένῳ διαζύγιον, εἰ δὲ στέλλει, δοκεῖ προπετεῖν αὐτοῦ ὁ γάμος διαλύεσθαι καὶ ὑπόκειται τοῖς ἐπιτιμίοις τοῖς κατὰ τῶν μάτην πεμπόντων ρεπούδιον ὁρισμένοις. Τί γὰρ οὕτως ἐστί, φησί, φιλάνθρωπον ὡς τὸ μετέχειν τῶν τυχηρῶν περιστάσεων τοῦ ἀνδρὸς τὴν γυναῖκα καὶ τῆς γυναικὸς τὸν ἄνδρα· Ἐὰν δὲ τοσαύτη ἐστὶν ἡ μανία καὶ οὕτως ἀγρία καὶ ἀθέμιτος ὡς σχεδὸν μηδεμίαν ἐλπίδα ὀμιλίας ἔχειν, ἔστι δὲ καὶ φοβερά τοῖς ὑπηρετοῦσι τῷ μαινομένῳ, τὸ ἕτερον πρόσωπον τὸ νήφων ἢ διὰ τὴν χλιεπότητα τῆς μανίας καὶ τὸ μὴ δύνασθαι συγγεσθαι ἐκείνῃ ἢ διὰ τὸ μὴ ἔχειν παῖδας καὶ βούλεσθαι ἐξ ἐτέρας παιδοποιῆσαι, τότε ἐξουσίαν ἔχεται τὸν νήφον πέμπον ρεπούδιον τῷ μεμνηνῶτι προσώπῳ καὶ οὕτω λύεσθαι ἁζημίως ὁ γάμος. Γρ. Πατρ. 1748 (Κ. Κριτίου 6. σελ. 258).

Κατὰ τὸν νόμον εἰ μὲν πρὸ τοῦ γάμου ἢ κατὰ τὴν ἡμέραν τοῦ γάμου ἡ μανία ἐπιγένηται, αὐτίκα καὶ ἡ διάλυσις τοῦ γάμου γενήσεται, εἰ δὲ μετὰ τὸν γάμον, μέχρι τρίτου ἔτους φέρειν τὴν δυστυχίαν τὸν ἄνδρα, μέχρι δὲ τοῦ πέμπτου τὴν γυναῖκα. (Ἀρμ. 4.

περὶ μνηστείας 15). Πρακτ. Ι. Σ. 1 Φεβρουαρίου 1874.

2ον. Ἐὰν ἐκάτερος τῶν συζύγων ἀσπασθῇ τὸν μοναχικὸν βίον. Νε. 22 κεφ. 5. Νε. 117 κεφ. 12 καὶ Νε. 123 κεφ. 40.

Νομ. Πατρ. Γενομένης οὖν ἐκκλησιαστικῆς ἐξετάσεως τῶν φρονημάτων τοῦ ἀνδρὸς καὶ γράμματος αὐτοῦ ἀποσταλέντος πρὸς τὴν Ἐκκλησίαν δηλωτικοῦ περὶ τῆς οἰκειοθελοῦς ἀπὸ τῆς γυναικὸς αὐτοῦ ἀπομακρύνσεως καὶ αἵρέσεως τοῦ μονήρους βίου καὶ βεβαιουμένου καὶ δι' ἐνσφραγίστου γράμματος τῆς κοινότητος τοῦ ἀγιωνύμου Ὅρους, ἔγνωμεν διαξέῃ-
ξαι ἐκκλησιαστικῶς τὴν ρηθεῖσαν Ἑλένην ἀπὸ τοῦ τοιούτου ἀνδρὸς αὐτῆς. Γρ. Πατρ. κατὰ Ὀκτώβριον τοῦ 1840.

3ον. Ἐὰν ἐκάτερος τῶν συζύγων βουλευθῇ τι κατὰ τῆς βασιλείας ἢ γινώσκων τὴν τοιαύτην ιδέαν ἢ ἄλλων ἐπιβουλήν μη φανερώσῃ, μηδὲ καταγγείλῃ ταύτην ὅπου δεῖ δι' οἰουδῆ-
τινος μέσου, ἀλλ' ἀποκρύψῃ αὐτήν. Ἀρμ. (4. 15) 14 § 2, καὶ 13 § 2.

4ον. Ἐὰν ἐκάτερος τῶν συζύγων ἐπιβουλεύσῃ τῇ ζωῇ τοῦ ἑτέρου. Ἀρμ. (4. 15) 13 § 5, καὶ 14 § 3.

Νομ. Πατρ. ἐπιβουλεύσῃ. Τῶν ἱερῶν νόμων

(Ἀρμ. 4. 15) 13 § 5 σαφῶς διαγορευόντων ὅτι ἐὰν ὁ ἀνὴρ ἐπιβουλεύσῃ τῇ ζωῇ τῆς γυναικὸς ἢ ἄλλων τι-
νῶν βουλομένων εἰδὼς μὴ φανερώσῃ τῇ γυναικί, καὶ ἐὰν ὁ ἀνὴρ περὶ μοιχείας τῆς γυναικὸς αὐτοῦ ἐγγρά-
φηται καὶ τὴν μοιχείαν μὴ ἀποδείξῃ, ἔξεστι τῇ γυ-
ναικί μὴ βουλομένου χωρίζεσθαι τοῦ ἀνδρὸς αὐτῆς ἐπὶ τούτοις καὶ ἐν τῷ συνοδικῷ τόμῳ τοῦ αἰοιδίμου Πα-
τριάρχου (Κ.) πόλεως Νεοφύτου ρητῶς καὶ τοῦτο περιέ-
χεται, εἴτις γυνὴ ἔχουσα ἄνδρα νόμιμον ἀποδημοῦν-
τα καὶ μὴ φροντίζοντα ἐπαναστραφῆναι πρὸς αὐ-
τὴν ἐντὸς τριετίας μόνης καὶ συνοικῆσαι μετ' αὐ-
τῆς καὶ αὐτὴ ὑπ' ἐνδείας στενοχωρουμένη καὶ κιν-
δυνεύουσα ψυχικῶς θελήσῃ τὴν ἀπ' αὐτοῦ διάζευξιν,
ἐστὶ διεξευγμένη, ἢ μετριοτήτης ἡμῶν γράφουσα κτλ.
ἀποφαινόμεθα τὴν διάζευξιν τῆς Α. ἀπὸ τοῦ Σ.
Πατρ. καὶ Συνοδ. γράμ. κατὰ Ἰανουάριον τοῦ 1793.
Κώδ. 8, σελ. 178).

Ὅρθως τὸ πρωτόδικον δικαστήριον χαρακτηρίσαν τὴν ἐπίθεσιν ταύτην τοῦ ἐφεσεῖοντος, πρώην δ' ἐνα-
γομένου κατὰ τῆς οἰκίας τοῦ πενθεροῦ αὐτοῦ, ἐν ᾗ κατάρκει ἢ ἐφεσίβλητος σύζυγος αὐτοῦ, ἐν ὥρᾳ νυ-
κτὸς μετὰ δεινῶν ἀπειλῶν θανάτου καὶ ὕβρεων, ὡς ἐπιβουλήν τῆς συζύγου αὐτοῦ, προέβη συνωδᾷ τῷ νόμῳ (Ἀρμ. (4. 15) 14) εἰς τὴν διάλυσιν τοῦ μετα-
ξὺ αὐτῶν ὑφισταμένου γάμου. Ἀπόφ. Ι. Σ. τοῦ 1888.

Ἡ ἀπειλὴ κατὰ τῆς ζωῆς καὶ ἀληθῆς ὑποτιθεμένη δὲν ἀποτελεῖ λόγον διαζεύξεως, διότι, κατὰ τὴν Νεαράν 117 κερ. 9 ἐδ. 2, οὐχὶ ἡ ἀπειλὴ ἀλλ' ἡ ἐπιβουλὴ τῆς ζωῆς εἶναι λόγος διαζυγίου, μεταξὺ δ' ἀπειλῆς καὶ ἐπιβουλῆς ὑπάρχει μεγίστη διαφορά, καθόσον ἐπιβουλὴ ἐστὶν ἡ ἐκ δολίας προαιρέσεως καὶ προμελέτης πράξεις, ἡ τείνουσα εἰς ἀφαίρεσιν τῆς ζωῆς, ἐνῶ εἰς τὴν ἀπειλὴν δὲν ὑπάρχει προμελέτη. Ἀπόφ. Ι. Σ. 126 τοῦ 1893.

Νομ. Ε Δ. Ἡ κατὰ τῆς ζωῆς τῆς γυναικὸς ἐπιβουλὴ τοῦ ἀνδρός, ἣν ὁ νόμος Ἀρμ. 14 (4. 12) παρὰδέχεται ὡς λόγον διαζεύξεως, δὲν εἶναι ἀπλῶς οἰαδήποτε πράξεις ἢ κάκωσις τοῦ ἀνδρός κατὰ τῆς γυναικός, ἀλλ' ἡ ἐκ δολίας προαιρέσεως καὶ ἐκ προμελέτης πράξεις τοῦ ἀνδρός τείνουσα εἰς τὴν ἀφαίρεσιν τῆς ζωῆς τῆς γυναικός· ἡ ἔννοια δ' αὕτη οὐ μόνον προκύπτει ἐξ αὐτῆς τῆς λέξεως ἐπιβουλῆς, ἀλλὰ καὶ ἐκ τοῦ τελευταίου μέρους τοῦ 2 ἐδ. τῆς μνημονευθείσης § καὶ ἐκ τῆς § 15 τοῦ Ἀρμενοπούλου. Ἐπομένως, ἐὰν ὁ σύζυγος διατελῶν ἐν βρασμῶ ψυχικῆς ὁρμῆς ἢ ἐν καταστάσει μέθης ἀνακτιῶν ἐπιτεθῇ κατὰ τῆς συζύγου του, τοῦτο δὲν ἀποτελεῖ ἐπιβουλὴν τῆς ζωῆς, κατὰ τὴν ἔννοιαν τοῦ νόμου, καὶ συνεπῶς δὲν ἀποτελεῖ λόγον πρὸς διάζευξιν. Ἀπόφ. Α. Π. 24 καὶ 49 τοῦ 1847.

Ἡ ἐπιβουλὴ τῆς ζωῆς ἐμψύχεται μὲν πρόθεσιν ἀφαιρέσεως τῆς ζωῆς ἄλλου, ἀλλ' ὁ νόμος κατέλιπεν ἀόριστον καὶ ἐπὶ τοῦ δικαστοῦ τῆς οὐσίας προσδιορίστέον μέχρι τίνος δέον νὰ ᾔναι προκαχωρημένη ἡ πρόθεσις αὕτη, ὅπως ὀνομασθῇ ἐπιβουλὴ κατὰ τῆς ζωῆς καὶ ἀποτελέσῃ λόγον διαζυγίου. Ἀπόφ. Α. Π. 70 τοῦ 1855 καὶ 189 τοῦ 1857.

Ἰδὼν ἑκάτερος τῶν συζύγων καταδικασθῇ εἰς ἐγκληματικὴν ποινὴν.

Νομ. Πάτρ. Διὸ καὶ γενομένης ἀκριβοῦς ἐξετάσεως τῶν ἱερῶν νόμων παρατηρήθη ὅτι αἱ ἐν Βιβλ. (6. 9) 4 τοῦ Ἀρμενοπούλου κεῖμεναι νεαραὶ τοῦτε Κασίχαρος Κωνσταντίνου τοῦ Πορφυρογεννήτου καὶ τοῦ κυροῦ Μανουῆλ καὶ τοῦ Πατριάρχου κυροῦ Ἀθανασίου καταδικάζουσαι μὲν συμφώνως τὸν ἐκουσίως φρονέοντα εἰς πανταίῃν ἐξορίαν καὶ στέρησιν τῆς περιουσίας αὐτοῦ καὶ χορηγοῦσαι τῇ γυναικὶ αὐτοῦ τὴν τε προῖκα καὶ τὴν πρὸ γάμου δωρεάν καὶ τὰ θεώρητρα, παρασιωπῶσι δ' ὡς προνοούμενον τὸ ἀπόλυτον δικαίωμα τῆς γυναικὸς τοῦ νὰ ζητήσῃ ἂν θέλῃ τὸ διαζύγιον, σκοπὸν ἔχουσαι μόνον τὸν προσδιορισμὸν τῆς τιμωρίας τοῦ φανεῶς ἐκ δὲ τῆς παρασιωπίσεως ταύτης τῶν τοῦ νόμου, τί ἂν ἄλλο δύναιται ἐννοηθῆναι ἐν τῇ προκειμένῃ πράξει εἰ μὴ μία σαφὴς συγκατάθεσις τῶν ἱερῶν νόμων τῆς ἀπολύτου ἐλευθερίας τῆς

γυναικὸς διὰ τὸ πράξει ὅ,τι ἂν βούλοιτο περὶ τοῦ δια-
 ζυγίου αὐτῆς ; ὅπου γε ὁ μὲν ἀνὴρ ὡς μισαιφόνος κα-
 ταδικάζεται μὲ τελείαν ἀποστέρησιν τῆς οἰκείας πε-
 ριουσίας, καταστὰς ὡς ἀνύπαρκτος διὰ τῆς παντο-
 τεινῆς ἐξορίας αὐτοῦ, ἡ δὲ γυνὴ διὰ τῆς λήψεως τῆς
 προικῆς καὶ τῶν λοιπῶν αὐτῆς νομίμων δικαίων ὡς
 ἀποξενουμένη τῆς γαμικῆς ἀπ' ἐκείνου συναφείας καὶ
 σχέσεως καθίσταται ἀπολελυμένη καὶ ἐλευθέρα. Ἐρ'
 ὦ καὶ συνωδὰ τῇ ἐννοίᾳ τῶν νόμων ἀποφανόμενοι,
 δίδομέν σοι τὴν ἐκκλησιαστικὴν ἄδειαν, ὅπως ὡς οὖ-
 σαν ἀπολελυμένην καὶ ἐλευθέραν τοιοῦτω τρόπῳ τὴν
 γυναικα κατὰ τὴν πολλάκις καὶ ἤδη δι' ἀναφορᾶς αὐ-
 τῆς γενομένην θερμὴν αἴτησιν αὐτῆς διαζεύξης αὐ-
 τὴν ἀπὸ τοῦ ὑπάρξαντος ἀνδρὸς αὐτῆς παρανόμου
 κακομιχάλης (καταδικασθέντος νομικῶς, διατελοῦντος
 καὶ διατελέσαντος καταδεδικασμένου εἰς παντοτεινὴν
 ἐξορίαν μέχρι τέλους τῆς ζωῆς αὐτοῦ, διὰ τὴν πολ-
 μηθεῖσαν ὑπ' αὐτοῦ πράξιν τοῦ φόνου) δι' ἀρχιερα-
 τικοῦ σου διαζυγίου γράμματος ἐν ᾧ δεῖ ἐμπεριέχε-
 σθαι καὶ τὰς νομικὰς αἰτίας τῆς διαζεύξεως καὶ ἐπι-
 στατήσης κατὰ τὸ πρέπον ἵνα δοθῇ εἰς αὐτὴν ἡ προῖξ
 καὶ τὰ λοιπὰ νόμιμα αὐτῆς δίκαια, ὡσαύτως καὶ ἐκ
 τῆς καθαρᾶς περιουσίας τοῦ φονέως ἀνδρὸς νὰ δοθῇ
 τὸ τρίτον μερίδιον εἰς φύλαξιν διὰ τὸ ἐξ αὐτοῦ παι-
 δίον αὐτῆς καὶ τὰ δύο τριτημόρια νὰ διαταχθῶσι

κατὰ τὴν ἐν Ἀρμενοπούλῳ νομοθεσίαν τῶν εἰρημέ-
 νων Βασιλικῶν νεαρῶν. Γρ. Πατρ. κατὰ Ἰανουά-
 ριον 1840.

Ἐνεκρίθη ὅπως ἐκδῶ κυριαρχικῶς ἡ Πανιερότης
 τοῦ τὸ διαζύγιον τῆς ρηθείσης γυναικὸς ἀπὸ τοῦ
 ἐγκληματίου καὶ ἐν ἀειφυγίᾳ καταδεδικασμένου ἀν-
 δρὸς αὐτῆς, χορηγίῃ δ' αὐτῇ αἰτησαμένη καὶ δευ-
 τέρου γάμου ἄδειαν. Πρακτ. Ι. Σ. 25 Νοεμβρίου
 1868.

Ἐὰν ὁ ὑπὸ τῆς ρηθείσης γυναικὸς διαπραχθεὶς
 φόνος οὐ συνέβη ἐκ προθέσεως καὶ δόλου καὶ μοχθη-
 ρίας αὐτῆς, ἀλλ' ἐκ περιστάσεως ἀπροόπτου καὶ
 ἄνευ θελήσεως καὶ προμελέτης αὐτῆς, ἐπειδὴ ἐν
 τοιαύτῃ περιπτώσει οὐκ εὐθύνεται ὡς φονεὺς, κατὰ
 γὰρ τὸν ἑρὸν νόμον «οὐκ ἔστι φονεὺς ὁ μὴ θελήσας
 φονεῦσαι» φανερόν ἐστιν ὅτι ὁ ἀνὴρ αὐτῆς οὐκ εὐ-
 λόγως αἰτιάζεται αὐτήν, οὔτε ἔχειται νομιμότητος ἡ
 πρὸς τὸ συνοικῆσαι ἀποποίησης αὐτοῦ καὶ μάλιστα
 ἐὰν πρότερον ἦτοι πρὸ τῆς περιστάσεως τοῦ φόνου
 συνέζησε μετ' αὐτῆς ἀγαπητῶς, μηδεμίαν δούσης
 ἀφορμὴν καὶ ἀπόδειξιν κακίας ἢ δολιότητος. Ἐκ τοῦ
 ἐναντίου δὲ ἐὰν ἀποδειχθῇ ἐκουσίως φονεύσασα, τότε
 δικαιουμένῳ τῷ ἀνδρὶ ἀπαλλαγῆναι ἀπὸ τῆς κακούρ-
 γου γυναικὸς χορηγητέον αὐτῷ τὸ ἀπ' ἐκείνης δια-
 ζευκτήριον. Πρακτ. Ι. Σ. 19 Ἰουλίου 1871.

Ἐπὶ τῇ ἐρωτήσει ἂν ὁ β' γάμος τῆς Στεργιαν-
νης, ὃν συνῆψεν αὕτη πρὸ τεσσάρων ἐτῶν μετὰ τοῦ
Ἀθανασίου, ἐνὸς ἔτι διετέλει ὁ πρῶτος αὐτῆς σύ-
ζυγος ἐν ταῖς εἰρκταῖς ἀποτίων τὴν εἰς δεσμὰ θε-
καετῇ ποινὴν του, εἰς ἣν κατεδικάσθη ὡς ληστής,
ἐστὶ παράνομος, ἐνεκρίθη ἡ ἐκδοσις ἀπαντήσεως δι-
καλοῦσης ὅτι ὁ ἐν λόγῳ δεύτερος αὐτῆς γάμος ἐστὶ
νομιμώτατος, ὥστε ὁ πρῶτος αὐτῆς σύζυγος οὐδὲν
κέκτηται ἐπ' αὐτῆς πλέον δικαίωμα. Πρακτ. Ι. Σ.
18 Ὀκτωβρίου 1873.

Ἐνεκρίθη ἵνα γραφῇ τῷ αἰτοῦντι Μητροπολίτῃ,
ὅτι ἂν οἱ ὑπὸ τῆς αἰτούσης τὴν διάζευξιν γυναικὸς
προβαλλόμενοι λόγοι κατὰ τοῦ συζύγου αὐτῆς ὡς ἐγ-
καταλιπόντες αὐτὴν ἀπροστάτευτον, καταδικασθέν-
τος καὶ καθειργημένου ἐν ταῖς φυλακαῖς ἀπὸ ἐπὶ τῶν
ὡς φρονέως καὶ κλέπτου εἰσὶν ἀληθεῖς καὶ πιστο-
ποιοῦνται ἐπισήμως καὶ πειστικῶς, τότε δύνανται
ἵνα ληφθῶσιν οἷτοι ὑπ' ὅψιν ὑπ' αὐτοῦ ὡς λόγοι δια-
ζεύξεως. Πρακτ. Ι. Σ. 21 Μαρτίου 1883.

βον Ἐὰν ἐκάτερος τῶν συζύγων ἀσπάσῃται
διάφορον θρησκείαν.

Νομ. Πκτρ. διάφορον θρησκείαν. Ἐνεκρίθη ἵνα
ἐπὶ τῆς ἐρωτήσεως, δι' ἣς ζητεῖται ἡ γνώμη τῆς
ἐκκλησίας περὶ τινος Λαμπρινῆς θαλούσης διαζευχθῆ-
ναι τὸν σύζυγον αὐτῆς, ὡς ἀσπασθέντα τὰ τῆς σχι-

σματικῆς εἰσαρχίας, γένηται ἀπάντησις τῷ αἰτοῦντι
Μητροπολίτῃ, λέγουσα ὅτι, εἰ μὲν δύναται πείσαι τὸν
ἄνδρα διατρέψαι τὴν γυναικα ἐν διαστάσει ἐπὶ τινα
καιρόν, πεισθῆτω ἡ γυνή, ἵσως μετανοήσῃ ὁ ἄνθρωπος,
εἰ δὲ μή, δοθήτω τὸ διαζύγιον. Πρακτ. Ι. Σ. 19 Ἰανου-
αρίου 1874.

Σκέψας γενομένης ἐνεκρίθη, ἵνα ἐκδοθῇ Πατριαρ-
χικὴ ἐπιστολὴ τῷ ἁγίῳ Σκοπεῖων παρχαγγέλλουσα ἵ-
να ἐκδῷ τὸ διαζύγιον, εἰ μὴ πρᾶγματι τὰς θρησκευτικὰς
πειποιήσεις τῆς γυναικὸς ἐπιβουλεύηται ὁ διεφθαρ-
μένος καὶ σχισματικὸς αὐτῆς σύζυγος. Πρ. Ι. Σ. τῆς
14 Αὐγούστου 1875.

Ἐνεκρίθη ἵνα ληφθῶσιν αἱ ἀπαιτούμεναι θετικαὶ
πληροφορίαι περὶ τοῦ Ἀλεξίου ὅτι ἐγένετο δυτικός,
καί, ἂν τοῦτο ἀληθεύῃ, ἵνα γραφῇ ἐπιστολὴ εἰς τὸν
ἅγιον Δρουῖνου πόλεως ἐπιτάττουσα αὐτῷ ἵνα ἐκδῷ τὸ
διαζύγιον τῆς Αἰκατερίνης ἀπὸ τοῦ τέως συζύγου τῆς
Ἀλεξίου γενομένου δυτικοῦ. Πρ. Ι. Σ. τῆς 4 Δεκε-
μβρίου 1875.

Ἦδη ὅτε ἡ σύζυγος ἡσπασθῇ τὸ δυτικὸν δόγμα,
ἐνεκρίθη, αἰτήσῃ τῆς συζύγου αὐτοῦ, ἵνα γένηται
τῷ ἁγίῳ Δρουῖνου πόλεως ἡ κατάλληλος Πατριαρχικὴ
ἐπιστολὴ ἐντελλομένη αὐτῷ ἵνα προβῇ εἰς τὴν ἐκδο-
σιν τοῦ διαζυγίου διὰ τὸν λόγον τοῦτον. Πρακτ. Ι. Σ.
28 Φεβρουαρίου 1876.

Ἐπειδὴ κατὰ τε τὰ ὑπὸ τοῦ Ἀποστόλου Παύλου ἐν τῇ πρὸς Κορινθίους πρώτη ἐπιστολῇ λεγόμενα περὶ τῆς προκειμένης περιπτώσεως, καθ' ἣν ὁ ἀνὴρ καθολικὸς ὢν τὸ θρήσκευμα ἐπὶ δεκαετίαν ἀπουσιάζων μακρὰν τῆς συζύγου του οὔτε πρόνοιάν τινα ἔλαβε περὶ αὐτῆς, οὔτε διὰ γράμματος ἐδήλωσε τὴν διαμονὴν αὐτοῦ, ἥτις κατὰ τὰς γενομένας ἀρμοδίως ἐξετάσεις δὲν ἐγνώσθη, καὶ κατὰ τὰς διατάξεις τῆς Ἐκκλησίας ἡμῶν δὲν ἐπιβάλλεται μὲν ἀμέσως εἰς τὸ τοιοῦτον ἀνδρόγυνον ἢ διάζευξις, ὅταν τοῦτο συνευδοκῇ νὰ συζῇ, ἀλλ' ὅμως καὶ δὲν βιάζεται ἡ ὀρθόδοξος γυνὴ ἢ ὁ ἀνὴρ νὰ συνοικήσῃ μετὰ τοῦ ἀπίστου ἢ τῆς ἀπίστου συζύγου ὅταν ἀρνήται, καὶ κατὰ συνέπειαν κατὰ τὰς διατάξεις τῆς ἡμετέρας Ἐκκλησίας ὁ περὶ οὗ λόγος γάμος δὲν δύναται νὰ θεωρηθῇ ὡς ὑφιστάμενος, ἀφοῦ ἡ ὀρθόδοξος γυνὴ αἰτεῖται τὴν ἀπαλλαγὴν αὐτῆς ἐπικαλουμένη τὰς διατάξεις τῆς ἡμετέρας Ἐκκλησίας, διὰ ταῦτα ἐνεκρίθη συνοδικῶς ἵνα ἐκδοθῇ τὸ ζητούμενον ὑπὸ τῆς γυναικὸς ἔγγραφον, βεβαιοῦν ὅτι διὰ τοὺς προειρημένους λόγους ὁπάρχει αὕτη ἐλευθέρα νὰ ἔλθῃ εἰς γάμου κοινωνίαν. Πρακτ. Ι Σ. 29 Ἰανουαρίου 1877.

*Αρθ. 251. Δὲν εἶναι λόγοι διαζυγίου ἡ κακὴ ὁσμὴ τοῦ στόματος ἢ τῆς ρινὸς (ὄζαινα), ὁ δαρμός, αἱ ὕδρεις καὶ κακώσεις, αἱ μαστιγώ-

σεις καὶ ξυλισμοὶ τῆς γυναικὸς παρὰ τοῦ ἀνδρός, ἡ διάστασις τῶν συζύγων, ἡ φυσιολογικὴ ἀτέλεια πρὸς τεκνογονίαν, ἡ λώβη, ἡ ἀνικανότης τῆς γυναικὸς δι' ἐξόστωσιν ἢ παραλυσίαν, ἢ παρὰ τῆς γυναικὸς κατηγορία τοῦ ἀνδρός ἐπὶ μοιχεῖα καὶ ἡ μὴ ἀπόδειξις αὐτῆς, ὁ σεληνιασμός, ἡ ἐπιληψία, ἡ στειρώσις, ἡ τύφλωσις, ἡ ἀσθένεια τῆς γυναικὸς, τὸ ἀσυμβίβαστον τοῦ χαρακτῆρος, ἡ ἀδύνατος συμβιώσις, ἡ κοινὴ συναίνεσις, ἡ ἀνίατος μελαγχολία τῆς γυναικὸς, ἡ λώβη, ἡ ὑποχονδρία τῆς γυναικὸς, ἡ μετὰδοσις ἀφροδισιακῶν νοσημάτων, ἡ ἀπειλὴ τῆς ζωῆς, αἱ προφορικαὶ μεμψεῖς τῆς γυναικὸς κατὰ τοῦ ἀνδρός, ἡ μὴ ἐκπληρωσις τῶν συζυγικῶν καθηκόντων, ἡ ἀμοιβαία ἐξῆδρισις τῶν συζύγων, ἡ μὴ ἐκτέλεσις τῶν ὅρων τοῦ προικοσυμφώνου καὶ ἡ ἐκδοσις τοῦ διαζυγίου ὑπὸ ὄρον, ἢ ἐκ λόγου κατ' ἀναλογίαν, καθόσον δὲν φαίνονται ἐγγεγραμμένοι ἐν τῷ νόμῳ μετὰξὺ τῶν λόγων τοῦ διαζυγίου καὶ αἱ περὶ γάμου καὶ διαζυγίου διατάξεις ἐρμηνεύονται στενῶς καὶ δὲν δύνανται νὰ ἐφαρμοσθῶσιν εἰς ἄλλας πλὴν τῶν ρητῶς ἐν τῷ νόμῳ ἀταγραφομένων λόγων διαζυγίου, οὐδ' ἐπεκτείνονται κατ' ἀναλογίαν. Νε. 117 Ἰουστινιανοῦ.

Νομ. Πατρ. Κακὴ ὁσμὴ τοῦ στόματος. Ἐπει-
δὴ τοιγαροῦν καὶ τανῶν ἀνηνέχθη ἡμῖν, ὡς ὁ αὐτόθι
Φίλος ὀνόματι λαβὼν εἰς γυναικα αὐτοῦ τὴν Ἄν-
ναν καὶ συνοικήσας μέχρι τινὸς μετ' αὐτῆς χαλε-
πῆς καὶ ἀφορήτου τὸ παράπαν ἐξ ἀρχῆς ἐπειράθη
τῆς μετ' αὐτῆς συνοικήσεως, διὰ τινὰ ἐνοῦσαν αὐτῇ
τῷ στόματι νόσον καὶ ἀποφορὰν μετ' ἀηδίας ἥμιστι
φορητῆς, δι' ἣν αἰτίαν ἀδυνάτως ἔχων πάντῃ προ-
σεγγίζειν αὐτῇ καὶ νόμῳ γάμου συγγίνεσθαι, ἄχρη-
στόν τι καὶ μάταιον καὶ ἀνενέργητον ὅλως ἀνεδεί-
κνυτο αὐτῷ τὸ τοῦ γάμου μυστήριον, ἐκίνησεν ἀγω-
γὴν περὶ τούτου αὐτόθι ἐπὶ τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ κρι-
τηρίου τῆς Θεοφιλίας σου καὶ παραστήσας τὸ τοιοῦ-
τον ἐλάττωμα καὶ χαλεπὴν νόσημα τῆς γυναικὸς
αὐτοῦ ταύτης, διὰ μαρτυρίας τῆς μητρὸς αὐτῆς,
συμφωνίας τε γενομένης ἐκ κοινῆς συναινέσεως τῶν
μερῶν ἀμφοτέρων διαλυθῆναι τὸν γάμον, ἀπεφάνθη
ἐκκλησιαστικῶς ὑπὸ τῆς Θεοφιλίας καὶ τῶν κληρι-
κῶν καὶ ἀρχόντων τῆς ἐπαρχίας σου διαζευχθῆναι
αὐτοὺς ἀπ' ἀλλήλων . . . ἀντεῦθεν ὁ ρηθεὶς Φίλος
ἐδεήθη καὶ τῆς ἡμῶν μετριότητος ἐπιβεβαιωθῆναι
αὐτῷ καὶ παρ' ἡμῶν τῇ δυνάμει καὶ ἐξουσίᾳ καὶ
κρίσει τῆς καθ' ἡμᾶς τοῦ Χριστοῦ Μ. Ἐκκλησίας
τὴν ἀπὸ τῆς ρηθείσεως γυναικὸς αὐτοῦ Ἄννης διά-
ζευξιν, οὗ τὴν δέησιν εὐλογον καὶ δικαίαν προσηνῶς

ἀποδεχόμενοι, γράφοντες ἀποφαινόμεθα ἵνα ὁ ρηθεὶς
ὑπάρχει διαζευγμένος καὶ κεχωρισμένος τοῦ λοιποῦ
ἀπὸ τῆς ρηθείσεως γυναικὸς αὐτοῦ καὶ μηδαμῶς ἔχη
τοῦ λοιποῦ γάμου συνάφειαν μετ' αὐτῆς ὡς πάντῃ
ξένος καὶ ἀλλότριος . . . Γρ. Πατρ. 1705 (Κ.
Κριτίου σ. 255).

Ἡ ὄζαινα. Ἐνεκρίθη ἵνα, ἐν τῷ νόσημα τῆς
δυσοσμίας τῆς ρινὸς ἢ τοῦ στόματος ἥντι ἀνιάτον,
μολυσματικὴν ἢ καὶ κληρονομικὴν καὶ κηρυχθῇ τοι-
οῦτο ὑπὸ συνεδρίου ἱατρῶν καλουμένων ἐπὶ τούτῳ,
λογισθῇ ὡς ἀποχρῆν καὶ νόμιμος πρὸς διάζευξιν ἀν-
δρογύνου λόγος. Πρ. Ι. Σ. τῆς 29 Ἰανουαρίου
1873.

Ἡ ὄζαινα ὅταν μὲν εἶναι ἐκ γενετῆς ἐστὶν ὀριστι-
κῶς ἀνιάτος, ὅταν δ' ἐπίκτητος ἱατὴ μὲν ὡς ἐπὶ τὸ
πλεῖστον, ἀλλ' ἐν τισὶ περιπτώσεσιν οὐ μόνον δυσία-
τος, ἀλλὰ καὶ πάλιν ἀνιάτος, καὶ κατὰ συνέπειαν
δικαιοῦται τὸ Ἐκκλησιαστικὸν δικαστήριον προβῆ-
ναι εἰς διάζευξιν, ὅταν θάτερος τῶν συζύγων ὑπόκει-
ται εἰς τοιαύτης φύσεως πάθος, μετὰ προηγουμένην
ἀπόπειραν Θεραπείας ἐπιστήμονικῆς καὶ ἱατρικῆν
γνωμοδότησιν περὶ τοῦ ἀνιάτου αὐτοῦ. Πρακτ. Ι.
Σ. 5 Μαρτίου 1873.

Ἡ ἐξ ὀζαίνης πάθησις τῆς συζύγου δὲν εἶναι ἐξ
ἐκείνων τῶν αἰτίων, ἅτινα κατὰ νόμον ἀποτελοῦσι

λόγον διαζυγίου καὶ ἄτινα ἀπαριθμοῦνται ὑπὸ τοῦ νόμου. Ἀποφ. Ι. Σ. 43 τοῦ 1886.

Ὁ δαρυμός, αἱ ὕβρεις καὶ κακώσεις. Οὗτος ὁ 8ος λόγος τῆς ἐφέσεως ἐθεωρήθη ὡς λόγος ἀκυρώσεως τῆς πρωτοδίκου ἀποφάσεως, διότι εἰ καὶ δὲν ἀναφέρεται ρητῶς ὑπὸ τοῦ νόμου ὡς λόγος διαζεύξεως, αἱ μεταξὺ τῶν συζύγων ἀνταλλαγαῖσαι ὕβρεις καὶ κακώσεις, ἐκτὸς τοῦ ὅτι δὲν βασιζέται ἐπὶ ταύτης καὶ μόνης τῆς αἰτίας ἢ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις, ἀλλ' ὑπάρχουσιν οὐκ ὀλίγαι ἄλλαι ἰσχυραὶ καὶ νόμιμοι αἰτίαι πρὸς διάζευξιν, οὐδὲν ἥττον ὅμως ἐν ταῖς σημεριναῖς περιστάσεσιν, ὡς ἔχουσιν ἡμῖν τὰ πράγματα, ὅταν αἱ τοιαῦται ὕβρεις καὶ κακώσεις ὥσι διαρκεῖς καὶ προκαλῶσιν ἐπανειλημμένους διαπληκτισμούς καὶ διαστάσεις καὶ ἔνεκα τούτου καὶ μόνου τοῦ λόγου τὸ ἀδύνατον τῆς συμβιώσεως ὡς ἀποτέλεσμα ἐπιφερόμενον, ἐκδίδονται κατ' οἰκονομίαν ὑπὸ τῆς Ἐκκλησίας διαζύγια. Πρακτ. Ι. Σ. 30 Σεπτεμβρίου 1876.

Ἐπὶ οὐδαμῶς στηρίζεται βάσεως ἢ κρίσις τοῦ δικαστηρίου, καθ' ἣν, ὡς ἐκ τῆς ἐνώπιον αὐτοῦ λαβούσης χώραν ἀμοιβαίας κατ' ἀλλήλων ἐξουθρίσεως τῶν διαδίκων συζύγων, ὑπέλαθεν ἀδύνατον τὴν ἐν ἀρμονίᾳ καὶ ἀμοιβαίᾳ ἐμπιστοσύνῃ καὶ ἀγάπῃ περαιτέρω συμβίωσιν αὐτῶν· διότι ἐὰν μετὰ δεκαετῇ

ὅλην εἰρηνικὴν συμβίωσιν ἐν στιγμῇ ἐραθισμοῦ ἀμφοτέρω· οἱ σύζυγοι παρεξτράπησαν εἰς προσβολὴν ἀλλήλων διὰ τῆς χρήσεως ἀπρεπῶν λέξεων, οὐδόλως ἔπεται ἐκ τούτου ὅτι οὐδὲν ἕτερον ὑπελείπετο εἰς τὸ δικαστήριον ἵνα πράξῃ ἢ νὰ χρηργήσῃ τὸ διαζύγιον, ἐνῷ ἀπαραιτήτων εἶχε καθήκον ἵνα διὰ παντὸς μέσου φροντίσῃ περὶ τῆς συνδιαλλαγῆς τῶν συζύγων καὶ οὐχὶ διασπᾷσθαι οὕτως εὐχερῶς τὸν ἱερὸν τοῦ γάμου δεσμόν καὶ κηρύξῃ ἄνευ νομίμου λόγου τὴν ἀπ' ἀλλήλων διάζευξιν, ἀκυρος ἐπομένως ἐστὶν ἡ ἀπόφασις αὐτοῦ. Ἀπόφ. Ι. Σ. 90 τοῦ 1889.

Αἱ διαστάσεις. Οὐτε ἡ ἀπ' ἀλλήλων διάστασις τῶν συζύγων, οὔτε ἡ ἄρνησις τοῦ ἀνδρὸς νὰ συζήσῃ μετὰ τῆς ἐκκαλούσης συζύγου αὐτοῦ, οὔτε τὸ ἄκαρπον τῶν πρὸς συνδιαλλαγὴν τῶν συζύγων προσπαθειῶν τῆς πνευματικῆς ἀρχῆς εἰσὶ λόγοι νόμιμοι διαζεύξεως διαγραφόμενοι παρὰ τοῦ νόμου. Ἀπόφ. Ι. Σ. 9 τοῦ 1884.

Ἀνικανότης τῆς γυναικὸς δι' ἐξόστωσιν τῆς δεξιᾶς κνήμης. Ἐπειδὴ τοίνυν ὡς ἐκ τῆς ἱατρικῆς ἐκθέσεως καθαρῶς κατεφάνη ὅτι ἡ ρηθεῖσα γυνὴ τοῦ αἰτοῦντος τὸ διαζύγιον πάσχει πρὸ ἐτῶν χοιραδικὴν ἐξόστωσιν τῆς δεξιᾶς κνήμης, ἔνεκεν τῆς ὁποίας οὐδόλως ἐπλησίασεν αὐτὴν ὁ ἀνὴρ ἀπὸ τοῦ γάμου των, ὅτι τὸ πάθος εἶναι ἀρχαία καταγωγῆς, μεταδοτι-

κὸν κληρονομικῶς καὶ δυσίατον, ὅτι τέλος αὕτη δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ καθυποβληθῇ εἰς παντοειδεῖς ἐργασίας, ὡς εἴθισται ἐν τῇ πατρίδι αὐτῶν Κορυτζῶν, ἢ Ἱερὰ Σύνοδος ἔχουσα ταῦτα ὑπ' ὄψιν αὐτῆς, πρὸ πάντων δὲ τὴν ἀπάτην, ἣν μετέβλεπον οἱ γονεῖς αὐτῆς πρὸς τὸν ἄνδρα μὴ δηλώσαντες αὐτῷ τὸ πάθος τῆς θυγατρὸς των πρὸ τοῦ γάμου των, ὅπερ αὐτὸς οὐκ ἠδύνατο ἀνακαλύψαι διὰ τὸ μὴ δύνασθαι κατὰ τὰ ἔθιμα τοῦ τόπου τοὺς νέους βλέπειν τὰς νέας καὶ προσέτι τὸ ἀδύνατον, ὡς ἐκ τῆς ἀσθενείας καὶ τῆς ἀναδιδομένης δυσωδίας, τῆς ἐκπληρώσεως τῶν συζυγικῶν καθηκόντων καὶ τῆς τοῦ λοιποῦ συζωίας καὶ συνοικίσεως αὐτῶν, ἐπὶ πέντε ὁλόκληρα ἔτη τοῦ ἀνδρὸς ἐπιμένοντος καὶ ἐξαίτουμένου τὴν διάλυσιν, ἀπεφάνετο τὴν κατὰ νόμον διάζευξιν αὐτῶν. Πρακτ. I. Σ. 18 Αὐγούστου 1862.

Ἡ Ἱερὰ Σύνοδος λαβοῦσα ὑπ' ὄψιν τὴν ἱατρικὴν ταύτην γνωμοδότησιν εἰδικῶν μαιευτῆρων ἱατρῶν καὶ πεισθεῖσα ὅτι ἡ αἰτοῦσα τὴν ἀπὸ τοῦ συζύγου αὐτῆς διάζευξιν, ὡς πάσχουσα καὶ ἡσυχίας χρῆζουσα, ἀδυνατεῖ νὰ ἐκπληροῦ τὰ συζυγικὰ αὐτῆς καθήκοντα καὶ νὰ διατελῇ ὑπὸ σύζυγον, πρὸς δὲ καὶ τὴν συγκατάθεσιν τοῦ συζύγου αὐτῆς πρὸς τὴν διάζευξιν, ἐνέκρινε τὴν ἔκδοσιν τοῦ διαζυγίου. Πρακτ. I. Σ. 9 Δεκεμβρίου 1876.

φυσιολογικὴ ἀτέλεια πρὸς τεκνογονίαν. Ἐνεκρίθη ἵνα διαζευχθῇ ὁ Ν. Οἱ. ἀπὸ τῆς Κ., διότι αὕτη ἐστὶ φυσιολογικῶς ἀτελής πρὸς τεκνογονίαν. Πρ. I. Σ. τῆς 12 Ἰανουαρίου 1876.

Ἡ παραλυσιάν. Ἐνεκρίθη ἡ ἔκδοσις ἀπαντήσεως τῇ αἰτοῦντι Μητροπολίτῃ διαγορευούσης ἵνα, εἰ μὲν ὑπάρχει ἐλπίς περὶ τῆς ἀναρρώσεως τῆς ρηθείσης πρὸ δακτατίας προσβληθείσης ὑπὸ παραλύσεως, κωλύσῃ τὴν διάζευξιν τὴν παρὰ τοῦ ἀνδρὸς αὐτῆς αἰτουμένην, εἰ δὲ τουναντίον, οἰκονομήσῃ τὸ πρᾶγμα ἀναλόγως τῶν περιστάσεων. Πρακτ. I. Σ. 16 Φεβρουαρίου 1870.

ὁ σεληνιασμός. Ἐνεκρίθη ἡ ἔκδοσις ἐπιστολῆς πρὸς τὸν Μητροπολίτην Πελαγονείας ἐντελλομένης ὅπως ἐρευνήσας καλῶς εἴ γε βεβαιωθῇ ὅτι ὁ διαληφθεὶς καὶ πρὸ τῆς στεφανώσεως αὐτοῦ ἔπασχεν ὑπὸ τῆς ἀσθενείας ταύτης τοῦ σεληνιασμοῦ, ἣν ἠγγόνει ἡ σύζυγος αὐτοῦ, ἐνεργήσῃ κυριαρχικῶς τὴν ἀπ' ἀλλήλων διάζευξιν αὐτῶν, εἰ δ' ἄλλως πληροφορήσῃ τῇ Ἐκκλησίᾳ. Πρακτ. I. Σ. 17 Φεβρουαρίου 1872.

Ἡ Ἱερὰ Σύνοδος λαβοῦσα ὑπ' ὄψιν ὅτι ἡ γυνὴ κατὰ τὴν ὁμολογίαν τῆς μητρὸς αὐτῆς ἔχει τὸ πάθος τοῦ σεληνιασμοῦ καὶ δὴ πρὸ τοῦ νὰ νυμφευθῇ, καὶ ὅτι ὁ ἀνὴρ οὐδεμίαν εἶχε τούτου γνῶσιν πρὸ τοῦ γάμου, ἐνέκρινε τὴν ἀπὸ τοῦ συζύγου αὐτῆς διάζευ-

ξιν συμφώνως ταῖς διαγορεύσεις τοῦ νόμου, ὁπο-
 χρεουμένου ὅμως τοῦ ἀνδρὸς ἵνα ἀποδώσῃ τῇ γυναι-
 κὶ πᾶν ὃ, τι ἔχει αὕτῃ ἴδιον πρᾶγμα ἢ προικῶν καὶ
 χορηγία αὐτῇ πᾶσιν τι χρηματικὸν πρὸς συντη-
 ρησιν αὐτῆς. Πρακτ. Ι. Σ. 34 Ἰουλίου 1878.

ἡ ἐπιληψία. Ἐνεκρίθη ἡ ἔκδοσις ἐπιστολῆς
 διαγορευούσης σχετικῶς πρὸς τὴν διάζευξιν τοῦ ὑπὸ
 ἐπιληψίας μέχρι βλακίας πάσχοντος Ι. Π. ὅτι,
 ἐὰν μὲν ἡ νόσος ὑπάρχῃ πρὸ τοῦ γάμου ἐν ἀγνοίᾳ
 τῆς συζύγου ἢ καὶ μετὰ τὸν γάμον ἐπελθοῦσα δια-
 κῇ ὑπὲρ τριετίαν καὶ μάλιστα, ἂν ἀνεφάνῃ αὕτη
 καὶ εἰς τὸ ὀκταετὲς τέκνον του κατὰ τὴν μαρτυ-
 ρίαν τοῦ ἱατροῦ, ὀφείλει ἐκδοῦναι τὸ ἀπαιτούμενον
 διαζύγιον. Πρ. Ι. Σ. τῆς 13 Ἰουλίου 1872.

Ἐπὶ τῇ αἰτήσει τοῦ ρηθέντος συζύγου ἐξαιτου-
 μένου τὴν ἀπὸ τῆς συζύγου αὐτοῦ διάζευξιν, ὡς
 πασχούσης ἀπὸ ἐπιληψίας, ἣν εἶχε μὲν καὶ πρὸ
 τοῦ γάμου, ἀπέκρυπτον δ' οἱ γονεῖς αὐτῆς καὶ ἐκλη-
 ρονόμησε τὸ ὑπ' αὐτῆς γεννηθὲν βρέφος, καὶ τοῦ
 Μητροπολίτου Ἀρτης βεβαιώσαντος τὴν ἀλήθειαν
 τῶν ἐν τῇ αἰτήσει λεγομένων καὶ ὅτι τὸ πάθος,
 ὅπερ ἐκέκτητο ἡ γυνὴ πρὸ τοῦ γάμου δὲν ἰάθη οὔτε
 μετὰ τὴν παρέλευσιν τῶν τριῶν ἐτῶν τῆς τοπικῆς
 διαστάσεως εἰς ἣν ἔθετο αὐτοὺς ἡ Σεβασμιότης του,

ἡ Ἱερὰ Σύνοδος ἐνέκρινε τὴν διάζευξιν. Πρακτ. Ι.
 Σ. 23 Ἰανυαρίου 1878.

Ἡ στειρώσις. Εἶναι μὲν ἀληθὲς ὅτι ἡ στειρώ-
 σις τῆς γυναικὸς δὲν εἶναι λόγος διαζεύξεως, ἀλλ'
 ὅμως ἐπὶ τοῦ πρακτέμενου, ἐπειδὴ ἡ κατὰθεσις τοῦ
 ἱατροῦ τῆς ἐρρεσιούσης τέως συζύγου τοῦ ἐφesi-
 βλήτου, ἄραρξ οὐχὶ ἀπλῶς στειρώσιν αὐτῆς ἀλλὰ
 τὴν ἑλλειψιν τῆς ἐμμήνου ρύσεως, ὅπερ ἐστὶ φυσικὴ
 ἀτέλεια, ἐκμολώσκουσα τὴν σπορὰν τοῦ ἀνδρός, διὰ
 τοῦτο καὶ ὁ λόγος οὗτος ἐνισχύει τὸ ἐπ' αὐτῇ τὴν
 περὶ διαζυγίου ἀπόφασιν. Πρακτ. Ι. Σ. 30 Σεπτεμ-
 βρίου 1876.

Φυσικὰ ἐλαττώματα τῆς γυναικός. Ἐνεκρίθη
 ἡ ἔκδοσις ἐπιστολῆς διαγορευούσης, ὅτι, ἐπειδὴ ὁ
 σύζυγος ποιεῖ ἀλλοιῶς φυσικὰ ἐλαττώματα τῆς γυναι-
 κὸς καθιστῶντα αὐτὴν ἀκατάλληλον εἰς συζυγίαν,
 δεόν ἵνα καθυποβάλῃ αὐτὴν ὑπὸ ἱατρικὴν ἐπίσκεψιν
 καὶ εἰ μὲν ἀποδειχθῇ ἀληθῶς πάσχουσα διαζευχθῇ,
 εἰ δὲ ὑγιής, ὑποχρεωθῇ νὰ ἐπανέλθῃ παρὰ τῷ συζύ-
 γῳ αὐτῆς, ἐκτὸς ἐὰν ἐκατέρωθεν ἀπαιτηθῇ ἡ διά-
 λυσις τοῦ συντακτοῦ τούτου. Πρ. Ι. Σ. τῆς 21 Ἰου-
 λίου 1869.

Ἡ τύφλωσις. Σκέψεως γενομένης ἀπεφασίσθη
 ἡ διάζευξις τοῦ ρηθέντος ἀνδρογύνου, ἣν ἐζήτησεν
 ἡ σύζυγος, ἐπὶ τῷ λόγῳ ὅτι ὁ ἀνὴρ αὐτῆς ἐνεκα

τοῦ παθήματος τῆς τυφλώσεως κατέστη ἀνίκανος εἰς διατήρησιν αὐτῆς καὶ τῶν ἐκ τῆς συνοικίσεως τεχνησομένων τέκνων, ὑπὸ τὸν ὅρον ὅμως τοῦ νὰ χαρισθῇ τῷ ἀνδρὶ τὸ ἐξ 80 λιρῶν τράχωμα τῆς γυναικός. Πρακτ. Ι. Σ. 2 Δεκεμβρίου 1876.

Ἐναντία· ὁ νόμος δὲν ἐπιτρέπει τὴν διάζευξιν λόγῳ τυφλώσεως. Πρ. Ι. Σ. τῆς 20 Μαΐου 1876.

Ὁ νῦν ἐφesiβλητος οὐχὶ ἐκὼν ἀλλ' ἐκ παθήσεως τῶν ὀφθαλμῶν αὐτοῦ καὶ ἐξ ἐνδείας, καθ' ἣν εἶχεν καθήκον, δὲν ἐφρόντισε περὶ συντηρήσεως τῆς συζύγου αὐτοῦ καὶ τοῦ κοινοῦ αὐτῶν τέκνου, ἀκολούθως δ' ὁ ἐφesiβλητος, ἐλλοὼν ἐνταῦθα ἐκ τῆς πατρίδος αὐτοῦ ἔνθα μετέβη πρὸς θεραπείαν, ἐζήτησεν ὅπως παραλάβῃ τὴν σύζυγον αὐτοῦ, αὕτη δ' ὡς πιστὴ καὶ καλὴ σύζυγος ὤφειλεν ἵνα ἀκολουθήσῃ αὐτῷ καὶ συζήσῃ μετ' αὐτοῦ συνεργαζομένη καὶ συμπονοῦσα τῷ συζύγῳ αὐτῆς, ὀρθῶς ἐπομένως τὸ πρωτόδικον δικαστήριον ἀπέρριψε τὴν περὶ διαζεύξεως ἀγωγὴν τῆς νῦν ἐφesiουούσης, καὶ ἐπικυρωτέα ἐστὶν ἡ ἀπόφασις αὐτοῦ, ἀπορριπτέα δ' ἡ προκειμένη ἐφesiς. Πρακτ. Ι. Σ. 11 Ἰουνίου 1894.

Ἡ ἀσθένεια τῆς γυναικός. Ἐνεκρίθη ἡ ἐκδοσις ἀπαντήσεως τῷ Μητρ. Ἰκονίου διαγορευούσης, ὅπως χάριν οἰκονομίας ἀναγνωρίσῃ τὸν γάμον τοῦ διαληφθέντος Γρηγορίου, ὅστις ἀποβαλὼν τὴν πα-

σχουσαν τὴν γυναικὴν τοῦ ἐκ τῆς οἰκίας του συνεζεύχθη μετ' ἄλλης, ἀπ' οὗ προηγουμένως βεβαιωθῇ περὶ τῆς καταθέσεως τῶν γρ. 5000 εἰς ἐξασφάλισιν τῆς πρώτης γυναικός. Πρ. Ι. Σ. τῆς 13 Φεβρουαρίου 1871.

Ἡ Περὶ Σύνοδος ἔχουσα ὑπ' ὄψιν τὴν ἱατρικὴν γνωμοδότησιν, ὅτι ἡ νόσος οὐχὶ μόνον ὑφίσταται, ἀλλὰ καὶ εἰς αὐξήσιν προβαίνει καὶ λαβοῦσα ὑπ' ὄψιν τὸ ἀδύνατον τοῦ νὰ διατελῇ ἡ εἰρημένη Χαρίκλεια ὡς ἐκ τῆς ἀσθενείας αὐτῆς ὑπὸ σύζυγον, πρὸς δὲ καὶ τὴν συγκατάθεσιν τοῦ συζύγου της πρὸς διάζευξιν ἐνέκρινε τὴν ἐκδοσιν τοῦ διαζυγίου. Πρ. Ι. Σ. 9. Δεκεμβρίου 1876.

Γενομένης δεκτικῆς, ὡς ἐκ τῆς προβαλλομένης αἰτίας, εὐλογεῖται ὅτι τῆς προκειμένης αἰτήσεως δι' ἧς ὁ ῥηθεὶς ἀρχιμανδρίτης ἐκ Βιέννης αἰτεῖται τὴν ἐκδοσιν διαζυγίου μετὰ τῶν ἐκεῖ ὑπ' αὐτοῦ στεφθέντων ὀρθοδόξων, τοῦ μὲν ὑπηκόου ἰταλοῦ, τῆς δὲ ῥωσίδος, ὡς πατρώσης, τῆς γυναικὸς τὴν υἱεὶαν καὶ μὴ θανατημένης ἐπομένως μένειν παρὰ τῷ συζύγῳ καὶ ἡναγκασμένης διὰ τοῦτο μένειν διὰ παντὸς ἐν Ἑλβετίᾳ κατὰ προτροπὴν τῶν ἱατρῶν, ἐπισυνάπτων ἅμα καὶ αἰτήσεις τῶν συζύγων τούτων διὰ τὴν διάζευξιν, ἐνεκρίθη ἵνα ἐκδοθῇ εἰς διπλοῦν τὸ διαζύγιον καὶ ἀποσταλῇ. Πρακτ. Ι. Σ. 2 Μαρτίου 1885.

Ὁ ὑπὸ τοῦ ἐφesiόντος ἔντε τῇ ἐφέσει καὶ ταῖς

προτάσεσιν αὐτοῦ διατυπούμενος λόγος ὅτι, τῆς ἐκ-
 πληρώσεως τῶν συζυγικῶν καθηκόντων οὐσης ἀδυνα-
 του ἢ τοῦλάχιστον λίαν δυσχεροῦς καὶ τῆς ὑπὸ ποι-
 αύτας συνθήκας ἀγαθῆς συμβιώσεως τῶν συζύγων μὴ
 οὐσης δυνατῆς, ἔδει ἵνα διαλυθῇ ὁ ὑφιστάμενος γάμος,
 ἀπορριπτέος ἐστίν ὡς μὴ προβλεπόμενος ὑπὸ τοῦ νό-
 μου. Ἀπόφ. Ι. Σ. 127 τοῦ 1893.

Ἀσυμβίβαστον τοῦ χαρακτῆρος. Ἐγνώμεν
 ἐκκλησιαστικῶς διὰ τὸ ἀσυμβίβαστον αὐτῶν καὶ ἀ-
 διόρθωτον διαζεύξαι τὸν Φ. καὶ τὴν Μ. καὶ γράζον-
 τες ἀποφαινόμεθα συνοδικῶς ἵνα οἱ Φ. καὶ Μ. διὰ τὰ
 μεταξὺ αὐτῶν εἰς ἐπηρεάς τοῦ μισοκάλου συμβάντα
 αἵτια σκανδάλων, ἐρίδων τε καὶ ἀλληλομαχιῶν καὶ
 τὰ ἐκ τούτων προσγενόμενα αὐτοῖς πάθη, μῖσός τε
 καὶ ἐπέχθαιαν ἀπαιτοῦντα κατ' ἀνάγκην τὴν ἀπ'
 ἀλλήλων διάζευξιν, διὰ τὸ ἀδιόρθωτον αὐτῶν διόλου
 καὶ ἀσυμβίβαστον ὑπάρχωσι καὶ ἐκκλησιαστικῶς διε-
 ζευγμένοι. Γρ. Πατρ. κατ' Ἀπρίλιον τοῦ 1806.
 (Κώδιξ 11. σελ. 26).

Ἐγνώμεν συνοδικῶς κατὰ τὰς διακελεύσεις τῶν ἱε-
 ρῶν νόμων ἅτε δὴ κατιδόντες ἐκ πολλῶν τὸ ἀδιόλ-
 λακτον αὐτῶν καὶ ἀδιόρθωτον ποιῆσαι τὴν διάζευξιν
 αὐτῶν πρεπόντως, ἵνα μήτι χειρόν συμβῇ. Γρ. Πατρ.
 Γρηγορίου τοῦ Ε. ' κατὰ Δεκέμβριον τοῦ 1817. Κώδιξ
 11 σελ. 80.

Ἀποφαινόμεθα ἐκκλησιαστικῶς διὰ τὸ ἄλλως ἀδύ-
 νατον τῆς συμβιώσεως τοῦ Σ. μετὰ τῆς Κ. δι' ἣν
 καὶ δυνάμεσιν ὑπερεχούσαις ἐχρήσατο καὶ διαμηνύ-
 σεσιν ἀναποδράστοις, τὴν τε συνοίκησιν ἀτελεσφόρη-
 τον ἀποδείξας καὶ τὴν ἐκκλησιαστικὴν συγκατάθεσιν
 περὶ τὴν τοῦ διαζυγίου ἐκδοσιν ἀναγκαιοτάτην καὶ
 ἀναπόρρευκτον, ἵνα οἱ ῥηθέντες ὧσιν ἀπὸ τοῦ νῦν καὶ εἰς
 τὸ εἰς διεζευγμένοι. Γρ. Πατρ. κατὰ Νοέμβριον τοῦ
 1818. (Κώδιξ 13 σελ. 102).

Ὁ αἰτῶν καὶ ἡ γυνὴ αὐτοῦ πρὸ χρόνων στε-
 φανωθέντες οὐκ ἠδυνήθησαν ὁμονοῖσαι καὶ συνοι-
 κῆσαι ἐπὶ τῷ αὐτῷ εἰρήνῃ καὶ ὁμονοίᾳ καὶ τῇ κατὰ
 συζύγους ἀγάπῃ, ἀλλ' ἐκ πρώτης ἀφετηρίας, κρίμα-
 σιν οἷς οἷδε κύριοι, ψυχρανθέντες πρὸς ἀλλήλους καὶ
 μῖσος ἀμειβάμενοι ὁ εἷς κατὰ τοῦ ἄλλου προσλαβόμε-
 νοι, ἐν διαφοραῖς ζεῖ καὶ διαπληκτισμοῖς διετέλουν,
 ὥστε πρὸ πάντε χρόνων χαίρειν εἰπόντες τῇ συζυγίᾳ
 καὶ οἰκοθῆν μακρυνθέντες παρέστησαν πολλάκις ἐπὶ
 τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ κριτηρίου ἐπὶ τῶν παναγιωτά-
 των προκατόχων ἡμῶν, καθὼς καὶ ἐπὶ τῶν ἡμερῶν
 ἡμῶν τρίς καὶ τετράκις, καὶ προβαλλόμενοι ὁ μὲν τὸ
 ἀθυρόστομον τῆς γυναικὸς καὶ γλώσσαλγον καὶ τὴν
 ἄκραν ἑλλειψιν τῶν γυναικείων χρεῶν αὐτῆς, ἡ δὲ
 τὸ πάντῃ ἀπρονόητον αὐτοῦ μηδαμῶς φροντίζοντος
 τὰ πρὸς περίθαλψιν καὶ ἐπίσκεψιν αὐτῆς, ταῦτα καὶ

ἄλλα κακότηθα κινήματα πνευματικώτερον ἐκθέτοντες καὶ κατ' ἀλλήλων ἀντεπάγοντες ἀδύνατόν τε δεικνύοντες τὴν τοῦ λοιποῦ συμβίωσιν αὐτῶν, ἐξήτουν ἐνθέρμως τὴν τελείαν αὐτῶν διάζευξιν, ἐπαπειλοῦν-
τές τε καὶ δεινὰ καθ' ἑαυτῶν καὶ ἀπευκταῖα ἐνδεχό-
μενα, εἶγε τὰ τοῦ γαμικοῦ αὐτῶν δεσμοῦ εἰσέτι παρα-
ταθῇ. Τοίνυν καὶ ἡ μετριότης ἡμῶν κατιδοῦσα μη-
δὲν ἀνύεσθαι τῷ ἀνδρογύνῳ τούτῳ μετὰ τοσαύτας ἐκκλησιαστικὰς συμβουλάς καὶ παραγγελίας καὶ πεν-
ταετῇ διάστασιν ἀλλὰ καὶ κίνδυνον, ὡς εἴρηται, προ-
κεισθαι αὐτῷ, ἔγνω, κατὰ λόγον προτιμήσεως τοῦ
μὴ χείρονος τῶν δύο κακῶν, διαλῦσαι τὸ ἀτελεσφόρη-
τον συνοικέσιον αὐτῶν καὶ διασπᾶσαι τὴν ἀνωφελῇ
αὐτοῖς γαμικὴν δεσμόν. Γρ. Πατρ. κατὰ Σεπτέμ-
βριον 1841, Φεβρουάριον 1846 καὶ πλεῖστα ἄλλα ἐν
Κώδικι διαζυγίων.

Σκέψεως τοίνυν γενομένης συνοδικῶς καὶ ἀποδει-
χθέντος τρανῶς ὅτι ἀδύνατος ὑπάρχει εἰς τὸ ἐξῆς ἡ
τελεσφόρος διάρχεια καὶ συζωία τοῦ εἰρημένου ἀν-
δρογύνου ἀπεφασίσθη συμφώνως τῇ αἰτήσει ἀμφοτέ-
ρων ἡ ἀπ' ἀλλήλων διάζευξις. Ἀπόφ. Ι. Σ. 295
τοῦ 1861.

Διὰ ταῦτα διαπίστου γενομένου, ὅτι οὐδεμία
πλέον ἐναπελείφη ἐλπίς συνδιαλλαγῆς καὶ συζωίας

τῶν συζύγων ἀπεφάνθη τὴν διάζευξιν αὐτῶν ἡ Ἐκ-
κλησία. Πρ. Ι. Σ. τῆς 7 Ἀπριλίου 1861.

Ἐνεκρίθη ἵνα σταλῇ ἐπιστολὴ πρὸς τὸν ἐξαρχον
Μετσόβου ὅπως ἐξετάσῃ περὶ τοῦ ἀνθρώπου τούτου
καὶ ἐὰν διέξῃ συγκατάθεσιν εἰς τὴν περὶ διαζεύξεως
αἴτησιν τῆς γυναικὸς ἡ ἀδιαφορίαν ὡς πρὸς τὰ συ-
ζυγικά του καθήκοντα, τότε νὰ ἐκδοθῇ τὸ διαζύγιον
καὶ δοθῇ ἄδεια εἰς ἕτερον γάμον. Πρ. Ι. Σ. τῆς 20
Ἰουνίου 1874.

Ἐνεκρίθη ἵνα γένηται ἀπάντησις τῷ ἀγίῳ Δρυϊ-
νουπόλει ὅτι ὁφείλει νὰ ἐκδώσῃ τὸ διαζύγιον, ἀφ' οὗ
ὁ συμβιβασμὸς ἐστὶν ἀδύνατος. Πρ. Ι. Σ. τῆς 13
Ἰουλίου 1874.

Ἐνεκρίθη ἵνα ἐκδοθῇ ἐπιστολὴ παραγγέλλουσα
τῷ ἀγίῳ Βιζύης ἵνα ἐκδῷ τὸ διαζύγιον, ἐὰν, ἐξαν-
τληθέντων ὅλων τῶν μέσων, μηδεμίαν πλέον ὑπάρχῃ
ἐλπίς συμβιβασμοῦ. Πρ. Ι. Σ. τῆς 31 Ὀκτωβρίου
1874.

Τὸ ἀσυμβιβαστον τοῦ χαρακτῆρος τῶν συζύγων
δὲν εἶναι λόγος ἐξ ἐκείνων οἵτινες ἐπιτρέπουσι νομί-
μως τὴν διάζευξιν. Ἀποφ. Ι. Σ. 20 τοῦ 1883.

Οὐδέποτε συγχωρεῖται διάλυσις γάμου λόγῳ τοῦ
ἀσυμβιβαστοῦ τοῦ χαρακτῆρος τῶν συζύγων. Πρακτ.
Ι. Σ. 17 Δεκεμβρίου 1888.

Μηδενὸς ὑπάρχοντος νομίμου λόγου πρὸς διάζευ-

ξιν, ὡς ἔστιν εἰκάσαι ἐκ τῶν ἀορίστως διατεταγμένων κατηγοριῶν ἐν ταῖς ἐπιδοθείσαις δύο ἀναφοραῖς τοῦ ἐνάγοντος, τὸ πρωτόδικον δικαστήριον ἐπλάσεν αὐθαιρέτως ἴδιον λόγον διαζυγίου, τὸν τοῦ ἀσυμβιβαστοῦ τοῦ χαρακτῆρος, ὃν ὁ νόμος οὐδαμοῦ προβλέπει. Ἀποφ. Ι. Σ. 242 τοῦ 1899.

Ἡ κοινὴ συναινέσις. Ἡ ἐκκλησία κατ' ἀκονομίαν δέχεται ἔστιν ὅτε, ἐνεκα δεδικοιολογημένων λόγων, ὧν ἡ ἐκτίμησις ἀπόκειται αὐτῇ τῇ ἰδίᾳ, τὸ ἐκ κοινῆς συναινέσεως διαζύγιον. Πρακτ. Ι. Σ. τῶν 12 Αὐγούστου 1872, 4 Δεκεμβρίου τοῦ 1876, καὶ κατὰ Ἰούνιον τοῦ 1877, 20 Ἰουλίου καὶ 24 Αὐγούστου τοῦ 1877 καὶ 3 Νοεμβρίου τοῦ 1879.

Μετὰ τὴν ἀνάγνωσιν ἐρεύνης γενομένης, ἐπειδὴ ἐγνώσθη ὅτι κατὰ συνέπειαν συμβιβασμοῦ γενομένου ἐνώπιον τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ δικαστηρίου ἐνεκρίθη ἡ ἀπ' ἀλλήλων διάζευξις τῶν συζύγων, ἣν ἀμφοτέροι ἀπεδέξαντο, ἐνεκρίθη ὅπως χορηγηθῇ τῷ Α. τὸ περ' αὐτοῦ ζητούμενον διαζύγιον Πρ. Ι. Σ. τῶν 28 Αὐγούστου 1859 καὶ 18 Νοεμβρίου 1871.

Τὰ κατὰ κοινὴν συναινέσιν τῶν συζύγων διαζύγια οὐδόλως ἐπιτρέπονται ὑπὸ τοῦ νόμου. Ἀποφ. Ι. Σ. 83 τοῦ 1889.

Ἡ Ἱερὰ Σύνοδος ἐπιδοκιμάσασα τὴν ὅπωςδὴποτε λόγῳ τῆς ἀτέγκτου ἐπιμονῆς τῆς γυναικὸς εἰς τὴν

ἀπὸ τοῦ συζύγου τῆς διάζευξιν γενομένην πρᾶξιν τῆς διαζεύξεως τῆς Ε. ἀπὸ τοῦ Γ. ὡς τετελεσμένην ἐπικύρωσεν αὐτήν. Πρ. Ι. Σ. τῆς 22 Ἰουλίου 1871.

Τὸ ἀπὸ 28 Αὐγούστου 1887 συμβόλαιον τὸ κανονίζον τὰ ἀπὸ ἀλλήλων μεταξὺ τῶν διαδίκων συζύγων ζητήματα δὲν εἶναι ἀποκρὼν λόγος πρὸς ἐκδόσιν διαζυγίου, καθόσον τὰ ἐν συναινέσει μεταξὺ τῶν συζύγων διαζύγια ἀπαγορεύονται ρητῶς ὑπὸ τοῦ νόμου. Ἀποφ. Ι. Σ. 107 τοῦ 1892.

Ἡ ἀδύνατος συμβιώσεως. Καὶ κατιδόντες τὸ ἀδύνατον τῆς συμβιώσεως ἐγνωμεν διαζεύξαι τὸν Α. ἀπὸ τῆς Ε. συνοδικῶς Πρ. Πατρ. κατὰ Φεβρουάριον 1823 Κωδ. σελ. 223.

Ἡ Ἱερὰ Σύνοδος κατιδοῦσα τὸ ἀδύνατον τῆς συμβιώσεως τοῦ λοιποῦ ἐν ἀρμονίᾳ καὶ ἀγάπῃ καὶ ἐνδὲς τῇ ἐπιμονῇ αὐτῶν ἀπαίτησιν περὶ τῆς ἐκ τῆς Ε. τοῦ διαζυγίου ἐνέκρινε κανονικῶς καὶ νομίμως τὴν ἐκδόσιν τοῦ διαζυγίου αὐτῶν. Πρακτ. Ι. Σ. τῆς 11 Μαΐου 1864.

Ἡ Ἱερὰ Σύνοδος κατιδοῦσα ἀδύνατον τὴν συμβίωσιν αὐτῶν τοῦ λοιποῦ καὶ θεωροῦσα κατὰ νόμον δικαίαν τὴν ἀπαίτησιν τῆς γυναικὸς περὶ διαζεύξεως αὐτῆς ἐνέκρινε τὴν διάζευξιν αὐτῶν. Πρ. Ι. Σ. 8 Αὐγούστου 1860.

Ἡ Ἱερὰ Σύνοδος οὐδαμῶς εἶδεν εὐλογον καὶ κανο-

νικήν αἰτίαν πρὸς διάζευξιν, καίτοι ὁ σύζυγος ἐπιβί-
ρει ἀδύνατον τὴν μετὰ τῆς συζύγου του συμβίωσιν.
Πρ. Ι. Σ. τῆς 1ης Ἰουνίου 1867.

Ἡ Ἐκκλησία λαβοῦσα ὑπ' ὄψιν τὴν ἀπὸ πολλῶν
ἐτῶν ὑφισταμένην μεταξὺ τῶν συζύγων διαφοράν
καὶ κατιδοῦσα ἀδύνατον τοῦ λοιποῦ τὴν μετ' ἀλλή-
λων συμβίωσιν καὶ συνοίκησιν, ἣν ἄλλως καὶ φυσικὴ
ἀνάγκη ἀπαγορεύει κατὰ τὰς γνωμοδοτήσεις τῶν
ιατρῶν, διαζευγνύει αὐτοὺς κατὰ τὸν νόμον καὶ κη-
ρύττει διαλελυμένον τὸν μεταξὺ αὐτῶν ὑφιστάμενον
δεσμόν. Πρ. Ι. Σ. τῆς 15 Ἰουνίου 1867.

Ἐπειδὴ ἡ μεταξὺ τῶν συζύγων περαιτέρω συμ-
βίωσις φαίνεται καταστᾶσα ὅλως ἀδύνατος, ἡ δ' ἐπι-
βληθεῖσα αὐτοῖς ὑπὸ τοῦ πρωτοδίκου δικαστηρίου
προσωρινὴ διάστασις οὐ μόνον οὐδεμίαν ἐπ' ἡμέραν
εἰς τὴν κατάστασιν ταύτην βελτίωσιν, ἀλλὰ καὶ ἐ-
τρέχουσα μᾶλλον τὴν μεταξὺ τῶν δύο συζύγων ὑπάρ-
χουσαν διένεξιν, ἅφ' ἑτέρου δὲ δὲν ἀπεδείχθη μὲν ὅτι
ἡ γυνὴ ἠθέτησε τὴν συζυγικὴν πίστιν, κατεδείχθη
ὅμως ὅτι οὐκ ἐτήρησε τὰ συζυγικά αὐτῆς καθήκον-
τα, τοῦτο δ' ἐπὶ μᾶλλον ἐπιτείνει τὸ ἀδύνατον τῆς
συμβιώσεως τῶν εἰρημένων συζύγων, διὰ ταῦτα ἡ
Ἱερὰ Σύνοδος ἐπικυροῖ τὴν πρωτοδικὸν ἀπόφασιν
τὴν κηρύξασαν τὴν ἀπ' ἀλλήλων διάζευξιν τῶν δι-
κίων συζύγων. Ἀπόφ. Ι. Σ. 35 τοῦ 1885.

ἀνίατος μελαγχολία γυναικὸς παρέχει λό-
γον εἰς διάζευξιν καὶ δικαιοῖ νὰ λάβῃ ὁ σύζυγος τὰ
πρὸς νοσηλείαν τῆς γυναικὸς δαπανηθέντα. Γράμ.
Πατρ. καὶ Συν. Σαμουήλ 1764 (Κωδ. 5. σελ. 289).

Ἡ λώβη. Ἐνεκρίθη συνοδικῶς ἵνα ἡ Α. Π. δια-
βεβαιώσῃ τὴν ὑπαρξίν λώβης παρὰ τῷ ἀνδρὶ προθῇ
εἰς τὴν διάζευξιν τῶν συζύγων ἅφ' οὗ λάβῃ καὶ ἀ-
ποστείλῃ τῇ Ἐκκλησίᾳ πιστοποιητικὸν τῶν ἱατρῶν
περὶ τῆς ὑπάρξεως τοῦ εἰρημένου πάθους παρὰ τῷ
Λεωνίδᾳ. Πρ. Ι. Σ. τῆς 2 Αὐγούστου 1876.

Ἡ ὑποκονδρία τῆς γυναικὸς οὔτε μανία ἐστίν,
οὔτε ἀποτελεῖ λόγον διαζυγίου. Ἀπόφ. Ι. Σ. 96 τοῦ
1890.

ἡ ἀπειλή τῆς ζωῆς. Ἡ ἀπειλή κατὰ τῆς ζωῆς
καὶ ἀληθῆς ὑπάρξουσα, δὲν εἶναι λόγος διαζυγίου·
ιδεῖ ἀρθ. 251 τὸν § 3.

ἡ μὴ ἐπιήρωσις τῶν συζυγικῶν καθηκόν-
των. Ὁ λόγος τῆς μὴ ἐκπληρώσεως τῶν συζυγικῶν
καθηκόντων οὕσης ἀδυνατοῦ ἢ τοῦλάχιστον λίαν δυσ-
χεροῦς καὶ τῆς ὑπὸ ταιαύτας συνθήκας ἀγαθῆς συμ-
βιώσεως τῶν συζύγων μὴ οὕσης δυνατῆς δὲν εἶναι
λόγος διαζυγίου ὥς μὴ προβλεπόμενος ὑπὸ τοῦ νό-
μου. Ἀπόφ. Ι. Σ. 117 τοῦ 1893.

ἡ ἀμοιβαία ἐξῆβρισις τῶν συζύγων. Ἡ ἐ-
νώπιον τοῦ δικαστηρίου ἀμοιβαία ἐξῆβρισις τῶν

συζύγων δὲν ὑπολαμβάνει ἀδύνατον τὴν ἐν ἀρμονίᾳ, ἀμοιβαίᾳ ἐμπιστοσύνη καὶ ἀγάπῃ περαιτέρω συμβιώσιν αὐτῶν, οὔτε εἶναι λόγος διαζυγίου. Ἀπόφ. I. Σ. 90 τοῦ 1899.

ἢ μὴ ἐκτέλεσις κλπ. Ἡ μὴ ἐκτέλεσις τῶν ὄρων τοῦ προκοσυμφώνου δὲν εἶναι λόγος δικαιῶν τῶν σύζυγον, ἵνα ζητῇ τὴν ἀπὸ τῆς συζύγου αὐτοῦ διάζευξιν, δύναται ὅμως ὡς κύριος τῆς προικὸς ἵνα διεκδικήσῃ ἀρμοδίως τὴν ἀπαίτησιν τῶν διὰ τοῦ προκοσυμφώνου ὑπεσχημένων αὐτῷ. Ἀπόφ. I. Σ. 78 τοῦ 1888.

ἢ ἐκδοσις διαζυγίου ὑπὸ ὄρον. Ἡ ἐκδοσις διαζυγίου ὑπὸ ὄρον ἐξαρτωμένη ἀπὸ τῆς τοῦ ἐνὸς τῶν διαδίκων ἐκτελέσεως ἢ παραλείψεως γεγονότος τινὸς οὐ μόνον ἐναντία τῷ νόμῳ ἐστίν, ἀλλὰ καὶ ἀντίκειται εἰς τὴν ἱερότητα τοῦ μυστηρίου τοῦ γάμου, ὅστις ὡς μυστήριον καὶ ὡς θεσμὸς δημοσίας τάξεως τότε μόνον διαλύεται, ὅταν ἐναργῶς ἀποδειχθῇ ὅτι ὑπάρχουσιν οἱ ὑπὸ τοῦ νόμου πρὸς τοῦτο ὁριζόμενοι λόγοι. Ἀπόφ. I. Σ. 68 τοῦ 1887.

κατ' ἀναλογίαν. Εἰς ἀναλογίᾳς ἐπὶ τοῦ ἐδαφίου 13 τίτλου 15, βιβλίου Δ.' τοῦ Ἀρμενοπούλου οὐδαμῶς ἐπιτρέπονται ἐπὶ τῶν τοιαύτης φύσεως ζητημάτων τὰ ἐξ ἀναλογίας συμπεράσματα. Ἀπόφ. I. Σ. 62 τοῦ 1887.

Ἀναγγραφομένων λόγων διαζυγίου. Οἱ λόγοι οἱ ἐπιτρέποντες τὴν διάζευξιν ὀνομαστὶ ἀναφέρονται ἐν τῇ 117 Νεαρχῇ μετὰ τῆς ρητῆς παρατηρήσεως ὅτι ἐκτὸς τῶν λόγων τούτων δὲν δύναται νὰ ἐπιτραπῇ διάζευξις. Ἀπόφ. I. Σ. τοῦ 1892.

Αἱ περὶ γάμου καὶ διαζεύξεως διατάξεις τοῦ νόμου εἰσὶ στενῶς ἐρμηνεύεαι μὴ δυνάμεναι νὰ ἐφαρμοσθῶσιν εἰς ἄλλας περιπτώσεις. Ἀπόφ. I. Σ. 102 τοῦ 1891.

Οἱ λόγοι δι' οὓς ἐπιτρέπεται ἡ διάζευξις ρητῶς ὀρίζονται ἐν τῷ νόμῳ, οὐδ' ἐπιτρέπεται ἄλλος τις λόγος πρὸς διάζευξιν, καθὰ διακελεύεται ἡ 117 Νεαρχὰ τοῦ Ἰουστινιανοῦ σκοποῦσα διὰ τῆς τριπλῆς ἐπανάληψεως τῶν ἰσοδυνάμων ἐκφράσεων, «μόνας ἀρχεῖν καλεούμενη», «τὰς δ' λοιπὰς ἀργεῖν παρακελεύομεθα» καὶ «μηδεμίαν αἰτίαν αἰτίαν δύνασθαι διαλύειν νόμιμον γάμον», τῇ αποκλεισμὸν πάσης ἄλλης αἰτίας, μὴ ρητῶς ἀναφερομένης ἐν τῷ νόμῳ τούτῳ, τῷ καὶ μόνῳ ἰσχύοντι ἐνώπιον τῆς Ἱερᾶς Συνόδου. Ἀπόφ. I. Σ. 102 τοῦ 1891.

Τῶν περὶ γάμου καὶ διαζεύξεως διατάξεων στενῶς ἐρμηνευομένων καὶ μὴ δυνάμενων νὰ ἐφαρμοσθῶσιν εἰς ἄλλας πλὴν τῶν ἐν τῷ νόμῳ ρητῶς ἀναφερομένων λόγων πρὸς διάζευξιν, μηδενὸς ἄξιος κρίνεται ὁ ἰσχυρισμὸς τοῦ ἀναψηλαφῶντος, λέγοντος ὅτι τὰ ἐκ-

κλησιαστικά δικαστήρια οὐδέποτε περιορίζονται εἰς τὸ νεκρὸν κείμενον τοῦ νόμου, ἀλλὰ σχηματίζοντα δικαστικὴν πεποιθήσιν ἐκδιδόασιν τὰς ἐαυτῶν ἀποφάσεις. Ἀπόφ. Ι. Σ. 102 τοῦ 1891.

αἱ προφορικαὶ μέμφεις τῆς γυναικὸς κατὰ τοῦ ἀνδρός. Τοῦ νόμου ρητῶς ὀρίζοντος τὰς αἰτίαι, δι' ἃς ἔξεστι τῷ ἀνδρὶ χωρίζεσθαι τὴν ἰδίαν αὐτοῦ γαμετὴν καὶ εἰς ἕτερον ἀποβλέπειν γάμον, αἱ ὑπὸ τῆς γυναικὸς γενόμεναι τῷ ἀνδρὶ προφορικαὶ μέμφεις ὅτι τάχα οὗτος διατελεῖ εἰς ἀθεμίτους σχέσεις πρὸς ἄλλας γυναῖκας δὲν δύνανται κατὰ νόμον νὰ σχηματίσωσιν ἀποχρῶντα λόγον διαζυγίου. Ἀπόφ. Ι. Σ. 236 τοῦ 1898.

μετάδοσις ἀφροδισιακῶν νοσημάτων. Ἐπὶ τοῦ χείλους τῆς γυναικὸς ἐξάνθημά τι σιφυλιτικὸν οὐδέποτε ἐστὶν ἐκ τῶν ῥητῶς προβλεπομένων λόγων διαζυγίου. Ἀποφ. Ι. Σ. 102 τοῦ 1891.

Νομ. Ε. Δ. Μετάδοσις ἀφροδισιακῶν νοσημάτων. Ἡ πρὸς τὴν σύζυγον μετάδοσις ἀφροδισιακῶν νοσημάτων δὲν εἶναι ἐκ τῶν ἐν τῇ Νεαρᾷ 117 κεφ. 9 καὶ 12 κατονομαζομένων αἰτιῶν, ἅρα δὲν ἀποτελεῖ λόγον διαζυγίου. Ἀπόφ. Α. Π. 283 τοῦ 1065.

Ἀρθ. 252. Ἡ συζῶτα τῶν συζύγων μετὰ τὴν διατύπωσιν τῆς ἀγωγῆς τοῦ μὲν κατὰ τῆς δὲ

καὶ τὰνάπαλιν ἐπάγεται συγγνώμην καὶ τὸ ἀπαράδεκτον τῆς ἀγωγῆς ἐκείνης.

Νομ. Πατρ. Ἐπάγεται συγγνώμην. Ἐπειδὴ ὡς ἐξάγεται ἐκ τῶν πρακτικῶν τοῦ πρωτοδίκως δικάσαντος δικαστηρίου, μετὰ τὴν διατύπωσιν τῶν ἐναντίον τῆς συζύγου κατηγοριῶν ἐκ μέρους τοῦ συζύγου, οἱ διάδικοι σύζυγοι προτραπέντες εἰς εἰρήνευσιν συνέζησαν ἐφ' ἱκανόν, ἔπεται κατὰ ταῦτα ὅτι ἐκαλύφθησαν αἱ ὑπὸ τοῦ συζύγου κατὰ τῆς συζύγου αὐτοῦ κατηγορίαι, τὰς ὁποίας δὲν δύναται πλέον αὐτὴ ἵνα ἐπικαλεσθῇ, ἄκυρος δ' εἶναι ἡ πρωτοδίκως ἀπόφασις καὶ δεχθεῖσα ταύτας καὶ ἐπὶ τῇ βάσει αὐτῶν ἐκδοῦσα τὸ διαζύγιον. Ἀπόφ. Ι. Σ. 113 τοῦ 1892.

Ἀπορριπτός ἐστὶ καὶ ὁ λόγος οὗτος τῆς ἐφεισεούσης, διότι μετὰ τὴν ἀποδιδομένην τῷ συζύγῳ ἐπιβουλήν κατὰ τῆς ζωῆς αὐτῆς ἐπεγένετο τρίμηνος συζυγικὴ εὐζωία, ἣτις συνεπάγει τὴν συγχώρησιν, δι' ἧς παραγράφεται κατὰ τὸν νόμον τὸ πρὸ αὐτῆς ὑφιστάμενον τυχὸν παράπτωμα τοῦ συζύγου, ὅπερ δὲν ἠδύνατο νὰ ἐπικαλεσθῇ πρωτοδίκως ἡ ἀντίδικος. Ἀπόφ. Ι. Σ. 125 τοῦ 1893.

Ἐκ τῆς ἐπὶ τὸ αὐτὸ διαμονῆς καὶ συνοικήσεως δύο συζύγων οὐδαμῶς τεκμαίρεται κατὰ νόμον καὶ ἡ μεταξὺ αὐτῶν νόμιμος συμβίωσις. Ἀπόφ. Ι. Σ. 220 τοῦ 1897.

Ἡ εἰς τὸν οἶκον τῆς συζύγου μετὰ τὴν κοινοποίησιν τῆς ἐπὶ μοιχείᾳ ἀγωγῆς ἐκ διαλειμμάτων μετάβασις τοῦ συζύγου οὐδαμῶς προϋποτίθησι δεδομένην αὐτῷ ὑπὸ τῆς ὑδρισθείσης συγγνώμης, καθόσον κλινήρους ταύτης διατελούσης ἕνεκα ἀποπείρας αὐτοκτονίας διὰ τὸ κατενεχθὲν κατὰ τῆς τιμῆς αὐτῆς τραῦμα, ἢ εἰς τὸν συζυγικὸν οἶκον εἰσδοῦς τοῦ συζύγου ἐτύγχανεν ἀνεξάρτητος τῆς θελήσεως αὐτῆς καὶ συνεπῶς δὲν δύναται, καὶ ἂν ἀληθεύῃ δι-σχυρισμὸς οὗτος, ἵνα καταλογισθῇ εἰς βάρος αὐτῆς καὶ θεωρηθῇ ὡς δεδομένη συγγνώμη καὶ συμβίωσις.
Ἀπόφ. Ι. Σ. 250 τοῦ 1900.

Ἄρθ. 253. Οἱ διὰ διαζυγίου ὁριστικοῦ διαζευχθέντες σύζυγοι δύνανται νὰ ἐνωθῶσιν αὐθις, ἂν δὲν ἐπῆλθεν ἐν τῷ μεταξύ κώλυμά τι καὶ δὲν ἀπαιτεῖται οὐδεμίᾳ ἄλλῃ διατύπωσις ἢ ἡ ἀνάγνωσις εὐχῆς τινος καὶ ἡ ἀναγραφὴ τῆς ἐνώσεως ταύτης ἐν τῷ γραφείῳ τῆς κατὰ τρόπους ἀνώτερας Ἐκκλησιαστικῆς Ἀρχῆς αὐτῶν.

Νομ. Πατρ. Δὲν ἀπαιτεῖται οὐδεμίᾳ ἄλλῃ διατύπωσις. Ὁ Ἰωάννης καὶ ἡ Μελισσηνὴ ἐκ Μιτυλήνης ἐνεφανίσθησαν ἤδη τῇ Ἐκκλησίᾳ ἀναγγέλλοντες μετὰ κατωδύνου καρδίας ὅτι ἐλθόντες πρὸ χρόνων εἰς νόμιμον πρὸς ἀλλήλους α. γάμον καὶ ἐφ' ἑ-

κανὸν συζήσαντες εἰρηνικῶς, ἔπειτα ἐκ συνεργίας σατανικῆς κατηνέχθησαν εἰς δυσαρέσκειαν καὶ ψυχρότητα, δι' ἧς καίτοι μικρὰς οὔσας διεζεύχθησαν ἀπ' ἀλλήλων ἐκκλησιαστικῶς, καὶ ὁ μὲν ἔλαβεν ἑτέραν β. γυναικα, ἡ δὲ ἑτέρον β. ἄνδρα, ἀλλ' ἀκολούθως συνέβη ὥστε κακείνου τὴν σύζυγον καὶ ταύτης τὸν ἄνδρα τελευτήσαι· τὴν τοιαύτην δὲ περιστάσιν τῆς χηρείας αὐτῶν ἀποδόντες ἑκάτεροι εἰς τὴν κατ' αὐτῶν θείαν ὁρμήν διὰ τὸ πλημμέλημα τῆς διαζεύξεως ἄνευ εὐλόγου καὶ νομίμου αἰτίας καὶ εἰς συναίσθησιν ἐλθόντες καὶ γνωσιμαχήσαντες ἐφ' οἷς ἤμαρτον, ἔγνωσαν πρὸς ἐξιλέωσιν τοῦ παναγάρθου Θεοῦ διαλλαγῆναι πρὸς ἀλλήλους μᾶλλον καὶ ἀπιδεῖν εἰς τριτογαμίαν. Ταῦτα ἀναγγέλλοντες ἐν ὁδύνῃ καρδίας προσέπεσον ἀκολούθως τῷ ἐκκλησιαστικῷ ἐλέει καὶ τῇ εὐσπλαχνίᾳ καὶ ἐνθέρμως ἐζητήσαντο τὴν ἐκκλησιαστικὴν συγκατάθεσιν καὶ ἄδειαν περὶ τῆς πρὸς ἀλλήλους αὐθις συνοικήσεως αὐτῶν. Διαβασασθεῖσης οὖν συνοδικῶς τῆς ὑποθέσεως ταύτης, πρῶτον μὲν ἐφάρη ὅτι τῷ ὄντι παράλογος ἔκθεσμός τε καὶ παράνομος ὑπῆρξεν ἡ διὰ μικρὰς δυσαρεσκειᾶς καὶ ψυχρότητας, ὡς ἀνήγγειλαν, καὶ ἄνευ εὐλόγου καὶ νομίμου αἰτίας γενομένη διάζευξις καὶ ἡ ἐπακολουθήσασα δευτερογαμία αὐτῶν· ὁ μὲν γὰρ εὐαγγελικὸς νόμος ἀποφαίνεται, «ὅστις ἀπολύσει τὴν

γυναῖκα αὐτοῦ παρεκτός λόγου μοιχείας ποιεῖ
αὐτὴν μοιχεύσθαι», ὁ δὲ μη'. κανὼν τῶν ἁγίων
ἀποστόλων διατάττει, «ὅστις λαΐκος τὴν ἑαυ-
τοῦ γυναῖκα ἐκβαλὼν ἑτέραν λάβοι, ἢ παρ' ἄλ-
λου ἀπολελυμένην ἀφοριζέσθω» καὶ ὁ τῆς Στ'. Συ-
νόδου πζ'. κανὼν καὶ ὁ ριγ'. τῆς ἐν Καρθαγένῃ διο-
ρίζουσιν, «ὁ διαζευχθεὶς ἀπὸ τῆς γυναικὸς αὐτοῦ
παρεκτός λόγου πορνείας, ἀλλ' ἐπ' ἄλλοις αἰτίοις καὶ
εἰς β' γάμον ἐλθὼν ὡς μοιχὸς λογίζεται καὶ τοῖς τῶν
μοιχῶν ἐπιτιμίοις κανονίζεται». ἐπομένως δ' ἐκρίθη
τοῦ νομίμου ἐχομένη καὶ ἄξια τῆς συμπαθοῦς καὶ
συγκαταβατικῆς ἐκκλησιαστικῆς ἀποδοχῆς ὑπάρ-
χουσα ἢ μετὰ γνωσιμαχίας ἐπὶ τοῖς προημαρτημέ-
νοις προβληθεῖσα ἔνθερμος αἵτησις περὶ τῆς συνοικί-
σεως αὐτῶν. Καὶ γὰρ ὁ αὐτὸς ριγ'. κανὼν τῶν
θείων πατέρων ἀποφαίνεται οὕτως, «ἤρρεσεν ὥστε
κατὰ τὴν εὐαγγελικὴν καὶ ἀποστολικὴν ἐπιστήμην
μήτε ὁ ἀπὸ γυναικὸς ἐαθεὶς μήτε ἡ ἀπ' ἀνδρὸς κα-
ταταληφθεῖσα ἑτέρῳ συζευχθῇ, ἀλλ' ἢ οὕτω μείνω-
σιν ἢ ἑαυτοὺς καταλλαγῶσιν, ὅπερ ἐὰν καταφρο-
νήσωσιν πρὸς μετάνοιαν ἀναγκασθῶσιν», ἥτοι ἐὰν
καταφρονήσαντες τὴν διαταγὴν τοῦ κανόνος δευτε-
ρογαμήσωσι, τότε ὡς μοιχείαν ποιήσαντες ἀναγ-
κασθῶσι μετανοῆσαι καὶ διαζευχθέντες ἀπαλλαγῶσι
τοῦ ἐγκλήματος τῆς μοιχείας καὶ ἢ ἄγαμοι μείνω-

σι τοῦ λοιποῦ μὴ τριτογαμοῦντες ἢ διαλλαγῶσιν
ἐπανερχόμενοι εἰς τὸ πρῶτον αὐτῶν συνοικέσιον.
Ἐπειδὴ τοίνυν καὶ ἐπὶ τῆς περὶ τῆς ὁ λόγος ὑποθέ-
σεως τῶν ἐξονομασθέντων, εἰ καὶ μὴ προσέλαβε γε-
νέσθαι ἢ κανονικὴ ἀνάγκη τῆς διαζεύξεως αὐτῶν,
ὅμως κατὰ θεῖαν βούλησιν ἐγένετο ἡ τοιαύτη διά-
ζευξις τούτων διὰ τοῦ μεσολαβήσαντος θανάτου, ὡς
εἴρηται, ἢ κοινὴ μήτηρ ἁγία τοῦ Χριστοῦ Μεγάλη
Ἐκκλησία, αἰέποτε ἐπιθυμοῦσα τῆς ψυχικῆς σωτη-
ρίας τῶν ἱδίων αὐτῆς πνευματικῶν τέκνων, συμπα-
θῶς καὶ φιλανθρωπῶς προσενεχθεῖσα καὶ ἤδη συνω-
δὰ τῇ ἐνορίᾳ τοῦ μνησθέντος ριγ'. κανόνος, ἀπεδέ-
ξατο μετὰ μητρικῆς φιλοστοργίας τὴν ἐπὶ τοῖς
προημαρτημένοις μεταμέλειαν, πρόπτωσίν τε καὶ
αἵτησιν ἔνθερμον τῶν ἐξονομασθέντων πνευματικῶν
αὐτῆς τέκνων καὶ ἀπερήνχτο τὴν ἐπ' αὐτοῖς συμ-
βίωσιν καὶ συνοίκησιν αὐτῶν, προνοῶσα μητρικῶς
ἵνα μὴ ἄλλως χεῖρόν τι ἐπισυμβῇ αὐτοῖς πλημμέ-
λημα. Ὅθεν γράφοντες διὰ τῆς παρούσης πατριαρ-
χικῆς ἡμῶν καὶ συνοδικῆς ἐπιστολῆς, ἐντελλόμεθα,
προτρέποντες τὴν ἱερότητα τῆς ἐκκλησιαστικῆς,
ὅπως, πληροφορουμένη τὴν κατὰ συμπάθειαν καὶ φι-
λανθρωπίαν γενομένην διὰ τοὺς ἐκτεθέντας νομικοὺς
καὶ κανονικοὺς λόγους ἐκκλησιαστικὴν ἀπόφασιν,
ἐπιτρέψῃ κυριαρχικῶς δι' ἐκφωνήσεως ἐξιλεωτικῶν

εὐχῶν τοῖς ρηθεῖσι τὴν ἀρχιερατικὴν τῆς θείας περὶ τῆς ὡς τὸ πρῶτον συμβιώσεως καὶ συνοικίσεως αὐτῶν, παραλαμβάνουσα καὶ διαρρηγνύουσα τὰ προεκδοθέντα ἐκκλησιαστικὰ διαζύγια αὐτῶν καὶ ἀναγνωρίζουσα τούτους συνοικέσιον νόμιμον. Γρ. Πατρ. τῷ Μιτυλήνης 23 Ἰουλίου 1846.

Ἀρθ. 254. Ἡ μὴ ἀνάγνωσις τῆς εὐχῆς καὶ μὴ ἀναγραφὴ τοῦ γάμου ἐν τῇ Ἐπισκοπῇ, Μητροπόλει, ἢ Πατριαρχείῳ δὲν ἀνατρέπουσι τὸ κύρος τοῦ γενομένου διαζυγίου, οὐδ' ἐπιδέχονται τὰ ἀποτελέσματα τοῦ νομίμου γάμου.

Νομ. Πατρ. Ἡ μετὰ τὴν διάζευξιν τῶν διαδίκων συζύγων γενομένη συμβίωσις αὐτῶν, μὴ τελεσθέντων τῶν διατασσομένων καὶ εἰθισμένων ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει, οὐδεμίαν δύναται ἔχειν ἰσχὺν ἵνα ἀνατρέψῃ τὸ κύρος τῆς τακτικῆς γενομένης διαζεύξεως καὶ συνεπαγάγῃ τὰ νόμιμα ἀποτελέσματα νομίμου γάμου. Ἀπόφ. Μ. Σ. 66 τοῦ 1867.

Οὐκ ἔξεστιν ἵνα ἡ γυνὴ ἐπανέλθῃ πρὸς τὸν πρῶτον αὐτῆς ἄνδρα, ἀφοῦ νομίμως διεζεύχθη, ἐπιζῶντος τοῦ δευτέρου αὐτῆς ἀνδρός, ἀρ' οὗ ἐπίσης διεζεύχθη. Πρακτ. Ι. Σ. 9 Μαΐου 1870.

Ἄλλως καὶ κατ' οὐσίαν εἶναι ἀβάσιμος ἡ ἀναίρεσις, διότι ἀποδειχθέντος ἐν τῇ ἐνώπιον τοῦ Ι. Συμβουλίου τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Ἰωαν-

νίων ὡς ἀφαιρέτου γενομένης διαδικασίας, ὅτι ἐξεδόθη μὲν διαζύγιον, δι' οὗ ἐκηρύχθη διαλελυμένος ὁ γάμος τῶν διαδίκων, ἀκολουθῶ; ὅμως οἱ αὐτοὶ διάδικοι συνέταξαν ἐγγράφον ἀκυρωτικὸν τῆς διαζεύξεως καὶ ἐζητήσαντο τὴν εὐλογίαν τοῦ νομίμου αὐτῶν ἀρχιερέως, ὅπως ζήσῃσι τοῦ λοιποῦ ὡς νόμιμοι σύζυγοι, ὡς καὶ συνέζησαν ἐπὶ πάντε καὶ ἐπέκεινα ἔτη, ἀφοῦ ὁ ἅγιος Βελλῆς ἀνέγνω ἐπ' αὐτῶν τὴν σχετικὴν εὐχὴν, ὁ β' γάμος τῆς ἀναίρεσιούσης μετὰ τρίτου ἔπεται ὅτι ἐστὶν ὅλως παράνομος. Ἀπόφ. Ι. Σ. 86 τοῦ 1880.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ'.

Συνέπειαι τῆς λύσεως τοῦ γάμου.

§ 1.

Ὡς πρὸς τὰ πρόσωπα τῶν συζύγων.

Ἀρθ. 255. Ἐάν ὁ γάμος λυθῇ διὰ τοῦ θανάτου ἢ τοῦ διαζυγίου τοῦ ἑτέρου τῶν συζύγων, παύουσιν αἱ ἐκ τοῦ γάμου σχέσεις καὶ ὑποχρεώσεις τοῦ ἐπιζῶντος ἢ καὶ ἀμφοτέρων, καὶ ἑκάτερος αὐτῶν δύναται νὰ συνάψῃ νέον γάμον, ἢ χήρα ὅμως καὶ ἡ διευzeugμένη δὲν

δύνανται νά συνάψωσι νέον γάμον, πρὶν ἢ παρ-
 ρέλθῃ ὁλόκληρον ἔτος ἀπὸ τῆς λύσεως τοῦ γά-
 μου. Ἡ χήρα διατηρεῖ τὸ ἐπώνυμον, τὴν τά-
 ξιν καὶ τὴν ἐθνικότητα τοῦ ἀποβιώσαντος συ-
 ζύγου, μέχρις οὗ ἔλθῃ εἰς νέον γάμον ἢ κτή-
 σθαι νέαν ἐθνικότητα, ἀμφότεραι διατηροῦσι
 τὴν ἐθνικότητά του, μέχρις οὗ θέλωσιν. Ἄρθρ.
 7ον τοῦ περὶ ἰθαγενείας ὁθωμανικοῦ νόμου.
 Νε. 22 κεφ. 36. Πανδ. (50, 1) 22. § 1.

§ 2.

Ὡς πρὸς τὴν περιουσίαν τῶν συζύγων.

*Ἀρθ. 256. Ἐὰν ὁ γάμος λυθῇ διὰ τοῦ θά-
 νάτου τοῦ συζύγου, ἡ γυνὴ ἀναλαμβάνει τὴν
 προῖκα αὐτῆς· σχετικῶς πρὸς τὰ κληρονομικὰ
 δικαιώματα αὐτῆς ἐπὶ τῆς περιουσίας τοῦ συ-
 ζύγου ἰδὲ Κώδικα τοῦ ἐξ ἀδιαθέτου καὶ ἐκ
 διαθηκῶν κληρονομικοῦ δικαίου ὑπὸ Μιλτ.
 Καραδοκυροῦ ἄρθ. 118, 121, 124, 127 καὶ 155,
 7ον καὶ 8ον.

*Ἀρθ. 257. Ἐὰν ὁ γάμος λυθῇ διὰ τοῦ θά-
 νάτου τῆς συζύγου, ὁ ἀνὴρ, ἐὰν ὑπάρχωσιν τέ-
 κνα, διαχειρίζεται τὴν προῖκα, ἐν δ' ἑλλείψει
 τέκνων ἐπιστρέφει, ἀναλαμβάνων ὡς ἕκαμεν ἁ-

ναγκαίως δαπάνας ὑπὲρ τῆς προικὸς, ταύτην,
 ἂν μὲν ὑπάρχῃ τοιαύτη συμφωνία, εἰς τὸν
 προικοδότῃν, ἐν δ' ἑλλείψει τοιαύτης συμφω-
 νίας εἰς τὸν πατέρα ἢ τοὺς κληρονόμους αὐ-
 τῆς, μὴ δικαιούμενος νά παρακρατήσῃ τὸ 1)4
 ἢ τὸ 1)2 αὐτῆς λόγῳ κληρονομίας, καθόσον
 τὰ Ἑκκλησιαστικὰ δικαστήρια μόνον ἀρμόδια
 νά δικάζωσι περὶ προικὸς οὐδὲν ἀναγνωρίζου-
 σι κληρονομικὸν δικαίωμα τοῦ ἀνδρὸς ἐπὶ τῆς
 προικὸς συνωδῶ τοῖς νόμοις τοῦ Κράτους.
 Ἰδὲ Βεζιρλικὴν Ἐγκύκλιον τῆς 22 Ἰανουα-
 ρίου 1891 (1306) καὶ ἄλλας Ἐγκυκλίους.
 Παρ. Τμ. II. Κεφ. Γ'. Θ'.

Νομ. Πατρ. Ἐπιστρέφει. Ὁ ἐνχρόμενος δρεῖλει
 κατὰ τὸν νόμον νά ἐπιστρέψῃ εἰς τοὺς ἐνάγοντας
 κληρονόμους τῆς ἀνευ τέκνων ἀποβιώσας συζύ-
 γου τοῦ τὴν δοθεῖσαν αὐτῇ προῖκα ἐκείνης μετὰ τό-
 κου πρὸς 4 ο)ο μετὰ ἐν ἔτος ἀπὸ τοῦ θανάτου τῆς
 συζύγου τοῦ μέχρι τῆς ἀγωγῆς καὶ ἔκτοτε μέχρις
 ἐξοφλήσεως πρὸς 9 ο)ο.

Καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὰς ἀνταγωνικὰς ἀπαιτήσεις
 τοῦ Α. ἢ μὲν ἀπαιτήσεις τῶν ζητουμένων λόγῳ κλη-
 ρονομίας τῆς συζύγου τοῦ διαφεύγει τὴν ἐαυτοῦ ἀρ-
 μοδιότητα, ἢ δ' ἀπαιτήσεις τῶν ὑπ' αὐτοῦ δαπανη-
 θέντων εἰς τὴν ἀσθένειαν τῆς συζύγου τοῦ ἀντίκει-

ται εἰς ρητὴν διάταξιν τοῦ νόμου. Ἀρμ. (2. 3) 6.

Κατὰ τὴν αὐτὴν τοῦ νόμου διάταξιν τὰ εἰς κηδεῖαν τῆς συζύγου γερόμενα ἐξοδα, ἐν οἷς συμπεριληπτέα καὶ τὰ τῶν μνημοσύνων, ἐπιβαρύνουσι τοὺς κληρονόμους εἰς οὗς ἐπανέρχεται ἡ προῖξ. Ἀπόφ. Μ. Σ. 395 τοῦ 1900. ἰδὲ ἄρθ. 185 καὶ ἐπ. σημ.

Νομ. Ε. Δ. Ἐν ἐλλείψει τέκνων. ἰδὲ ἄρθ. 183 σημ.

Ἀρθ. 258. Ἐὰν ὁ γάμος λυθῇ διὰ διαζυγίου ἐξ ἀνικανότητος τοῦ ἀνδρός, ἡ μὲν γυνὴ ἀναλαμβάνει τὴν προῖκα αὐτῆς, ὁ δὲ ἀνὴρ τὴν προγαμιαίαν δωρεάν, ἂν τοιαῦται τινες ὑπῆρξαν. Νε. 22 κεφ. 6.

Νομ. Πατρ. Ὅταν ὁ γάμος λύηται κατὰ πρόφασιν ἀνυχχαίαν καὶ εὖλογον, ὡς ἡ ἀνικανότης τοῦ ἀνδρός, οὐδεμία ἐπιβάλλεται ποινὴ θατέρῳ τῶν διαζευγνυμένων συζύγων· ἐπειδὴ ὁμως ἐν τῇ περιστάσει ταύτῃ ἐλέγχεται ὁ Α. ὡς γερόμενος πρόξενος ἀνυπολογίστων ζημιῶν τῇ ἐναγούσῃ πρώτῃν συζύγῳ τοῦ ἡθικῶν καὶ ὕλικῶν, διότι ἐν γνώσει διατελῶν περὶ τῆς πρὸς γάμον ἀνικανότητος αὐτοῦ καὶ περὶ τοῦ ἀνιάτου αὐτῆς οὐχ ἤττον συνῆψε τὸν μετὰ τῆς ἐναγούσης γάμον, οὗτινος τὰ ἀποτελέσματα ὑπῆρξαν καὶ ἐξακολουθοῦσιν ὑπάρχοντα ἐπιβλαβῆ καὶ ἐπιζήμια αὐτῇ παθούσῃ τὴν ὑγείαν, ὑπὲρ ἐπίσκεψιν ἰα-

τρικὴν διατελούσῃ καὶ θεραπείαν καὶ δυσκόλως δυναμένην ἀποκατασταθῆ, κατὰ δὲ τὰς γενικὰς ἀρχὰς πᾶς ὁ ἐν γνώσει προξενῶν ζημίαν εἰς τρίτον εὐθύνεται εἰς ἀποζημίωσιν αὐτοῦ, ἣν τὸ δικαστήριον ὁρίζει κατ' ἐκτίμησιν εἰς Λ. Τ. 150. Ἀπόφ. Μ. Σ. 313 τοῦ 1897.

Ἀρθ. 259. Τοῦτ' αὐτὸ γίνεται ἐὰν ὁ γάμος λυθῇ διὰ διαζυγίου λόγῳ μανίας ἢ καταστροφῆς τῆς σποράς ἢ ἐλλείψεως παρθενίας τῆς συζύγου ἢ ἐνεκα ἐγκαταλείψεως καὶ ἀμεριμνησίας τριετοῦς τοῦ ἀνδρός ἢ ἀρνήσεως τῆς γυναικὸς ν' ἀκολουθήσῃ τῷ ἀνδρὶ, καθ' ὅσον ὁ νόμος οὐδεμίαν ἀναγράφει ἄλλην συνέπειαν ἐπιζήμιον διὰ τὸν ἀναίτιον τῶν συζύγων. Ἰδὲ Νομ. ἄρθ. 263. σημ. 1.

Ἀρθ. 260. Ἐὰν ὁ γάμος λυθῇ ἐξ ἐκλογῆς μοναχικοῦ βίου, εἰ μὲν ὁ ἀνὴρ ἐγένετο μοναχός, οὗτος ἀποδίδει τῇ γυναικὶ τὴν ἣν ἔλαβε προῖκα καὶ πᾶν ὅ,τι ἄλλο ἔλαβε παρ' αὐτῆς καὶ ἐκ τῆς γαμικῆς δωρεᾶς τόσον μέρος, ὅσον θὰ ἤρμοζεν αὐτῇ ἐκ τῆς τελευταίας τοῦ ἀνδρός συνωδᾷ τῷ προικῶφ συμβολαίῳ, εἰ δὲ ἡ γυνὴ ἐγένετο μοναχὴ, αὕτη ἀφίνει εἰς τὸν ἀνδρα τὴν γαμικὴν δωρεάν καὶ τόσον μέρος ἐκ τῆς προικῆς, ὅσον θὰ ἐκκληρονόμει αὐτὸς κατὰ

τὴν συμφωνίαν των, ὁ δὲ ἀνὴρ ἐπιστρέφει εἰς τὸν ὑπόλοιπον τῆς προικὸς καὶ τὰ πράγματα τῆς γυναικὸς· εἰ δὲ ἀμφότεροι ἐγένοντο μοναχαί, ἑκάτερος ἀναλαμβάνει τὰ ἴδια αὐτοῦ, ἐκτὸς ἐὰν ἑκάτερος αὐτῶν θελήσῃ νὰ δωρήσῃ ἢ παραχωρήσῃ τι τῷ ἐτέρῳ. Ἀρμ. (4. 15) 11.

Ἀρθ. 261. Ἐὰν ὁ γάμος λυθῇ διὰ διαζυγίου ἐξ ὑπαιτιότητος τῆς γυναικὸς λόγῳ ἀποκρύψεως ἐπιβουλῆς κατὰ τῆς βασιλείας ἢ ἐπιβουλῆς τῆς ζωῆς τοῦ ἀνδρὸς ἢ συμποσιάσεως ἢ συλλούσεως μετὰ ξένων ἀνδρῶν ἢ διανυκτερεύσεως ἔξω τοῦ οἴκου ἢ μεταβάσεως εἰς ἱπποδρόμια ἢ θέατρα ἢ κυνήγια, ὁ ἀνὴρ κερδαίνει τὴν προίκα ἔχων τὴν ἐπικαρπίαν μὲν αὐτῆς, ἀν ὑπάρχωσι τέκνα, ἐν δ' ἐλλείψει τέκνων καὶ τὴν ψιλὴν αὐτῆς κυριότητα. Ἀρμ. (4. 15) 13 § 1, 2, 5, 6, 7 καὶ 8.

Νομ. Πατρ. Λυθέντος τοῦ μεταξὺ τοῦ Α καὶ τῆς Ρ. Π. γάμου ἐξ ὑπαιτιότητος τῆς Α. ἐπιστρέφονται κατὰ νόμον τὰ πρὸς αὐτὴν δοθέντα λόγῳ μνηστείας ἢ δωρεῶν ἕνεκα γάμου, ἀλλ' ἢ τοιαύτη λύσις δὲν συνεπάγεται κατ' ἀρχὴν ἐτέρας ἀποζημιώσεις οἷαι εἰσὶν αἱ ὑπὸ τοῦ Α. ἀπαιτούμεναι. Ἀπόφ. Μ. Σ. 67 τοῦ 1886

Ἀρθ. 262. Ἐὰν ὁ γάμος λυθῇ διὰ διαζυγίου

λόγῳ μοιχείας τῆς γυναικὸς, ὁ ἀνὴρ ἔχει τὴν προίκα καὶ τὴν προγαμιαίαν δωρεάν καί, ἐὰν δὲν ὑπάρχωσι τέκνα, μέρος τῆς ἐξωπροίκου περιουσίας ἴσον τῷ τρίτῳ τῆς προικὸς· ἐὰν ὅμως ὑπάρχωσι τέκνα ἐκ τοῦ αὐτοῦ γάμου, ταῦτα ἔχουσι τὴν προίκα καὶ τὴν ἄλλην περιουσίαν αὐτῆς.

Ἐὰν δὲ ὁ μοιχὸς ἔχῃ γυναῖκα, αὕτη λαμβάνει τὴν προίκα τῆς καὶ τὴν προγαμιαίαν δωρεάν, ὥστε, ἐὰν ἔχωσι παῖδας, ἡ γυνὴ ἔχει τὴν ἐπικαρπίαν τῆς δωρεᾶς, ἡ δὲ ψιλὴ κυριότης μένει εἰς τὰ τέκνα.

Καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὴν ἄλλην περιουσίαν τοῦ ἰδίου μοιχοῦ, αὕτη ἀνήκει εἰς τὰ τέκνα αὐτοῦ· ἀν ὅμως δὲν ὑπάρχωσι τέκνα, καὶ ἡ κυριότης τῆς προγαμιαίας δωρεᾶς ἀνήκει εἰς τὴν γυναῖκα. Ἀρμ. (4. 15) 13. § 3 καὶ 4.

Νομ. Πατρ. Τότε ὁ ἀνὴρ λαμβάνει τὸ δικαίωμα τοῦ οἰκιστοῦ ἐπὶ τὴν προγαμιαίαν δωρεάν καὶ τὴν προίκα τῆς μοιχευθείσης γυναικὸς αὐτοῦ, ὅταν γνωρίσας τὴν κίχρουργίαν αὐτῆς, συνοικῶν ἔτι αὐτῇ, ἐνάξῃ πρότερον ἐγγράφως καὶ καταμηνύσῃ αὐτὴν καὶ τὸν μοιχὸν καὶ ἐλέγξῃ καὶ ἀποδείξῃ τὴν μοιχείαν, καὶ τότε δικαζογνύμενος γίνεται κάτοχος καὶ τῆς

προικὸς αὐτῆς καὶ τῆς πρὸ γάμου δωρεᾶς. Ἄρμ. (6. 2) 23. Πρακτ. Ι. Σ. 25 Ὀκτωβρίου 1871.

Νομ. Ε. Δ. Κατὰ τὴν Νεαρὰν 117 κεφ. 8 § 2, Ἄρμ. § 13, (4. 12) διαλυομένου τοῦ γάμου, ἕνεκα μοιχείας τῆς γυναικὸς, ὁ ἀνὴρ ἀποκερδαίνει τὴν κυριότητα τῆς προικὸς, ἂν δὲν ὑπάρχωσι τέκνα, καὶ τὴν ἐπικαρπίαν αὐτῆς, ἂν ὑπάρχωσι, ἢ δὲ διατάξις αὕτη εἶναι φύσεως πολιτικῆς καὶ ἀφορᾷ εἰς τὰς συννεπείας τῆς διαζεύξεως, ὅπερ σαφέστερον γίνεται ἐκ τοῦ σκοποῦ τοῦ νομοθέτου, ὅστις εἶναι νὰ προσήσῃ διὰ τῆς διατάξεως ταύτης περὶ τῶν μέσων τῆς συντηρήσεως τῶν τέκνων, καὶ ἐκ τῶν §§ 45 καὶ 6 τοῦ ἰδίου κεφαλαίου τῆς αὐτῆς Νεαρᾶς (Ἄρμ. αὐτόθι), κατὰ τὰς ὁποίας τὸ αὐτὸ ἀποτέλεσμα χωρεῖ καὶ εἰς τὰς διὰ τῶν εἰρημένων παραγράφων διαγεγραμμένας πράξεις τῆς συζύγου, καίτοι αὗται δὲν φέρουσιν ἐγκληματικὴν χαρακτῆρα. Ἀποφ. Α. Π. 364 τοῦ 1840, 253 τοῦ 1850, 20 τοῦ 1851 καὶ 46 τοῦ 1858.

Κατὰ τὴν Νεαρὰν 117 κεφ. 8 § 2, λυομένου τοῦ γάμου διὰ μοιχείας τῆς γυναικὸς, ὁ ἀνὴρ, πρὸς τῇ τοῦ γάμου δωρεᾷ καὶ τῇ προικί, λαμβάνει πρὸς ποιὴν τῆς μοιχαλίδος γυναικὸς ἐκ τῆς περιουσίας αὐτῆς ὅσον εἶναι τὸ τρίτον μέρος τῆς προικὸς· ἄρα ὡς ποινὴ τῆς μοιχαλίδος ὀρίζεται μόνον τὸ ἐκ τῆς περιουσίας αὐτῆς ἀφαιρούμενον μέρος καὶ λαμβανόμενον

ὑπὸ τοῦ ἀνδρός, ἢ δὲ προῖξ μένει εἰς αὐτὸν ὡς κύριον, ὅπως ἦτο συνέστατος τοῦ γάμου, καὶ δὲν ἐπιτρέπεται εἰς τὴν ἀμαρτήσασαν σύζυγον νὰ κτήσῃται αὐτήν, διαλυομένου τοῦ γάμου ἐξ ὑπαιτιότητός της περιποιούσης ἐκυτῇ ὠφελειαν ἐξ οἰκείου ἀμαρτήματος· ἢ δὲ Νεαρὰ 134 κεφ. 18, ἢ διατάττουσα τὸ ἐμβάλλεσθαι τὴν μοιχαλίδα εἰς μοναστήριον, δὲν ὀρίζει, ὅτι λαμβάνει ὁ ἀνὴρ τὴν προῖκα ὡς ἄμεσον ἀποτέλεσμα τῆς ποινῆς τῆς καθείρξεως τῆς γυναικὸς· ὅθεν δὲν εἶναι ἀληθές, ὅτι ἡ προῖξ προσκυροῦται τῷ ἀνδρὶ, ὡς ἀποτέλεσμα τῆς ποινῆς τῆς καθείρξεως. Ἀποφ. Α. Π. 7 τοῦ 1858.

Αἱ εἰς τὴν ἐξῆθλον τοῦ Ἀρμενοπούλου (§ 13 (4. 15) περιεχόμεναι διατάξεις περὶ τῆς τύχης τῆς προικὸς μετὰ τὴν διὰ λόγον μοιχείας διάλυσιν τοῦ γάμου φέρουσι χαρακτῆρα ποινικόν, ὡς προκύπτει ἐκ τῆς ἐκφράσεώς των καὶ ἐκ τῆς συμπαραβολῆς πρὸς τὰ σχετικὰ χωρία τοῦ Κώδικος (Ν. 8 § 4 καὶ Ν. 11 § 1 καὶ 2 Κ. (5. 17) καὶ τῶν Νεαρῶν (22. κεφ. 15 § 3 καὶ κεφ. 16 § 1, 117 κεφ. 8 καὶ 134 κεφ. 10), ἐν οἷς ἡ ἕνεκα μοιχείας ζημιώσις τῆς γυναικὸς εἰς τὴν περιουσίαν αὐτῆς ἦτοι ἡ ἀπώλεια τῆς προικὸς καλεῖται ρητῶς ποινὴ, καὶ προσέτι ἐκ τοῦ συνόλου τῶν λοιπῶν περὶ μοιχείας ρωμαϊκῶν διατάξεων, τούτου ἕνεκα δὲ δὲν ἰσχύουσι δυνάμει τοῦ

ἄρθ. 705 Ποιν. Νόμου καὶ ὡς ἀποτελοῦσαι δήμευσιν περιουσίας ἀπαγορευομένην ὑπὸ τοῦ Συντάγματος, καὶ νομίμως διατάσσεται ἡ τῆς προικὸς ἀπόδοσις. Ἀποφ. Α. Π. 110 τοῦ 1847 καὶ 5 τοῦ 1869.

Ἐκ τῆς ἀλληλουχίας διαφορῶν διατάξεων τῆς παρ' ἡμῖν ἰσχυροῦς βυζαντινῆς νομοθεσίας (Ν. 8 πρ. § 1—7 Κώδ. 5. 17, Νεαρὰ 117 κεφ. 8, Βασ. 1, 28. 7. Ἀρμ. (4. 15) 13, καὶ Νεαρὰ 32 Λέοντος) ὑπόντων παίδων, ἡ προίξ δίδεται τῷ ἀνδρὶ οὐχὶ ἐπὶ τιμωρίᾳ τῆς γυναικός, ἀλλ' ὡς διαφέρον προκρίπτον ἐκ τῆς ἀθετήσεως τῶν γαμικῶν συναλλαγμάτων, τοῦτέστιν εἰς ἀποζημίωσιν τοῦ ἀνδρὸς διὰ τὸ γενέσθαι τὴν γυναῖκα παραίτιον τῆς διαλύσεως τοῦ γάμου βάρῃ ἔχοντος γαμικὰ διὰ τὰ κοινὰ τέκνα (Ν. 56 § 1 Π. 23. 3, Βασ. 29. 1), ἥτινα βεχρύτερα γίνονται τῷ ἀνδρὶ ἔνεκα τῆς διαλύσεως. Καὶ ἐὰν δὲ σήμερον δὲν δύναται νὰ παρακρατηθῇ ἡ προίξ εἰς ποινὴν τῆς γυναικὸς ὑπὸ τοῦ ποινικοῦ τῶν βυζαντινῶν νόμου ἐπιβαλλομένην καὶ διὰ τοῦτο ἀναιρεθεῖσαν ὑπὸ τοῦ ποινικοῦ νόμου, ἡ Νεαρὰ 117 ἀργεῖ μόνον ἐὰν τυγχάνῃ ἅπαις ὁ αἰτῶν τὴν παρακράτησιν τῆς προικὸς σύζυγος· ἐὰν δὲ εἶναι πατὴρ παίδων, ἡ παρακράτησις τῆς προικὸς χωρεῖ, ὡς ἀπαίτησις διαφέροντος νόμῳ ὠρισμένου μᾶλλον οὔσα ἢ ποινὴ, ὡς καὶ ἡ κατὰ συμφωνίαν ποινὴ, καίτοι ποινὴ λέ-

γεται, διαφέροντος μᾶλλον ἐπέχει πολλάκις τόπον καὶ ὡς ἀπαίτησις διαφέροντος κρίνεται· Ν. 41 καὶ 42 Π (17. 2) Β. (12. 1) Ν. 28, (19.4) Β. (19. 8). Ἀποφ. Α. Π. 168 τοῦ 1871, 234 τοῦ 1872 καὶ 145 τοῦ 1873.

Κατὰ τὴν Νεαρὰν 117 κεφ. 8, τὴν περιεχομένην εἰς τὴν ἐξάβιβλον τοῦ Ἀρμενοπούλου § 13 (4. 15), ὁ ἀνὴρ ἀποκιδεύει τὴν προίκα τῆς γυναικός, ὅταν διὰ τινα τῶν ἐν ταῖς διατάξεσι ταύταις ἀναφερομένων αἰτιῶν ἀπέλθῃ ρεπούδιον ἢ τοι λάβῃ χώραν τὸ διαζύγιον· ἀλλ' ὅταν ζώντων τῶν συζύγων δὲν ἐπέλθῃ διαζύγιον ἔνεκα μιᾶς τῶν αἰτιῶν τούτων, οὔτε καὶ ἀγωγή περὶ διαζυγίου ἐγένετο συνεστῶτος τοῦ γάμου, οἱ συγχληρονόμοι τοῦ ἀνδρὸς δὲν δύνανται νὰ κρατήσωσι τὴν προίκα τῆς γυναικός, λόγῳ κακοηθείας αὐτῆς, συνεστῶτος τοῦ γάμου τῆς, ὡς τοῦτο συνάγεται ἐκ τοῦ Ν. 11 § 2 Κώδ. (5. 17). Ἀποφ. Α. Π. 139 τοῦ 1850.

Κατὰ τὸν ἀστικὸν νόμον (Νεαρὰ 117 κεφ. 9 § 4 καὶ Ἀρμ. § 13 (4. 15), καὶ ἐὰν ἡ διάλυσις τοῦ γάμου ἐπέλθῃ ἐκ παραπτώματος τοῦ συζύγου, δὲν στερεῖται οὗτος τῆς προγαμιαίας δωρεᾶς, ἐὰν ὑπάρχῃσι τέκνα· ἀλλ' ἐπὶ τὸν ἥττον, κατ' αὐτὸ τοῦ νόμου τὸ κείμενον, τῆς προγαμιαίας δωρεᾶς στέρησις ἐπιβάλλεται τῷ ἀνδρὶ ὑπὲρ τῆς γυναικός, μὴ ὑπόντων

τέκνων, ρητῶς, ὡς τιμωρία διὰ τὴν ἐπαχθεῖσαν καὶ μὴ ἀποδειχθεῖσαν τῆς μοιχείας κατηγορίαν, ὥστε ἡ δικάταξις αὕτη, ποινικὸν χαρακτῆρα φέρουσα, ὅθεν δύναται νὰ ἔχῃ νῦν ἐφαρμογὴν, ὡς καταργηθεῖσα διὰ τοῦ ἄρθ. 795 τοῦ ποιν. νόμου, ἀφ' ἑτέρου δέ, ὑπόντων τέκνων, ὁ νόμος κελεύει πᾶσαν, τὴν τοῦ ἀνδρός, περιουσίαν τοῖς παισὶ φυλάττεσθαι, ὥστε ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ, καθ' ἣν πρόκειται κυρίως περὶ συντηρήσεως τῶν τέκνων καὶ οὐχὶ περὶ τιμωρίας τοῦ ἀμαρτήσαντος, οὐδαμῶς ἀρμόζει τῇ γυναικὶ ἡ τῆς προγαμιαίας δωρεᾶς ἀπαίτησις, ἀφοῦ μάλιστα καὶ μετὰ τὸ διαζύγιον εἰς τὸν πατέρα ἐπίκειται τὸ βᾶρος τῆς τῶν τέκνων διατροφῆς κατὰ τὴν Νεαρὰν 117 κεφ. 7. Ἀπόφ. Α. Π. 274 τοῦ 1871.

Ἐπειδὴ ἐκ τοῦ ὅτι στερεῖται τις δικαιοῦματός τινος ἢ ἀπόλλυσί τι συνεπείχεται παραβάσεως νομικῆς διατάξεως οὐδόλως ἔπεται ὅτι αἱ στερήσεις αὗται καὶ αἱ ἀπώλεια ἐπιβάλλονται ἀμέσως ὑπὸ τοῦ νόμου πρὸς ποινὴν αὐτοῦ, διότι δυνατὸν ὁ κύριος σκοπὸς τοῦ νομοθέτου νὰ ᾖ ἄλλος τις· δυνατὸν ὁ νομοθέτης, συνδέων ἀμέσως μετὰ τῆς παραβάσεως τῆς νομικῆς διατάξεως περὶ ἀπωλείας περιουσίας νὰ σκοπῇ κυρίως καὶ πρὸ πάντων οὐχὶ τὴν δι' αὐτοῦ τιμωρίαν τοῦ παραβάτου, ἀλλὰ τὴν προφύλαξιν καὶ προστασίαν τοῦ συμφέροντος τοῦ διὰ τῆς παραβάσεως ζημιωθέν-

τος καὶ νὰ συνδέσῃ ἐπιβλαβῇ διὰ τὸν παραβάτην συνάμα ἀποτελέσματα. Ἀλλ' ἐν ταιαύτῃ περιπτώσει δὲν πρόκειται πλέον περὶ ποινῆς ἀλλὰ περὶ ἀποζημιώσεως ἀναγομένης εἰς τὸ ἀστικὸν δίκαιον. Καὶ τὸ ποινικὸν δίκαιον καὶ τὸ περιουσιακὸν δίκαιον ὀρίζουσι κακὸν κατὰ τοῦ ὑπαιτίου, ἀλλὰ τὰ χωρίζοντα αὐτὰ ὅρια εἶναι ἡ πρόθεσις, δι' ἣν ὀρίζουσι τὸ κακόν. Διότι ἐκεῖνο ἐπιδιώκει μόνον τὴν ἱκανοποίησιν τῆς πρὸς ἀνταπόδοσιν ὁφείλει, ἥτις προήλθεν ἐκ τῆς ὑπαιτιότητος καὶ ἥτις μόνῃ νὰ ἱκανοποιηθῇ δύναται διὰ τῆς τιμωρίας τὸν ὑπαίτιον, ἐνῶ τοῦτο σκοπεῖ τὴν διὰ χρημάτων θεραπείαν τῆς ζημίας, ἣν ὑπέστη τις καὶ ὡς ἐκ τούτου εἶναι ἀντικείμενον τοῦ ἀστικοῦ δικαίου. Προκειμένου ὅθεν περὶ τῶν διατάξεων τοῦ Ρωμαϊκοῦ καὶ Βυζαντινοῦ Νόμου, αἵτινες ἐπιβάλλουσι τὰς ἀπωλείας καὶ στερήσεις ἕνεκα τοῦ διαζυγίου ἐπὶ τῆς προικῆς, τῆς προγάμου δωρεᾶς καὶ τῆς λοιπῆς περιουσίας τῶν συζύγων, ἡ τοῦ νομοθέτου πρόθεσις σκοπεῖ πρωτίστως καὶ κυρίως τὴν ἀσφάλειαν καὶ τὴν προστασίαν τῶν συμφερόντων τοῦ ἀθώου συζύγου. Εἰς τὸ συμφέρον αὐτοῦ ἀποβλέπων ὁ νομοθέτης ἐπέβαλε τῷ ὑπαιτίῳ συζύγῳ τὰς ἀπωλείας καὶ τὰς στερήσεις περιουσίας ἅς διὰ τῶν Νεαρῶν 22 κεφ. 18 un., 117 κεφ. 9. § 4 κεφ. 9 § 5 κεφ. 20. § 4 Νεαρ. 127 κεφ. 4. Νεαρὰ 134 κεφ. 1 ἀναγράφει.

Θέλει οὕτω οὐχὶ νὰ τιμωρήσῃ τὸν ὑπαίτιον ἀλλὰ καὶ νὰ ἐξασφαλίσῃ τὸν ἀθῶον σύζυγον καὶ ὥρισεν ἅπασι διὰ παντὸς τὸ ποσὸν τῆς ἀποζημιώσεως ὅπερ δικαιούται οὗτος νὰ λάβῃ διὰ τὴν ἐπενεχθεῖσαν αὐτῷ ζημίαν ἐκ τῆς λύσεως τοῦ γάμου καὶ νὰ καταστήσῃ ἐμμέσως διὰ τῶν εἰρημένων ἀπωλειῶν δυσχερῆ τὴν διάλυσιν τοῦ γάμου. Ἐκ τοῦ ὅτι ὁ Ἰουστινιανὸς ἀποκαλεῖ τὰς ἐν ταῖς ρηθείαις Νεαραῖς μνημονευόμενας ἀποζημιώσεις καὶ στερήσεις ποινάς, ὅν ἐπεται ὅτι καὶ πράγματι εἶναι ποινὰ κατὰ τοὺς ὅρους τοῦ ποινικοῦ δικαίου. Ἐν τῷ Ρωμαϊκῷ Δικαίῳ αἱ τοῦ ποινικοῦ δικαίου ποιναί, αἱ διὰ τὰς παραβάσεις τοῦ ἀστικοῦ νόμου ἐπιβαλλόμεναι ποιναί ὡς ἀποζημιώσεις ὁμοιάζουσι μέχρι ἐναλλαγῆς, ὡς ἐξάγεται ἐκ τῶν Πηγῶν, αἵτινες τὸ μὲν ἀποκαλοῦσι τὰς πρὸς ἀποζημίωσιν ὑποχρεώσεις ἐξ ἀδικήματος ποινάς (N. 1 § 5. 8. II. de vis fiat, ὅτε δὲ οὐχὶ (non sunt poenales ex delicto autem dantur N. 4 § 5, N. 7 II (4. 7) ὡς καὶ ἐπὶ τῶν poenales sponsiones, περὶ ὧν πραγματεύεται ὁ Γάϊος (IX § 13, 34, 141, 162—168, 171—172 καὶ ἐπὶ τῶν συμβατικῶν ποινῶν, αἵτινες οὐδόλως φέρουσι ποινικὴν χαρακτῆρα, καίτοι ὀνομάζονται ποιναί. Ἀποφ. Α. Π. 265 τοῦ 1900. Θεμ. σελ. 626.

*Αρθ. 263. Ἐὰν ὁ γάμος λυθῇ διὰ διαζυγίου

ἐξ ὑπατιότητος τοῦ ἀνδρὸς λόγῳ ἐπιβουλῆς αὐτοῦ κατὰ τῆς βασιλείας ἢ μὴ φανερώσεως ταύτης ἢ ἐπιβουλῆς τῆς ζωῆς τῆς γυναικὸς ἢ μὴ φανερώσεως ταύτης, μὴδὲ ἐκδικήσεως αὐτῆς καὶ λόγῳ ἐπιβουλῆς τῆς σωφροσύνης τῆς γυναικὸς. ἡ γυνὴ λαμβάνει τὴν προῖκα καὶ τὴν προγαμιαίαν δωρεάν, ἥς ἔχει τὴν ἐπικαρπίαν, ἂν ὑπάρχωσι τέκνα, καὶ τὴν ἥλπην κυριότητα ἐν ἐλλείψει τέκνων. Ἀρμ. (4. 15) 14. § 1. 2. 3. 4.

Νομ. Πατρ. Ἡ γυνὴ λαμβάνει τὴν προῖκα κτλ. Οἱ θεῖοι καὶ ἱεροὶ νόμοι, ἀληθοῦς μὲν ὄντος τοῦ πάθους τῆς μανίας κατὰ τοὺς ἀνωτέρω ἐκτεθέντας νομικοὺς προσδιορισμούς, συγχωροῦντες τὴν διάζευξιν, ἀζήμια κελεύουσι μένειν τὰ διαζευχθέντα μέρη, ψευδοῦς δὲ καὶ σετυκοφαντημένου τυγχάνοντος, ὡς ἢ κατὰ τῆς ρηθείσης Κ. γεγεννημένη ἀγωγὴ ἐξ αὐτῶν τῶν πραγμάτων προφανὸς εἶναι ἀποδέδεικται, τὸν ρηθέντα Ν. ὑπαίτιον κρίνουσιν ἐπὶ τῇ κατὰ τῶν μάτην ρεπούδιον πεμπόντων αἰτίᾳ, καὶ ἐπομένως ἔνοχον καθιστῶσιν τῷ ἐπὶ τῷ τοιούτῳ ἐγκλήματι προστίμῳ, φησὶ γὰρ ἐπὶ λέξεως ἡ 117 Ἰουστινιανέως Νεαρχ., «εἰδὲ καὶ ὁ ἀνὴρ τὸν πρὸς τὴν γυναῖκα διαλυθῆαι γάμον σπουδάσει καὶ ἀλόγως ρεπούδιον πέμψει, κελεύομεν αὐτῷ ἀποδοῦναι μὲν ἢν ὑπε-

δέξατο προίκα ἅμα τῇ πρὸ τοῦ γάμου δωρεᾷ, καὶ τοσοῦτον ἐκ τῆς ἄλλης αὐτοῦ περιουσίας παρέχεται τῇ γυναικί, ὅσον τὸ τρίτον μέρος τῆς προγαμιαίας δωρεᾶς ποιεῖ· καὶ εἰ μὲν εἰσιν αὐτῇ παῖδες μόνον τὴν χρῆσιν τῆς τε προγαμιαίας δωρεᾶς καὶ τοῦ πατρ' ἡμῶν προστεθέντος τρίτου μέρους ἔχειν τὴν γυναικα, τὴν δὲ δεσποτεῖαν τοῖς παισὶ φυλάττεσθαι, παίδων δὲ μὴ ὑπόντων ἔχειν τὴν γυναικα πρὸς τῇ χρήσει καὶ τὴν ἐπὶ τοῖς αὐτοῖς πράγμασι δεσποτεῖαν». Γρ. Πατρ. 1748 (Κ. Κριτίου σ. 269).

Ἐὰν ἐμμαρτύρως ἀποδειχθῇ ὅτι ἐδεδώκει ἡ γυνή, ἢ ἀπὸ τοῦ συζύγου αὐτῆς ἐξ ὑπαιτιότητος αὐτοῦ διαζευχθεῖσα, λόγῳ προικὸς ἀγρὸν ἑκατὸν στραμμάτων καὶ ἔσχεν ὡς προγαμιαίαν δωρεάν τιμαλφεῖ τινα κοσμήματα καὶ σκεύη, ἔξεστιν αὐτῇ κατὰ τὸν νόμον (Ἀρμενοπούλου (4. 15) 14—15 καὶ (1. 13) 35), μὴ μόνον ὅλην αὐτῆς τὴν προίκα καὶ πᾶσαν τὴν προγαμιαίαν δωρεάν ἀπολαβεῖν, ἀλλὰ καὶ ἐκ τῆς ἄλλης τοῦ ἀνδρὸς περιουσίας τοσοῦτον λαμβάνειν, ὅσον τῆς προγαμιαίας δωρεᾶς τὸ τρίτον μέρος εἶναι γινώσκεται, καὶ γὰρ πρὸς τῇ ἐγκαταλείψει καὶ λοιπῇ κακώσει ἐσυκοφαντήθη ὑπὸ τοῦ ἀνδρὸς αὐτῆς ὅτι, πρὶν τὴν γνώμην καὶ εἰδήσιν αὐτοῦ ἐγκαταλιποῦσα τὴν συζυγικὴν αὐτῆς ἐστίαν, ὥχετο κρύφα ἀπελθοῦσα εἰς Ἀθήνας καὶ ὅτι προσκληθεῖσα ἐπανειλημμέ-

ως οὐχ ἐπὶέκουσε, καίτοι τὰ πράγματα καὶ αἱ μαρτυρίαι τοῦ αὐτοῦ διετράνωσαν. Πρ. κτ. Γ. Σ. 11 Δεκεμβρίου 1809.

Ἀρθ. 264. Ἐὰν ὁ γάμος λυθῇ διὰ διαζυγίου ἐξ ὑπαιτιότητος τοῦ ἀνδρὸς μὴ ἀποδείξαντος τὴν ἢν προσέψφε μοιχείαν τῇ γυναικί, ἡ γυνὴ ἀναλαμβάνει τὴν ἰδίαν προίκα, ἔχει δὲ καὶ τὴν προγαμιαίαν δωρεάν καί, ἂν δὲν ἔχη τέκνα ἐκ τοῦ αὐτοῦ συνοικείου, ἐκ τῆς ἄλλης περιουσίας μέρος ἴσον τῷ τρίτῳ τῆς προγαμιαίας δωρεᾶς, ἂν ὅμως ἔχη τέκνα, ἅπαντα ἡ λοιπὴ περιουσία του περιέρχεται εἰς αὐτά. Ἀρμ. (4. 15) 14, § 5. (Κ. Κριτίου σ. 269).

Νομ. Πατρ. Ἡ Ἐκκλησία πληροφορηθεῖσα τὸ ἀνέγκλητον τῆς Μ. καὶ τὸ ἀνυπόστατον τῆς ἐπὶ μοιχείᾳ κατηγορίας, ἣν οὐκ ἀπέδειξεν ὁ Ν. ἀπεφώνησε ἵνα μετὰ τὴν ὑπεξαίρεσιν τῆς προικὸς αὐτῆς καὶ τῆς προγαμιαίας δωρεᾶς δοθῶσιν αὐτῇ ἐξ ἀπάσης τῆς περιουσίας τοῦ ἀνδρὸς αὐτῆς 10000 γρόσια διὰ τε τὰς εἰρημένους αἰτίας καὶ διὰ τὰς πολιτικὰς ἄλλας ζημίας αὐτῆς ἐξ αἰτίας τοῦ ἀνδρὸς. Γρ. Πατρ. κατὰ Νοέμβριον τοῦ 1810 (Κώδ. 10 σελ. 101).

Ἡ Ἱερὰ Σύνοδος κηρύξασα ἀθῶαν τὴν Π. ἀπὸ τῆς συκοφαντίας ἐκείνης ἐντείλατο τῷ Ἐπισκόπῳ . . ἵνα πρὸς ἀποζημίωσιν τῆς Π. ἀποδοθῶσιν

αὐτῇ ἀνελλιπῶς τά τε προικῶα καὶ προγαμιαῖα πράγματα καὶ ὁ δακτύλιος τοῦ ἀρραβῶνος καὶ προσέτι καὶ τὰ λοιπὰ δωρήματα τῶν συγγενῶν ἑκατέρων τῶν μερῶν. Ἀποφ. Μ. Σ. 89 τοῦ 1863.

Ὁ Χ. Β. ὑπαίτιος τῆς διαζεύξεως γενόμενος ἔνεκα βαρείας συκοφαντίας προσαφθείσης τῇ συζύγῳ αὐτοῦ Α οὐχὶ μόνον ὑποχρεοῦται ὑπὸ τοῦ νόμου εἰς τὴν ἐπιστροφήν τῆς προικός, ἀλλ' ὑποβάλλεται συνάμα καὶ εἰς διαφόρους χρηματικὰς ποινὰς ὑπὲρ πῆς γυναικὸς ἢ τῶν κοινῶν αὐτῶν τέκνων, ἐὰν ὑπάρχωσιν. Ἀποφ. Μ. Σ. 16 τοῦ 1865.

Ἐπειδὴ, κατὰ τὸν νόμον (Ἀρμ. (4. 15) § 14 καὶ Νεαρὰ 117 κεφ. 9 § 4), «ἐὰν ὁ ἀνὴρ περὶ μοιχείας τὴν ἑαυτοῦ γυναῖκα ἐγγράψῃ καὶ τὴν μοιχείαν οὐκ ἀπυδείξῃ, ἐξεῖναι τῇ γυναικὶ βουλομένη καὶ ὑπὲρ ταύτης τῆς αἰτίας χωρίζεσθαι τοῦ ἀνδρὸς καὶ ἀπολαμβάνειν μὲν τὴν ἰδίαν προῖκα . . . εἰ δὲ παῖδας ἔχει, κελεύομεν πᾶσαν τὴν τοῦ ἀνδρὸς περιουσίαν τοῖς παισὶ φυλάττεσθαι» νόμιμός ἐστι καὶ ἡ ἑτέρα τῆς ἐναγούσης αἵτησις τοῦ νὰ ἐγγραφῇ ἐπ' ὀνόματι αὐτῆς ὡς φυσικῆς ἐπιτρόπου τῶν ἀνηλίκων αὐτῆς καὶ τοῦ ἐναγομένου τέκνων καὶ ὑπὲρ αὐτῶν, ἢ ἐν Χρυσοπόλει ἰδιόκτητος τούτου οἰκίας. Ἀποφ. Μ. Σ. 21 τοῦ 1873.

Λυθέντος τοῦ γάμου ἐξ ὑπαιτιότητος τοῦ ἀνδρὸς

ἐπιστρέφεται τῇ γυναικὶ ἢ τε προῖξ καὶ ἡ ἄλλη αὐτῆς περιουσία. Ἀποφ. Μ. Σ. 21 τοῦ 1873 καὶ 8 τοῦ 1874.

Ὁ ἐπισβλητός, ὡς ὑπάιτιος τῆς λύσεως τοῦ γάμου, ὑπόχρεός ἐστιν εἰς νόμιμον ἀποζημίωσιν τῆς διαζευχθείσης συζύγου αὐτοῦ, ὅπως χρησιμεύσῃ αὕτη πρὸς ἐξασφάλισιν τοῦ κοινοῦ αὐτῶν τέκνου, κατὰ συνέπειαν δ' ὀφείλει ἔνα χορηγῇ κατὰ μῆνα τῷ κορασίῳ αὐτοῦ γρ. 500 μέχρι τῆς ἡλικιώσεως αὐτοῦ. Ἀποφ. Μ. Σ. 8 τοῦ 1876.

Ἐπειδὴ ῥητοῦ καὶ σαφοῦς ὄντος τοῦ γράμματος τοῦ νόμου Ἀρμ. (4. 15) 13 ὅτι οὐδεμία καταλογίζεται εὐθύνη τῇ ὑπάνδρῳ γυναικὶ, ὅταν αὕτη δι' εὐλόγους αἰτίας ὑπὸ τοῦ νόμου προβλεπομένας καταλιμπάνῃ τὸν συζυγικὸν οἶκον καὶ καταφεύγῃ ζητοῦσα ἄσυλον εἰς τὴν πατρικὴν ἐστίαν, οὐδὲν χορηγεῖται κατ' αὐτῆς διὰ τοῦτο δικαίωμα διαζυγίου τῷ ἀνδρί, τὸ δὲ πρωτόδικον δικαστήριον πάνυ δικαίως ἐστήριξε τὴν ἐτυμηγορίαν αὐτοῦ ἐπὶ τῆς βάσεως ταύτης καὶ ἀπέρριψε τὴν ἀγωγὴν τοῦ ἐνάγοντος ὡς ἀβάσιμον καὶ νόμῳ ἀστήρικτον. Ἀποφ. Ι. Σ. 247 τοῦ 1890.

Ἀρθρ. 265. Ἐὰν ὁ γάμος λυθῇ διὰ διαζυγίου ἐξ ὑπαιτιότητος τοῦ ἀνδρὸς λόγῳ μοιχείας αὐτοῦ ἐν τῷ συζυγικῷ οἴκῳ μετ' ἄλλης γυναι-

κός ἢ ἐμμονῆς αὐτοῦ εἰς ἀσελγείας μετ' ἄλλων γυναικῶν ἐν τῇ αὐτῇ πόλει παρὰ τὰς προτροπὰς τῶν οἰκείων γονέων καὶ ἄλλων, ἢ ἐγκαταλείψεως τῆς γυναικός, ἢ κατηγορίας τῆς γυναικός ἐπὶ μοιχεία καὶ μετ' ἀποδείξεως ταύτης ἢ γυνὴ ἀναλαμβάνει τὴν προῖκά της καὶ τὴν προγαμιαίαν δωρεάν καὶ ἐκ τῆς ἄλλης περιουσίας του μέρος ἴσον τῷ τρίτῳ τῆς προγαμιαίας δωρεᾶς κατ' ἐπικαρπίαν μὲν, ἂν ὑπάρχωσι τέκνα, καὶ κατὰ κυριότητα δέ, ἂν ἐλλείπωσι τέκνα. Ἀρμ. (4. 15) 14. § 6.

Νομ. Πατρ. ἐκ τῆς ἄλλης περιουσίας του μέρος. Ἡ Ἱερὰ Σύνοδος ὀρίζει καὶ ἀποφαίνεται ὅπως ἀποζημιωθῇ ἡ γυνὴ ἐκ τῆς περιουσίας τοῦ ἀνδρὸς αὐτῆς λόγῳ διατροφῆς ἑαυτῆς τε καὶ τοῦ ἐπὶ τριετίαν ζήσαντος τέκνου αὐτῶν δι' ὁκτὼ ἔτη καὶ 10 μῆνας . . . καὶ διεκδικήσῃ διὰ τῆς νομίμου ὁδοῦ πᾶν οἰονδήποτε ἄλλο δικαίωμα αὐτῆς ἐπὶ τῆς περιουσίας τοῦ ἑαυτῆς ἀνδρός, ὅπερ ἤθελον τῇ χορηγήσει ὡς διεzeugμένη ἐπὶ λόγοις ἐπιβαρύνουσι τὸν ἄνδρα οἱ διέποντες τὸ κράτος νόμοι ὑπὲρ τῆς ἐγκαταλείψεως γυναικός. Πρ. Ι. Σ. τῆς 28 Σεπτεμβρίου 1872.

Νομ. Ε. Δ. ἰδὲ ἄρθ. 262 σημ.

Ἄρθ. 266. Ἐὰν ὁ γάμος διαλυθῇ διὰ διαζυ-

γίου ἐξ ὑπαιτιότητος ἢ ἀνευ ὑπαιτιότητος ἀμφοτέρων, ἑκάτερος τῶν συζύγων λαμβάνει τὰ ἑαυτοῦ ὀσμήριον. Ἀρμ. (4. 10) 13. 14. (4. 15).

Νομ. Πατρ. Ἐν περιπτώσει λύσεως τοῦ γάμου διὰ διαζυγίου, καθ' ἣν οὐδέτερος τῶν συζύγων ὑπάρχει ὑπαίτιος τῆς λύσεως ταύτης, κατὰ τὰς ρητὰς διατάξεις τοῦ νόμου (Ἀρμ. (4. 10) 15, 13 καὶ 14) οὐδὲμία ἐπάγεται ποινὴ θατέρῳ αὐτῶν, ἀλλ' ἕκαστος λαμβάνει τὰ ἑαυτοῦ. Ἀπόφ. Μ. Σ. 13 τοῦ 1872.

Τὰ κοινῇ συναινέσει διαζύγια ἐσφαλμένως λέγεται ὅτι χωροῦσιν ἀζημίως ἐπὶ τῷ λόγῳ ὅτι ὑπὸ τῆς Νεαρᾶς 140 κατηργήθησαν αἱ τῆς 134 διατάξεις, διότι ἡ 140 οὐδέποτε ἐφηρμόσθη ὡς μὴ καταχωρηθεῖσα ἐν τοῖς Βασιλικοῖς, μῆτε ἐν τῷ Ἀρμενοπούλῳ. Ἄλλως τε καὶ ἐὰν θεωρηθῇ ἰσχύουσα ἀφορᾷ βεβηλῶς τὴν κατάργησιν τῶν ἀνκφερομένων ποινῶν καὶ οὐχὶ τὸν τρόπον τῆς κανονίσεως τῆς προικός, ἥτις ἀφίεται τοῖς συζύγοις κατὰ τὴν 22 Νεαρὰν ἀπορρινομένην οὕτω. «Διαλύονται δ' ἐν ζωῇ τῶν συμβαλλομένων γάμοι, οἱ μὲν συναινοῦντος ἑκατέρου μέρους, ὑπὲρ ὧν οὐδὲν ἐνταῦθα διαλείπτεον, τῶν συμφώνων τὸ πρᾶγμα καθάπερ ἂν ἑκατέρῳ δόξειε διοικουμένων κτλ.» Ἀποφ. Μ. Σ. 27 τοῦ 1875.

Κατὰ τὰ πρακτικὰ τῆς Συνόδου τὸ διαζύγιον ἐχώρησε κατὰ κοινὴν συναίνεσιν τῶν συζύγων συνεπέα γεγονότων ἐπελθόντων μεταξὺ αὐτῶν καταστησάντων ἀδύνατον τὴν συμβίωσιν, ἐν δὲ τοιαύτῃ περιπτώσει ἡ προῖξ κατὰ νόμον προσκυροῦται τοῖς πασι. Νε. 134 κεφ. 11. Ἀποφ. Μ. Σ. 27 τοῦ 1875.

Λυομένου τοῦ γάμου κατὰ πρόφασιν ἄμεμπτον, ἀποδίδονται ἑκατέρῳ τῶν συζύγων ὅ,τι ὁ ἕτερος παρὰ τοῦ ἑτέρου ἔλαβεν. Ἀποφ. Μ. Σ. 11 τοῦ 1876.

Ἐν περιπτώσει λύσεως τοῦ γάμου διὰ διαζυγίου ἄνευ ὑπαιτιότητος τῆς γυναικός, ὁ ἀνὴρ ὑποχρεοῦται εἰς ἐπιστροφὴν τῆς προικός, ἡ δὲ διάταξις Ἀρμ. (4. 15) 14, ἣν ἐπικαλεῖται ὁ Β. οὐδόλως ἐφαρμόζεται ἐνταῦθα, καθὼς ἀφορῶσα ἀπλῶς εἰς τὴν περίπτωσιν, καθ' ἣν ἡ γυνὴ διαζευγνυμένη εὐλόγως ἀπὸ τοῦ ἀνδρός αὐτῆς δικαιοῦται ἵνα λάβῃ τὴν προῖκα αὐτῆς, προηγεῖται δὲ ἡ 13 διάταξις ὀρίζουσα τὰς αἰτίας δι' ἃς ἡ γυνὴ στερεῖται τῆς προικός, ἀλλ' αὕτη ἄσχετός ἐστι πρὸς τὸ προκείμενον θέμα, καθ' ὃ αἴτιος τῆς λύσεως ἐστὶν ὁ σύζυγος διὰ τῆς πολυετοῦς ἐγκαταλείψεως τῆς συζύγου. Ἀποφ. Μ. Σ. 17 τοῦ 1878.

Ἡ τοῦ γάμου διάλυσις συνεπάγεται τῷ ὄντι ὡς

ἀναγκαίαν συνέπειαν τὴν ὑπὸ τοῦ συζύγου ἀπόδοσιν τῆς προικός, ἀλλ' αἱ περὶ τούτου διατάξεις ἀφορῶσιν εἰς τὴν περίστασιν, καθ' ἣν ὁ γάμος διαλυθῇ κατὰ πρόφασιν ἄμεμπτον (bona gratia), δὲν ἐφαρμόζονται δὲ καὶ ἐπὶ τῆς διαλύσεως τοῦ γάμου ἐξ ἀβαιίας συναινέσεως ἢ ἐξ ὑπαιτιότητος τῆς γυναικός.

Ἐν περιπτώσει διαλύσεως τοῦ γάμου ἄνευ ὑπαιτιότητος ἁμφοτέρων, ἡ δοθεῖσα τῷ ἀνδρὶ προῖξ ἐπιστρέφεται τῇ γυναικί. Ἀποφ. Μ. Σ. 62 τοῦ 1886.

Ἡ ἐξ ὑπαιτιότητος ἁμφοτέρων τῶν μερῶν διάλυσις τοῦ γάμου ἀρίσταται τοῦ γράμματος καὶ τοῦ πνεύματος τοῦ νόμου. Ἀποφ. Ι. Σ. 61 τοῦ 1887.

Ἀρθ. 267. Ἡ διὰ διαζυγίου λύσις τοῦ γάμου δὲν δικαιοῖ οὐδέτερον τῶν συζύγων νὰ ζητῇ παρὰ τοῦ ἑτέρου ἑτέρας κατ' ἀρχὴν ἀποζημιώσεις, οἷον δαπάνας διὰ τὸν γάμον κτλ.

Νομ. Πατρ. Ἡ διὰ διαζυγίου λύσις τοῦ γάμου ἐκτὸς τῆς ἐπιστροφῆς τῆς προικός ὑπὸ τοῦ ἀνδρός καὶ τῶν δωρεῶν λόγῳ μνηστείας ἢ ἔνεκα γάμου ὑπὸ τῆς γυναικός καὶ ἄλλων θετικῶν ζημιῶν δὲν συνεπάγεται κατ' ἀρχὴν ἑτέρας ἀποζημιώσεις οἷαι εἰσιν αἱ ἀπαιτούμεναι ὑπὸ τοῦ ἐνάγοντος διὰ τὰς γενομένας ὑπ' αὐτοῦ διὰ τὸν γάμον δαπάνας κτλ. Ἀποφ. Μ. Σ. 67 τοῦ 1886.

Τῆς Ἱερᾶς Συνόδου οὔσης ἀρμοδίας ἀποκλειστι-

κῶς ὅπως κανονίζῃ τὰ περὶ διαζυγίου καὶ τὰς ὁλικὰς αὐτοῦ συνεπειάς, ἐκτὸς τῶν περὶ προικός, ἅτινα κατὰ τοὺς Κανονισμοὺς ἀνατίθενται τῷ Δ. Ε. Μ. Συμβουλίῳ, ἐπὶ δὲ τοῦ προκειμένου προικός ἢ ὑπαρχούσης, τοῦ δὲ διαζυγίου δοθέντος λόγῳ αἰτιαθείας συναινέσεως κατ' ἐκκλησιαστικὴν οἰκονομίαν, διότι πράγματι καὶ ἄνευ αὐτοῦ ἐματαιοῦτο ἡ ἀληθὴς ὑπαρξὶς τοῦ γάμου μεταξὺ τῶν ρηθέντων Εὐαγγελῆ καὶ Ἑλένης, ἐθεωρήθη ἐπάναγκες ὅπως ὁρισθῇ ποσὸν τι ἀποζημιώσεως οὐ μόνον πρὸς ἐξαφάρισιν τῆς ἄνευ εὐλόγου αἰτίας ἐγκαταλειπομένης Ἑλένης, ἀλλὰ καὶ πρὸς διατροφήν τοῦ θυγατρίου αὐτῆς, περὶ οὗ οὐδεὶς ἐν τῇ προηγουμένῃ ἀποφάσει ἐγένετο λόγος. Ἀποφ. Ι. Σ. κατὰ Ἰούλιον τοῦ 1877.

§ 3

Ὡς πρὸς τὰ γαμικὰ κέρδη.

Ἀρθ. 268. Οὕτω λέγονται πᾶνθ' ὅσα ὁ εἰς ἐκ τῶν συζύγων ἀποκτᾷ ἐκ τῆς τοῦ ἑτέρου περιουσίας. . . μετὰ τὴν διὰ τοῦ θανάτου ἢ τοῦ διαζυγίου λύσιν του. . . ἐξ ἐλευθερότητος τοῦ συζύγου τούτου εἴτε ἐκ συμβάσεων εἴτε καὶ ἐκ τοῦ νόμου, ὡς ἐξετέθη ἀνωτέρω· ἐπομένως τοιαῦτα δὲν εἶναι οὔτε ἢ εἰς τὸν ἄνδρα περιερ-

χομένην προγαμίαα δωρεὰ οὔτε ἢ εἰς τὴν γυναῖκα περιερχομένην προῖξ μετὰ τὴν λύσιν τοῦ γάμου. Κ (5. 9) 3. πρ. (5. 17) 11. § 1. Νε. 23. κεφ. 30 Νε. 98. κεφ. 2.

Ἀρθ. 269. Τῶν τοιούτων κερδῶν ὁ σύζυγος, ὑπαρχόντων μὲν τέκνων, ἔχει τὴν ἐπικαρπίαν, ἂν δὲ δὲν ὑπάρχωσι, διατηρεῖ τὴν πλήρη κυριότητα καὶ διάθεσιν αὐτῶν. Νε. 22 κεφ. 22 πρ. κεφ. 23. πρ. Νε. 98 κεφ. 2. Νε. 117. κεφ. 13.



ΤΙΤΛΟΣ XI.

ΣΥΝΕΠΕΙΑΙ ΔΕΥΤΕΡΟΥ ΓΑΜΟΥ



Ἀρθ. 270. Ὁ εἰς δεῦτερον γάμον ἐρχόμενος σύζυγος χάνει πρὸς ὄφελος τῶν ἐκ τοῦ πρώτου γάμου τέκνων τὴν κυριότητα τῶν πρότερον ἀνηκόντων αὐτῷ γαμικῶν κερδῶν καὶ διατηρεῖ μόνον τὴν διὰ βίου ἐπικαρπίαν· ὀφείλει δὲ καὶ ἐγγύησιν διὰ τὰ εἰς τὰ τέκνα του καταλειφθέντα κληροδοτήματα ἢ καταπιστεύματα τὰ ἐξ αἰρέσεως ἢ προθεσμίας ἐξαρτώμενα. Σχετικῶς πρὸς τὴν ἱκανότητα αὐτοῦ νὰ διαθέτῃ ὑπὲρ τῆς δευτέρας συζύγου καὶ τὰς συνεπείας τῆς παραδιάσεως τῆς διατάξεως ταύτης ιδέ

Κώδικα τοῦ ἐκ διαθήκης καὶ ἐξ ἀδιαθέτου κληρονομικοῦ δικαίου ὑπὸ Μιλτ. Καραβοκυροῦ ἐν ἀρθρ. 118, 121, 124, 127 καὶ 155. Νε. 2. κεφ. 3, Νε. 22. κεφ. 22 καὶ 23. Ἀρμ. (1. 9) 10, 15—17.

Ἀρθ. 271. Ὁ εἰς δεῦτερον γάμον ἐρχόμενος σύζυγος χάνει πᾶν ὅ,τι κατελείφθη αὐτῷ ὑπὸ τῆς ἀποθιώσεως συζύγου ἢ ὑπὸ τρίτου τινὸς ὑπὸ τὸν ὅρον χηρείας. Νε. 22. κεφ. 40 καὶ 44, 94 κεφ. 2. Ἀρμ. (4. 9.) 20—22.

Ἀρθ. 272. Ἡ εἰς δεῦτερον γάμον ἐρχομένη μήτηρ χάνει τὴν κυριότητα τῆς περιερχομένης αὐτῇ ἐξ ἀδιαθέτου κληρονομικῆς μοίρας ἀποθιώσαντος τέκνου της ἐκ τοῦ πρώτου γάμου πρὸς ὄφελος τῶν ἀμφιθαλῶν ἀδελφῶν του καὶ διατηρεῖ μόνον τὴν ἐπικαρπίαν αὐτῆς. Νε. 22. κεφ. 34. Βασ. (45. 1) 38.

Δὲν κληρονομεῖ τὸν ἄνηβον τελευτήσαντα παῖδα Ἀρμ. (4. 9) 8.

Δὲν δύναται ν' ἀνακαλέσῃ τὴν πρὸς τέκνον τοῦ πρώτου γάμου της γενομένην δωρεάν, εἰ μὴ δι' ἐπιβουλήν τῆς ζωῆς της, ἢ ἐπιβουλὴν χειρῶν ἀσεβῶν ἐπ' αὐτῆς, ἢ διὰ πράξεις τεινούσας εἰς τὴν ἀποστέρησιν ὁλοκλήρου τῆς περιουσίας της. Νε. 22. κεφ. 46 καὶ 47.

Χάνει τὸ δικαίωμα τῆς ἀνατροφῆς καὶ ἐπιτροπείας τῶν ἐκ τοῦ πρώτου γάμου τέκνων της. Νε. 21. κεφ. 40, Νε. 94. κεφ. 2.



ΤΙΤΛΟΣ XII.

ΣΥΝΕΠΕΙΑΙ ΠΑΡΑΒΙΑΣΕΩΣ
ΠΕΝΘΙΜΟΥ ΕΤΟΥΣ

Ἀρθ. 273. Πᾶσα ἐν νομίμῳ γάμῳ διατελοῦσα γυνὴ ὀφείλει, ἂν ὁ γάμος της λυθῇ διὰ τοῦ θανάτου τοῦ συζύγου αὐτῆς, ν' ἀναμείνῃ ἐν τουλάχιστον ἔτος, πρὶν ἢ ἔλθῃ εἰς δεῦτερον γάμον. Κώδ. (5. 17) 8. § 4 ἐντέλει καὶ 9. Νε. 22 κεφ. 16. πρ.

Ἀρθ. 274. Ἡ παραβιάσασα τὸ πένθιμον ἔτος σύζυγος ἢται ἢ εἰς δεῦτερον ἐλθοῦσα γάμον γυνὴ πρὶν ἢ παρέλθῃ ἔτος ἀπὸ τῆς διὰ τοῦ θανάτου τοῦ ἀνδρὸς λύσεως αὐτοῦ,

Χάνει ὅλα τὰ γαμικὰ κέρδη αὐτῆς πρὸς ὄφελος τῶν κατιόντων, ἀνιόντων ἢ ἀδελφῶν τοῦ πρώτου συζύγου της,

Δὲν δύναται νὰ δώσῃ εἰς τὸν δεῦτερον σύζυγόν της λόγῳ προικὸς ἢ καθ' οἷονδήποτε ἄλλον τρόπον ἢ ἐνεκα θανάτου δωρεᾶς πλέον τοῦ τρίτου τῆς περιουσίας αὐτῆς,

Εἶναι ἀνίκανος νὰ κληρονομήσῃ τι παρὰ τρίτων ἐκ διαθήκης ἢ ἐξ ἀδιαθέτου πρὸς ὀφελος τῶν λοιπῶν τοῦ κληρονομουμένου κληρονόμων, παρὰ δὲ τῶν συγγενῶν τῆς μέχρι τοῦ βαθμοῦ μόνον ἐξ ἀδιαθέτου. Νε. 22. κεφ. 26 — Νε. 39. κεφ. 1 καὶ 2. Βασ. (45. 1) 37, Κώδ. (6. 56) 4, (5. 9) 1, 2 Πανδ. (3. 2.) 1.

Ἄρθ. 275. Ἡ πρὸ τῆς παρελεύσεως τοῦ πενθίου ἐτους δευτερογαμήδα καὶ τεκοῦσα γυνὴ χάνει καὶ τὴν κυριότητα καὶ ἐπικαρτίαν τῆς προγαμιαίας δωρεᾶς. Ἀρμ. (4. 9) 31.



ΤΙΤΛΟΣ XIII.

ΠΕΡΙ ΥΙΟΤΗΤΟΣ (ΤΕΚΝΟΤΗΤΟΣ)

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α'.

Περὶ γυνδιότητος τέκνου.

Ἄρθ. 276. Γνήσιον καὶ νόμιμον τέκνον εἶναι τὸ ἐν νομίμῳ γάμῳ γεννηθὲν τῇ ἑκατοστῇ ὀγδοηκοστῇ ἡμέρᾳ ἢ μετ' αὐτὴν ἀπὸ τῆς τελέσεως τοῦ γάμου, ἢ ἐντὸς δέκα μηνῶν * ἥτοι

*) Ἐκαστος μὴν λογίζεται συγχείμενος ἐκ 30 ἡμερῶν.

τριακοσίων ἡμερῶν ἀπὸ τῆς λύσεως ἢ ἀκυρώσεως αὐτοῦ.

Τοῦ τοιοῦτου τέκνου πατὴρ εἶναι ὁ τῆς ἐγγάμου γυναικὸς σύζυγος, μέχρις οὗ οὗτος ἀποδείξῃ, ὅτι τοῦτο ἦν ἀπολύτως ἀδύνατον π. χ. δι' ἀποδημίαν μακροτάτην. Βασ. (7. 8) 5. (45. 1) 6. § 12. (46. 1.) 9.

Νομ. Περὶ. Ἐν νομίμῳ γεννηθὲν. Ὑπάρχοντες νομίμου γάμου μεταξύ τῶν συζύγων τοῦ Κ. Κ. καὶ τῆς Μ. Κ., κατὰ τεκμήριον τὸ ὑπὸ ταύτης γεννηθὲν τέκνον παρήχθη ἐκ τῆς συναφείας αὐτῶν, συμπῶντος τῷ νομίμῳ ἄξιωματι «ὁ πατὴρ ἀπὸ γάμων δέχεται», καὶ ἐπομένως τοῦτο εἶναι γνήσιον καὶ νόμιμον τέκνον τοῦ Κ. Κ., ἢ δὲ κατάθεσις τῆς γυναικὸς περὶ παραβιάσεως τῆς περὶ τὸν γάμον πίστεως οὐδόλως ὑποτίθῃσιν ὅτι τὸ ἐξ αὐτῆς τεχθὲν εἶναι νόθον. Ἀπόφ. Μ. Σ. 26 τοῦ 1872.

Τῆς ἐνώπιον τοῦ εἰρημένου Μητροπολιτικοῦ Δικαστηρίου ἀγωγῆς τοῦ νῦν ἐφεσιβλήτου κατὰ τῆς συζύγου αὐτοῦ ἐχούσης ὡς ἀντικείμενον τὴν πρὸ τοῦ γάμου παρθενοφορίαν αὐτῆς καὶ τὴν ἐξ ἀθεμίτου συναφείας αὐτῆς γέννησιν τέκνου ἀρτίου καὶ βιωσίμου ἐν διαστήματι ἐξ μηνῶν καὶ ἐξ ἡμερῶν ἀπὸ τῆς πρώτης ἡμέρας τοῦ γάμου, τὸ Μητροπολ. Δικαστήριον ὅλως ἐναντίον πρὸς τὰς ρητὰς διατά-

ξεις τοῦ νόμου παρεδῆξατο καὶ προσέβη εἰς ἐκδοσιν ἀποράσεως κηρυττούσης διαλελυμένον τὸν μεταξὺ αὐτῶν γάμον· ἄκυρος δ' ἐπομένως εἶναι ἡ ἀπόφασις αὐτοῦ, διότι καθ' ἃ λίαν ὀρθῶς ἰσχυρίζεται ἡ ἐφρεσεύουσα σύζυγος, α'.) ὁ σύζυγος αὐτῆς οὐ μόνον μετὰ τὸν γάμον αὐτοῦ οὐδόλως ἰσχυρίσθη ὅτι ἦν ἐκπεπαρθευμένη αὕτη, ἣν ὡς παρθένον ἡγάγετο (Ἄρμ. (4. 15) 10) καὶ οὐδεμίαν τοιαύτην ὑπόνοιαν ἐξέφρασε κατ' αὐτῆς, ἀλλὰ καὶ μετὰ τινας ἀπὸ τοῦ γάμου ἡμέρας κατέθηκεν ὡς μάρτυς ἐνώπιον τοῦ Δικαστηρίου τῶν ἐν Λέρῳ πρωτοδικῶν ὅτι ἐν καιρῷ τοῦ γάμου εὔρεν αὐτὴν παρθένον, καὶ β) διότι κατὰ τὸν νόμον (Βασ. (45. 1) 16) ἀποφαινόμενον οὕτως : «ὅτι τῇ ἑκατοστῇ ὀγδοηκοστῇ δευτέρᾳ τεκτόμενος ἐν τῇ νομίμῳ χρόνῳ τίκεται», τὸ τέκνον τῆς ἐφρεσεύουσης ἐγεννήθη 188 ἡμέρας ἀπὸ τοῦ χρόνου τῆς μεταξὺ τῶν συζύγων ὁμιλίας, ἥτοι μετὰ ἑξ ἡμέρας ἀπὸ τοῦ ὡς ἀνωτέρω ὀριζομένου χρόνου· ἄρα ὁ ἰσχυρισμὸς τοῦ νῦν ἐφρεσιβλήτου πρῶτην δ' ἐνάγοντας, ὅτι ἐπὶ τοῦ προκειμένου ἐμεσολάβησε πλάνη καὶ δόλος οὐδεμίαν ἔχει ὑπόστασιν, καθ' ὅσον ἀμφοτέρω ἐξ αὐτῶν τῶνπραγμάτων ἐξελέγχονται ἀναληθῆ. Ἀπόφ. Ι. Σ. 92 τοῦ 1890.

Νομ. Ε. Πατὴρ εἶναι. Κατὰ τὸν Ν. 5. Π (2.4) Ν. 6 Π. (1. 6) τὸ συνεστῶτος τοῦ γάμου γεννηθὲν

τέκνον ἔχει πατέρα τὸν ἄνδρα καὶ οὗτος μόνος δύναται, κατὰ τὰς ὑπὸ τοῦ νόμου ὀριζομένας περιπτώσεις, νὰ τὸ ἀποκηρύξῃ, ἀλλὰ περὶ τῆς ἀποκηρύξεως ταύτης ἀπαιτεῖται νὰ ἐγείρῃ ἀγωγὴν καὶ νὰ ἐπέλθῃ ἀμετάκλητος δικαστικὴ ἀπόφασις, ὅπως θεωρῆται ἀποκεκηρυγμένον τὸ ὡς ἀνωτέρω γεννηθὲν τέκνον. Ἐπομένως οὐδὲν ἔχει δικαίωμα τρίτος τις ν' ἀμφισβητήσῃ τὴν γνησιότητα τοῦ τέκνου τούτου, προτείνων, ὅτι εἶναι προῖον μοιχείας. Ἀπόφ. Α. Π. τοῦ 1858.

Ἄρθ. 277. Ἐν περιπτώσει ἀρνήσεως τοῦ πατρὸς ἢ ἀναγνώριση τὸ τοιοῦτο τέκνον, ἡ σύζυγος δύναται νὰ ἐναγάγῃ αὐτὸν διὰ τῆς περὶ ἀναγνώρισεως τοῦ τέκνου ἀγωγῆς actio de parentie agnoscendo. Βασ. (31. 6) 1 καὶ 3. Πανδ. (25. 3) 1 καὶ 3.

Ἄρθ. 278. Ἐν περιπτώσει διαζυγίου ἢ γυνὴ ἢ νομιζούσα ἑαυτὴν ἐγκυον καὶ ὁ ἔχων αὐτὴν ὑπεξουσίαν καὶ ὁ εἰδικὸς αὐτῶν ἐπίτροπος ὀφείλουσι νὰ δηλώσωσι τοῦτο ἐντὸς 30 ἡμερῶν συνεχῶν ἀπὸ τοῦ διαζυγίου εἰς τὸν σύζυγον ἢ εἰς τὸν ἔχοντα αὐτὸν ὑπεξούσιον ἢ εἰς τὴν κατοικίαν αὐτοῦ. Βασ. (31. 6) 1 § 2 καὶ 3.

Ἄρθ. 279. Ὁ σύζυγος ὀφείλει νὰ πέμψῃ φύ-

λακας ἢ νὰ ἀντιπαραγγείλῃ αὐτὸς ἢ ἄλλος ἐν ὀνόματι αὐτοῦ, ὅτι δὲν εἶναι ἔγκυος ἐξ αὐτοῦ. Αὐτόθι § 4.

Ἄρθ. 280. Ἐὰν ὁ ἀνὴρ, παραγγειλάσῃ τῆς γυναικός, μὴτε φύλακας πέμψῃ, μὴτε διαμαρτυρηθῇ κατὰ τῆς τοιαύτης ἐγκυμοσύνης, ἀναγκάζεται ν' ἀναγνωρίσῃ τὸ τεχνησόμενον καὶ νὰ τρέφῃ αὐτό. Βασ. (31. 6) 1. § 5 καὶ 7.

Ἄρθ. 281. Ἐὰν ἡ σύζυγος μὴδὲν παραγγείλασα γεννήσῃ ἐντὸς τῶν 30 ἡμερῶν, δὲν ζημιοῦται ἐκ τῆς ἐλλείψεως ταύτης τὸ τεχθέν, ἀλλ' ἀποφαίνεται ὁ δικαστὴς περὶ τῆς γυναικότητος ἢ μὴ αὐτοῦ ἀναλόγως ταῖς περιστάσεσιν. Βασ. (31. 6) 1. § 10—14.

Ἄρθ. 282. Ἐὰν ὁ ἀνὴρ μετὰ τὸ διαζύγιον λέγῃ ὅτι ἡ σύζυγος ἐγκυμονεῖ, αὕτη δὲ ἀρνεῖται, ἡ Ἀρχὴ ἐκλέγει τρεῖς μαίας δοκίμους τὴν τέχνην καὶ ἀξιοπίστους καὶ παραγγέλλει νὰ θεωρήσωσι τὴν τοιαύτην σύζυγον καὶ ν' ἀποφανθῶσι περὶ τῆς ἐγκυμοσύνης ἢ μὴ δι' ἐκθέσεως τῶν διὰ πλειοψηφίας.

Ἄν μὲν αἱ τρεῖς ὁμοῦ ἢ αἱ δύο μόνον ἀποφανθῶσιν, ὅτι εἶναι ἔγκυος, ἡ σύζυγος ὀφείλει νὰ δεχθῇ φύλακα ἐμβρυωρόν, ὡς ἂν αὕτη ἐξήτησεν αὐτόν.

Ἄν δὲ αἱ τρεῖς ὁμοῦ ἢ αἱ δύο μόναι ἀποφανθῶσι τὸ ἐναντίον, ἡ σύζυγος δὲν δέχεται φύλακα καὶ φαίνεται ὅτι ὁ ἀνὴρ ἐδήλωσε τοῦτο πρὸς ὕβριν καὶ ἀτιμίαν αὐτῆς. Βασ. (31. 7) 1. § 1.

Ἄρθ. 283. Ἐὰν ἡ γυνὴ μετὰ τὸν θάνατον τοῦ ἀνδρός λέγῃ ὅτι εἶναι ἔγκυος ἐξ αὐτοῦ, ὀφείλει αὕτη δις τὸν μῆνα πρὸ 30 ἡμερῶν τοῦ νομιζομένου τοκετοῦ νὰ παραγγείλῃ τοῖς ἐνδιαφερομένοις ἢ τοῖς ἐπιτρόποις αὐτῶν ὅπως ἀποστείλωσι γυναῖκας πρὸς ἐξέτασιν ἑαυτῆς· τοιαῦται δὲ στέλλονται πέντε, ἅπασαι δ' ὁμοῦ, οὐδεμία δὲ χωριστά, ἐξετάζουσιν αὐτήν.

Ὁ τοκετὸς γίνεται ἐν τῷ οἴκῳ ἐμμονῆς τῆς γυναικός ὃν ἐκλέγει ὁ ἄρχων καὶ ὅστις δέον νὰ ἔχῃ μίαν θύραν, ἂν δὲ τοιαῦται πολλαὶ ὑπάρχωσι, δέον νὰ κλείωνται διὰ θανίδων.

Φυλάττουσι δὲ παρὰ τῇ θύρᾳ τρεῖς γυναῖκες καὶ τρεῖς ἄνδρες καὶ δύο στρατιῶται.

Ἡ παράλειψις τίνος τῶν διατυπώσεων τούτων δι' ἀμάθειαν δὲν βλάπτει ποσῶς τὸ τεχνησόμενον. Βασ. (31. 7) 1. §. 2, 4, 6. Πανδ. (25. 4) 1. πρ. § 1. 10, 15.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β'.

Περὶ ἀποδείξεως τῆς γνηδίας τεκνότητος.

Ἄρθ. 284. Ἡ γνησία τεκνότης ἀποδεικνύεται διὰ τῆς προσαγωγῆς τοῦ ἐν τοῖς ληξιαρχικοῖς βιβλίοις τῶν Πατριαρχείων, Μητροπόλεως, Ἐπισκοπῆς καὶ ἑξαρχίας ἐνθα ἐγένετο ἡ γέννησις τακτικῶς κατακεχωρισμένου ἐγγράφου γεννήσεως ἢ ἀποσπάσματος ἐξηγμένου ἐκ τοιούτων βιβλίων. Ἰδὲ Τύπον ἐν Παρ. Τμ. III. Ε'.

Ἄρθ. 285. Ἐν ἐλλείψει τοιούτου ἐγγράφου ἢ ἀποσπάσματος δύναται κατὰ τὰς περιστάσεις νὰ ληφθῇ ὑπ' ὅψιν μαρτυρικὸν ὑπογεγραμμένον ὑπὸ τῶν ἀρχαιοτέρων καὶ εὐῤῥηπτοτέρων κατοίκων τῆς ἐνορίας τῆς γεννήσεως τοῦ περὶ οὗ πρόκειται προσώπου, ἐὰν δὲν ὑπάρχωσιν αὐτόπται μάρτυρες τῶν περὶ ὧν ὁ λόγος γεγονότων, καὶ κεκυρωμένον τὸ πρῶτον ὑπὸ τῆς ἐπιτοπίου προϊσταμένης Ἐκκλησιαστικῆς Ἀρχῆς καὶ κατόπιν ὑπὸ τῆς ἀνωτέρας Ἐξαρχικῆς, Ἐπισκοπικῆς, Μητροπολιτικῆς καὶ Πατριαρχικῆς Ἀρχῆς. ἰδὲ τύπον ἐν Παρ. Τμ. III. Ε'.

Νομ. Πατρ. Ἐν ἐλλείψει ληξιαρχικῶν βιβλίων κατὰ τὴν ἐποχὴν γεννήσεώς τινος ἐπεκράτησεν ἀνέ-

καθεν ἐν ὁμοίαις περιστάσεσι τὸ καὶ μέχρι τοῦ νῦν ἐξακολουθοῦν σύστημα τῆς ὑπὸ τῶν ἐνδιαφερομένων προσαγωγῆς πιστοποιητικῶν συγγενείας ἐγγράφων, ἅτινα ἀναγνωρίζονται ὑπὸ τῶν ἁρμοδίων Ἀρχῶν ἔγκυρα, ὅταν φέρωσι τὰς ὑπογραφὰς τῶν ἱερέων καὶ τῶν Δημογερόντων τοῦ τόπου τῆς γεννήσεως ἢ τῆς πολυχρονίου ἐγκαταστάσεως τῶν συγγενῶν τοῦ ἀποβιώσαντος καὶ τὴν ἐπικύρωσιν τοῦ Ἀρχιερέως τῆς Ἐπαρχίας, ἐν ᾗ ἐξεδόθησαν ταῦτα. Ἀπόφ. Μ. Σ. 333 τοῦ 1898.

Ἄρθ. 286. Ἡ ἀπόδειξις τοῦ ἐναντίου δύναται νὰ γίνῃ διὰ παντὸς νομίμου μέσου καὶ διὰ μαρτύρων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ'.

Περὶ μὴ γνησίων τέκνων ἥτοι φυδικῶν.

§ 1

Περὶ δικαιωμάτων αὐτῶν.

Ἄρθ. 287. Μὴ γνήσια τέκνα εἶναι τὰ μὴ γεννηθέντα ἐν νομίμῳ γάμῳ, δὲν κληρονομοῦσι τὸν πατέρα των, οὐδὲ διατρέφονται παρ' αὐτοῦ.

Νομ. Πατρ. Μὴ γνήσια. Κατὰ τὸ παρ' ἡμῖν ἐν ἰσχύϊ δίκαιον τὰ φυσικὰ τέκνα οὐκ ἔχουσι δικαίωμα

κληρονομίας ἢ διατροφῆς ὡς πρὸς τοὺς πατέρας αὐτῶν, καθόσον αἱ νομικαὶ διατάξεις περὶ διατροφῆς καὶ κληρονομίας ἀνεφέροντο μόνον εἰς τὰ ἐκ παλλακείας γεννηθέντα τέκνα, ἥτις παλλακεία ἀνέκαθεν ἀπηγορευμένη διὰ τῶν ἐκκλησιαστικῶν νόμων ὕστερον κατηργήθη τέλειον διὰ τῶν πολιτικῶν νόμων. Νεαρὰ 18 κεφ. 5, «εἰ γὰρ τις τελευτῶν γνησίας αὐτῷ παντελῶς γονῆς οὐχ' ὑπόσσης. . . τελευτήσῃ μὴ διαθέμενος τὴν οὐσίαν. . . εἴη δ' αὐτῷ κατὰ τὴν οἶκον ἕως τε περιτὴν ἐλευθέρα τε ἢ γυνὴ ἐν παλλακῆς σχήματι συνοῦσα καὶ παῖδες ἐξ αὐτῆς (τοῖς γὰρ τοιοῦτοις μόνοις ταῦτα νομοθετοῦμεν, ἔνθα παντελῶς ἀναμφιβήτῃτός ἐστιν ἥτε τῆς παλλακῆς κατὰ τὸν οἶκον σχέσις, ἥτε τῶν νόθων ἐκεῖσε γυνὴ τε καὶ τροφή) δίδομεν αὐτῷ καὶ ἀδιαθέτων τῶν γονέων τελευτώντων δύο τῆς πατρῴας οὐσίας ἔχειν οὐγκίως. Νεαρὰ Λέοντος 91 καὶ Ἀρμ. περὶ κληρονόμων § 69. Ἀπόφ. Μ. Σ. 5 τοῦ 1864.

Δὲν κληρονομοῦσι. Τὸ χωρίον τῆς 117 Νεαρᾶς κεφ. β' τοῦ Ἰουστινιανοῦ «εἴ τις υἱὸν ἢ θυγατέρα ἔχων κτλ.» οὐδόλως ἐφαρμόζεται ἐπὶ τῆς προκειμένης περιπτώσεως ἐπὶ τέκνων δηλαδὴ γεννηθέντων ἐκ γάμου ἀθεμίτου καὶ ἀκύρου, τοῦτο δὲ ἀποδεικνύεται ἐκ τε τῆς φράσεως «ἐλευθέρας γυναικὸς μεθ' ἧς γάμος συνίστασθαι δύναται» καὶ ἐκ τῆς κατωτέρω ἀνα-

φερομένης «ἐντεῦθεν γὰρ καὶ μετὰ τῆς μητρὸς αὐτῶν δείκνυται νόμιμον ἐσχηκέναι γάμον, ὥστε μὴδὲ παρ' αὐτῆς πρὸς τὴν τοῦ γάμου πίστιν ἑτέραν ἀπόδειξιν ἐπιζητεῖσθαι κλπ.»

Ἀρθ. 288. Τὰ τοιαῦτα τέκνα δικαιοῦνται νὰ διατρέφονται παρὰ τῆς μητρὸς καὶ τῶν ἀνιόντων αὐτῆς καὶ τούτους καὶ ἐκείνην μόνον κληρονομοῦσι. Νε. 89. κεφ. 12.

Ἀρθ. 289. Τὰ αἱμομικτικὰ καὶ μοιχογέννητα τέκνα δὲν δύνανται νὰ ζητήσωσι διατροφὴν οὔτε παρὰ τῆς μητρὸς αὐτῶν. Νε. 74 κεφ. 6. Νε. 89. κεφ. 15.

Νομ. Πατρ. Διατροφὴν. Τέκνον, ὅπερ ὡς ἐκ τῆς ἡλικίας αὐτοῦ καταφαίνεται συνελήφθη καθ' ὃν χρόνον ὁ ἐναγχόμενος εὗρίσκετο ἐγγαμος μετ' ἄλλης γυναικὸς, καὶ ὑποτιθεμένου ὅτι τοῦτό ἐστι τέκνον αὐτοῦ, οἱ ἡμέτεροι νόμοι ἐκίρυσαν πάντοτε ἄνευ οὐδενὸς δικαιώματος διατροφῆς ἢ κληρονομίας πρὸς τὴν πατέρα αὐτοῦ. Νεαρὰ 89 περὶ νόθων κεφάλαιον 15: τελευταῖον δ' ἡμῶς τοῦ νόμου μέρος ἐνδέχεται, ὥστε καὶ αὐτὸ τὴν προσήκουσαν τάξιν λαχεῖν, ἐξαριθμησάσθαι τίνες οὐδ' αὐτοῦ τοῦ τῶν νόθων ἄξιοι καθιστᾶσιν ὀνόματος· πρότερον μὲν γὰρ πᾶς ὁ ἐκ συνελεύσεων (οὐ γὰρ καλέσομεν γάμων) ἢ νεφარίων ἢ ἰνκέστων ἢ δαμνάτων προελθὼν, οὗτος οὐδὲ φρσι-

κὺς ὀνομασθήσεται οὐδ' ἀποτραφήσεται παρὰ τῶν γονέων, οὐδ' ἔξει τινὰ πρὸς τὸν παρόντα νόμον μετουσίαν. Ἀποφ. Μ. Σ. 5 τοῦ 1864.

Κατὰ τὸ Ρωμαϊκὸν καὶ Βυζαντικὸν δίκαιον καὶ κατὰ τοὺς ἱεροὺς κανόνας, ὅταν συνεστῶτος τοῦ γάμου συνάψῃ τις ἕτερον, διαπράττει τὸ ἔγκλημα τῆς μοιχείας (Αρμ. (2. 6) 9. (4. 5). Κανὼν τῆς ἐν Τρούλλῳ Οἴκουμ. Συνόδου), τὰ δ' ἐκ τοιούτων σχέσεων γεννηθέντα τέκνα θεωροῦνται μοιχογέννητα, ἐπομένως οὐδόλως κέκτηνται ἐπὶ τῆς περιουσίας τοῦ πατρὸς αὐτῶν κληρονομικὰ δικαιώματα, οἷα καὶ τὰ ἐκ νομίμου γάμου τέκνα, ὥς οὐκ ὀρθῶς διατείνεται ἡ αἰτοῦσα. Ἀποφ. Ι. Σ. 44 τοῦ 1886.

Ἄρθ. 290. Ἡ ἀναζήτησις τῆς πατρότητος ἀπαγορεύεται.

Νομ. Πατρ. Ἀπαγορεύεται. Κατὰ τὰ καθεστῶτα νόμιμα ἐξομοιωθέντων πάντων τῶν φυσικῶν τέκνων, οὐ δικαιοῦνται ἐνάγειν οὔτε αὐτὰ οὔτε αἱ φυσικαὶ αὐτῶν μητέρες ἐπὶ ἀναγνώρισει καὶ διατροφῇ ὥς πατέρα οὐδένα, μὴ ἀναγνωρίζοντα τὸ τέκνον αὐτοῦ οὔτε ἐμπράκτως οὔτε δι' ἐγγράφου ἢ προφορικῆς ὁμολογίας. Ἀποφ. Μ. Σ. 5 τοῦ 1864.

§ 2.

Περὶ νομιμοποιήσεως τῶν φυσικῶν τέκνων.

Ἄρθ. 291. Τὰ φυσικὰ τέκνα, ὧν συγχωρεῖται ἡ ἀναγνώρισις, νομιμοποιοῦνται δι' ἐπιγιννομένου γάμου τῶν γονέων αὐτῶν, ἅμα ὑπάρξῃ καὶ ρητῇ ἀναγνώρισις αὐτῶν, δύνανται δὲ πρὸ ταύτης νὰ διατρεφῶνται παρὰ τῶν γεννητόρων αὐτῶν.

Νομ. Πατρ. Τὰ φυσικὰ τέκνα. Ἰδὲ ἄρθ. 284 σημ. 1η.

Τὸ φυσικὸν τέκνον νομιμοποιεῖται μετὰ τὸν γάμον τῶν φυσικῶν αὐτοῦ γονέων. Πρακτ. Ι. Σ. 8 Ἰουνίου 1885.

Ἡ Ε. Δ. δὲν εἶναι νόμιμος θυγάτηρ τοῦ Ζ. Κ. διότι δὲν ἀρκεῖ ὁ γάμος, ἀλλ' ἀπαιτεῖται ἡ κατὰ νόμον ἀναγνώρισις καὶ νομιμοποίησις αὐτῆς. Ἀπόφ. Μ. Σ. 249 τοῦ 1895.

Δι' ἐπιγιννομένου γάμου. Ἐπὶ τῇ βάσει τῆς παρ' ἡμῖν ἀπὸ μακροτάτων χρόνων ἰσχυοῦσης νομολογίας μόνος ὁ ἐπιγινόμενος γάμος ἄνευ οὐδεμιᾶς ἐτέρας διατυπώσεως καὶ ἀποδείξεως συνεπάγεται τὴν νομιμοποίησιν τοῦ πρὸ αὐτοῦ γεννηθέντος τέκνου, ὥς βεβαιοῦται ἐκ τοῦ προχείρου νομικοῦ τοῦ Θεοφίλου Ἐπισκόπου Καμπανίας. Ἀπόφ. Ι. Σ. 287 τοῦ 1896.

Νομ. Ε. Δ. Γεννητόρων. Καίτοι τὰ πορνογενῆ ἢ τὰ ἐκ παλλακείας τέκνα δὲν ἔχουσι δικαίωμα πρὸς διατροφήν, οὐχ' ἦττον οὐδείς νόμος ἀπαγορεύει εἰς τὸν γεννήσαντα πορνογενῆ τέκνα νὰ διατρέφῃ αὐτὰ, ὅθεν δὲν εἶναι ἄκυρος ἡ σύμβασις, δι' ἧς ὑποχρεοῦται ὁ γεννήτωρ τοιούτων τέκνων νὰ πράσῃ εἰς αὐτὰ διατροφήν.' Απόφ. Α. Π. 17 τοῦ 1849.

"Αρθ. 292. Τὰ τοιαῦτα τέκνα ἀποκτῶσι τὰ δικαιώματα τῶν νομίμων τέκνων καὶ θεωροῦνται ὡς τοιαῦτα ἀπὸ τῆς νομιμοποιήσεως αὐτῶν. Νε. 117 κεφ. 2.



ΤΙΤΛΟΣ XIV.

ΠΕΡΙ ΥΙΟΘΕΣΙΑΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α'.

Περὶ ὁριζμοῦ τῆς υἱοθεσίας καὶ τῶν ἀποτελεσμάτων αὐτῆς.

"Αρθ. 293. Υἱοθεσία ἐν γένει λέγεται ἡ νομικὴ πράξις, δι' ἧς τις ἢ δύο σύζυγοι συνεργεία τῆς Ἀρχῆς καὶ εὐχαῖς τῆς Ἐκκλησίας, λαμβάνουσιν εἰς υἱοθεσίαν ἥτοι εἰς τάξιν τέκνου πρόσωπόν τι αὐτεξούσιον ἢ ὑπεξούσιον.

Βασ. (33. 1) 43. Εἰσηγ. 1. 11. Πανδ. (1. 7). Κωδ (8. 48). Βασ. (33. 1). Ὅδηγ. Ἐκκ. δικ. 494.

"Αρθ. 294. Υἱοθεσία εἰδικῶς (datio in adoptionem) λέγεται, ὅταν υἱοθετῇται ὑπεξούσιον τέκνον. Πανδ. (1. 7) 1.

"Αρθ. 295. Εἰσποίνσις (aīrogatio) λέγεται, ὅταν υἱοθετῇται τέκνον αὐτεξούσιον Πανδ. (1. 7) 1.

"Αρθ. 296. Ἵνα ὑπάρξῃ υἱοθεσία, ἀπαιτοῦνται.

1ον αἴτησις τοῦ υἱοθετοῦντος ἢ τῶν υἱοθετούντων πρὸς τὴν κατὰ τόπους Ἐκκλησιαστικὴν Ἀρχὴν ἥτοι Πατριαρχεῖον, Μητρόπολιν, Ἐπισκοπὴν ἢ Ἐξαρχίαν ἐκθέτουσα λεπτομερῶς τοὺς λόγους τῆς υἱοθεσίας καὶ τὸ ἐκ ταύτης συμφέροντοῦ υἱοθετουμένου καὶ ἐξαιτουμένη τὴν ἐκδοσὶν ἀποφάσεως Μικτοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ δικαστηρίου ἀποδεχομένης τὴν αἴτησιν. Ἰδὲ Τύπον ἐν Παρ. Τμ. III. 57. 10ον.

2ον Ὁ υἱοθετῶν ἢ οἱ υἱοθετοῦντες νὰ ᾖναι πρεσβύτερος τοῦ υἱοθετουμένου κατὰ 18 τοῦλάχιστον ἔτη ἥτοι κατὰ μίαν πλήρη ἐφηβότητα καὶ νὰ ᾖ συγγενὴς τοῦ υἱοθετουμένου ἢ νὰ ἔχῃ τοῦλάχιστον χρηστὴν διάθεσιν ὑπὲρ αὐτοῦ. Βασ. (33. 1) 13. § 3. 50.

3ον Ἡ περιουσία τοῦ υἱοθετοῦντος νὰ ᾖ ναι τοσαύτη, ὥστε ἡ υἱοθεσία νὰ συμφέρει τῷ υἱοθετουμένῳ· οὐχ' ἥττον δ' ἐξετάζονται καὶ οἱ τρόποι αὐτοῦ, ὅπως μὴ ᾖ σκηνικὸς ἢ ἄσωτος. Βασ. (33. 1) 13. § 4.

4ον. Ἡ δυναίμεσις τοῦ υἱοθετουμένου ἢ καὶ τῶν ἐχόντων αὐτὸν ὑπεξούσιον, ὅταν οὗτος ᾖ ὑπεξούσιος, ἢ καὶ τοῦ κηδεμόνος αὐτοῦ, ὅταν ᾖ ὑπὸ κηδεμονίαν. Βασ. (33. 1) 4. 6. 20.

5ον. Ὁ υἱοθετῶν ἢ οἱ υἱοθετοῦντες σύζυγοι νὰ μὴ ἔχωσι τέκνα, μηδ' ἐλπίδα ἀποκτήσεως τοιούτων λόγῳ ἡλικίας, ἅτε ὄντες οὐχὶ νεώτεροι τῶν 60 ἐτῶν, ἢ δι' ἀσθένειαν ἢ δι' ἄλλον τινὰ λόγον συνωδὰ πιστοποιητικῷ ἱατροῦ. Βασ. (33. 1) 12. § 3.

6ον. Ἀπόφασις Μικτοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ δικαστηρίου καθιεροῦσα καὶ ἀποδεχομένη τὴν υἱοθεσίαν ἢ μὴ, καὶ ἀνάγνωσις ἢ μὴ τῶν καταλλήλων εὐχῶν ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ. (Βασ. (33. 1) 12. § 3. Ἰδὲ Τύπον ἐν Παρ. Τμ. III. Ζ'.

Νομ. Πατρ. Ὁ Κυζίκου Αὐξέντιος υἱοθετεῖ τὴν Ἑλένην διὰ τῆς τελετῆς τῆς υἱοθεσίας περὶ τὸ 1720 Κ. Κριτίου σελ. 276.

Ἐπειδὴ ἡ ἀληθὴς υἱοθεσία ἢ τὴν πνευματικὴν συγγένειαν ἀποτελοῦσα καὶ συχροτοῦσα οὐ διὰ ψι-

λῶν λόγων, ἀλλὰ δι' ἐρολογίας καὶ ἀναγνώσεως τῶν ὠρισμένων ἐδῶν ὀφείλει γίνεσθαι κατὰ τὴν ἐκκλησιαστικὴν διατύπωσιν, ἐὰν οὐδεμία τοιαύτη ἐρεῖα τελετὴ ἀποδειχθῇ λαβοῦσα χώραν ἐπὶ τῶν συζευχθέντων εἰς γάμον (καὶ ὑπὸ τοῦ αὐτοῦ υἱοθετηθέντων), τότε καὶ οὐδεμία κατὰ τῆς νομιμότητος τοῦ συνοικεσίου αὐτῶν προκύπτει αἰτίαςις, ἅτε δὴ τῆς διὰ λόγων μόνον εἰσποιήσεως αὐτῶν ὡς τέκνων γνησίων μὴ ἀποτελούσης πνευματικὴν ἐξ υἱοθεσίας συγγένειαν, ἀλλὰ διαδοχῆς βούλησιν ἐκδηλούσης καὶ παροχὴν νῦν καὶ δικαιοματῶν βεβαιούσης. Ρήτρα Πατρ. κατὰ Ἰούλιον τοῦ 1874.

Κυρίως αἱ υἱοθεσίαι γίνονται ἐγγράφως, τὸ δὲ τῆς υἱοθεσίας ἔγγραφον ἐπικυροῦται ὑπὸ τῆς ἀρχῆς, ἀλλ' οὐχ' ἥττον εἰς τοὺς παλαιότερους χρόνους καὶ πρὸ 30 καὶ 40 ἐτῶν, ὅτε δὲν ἐτηροῦντο ἀκριβῶς οἱ τύποι ἐν γένει ἐν τοῖς δικαστηρίοις, οὔτε ἀκριβῆς ληξιαρχικὰ βιβλία ὑπῆρχον, ἐγίνοντο καὶ προφορικῶς, ἐπομένως νῦν προκειμένου περὶ τοιαύτης υἱοθεσίας, ἀρκεῖ μόνον ἵνα ἀποδείξῃ ταύτην ὁ ἐνδιαφερόμενος ἀρμοδίως διὰ μαρτύρων. Πρακτ. I. Σ. 4 Μαΐου 1885.

Ἡ υἱοθεσία αὕτη θεωρεῖται συμφέρουσα τῷ υἱοθετουμένῳ κορασίῳ, καθόσον παρὰ τοῖς θετοῖς αὐτοῦ γονεῦσι καὶ πρὸ παντὸς παρὰ τῇ θετῇ μητρὶ αὐτῆς

καὶ ἀναδόχῳ εὐρήσει πᾶσαν μητρικὴν φιλοστοργίαν καὶ περίθαλψιν, ὧν ἐστέρηται ἕνεκα τοῦ θανάτου τῆς φυσικῆς μητρὸς αὐτοῦ καὶ καθόσοι ἑκατέρωθεν ἐδῆλωσαν ἐπισήμως ὅτι ἀναδέχονται τὴν ἐκτέλεσιν πασῶν τῶν ὑπὸ τοῦ νόμου ἐπιβαλλομένων αὐτοῖς ὑποχρεώσεων τῆς χριστιανικῆς αὐτοῦ ἀγωγῆς καὶ μορφώσεως καὶ τῆς δεούσης ἀποκαταστάσεως. Ἀπ. Μ. Σ. 319 τοῦ 1897.

Οἱ τε λόγοι τῆς ἡλικίας καὶ οἱ τῆς ἠθικῆς τῶν αἰτούντων συζύγων ἐκ τῶν εὐυπολήπτων κατοίκων τοῦ Γαλατᾶ συντρέχουσιν εἰς τὴν αἰτουμένην υἱοθεσίαν, οὐδὲν δὲ κώλυμα εἰς πραγμάτωσιν αὐτῆς.

Ἄλλως τε εἰς τὴν υἱοθεσίαν ταύτην συμπεράουσαν τῇ Μ. συναινεῖ καὶ ἡ Ἐκκλησιαστικὴ ἐπιτροπὴ τῆς ἐν Γαλατᾷ Ἱερᾶς Ἐκκλησίας τοῦ Χριστοῦ ἐπέχουσα τόπον κηδεμόνος αὐτῆς ὡς ὀρφανῆς. Ἀπόφ. Μ. Σ. 338 τοῦ 1898.

Νομ. Ε. Δ. Ἡ συναινέσις. Ὅπως γένηται νομίμως ἡ υἱοθεσία, ἀπαιτεῖται νὰ προηγηθῇ ἡ συναινέσις τοῦ υἱοθετοῦντος καὶ τοῦ υἱοθετουμένου, ὁ δὲ υἱοθετῶν νὰ ἦναι ἄπαις καὶ πρεσβύτερος τὴν ἡλικίαν τοῦ υἱοθετουμένου καὶ ἡ πρᾶξις τῆς υἱοθεσίας νὰ τελεσθῇ ἐνώπιον δημοσίας Ἀρχῆς. Ἀπόφ. Α. Π. 63 τοῦ 1836.

Οὐχὶ νεώτερος τῶν 60 ἐτῶν. Μόνον ὅταν πρό-

κηται νὰ εἰσποιηθῇ αὐτεξούσιος ὑπὸ ἀνδρὸς ἐνασχοῦντος τὴν πατρικὴν ἐξουσίαν, ἀπαιτεῖται ὁ υἱοθετῶν νὰ ἔχῃ συμπληρωμένον τὸ 60ὸν ἔτος τῆς ἡλικίας του (Ν. 15 § 2 Π. 1. 7. Βασ. (13. 1) 12)· ἐπὶ ἀπλῆς δὲ υἱοθεσίας ἀπαιτεῖται μόνον ὁ υἱοθετῶν νὰ ἦναι πρεσβύτερος τοῦ υἱοθετουμένου κατὰ 18 ἔτη (Βασ. (33. 1) 50. Ἀρμ. (5. 2) 8· τὸ τελευταῖον τοῦτο ἱσχύει ἐπὶ υἱοθεσίας γυναικὸς. Ἀπόφ. Α. Π. 86 τοῦ 1869.

Οὐδεμία τοῦ νόμου διάταξις ἀπαιτεῖ ὡς οὐσιῶδες στοιχεῖον τοῦ κύρους τῆς υἱοθεσίας τὴν μετὰ τοῦ υἱοθετοῦντος συνοίκησιν τοῦ υἱοθετουμένου· ἡ δὲ ὑπὸ τῆς Νεαρᾶς 27 τοῦ Λέοντος κανονιζομένη ἐκουσία ὑποβολῇ τοῦ θετοῦ τέκνου εἰς ὑποταγὴν τῆς θετῆς μητρὸς δὲν ὁρίσθη ὡς καταστατικὸς ὅρος τῆς υἱοθεσίας, ἀλλ' ὡς σκοπὸς αὐτῆς, ὅπως αἱ θεταὶ μητέρες «ἐν χερσὶν αὐτῶν (τῶν θετῶν) τὴν ζωὴν καταλύουσιν τῆς τε μητρικῆς εὐλογίας καὶ τῶν προσόντων κατὰλιμπάνουσι κληρονόμους». Ἀπόφ. Α. Π. 25 τοῦ 1879.

Ἐκ τῆς ἐν Ν. 11 Π. (8. 48) διατάξεως τοῦ Ἰουστινιανοῦ συνάγεται ἀριδῆλως, ὅτι ἀναγκαίως ὁ φυσικὸς πατὴρ αὐτοπροσώπως ἔδει νὰ παρασταθῇ καὶ οὐχὶ δι' ἄλλου ἔδει νὰ δηλώσῃ τὴν θέλησίν του ταύτην. Ἡ ταιαύτη δὲ τοῦ νόμου, ἐπαναλαμβανο-

μένου καὶ ἐν Εἰσηγ. § 10 (1. 11) ἐρμηνεία ὑποστηρίζεται καὶ ἐκ τοῦ Ν. 25. Π. (1. 7). Ἀπόφ. Α. Π. 194 τοῦ 1882.

Τῆς παλλακείας ἐξομοιωθείσης πρὸς τὴν πορνείαν (Ἀρμ. § 34 (4.9), Νεαρὰ Λέοντος 91, Ποιν. Νόμου ἄρθ. 658), τὰ ἐξ ἑκατέρας τῶν σχέσεων τέκνα εἰσὶ νόθα· ἄρα ἡ πρὸς υἰοθεσίαν τῶν ἐκ παλλακείας τέκνων ἀπαγόρευσις (Νεαρὰς 74 κεφ. 3 καὶ Νεαρὰς 89 κεφ. 7.) ἰσχύουσα, ὅτε ἡ παλλακεία ἦτο ἀνεγνωρισμένη ὡς νόμιμος σχέσις, καὶ τὰ ἐκ ταύτης τέκνα, ἅτινα ἰδίως ἐκαλοῦντο φυσικά, διέφερον τῶν νόθων, δὲν δύναται νὰ θεωρηθῇ ἰσχύουσα μετὰ τὴν ἀπαγόρευσιν τῆς παλλακείας, ἄρα καὶ ὡς πρὸς ταῦτα νομίμως χωρεῖ υἰοθεσία. Ἀποφ. Α. Π. 218 τοῦ 1886.

Ἀρθ. 297. Δὲν δύνανται νὰ υἰοθετήσωσι τέκνον :

1ον Ἐκ τῶν εὐνούχων ὁ καστράτος καὶ ὁ τομίας, οὐχὶ δὲ καὶ ὁ σπάδων.

2ον Ἡ γυνὴ ἢ μὴ σχοῦσα παῖδας.

3ον Ὁ ἐπίτροπος καὶ κηδεμὼν τὸν κηδεμονευόμενον, ἐκτὸς ἂν οὗτος ἦ πλεον τῶν 25 ἐτῶν. Βασ. (23. 1) 13. 51. 52.

Νομ. Ε. Δ. πλεον τῶν 25 ἐτῶν. Κατὰ τὸν Ν. 17, δὲν συγχωρεῖται ὁ κηδεμὼν νὰ υἰοθετήσῃ τὸν

παρ' αὐτοῦ κηδεμονευόμενον αὐτεξούσιον μὴ ἔχοντα ἡλικίαν 25 ἐτῶν· ἐντεῦθεν δ' ἔπεται, ὅτι ὁ κηδεμὼν ὁ θέλων νὰ υἰοθετήσῃ τὸν κηδεμονευόμενον δεόν νὰ παύσῃ νὰ ἦναι τοιοῦτος, ν' ἀντικατασταθῇ παρ' ἄλλου καὶ οὕτω νὰ συναινέσῃ εἰς τὴν υἰοθεσίαν, ἄλλως ἡ υἰοθεσία αὐτεξουσίου ἀνηλίκου ἢ γενομένη παρὰ τοῦ διατελοῦντος κηδεμόνος καὶ ἄνευ συναινέσεως εἰδικοῦ κηδεμόνος θεωρεῖται ἀπολύτως ἄκυρος, ὡς ἀντιβαίνουσα εἰς ἀπαγορευτικὸν νόμον καὶ πᾶς ὁ ἔχων νόμιμον συμφέρον δύναται νὰ προτείνῃ τὸ ἀνυπάρχον αὐτῆς, διότι ἡ ὡς ἐκ τοιαύτης πρᾶνόμου υἰοθεσίας χρηρηγομένη ἐνστάσις εἶναι ἀπόλυτος καὶ οὐχὶ σχετική. Ἀπόφ. Α. Π. 174 τοῦ 1853.

Ἀρθ. 298. Ὁ υἰοθετηθεὶς ὑπεισέρχεται εἰς τὴν θέσιν νομίμου τέκνου καὶ εἰς τὰ δικαιώματα καὶ ὑποχρεώσεις τούτου, δὲν χάνει ὅμως καὶ τὰ ἐκ τῆς φυσικῆς του οἰκογενείας δικαιώματα.

Νομ. Πατρ. Ὑπεισέρχεται. Κατὰ τοὺς θεῖους νόμους καὶ κατὰ τὴν 6 νεαρὰν τοῦ βασιλέως κυροῦ Ἀέοντος τοῦ σοφοῦ οἱ υἰοθετηθέντες νομίμως λαμβάνουσι τὰ δίκαια τῆς κληρονομίας τῶν υἰοθετησάντων αὐτοὺς γονέων καὶ γνήσιοι παῖδες λογίζονται, ὡς τῆς ἐξ υἰοθεσίας συγγενείας ἀπὸ Θεοῦ καὶ διὰ θείων εὐχῶν τελειτῆς συνισταμένης, τὴν δὲ πνευματικὴν συγ-

γένειαν τιμιωτέραν εἶναι τῆς φυσικῆς καὶ σαρκικῆς ἀπὸ τῶν θείων νόμων δηλοῦται σαφέστατα. Τούτων οὖν οὕτως ἐχόντων καὶ τοῦ τοιούτου διορισμοῦ καὶ τῆς τῶν ὑπαρχόντων ἰδιοθελοῦς διαθέσεως ἀμφοτέρων τῶν διαληφθέντων (υἰοθετούντων) γονέων, τῆς αὐτοῦ πανιερότητος καὶ τῆς αὐτῆς ἐκλαμπρότητος, ἐχόντων τὸ κῦρος καὶ τὴν ἰσχὺν καὶ παρὰ τῶν θείων καὶ ἐκκλησιαστικῶν νόμων κἀντεῦθεν κρατυνομένων, ὅστις ἂν τολμήσῃ τῶν συγγενῶν ἢ τῆς αὐτοῦ πανιερότητος ἢ τῆς αὐτῆς ἐκλαμπρότητος μετὰ θάνατον ἢ ἐνὸς ἐξ αὐτῶν ἢ καὶ ἀμφοτέρων ἀνατρέψαι καὶ ἀκυρῶσαι τὴν τοιαύτην αὐτῶν διάταξιν καὶ τῶν ὑπαρχόντων αὐτῶν δικαίαν οὔσαν καὶ εὐλογον καὶ νόμιμον, καὶ ἢ τῆς θετῆς παιδὸς αὐτῶν ταύτης Ἑλένης ὡς ὑπεξουσίου, ἢ τῶν δωρηθέντων αὐτῇ πραγμάτων ὑπ' ἀμφοτέρων τῶν γονέων ὡς συγγενικῶν ἀντιποιεῖσθαι καὶ ζητεῖν ἀποσπᾶσαι παρ' αὐτῆς οἰφθήτιν τρόπον πολὺ ἢ ὀλίγον προγονικὴν πρᾶγμα καὶ ἐνόχλησιν οἶαν οὖν ἐμποιεῖσαι αὐτῇ, ὁ τοιοῦτος ὁποῖος ἂν ᾖ ἢ ἀφωρισμένος εἴη κτλ. Γρ. Πατρ. (15.) Κ. Κριτίου σελ. 276.

Νομ. Ε. Δ. Διὰ τοῦ γάμου χειραφετεῖται ὁ υἰοθετούμενος (*Αρμ. § 8 (1. 7) καὶ ὁ χειραφετηθεὶς δὲν ἔχει ἐξ ἀδιαθέτου κληρονομικὸν δικαίωμα ἐπὶ τῆς περιουσίας τοῦ μετὰ τὴν χειραφεσίαν ἀποβιώ-

σαντος θετοῦ γονέως (*Αρμ. § 76 (5. 8) Ν. 12 Π. (1.7) Βασ. (1.11) 33.). Τοῦτο ὅμως δὲν ἰσχύει κατὰ τὴν υἰοθεσίαν γυναικός, διότι διὰ τῆς Νεαρᾶς τοῦ Λέοντος χορηγησάσης ταῖς γυναῖξιν τὸ δικαίωμα τοῦ υἰοθετεῖν καὶ ἐνώπιον τοῦ ἀρμοδίου ἄρχοντος δὲν μετεβλήθησαν τὰ κληρονομικὰ δικαιώματα, ἅπερ ὁ ἀπὸ γυναικὸς υἰοθετούμενος διὰ Β. Δ. ἐκτάτο ὡς νόμιμον τέκνον ἐπὶ τῆς περιουσίας αὐτῆς, δυνάμει τοῦ Ν. 5 Κώδ. (8. 48) καὶ § 10 Εἰσηγ. (1. 11). Ἀπόφ. Α. Π. 86 τοῦ 1869.

Οὔτε οἱ Ν. 5 Κώδ. (8. 48) 44 Βασ. (3. 3) καὶ Εἰσηγ. § 10 (1. 11) ρητῶς καὶ σαφῶς ἀπονέμουσι δικαιώματα νομίμου καὶ ἐπομένως ἀναγκαίου κληρονόμου εἰς τὸν ὑπὸ γυναικὸς υἰοθετούμενον, οὔτε ὁ Ν. 29 § 3 Πανδ. (5.2), 25 Βασ. (3.9) ἐπιτρέπει εἰς αὐτὸν ἐπίσης σαφῶς τὸ τῆς μέμφεως δικαίωμα, δεκτικὰ δὲ ἀμφισβητήσεώς εἰσι ταῦτα ὑπὸ τὸ κράτος τῆς μεταγενεστέρως καὶ ἰσχυούσης παρ' ἡμῖν Νεαρᾶς 27 τοῦ Λέοντος (*Αρμ. § 4 (2. 8), εἰὰν παραλειφθεὶς ἀνημιμόνευτος ἐν τῇ διαθήκῃ τῆς θετῆς μητρὸς τοῦ ἔχῃ τὴν περὶ μέμφεως ἀγωγὴν. Ἐπομένως τὸ Δικαστήριον τῆς οὐσίας παραδεχθέν, ὅτι ὁ θετός υἱὸς δὲν ἔχει τάξιν νομίμου καὶ ἀναγκαίου κληρονόμου, οὔτε δικαίωμα μέμφεως κατὰ τῆς προσβαλλομένης διαθήκης ὡς παραλειφθεὶς, δὲν παρεβίασε σα-

φῇ ὀρισμὸν τοῦ νόμου καὶ ἔνεκα τούτων ἡ ἀπόφασίς του δὲν ὑπόκειται εἰς ἀναίρεσιν. (Πολ. Δικ. 809 καὶ 810), οὔτε ἐὰν δὲν ἐξέτεινε κατ' ἀναλογία τὰς περὶ μέμψεως τῆς διαθήκης τῶν ἀνιόντων διατάξεις τοῦ νόμου Ν. 1. Π (5. 2) Βασ. (29. 1) 1. Ἀπόφ. Α. Π. 211 τοῦ 1869.

Κατὰ τοὺς Ν. 5 Κώδ. (8. 48) Βασ. 44 (33. 1) Νεαρχὰ 115 κερ. 8, Ν. 29 § 3 Π. (5. 2) καὶ Βασ. (25 § 3 (39. 4) ὁ παρὰ γυναικὸς υἱοθετηθεὶς εἶναι ἀναγκαῖος αὐτῆς κληρονόμος, κεκτημένος ὡς τοιοῦτος τὴν περὶ ἀκυρότητος τῆς διαθήκης τῆς θετῆς μητρὸς ἀγωγὴν, ἐν δὲ τῆς διαθήκης αὐτῆς οὔτε κληρονόμος ἐνεκατέστη, οὔτε δι' αἰτίαν τινὰ ἐκ τῶν ὑπὸ τῆς Νεαρχᾶς 115 ὀριζομένων ἀπεκληρώθη. Ἀπόφ. Α. Π. 25 τοῦ 1879.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β'.

Περὶ τῶν διατυπώσεων τῆς υἱοθεσίας.

Ἄρθ. 299. Ὁ θέλων νὰ υἱοθετήσῃ τινὰ ἀναφέρεται δι' αἰτήσεώς του πρὸς τὴν κατὰ τόπους Ἐκκλησιαστικὴν Ἀρχὴν ἢ τοι τὸ Πατριαρχεῖον, Μητροπόλιν, Ἐπισκοπὴν ἢ Ἐξαρχίαν.

Ἡ αἴτησις αὕτη παρὰ τῆς Ἀρχῆς ταύτης ἀνατίθεται εἰς τὸ Μικτὸν Ἐκκλησιαστικὸν Δικαστήριον τοῦ τόπου καὶ ὁ πρόεδρος τούτου ὀρίζων δι' αὐτῆς δικάσιμον παραπέμπει ταύτην πρὸς ἐκδίκασιν εἰς τὴν πρώτην γεννησομένην συνεδριάσιν τοῦ δικαστηρίου, εἰς ἣν ὁ αἰτῶν ἢ οἱ αἰτοῦντες ἐμφανίζονται αὐτοπροσώπως ἐνώπιον αὐτοῦ. Ὁδηγ. Ἐκκ. δικ. 495 καὶ ἐ.

Νομ. Πάτρ. Δι' αἰτήσεώς του. Κατὰ τὴν 17 Νεαρχὰν τοῦ Καίσαρος Λέοντος (Ἀρμ. (2. 8) 4 ὁ βουλούμενος υἱοθετεῖσθαι μὴ μόνον παρὰ τοῦ βασιλέως, ἀλλὰ παρὰ παντὸς τοῦ καθ' ἑκάστην χώραν τὸ ἄρχειν καὶ διέπειν λαχόντος τὴν ἐξουσίαν δύναται λαμβάνειν, τοιαύτη δὲ ἀρχὴ εἶναι τὸ Οἰκουμενικὸν Πατριαρχεῖον καὶ αἱ κατὰ τόπους Μητροπόλεις καὶ Ἐπισκοπαὶ ἐνώπιον τῶν ὁποίων τελοῦνται ἀνέκαθεν ἀπὸ τοῦ τῆς ἡλώσεως χρόνου τὰ τῆς υἱοθεσίας. Ἀπόφ. Μ. Σ. 30 τοῦ 1880.

Ἡ υἱοθεσία τελεῖται ἐπ' ἀναφορᾷ ἐνώπιον τοῦ Συμβουλίου. Ἀπόφ. Μ. Σ. 28 τοῦ 1873.

Ἡ υἱοθεσία δὲν τελεῖται μόνον ἐνώπιον δικαστηρίου, διότι κατὰ τὴν 17 Νεαρχὰν τοῦ Λέοντος καὶ ἐνώπιον τοῦ ἄρχοντος τῆς χώρας γίνεται ἡ υἱοθεσία Ἀρμ. (2. 8) 14, οὐδαμοῦ δ' εὑρίσκειται νομικὴ διάτα-

ξίς διαγορεύουσα τὸ ἄκυρον υἰοθεσίας μὴ τελεσθείσης ἐνώπιον δικαστικῆς Ἀρχῆς, κατὰ συνέπειαν υἰοθεσία γενομένη ἐνώπιον τοῦ Ἀρχιερατικοῦ Ἐπιτρόπου καὶ τῶν Δημογερόντων τῆς κωμοπόλεως Ποταμοῦ ἐστὶν ἔγκυρος καὶ τὸ θετὸν τέκνον ὁμοίον ἐστὶ τῷ φυσικῷ. Ἀποφ. Μ. Σ, 365 τοῦ 1899.

Ἄρθ. 300. Τὸ δικαστήριον μετὰ τὸ τέλος τῆς συζητήσεως ἐξετάζει, ἂν οἱ ὄροι τοῦ νόμου ἐξεπληρώθησαν καὶ ἂν ὁ ἢ οἱ υἰοθετοῦντες ἦναι καλῆς διαγωγῆς, ὥς καὶ ἂν συμφέρῃ τῷ υἰοθετοῦντι ἡ υἰοθεσία· ἂν ταῦτα πάντα βεβαιωθῶσι, τὸ δικαστήριον διατάττει νὰ ἀναγνωσθῶσιν ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ αἱ κατάλληλοι εὐχαὶ καὶ εἴτα ἀποδέχεται τὴν αἴτησιν ἐγκρίνον τὴν υἰοθεσίαν.

Ἐν ἐναντίᾳ περιπτώσει τὸ δικαστήριον ἀπορρίπτει τὴν αἴτησιν τῆς υἰοθεσίας. Ὅδηγ. 498.

Νομ. Πατρ. Κατάλληλοι εὐχαί. Εἰς ἐνδείξιν καὶ διηνεχῆ ἀσφάλειαν τῆς υἰοθετήσεως γενομένης κατὰ θεσμὸν καὶ πρέποντα καὶ δίκαιον καὶ διὰ τελετῆς ἱερᾶς ἐγένετο καὶ τὸ παρὸν ἐπιβεβαιώσῃ τοῦ παναγ. καὶ μακαρ. καὶ μαρτυρίᾳ χρησίμων καὶ ἀξιοπίστων προσώπων κατασφαισθὲν καὶ τῇ ἰδίᾳ ὑπογραφῇ ἀμφοτέρων τῶν γονέων καὶ

ἐπεδόθη τῇ υἰοθετηθείσῃ. Γρ. Πατρ. περὶ τὸ ἔτος 1700. Κώδις Κριτίου σελ. 276.

συμφέρει. Ὁ τε υἰοθετῶν ἔχων τὴν ὑπὸ τοῦ νόμου ἀπαιτούμενην ἡλικίαν πρεσβύτερος ὢν τῆς υἰοθετουμένης κατὰ 40 καὶ ἐπέκεινα ἔτη, ἅτε ὁμολογῆσας ὅτι ἔχει τὸ 65 τῆς ἡλικίας αὐτοῦ ἔτος, καὶ ἡ υἰοθετουμένη ἐδήλωσαν ὅτι στέργουσιν εἰς τὴν υἰοθεσίαν καὶ τὴν διὰ πολλοὺς λόγους συμφέρουσαν εἰς τὴν υἰοθετουμένην, οὐδὲν δὲ τοῦναντίον εἰς τὴν πραγματικὴν αὐτῆς ὑπάρχει τὸ κωλύον. Ἀποφ. Μ. Σ. 28 τοῦ 1874, 13 καὶ 14 τοῦ 1877, 6 τοῦ 1879, 23 τοῦ 1880, 3, 6, 18, 20, 21 καὶ 73 τοῦ 1881, 4 καὶ 11 τοῦ 1882, 15 τοῦ 1884, 121 καὶ 122 τοῦ 1888, 185 καὶ 188 τοῦ 1892, 209 τοῦ 1893, 223 τοῦ 1894, 228 τοῦ 1895, 345 τοῦ 1898, 355, 357 καὶ 358 τοῦ 1899 καὶ 392 τοῦ 1900.

Ἡ υἰοθεσία αὕτη ἐκτὸς τοῦ ὅτι δὲν ἀντίκειται εἰς τὰς σχετικὰς τοῦ νόμου διατάξεις Ἀρμ. (2. 4) ὑπάρχει καὶ συμφέρουσα τῇ υἰοθετουμένῃ Μ., συνενοῖ δὲ καὶ τὴν θέλησιν καὶ τὴν κατὰ νόμον συναίνεσιν ἀπάντων τῶν συμβαλλομένων, οἵτινες ἐπεκαλέσθησαν καὶ τὴν εὐλογίαν τῆς ἐκκλησίας διὰ τῆς γενομένης θρησκευτικῆς ἐν τῷ ναῷ ἱεροτελεστίας. Ἀποφ. Μ. Σ. 236 τοῦ 1894.

Διατάττει. Ἡ υἰοθεσία τελεῖται δι' ἀποφάσεως

τοῦ Δ. Ε. Μ. Συμβουλίου πειθομένου μετὰ σύμφωνον δῆλωσιν τῆς βουλήσεως τῶν υἱοθετούντων, τῆς υἱοθετουμένης καὶ τῶν εἰς θέσιν διδόντων περὶ τοῦ ὅτι ἡ υἱοθεσία συμφέρει τῇ υἱοθετουμένῃ. Ἀπόφ. Μ. Σ. 185 καὶ 188 τοῦ 1892.

Εἰς ἀπάντησιν δηλοῦντες τῇ αὐτῆς ἱερότητι ὅτι ἐν τῷ ἱερῷ εὐχολογίῳ ὑπάρχει κατακεχωρημένη ἡ ἀκολουθία τῆς υἱοθεσίας, ἐν ᾗ διαγράφεται καὶ ὁ τρόπος καθ' ὃν παρ' ἡμῖν λαμβάνει χώραν ἔγκυρος υἱοθεσία, παραπέμπομεν αὐτὴν ἐκεῖ πρὸς ὁδηγίαν αὐτῆς καὶ ἐνέργειαν τῶν δεόντων. Γρ. Πατρ. κατὰ Δεκέμβριον τοῦ 1887.

Ἀπορρίπτει. Ἀπορριπτέα ἐστὶν ἡ προκειμένη αἵτησις περὶ υἱοθετήσεως τοῦ εἰρημένου θυγατρίου ἢ γενομένη παρὰ τοῦ Α. Β. δόγματος δυτικοῦ, ἐπαγγελλομένου τὴν λαχειοπαίκτην ἐν ταῖς ὁδοῖς καὶ συζῶντος πικρὰν ὡς μετὰ τῆς ἐτέρας αἰτούσης Ἐλένης, ὡς ἀσύμφορος ὑπὲρ ἠθικὴν καὶ θρησκευτικὴν ἔποψιν εἰς τὸ εἰρημένον θυγάτριον. Πρακτ. Μ. Σ. 3 Ἀπριλίου 1891.

Νομ. Ε. Δ. Πρὸς ἔγκυρον υἱοθεσίαν δὲν ἀπικτεῖται γνωμοδότησις τοῦ συγγενικοῦ συμβουλίου, ἐὰν δὲ αὕτη συμφέρῃ εἰς τὸν υἱοθετούμενον ἢ οὐ, ὡς καὶ περὶ τῆς ἡλικίας αὐτοῦ καὶ τοῦ υἱοθετοῦντος, ἐξετάζει ὁ ἐπιτρέπων τὴν υἱοθεσίαν. Ν. 15 § 2. Ν. 17

§ 2. Πανδ. (1. 7.) Ἐπὶ εἰσποιήσεως ἀνθρώπων ἢ ἐφήρων ἀπικτεῖται ἡ συγκατάθεσις ὅλων τῶν ἐπιτρόπων ἢ κηδεμόνων. Ν. 5 Κώδ. (5. 59). Ἡ ἔλλειψις ὁμῶς τῆς τριαύτης γνωμοδοτήσεως δὲν δύναται νὰ προταθῇ ὑπὲρ τρίτου ὡς λόγος ἀκυρότητος. Ἀπόφ. Α. Π. 86 τοῦ 1869.



ΤΙΤΛΟΣ XV.

ΠΕΡΙ ΠΑΤΡΙΚΗΣ ΕΞΟΥΣΙΑΣ



ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α'.

Περὶ ὀριζμοῦ, δικαιωμάτων καὶ ἀποτελεσμάτων αὐτῆς.

Ἀρθ. 301. Πατρικὴ ἐξουσία λέγεται τὸ σύνολον τῶν δικαιωμάτων, ἅτινα ἔχει ὁ ἄρρην οἰκογενειάρχης ἐπὶ τῶν ἐκ νομίμου γάμου ἢ υἱοθεσίας νομίμων μελῶν τῆς οἰκογενείας του μέχρι τῆς λύσεως τῆς ὑπεξουσιότητος αὐτῶν· ταύτην δὲ ἐξασκεῖ ὁ πατήρ. Εἰσηγ. 2. 9 Κώδ. (8. 47) Πανδ. (1. 6) Βασ. (31. 1) 3.

Ἀρθ. 302. Τὰ ἐπὶ τῶν τέκνων δικαιώματα ταῦτα περιορίζονται ἤδη εἰς τὰ ἐξῆς:

1ον Ἐκτρέφει, ἀνατρέφει καὶ ἔχει παρ' ἑαυτῷ κατὰ κανόνα τὰ ἑαυτοῦ τέκνα.

2ον Ἐπανορθοῖ καὶ τιμωρεῖ αὐτὰ ἔνεκα ἐλαφρῶν πταισμάτων. Κ. (8. 47) 3.

3ον Συναινεῖ εἰς τὴν μνηστείαν καὶ γάμον αὐτῶν. Ἰδὲ ἄρθ. 2, α., 30, α.

4ον Μεταχειρίζεται τὰς ὑπηρεσίας αὐτῶν. Πανδ (9. 2) 7.

5ον Διεκδικεῖ ταῦτα κατὰ παντὸς κατακρατοῦντος αὐτὰ *actio per legis*, αἰτεῖται τὴν παρὰ δότασιν αὐτῶν (*interdictum de liberis exhibendis*) ἢ τὴν λήψιν αὐτῶν (*interdictum de liberis ducendis*).

6ον Διορίζει διὰ διαθήκης ἐπίτροπον αὐτοῦ.

7ον Ὑποκαθιστᾷ κληρονόμον τῷ ἀποθανόντι ἀνὴρ ἢ ἐκ διαθήκης κληρονόμῳ αὐτοῦ. Βασ. (35. 2) 2. Εἰσng. (2. 16) πρ. Πανδ. (28. 6) 2.

8ον Ἐχει τοῦ μὲν πατρικοῦ χρηματίου (*peculium profectitium*) ἥτοι τῶν χρημάτων, ὅσα ἔδωκεν αὐτῷ ὁ πατὴρ πρὸς διαχείρισιν, τὴν κυριότητα καὶ ἐπικαρπίαν, τοῦ δὲ ἀπροσπορίτου χρηματίου (*peculium adventitium*) ἥτοι τῶν χρημάτων, ὅσα ἀπὸ τέκνων ἀποκτᾷ ἄλλοθεν ἢ ἐκ τῆς περιουσίας τῆς μητρὸς (*bona materna et materni generis*) ἢ παρὰ τῆς συζύγου αὐτῶν

ἢ ἐκ πάσης ἄλλης περιουσίας ἥτις δὲν ὑπάγεται εἰς τὸ στρατιωτικὸν ἢ οἰοῖται στρατιωτικὸν χρημάτων καὶ

9ον Ἐππροσώπεῖ ταῦτα καὶ κινῇ δίκας ἐπὶ δικαστηρίου.

Νομ. Πατρ. ἐκτρέφει κτλ. Ἰδὲ ἄρθ. 238 καὶ 243 σημ.

ἐκπροσώπεῖ. Ἰδὲ ἄρθ. 243 σημ.

Διεκδικεῖ. Οἱ γονεῖς κατὰ τὰς ἀναλλοιώτους ἀρχὰς τοῦ φυσικοῦ δικαίου δύνανται διεκδικεῖν καὶ δι' οἰοῦν ὅποτε θεμιτοῦ μέσου λαμβάνειν τὰ ἴδια τέκνα, μάλιστα ἀνηλίκων ὄντα, ὅπου καὶ ἀν' ἀνεύρωσι ταῦτα, οὐδόλως γεννωμένης ἐντεῦθεν ἐνοχλῆς αὐτῶν εἰς ἀπαιτήσεις ἀποζημιώσεων. Ἀπόφ. Μ.Σ. 86 τοῦ 1865.

Ἐπικαρπίαν. Ὁ πατὴρ ἔχων τὴν ἐπὶ τῶν παίδων πατρικὴν ἐξουσίαν ἀπολαύει τὴν ἐπικαρπίαν τῆς περιουσίας τούτων. Ἀπόφ. Μ. Σ. 45 τοῦ 1867.

Νομ. Ε. Α. Ὁ πατὴρ ἐνασχῶν τὴν πατρικὴν ἐξουσίαν ἐπὶ τοῦ ἀνηλίκου τέκνου του ἐξομοιοῦται τῷ ἐπιτρόπῳ τοῦ ἀνηλίκου καὶ ἐπομένως καὶ μετὰ τὴν ἐνηλικίωσιν αὐτοῦ ἢ τὴν διὰ τοῦ ἐπελθόντος γάμου χειραφεσίαν ὀφείλει, κατὰ νόμον, μέχρι τῆς λογοδοσίας νὰ ἐξακολουθῇ τὴν ἐκχρεωτῇ δίκην ὑπὸ τὴν προηγούμενην αὐτοῦ ιδιότητα. Ἀπόφ. Α Π. 9 τοῦ 1882

Κατὰ τοὺς Ν. 29, 33 καὶ 35 Π. (9. 4) Ν. 57

Π. (5. 1) Ν. 3 § 11 Π. (15. 1) καὶ Βασ. 56 (7. 5), ὁ πατήρ δὲν ἐνάγεται πρὸς ἀποζημίωσιν διὰ τὰς ἐξ ἀδικημάτων καὶ οἰονεὶ ἀδικημάτων τοῦ ὑπεξουσίου τέκνου του προξενηθείσας ζημίας, εἰμὴ ἀπὸ τοῦ ἑαυτοῦ ἐναχθῇ τὸ τέκνον καὶ καταδικασθῇ καὶ καθόσον ὁ πατήρ ἔχει χρημάτων τοῦ τέκνου του, μάλιστα δέ, ἐὰν ὁ πατήρ δὲν ἡδυνήθη νὰ προλάβῃ ἢ νὰ ἐμποδίσῃ τὴν πρᾶξιν τοῦ υἱοῦ του, οἷδὲ ἡμέλησε τὴν ὀφειλομένην ἐπ' αὐτοῦ ἐποπτεῖαν. Ἀποφ. Α. Π. 13 τοῦ 1846.

Ἀρθ. 303. Στρατιωτικὸν χρημάτιον (peculium castrense) εἶναι τὰ πράγματα, ὅσα ἀποκτῶσι τὰ στρατιωτικὰ τέκνα ἐκ τῆς στρατιωτικῆς ὑπηρεσίας, ἐκ δωρεῶν συγγενῶν καὶ φίλων ἢ παρὰ τῆς γυναικὸς των ὡς κληρονόμοι οὐχὶ δὲ κληροδόχοι, ἢ ἐκ στρατιωτικῶν χρηματίων.

Ἀρθ. 304. Ὁ πατήρ οὔτε κυριότητα, οὔδὲ τὴν ἐπικαρπίαν ἔχει τοῦ στρατιωτικοῦ καὶ οἰονεὶ στρατιωτικοῦ χρηματίου. Βασ. (45. 4) 10. Κ. (6. 61) 6 πρ. 7.

Νομ. Ε. Δ. Ὁ πατήρ, Δὲν ἔχει ἀγωγὴν κατὰ τῶν ὑπεξουσίων τέκνων του ἢ μόνον ἐπὶ τοῦ στρατιωτικοῦ ἢ οἰονεὶ στρατιωτικοῦ χρηματίου. Βασ. Ν. 4 (7. 5) καὶ Ν. 11. (45. 4). Αἱ δὲ διατάξεις

αὗται ρυθμίζουσιν σχέσεις μεταξὺ πατρὸς καὶ τῶν ὑπεξουσίων αὐτοῦ τέκνων καὶ διὰ τοῦτο οὔσαι καθαρῶς οὐσιαστικαὶ οὐδόλως κατηγορήθησαν διὰ τῶν περὶ ἱκανότητος τοῦ παρίστασθαι ἐπὶ Δικαστηρίου διατάξεων τῆς Πολιτ. Δικονομίας. Οὔτε δὲ περὶ τῶν χρεῶν τοῦ ἀπροσπορίστου χρηματίου ὑφίσταται ἀγωγή. Ν. 11. Βασ. (45. 4) Ἀποφ. Α. Π. 3 τοῦ 1869.

Ἰδὲ καὶ ἀρθ. 302 σημ.

Ἀρθ. 305. Οἰονεὶ στρατιωτικὸν χρημάτιον (quasi castrense peculium) εἶναι ὅσα χρήματα ἢ πράγματα τὰ τέκνα ἀποκτῶσιν ἐνδημοσίᾳ ἢ αὐλικῇ ὑπηρεσίᾳ ἢ ὡς δικηγόροι ἢ ὡς δικαστικοὶ πληρεξούσιοι ἢ παρὰ ἡγεμόνος ἢ τῆς συζύγου αὐτοῦ καὶ ὁλόκληρος ἢ παρ' αὐτοῦ ἀποκτηθεῖσα περιουσία, ἐὰν εἶναι ἐκ τῆς τάξεως τῶν κληρικῶν. Πανδ. (14. 6) 1. § 3, 2, (40. 1) 17.

Ἀρθ. 306. Τὰ τέκνα θεωροῦνται ὅλως κύριοι καὶ διαχειρίζονται καὶ καρποῦνται αὐτοδούλως τὸ στρατιωτικὸν καὶ οἰονεὶ στρατιωτικὸν χρημάτιον. Βασ. (48. 1) 17, (18. 4.) 1, (45. 4) 10. Πανδ. (14. 6) 1, § 3, 2 (40. 1) 17.

Ἀρθ. 307. Κατ' ἐξαίρεσιν ὁ πατήρ δὲν ἔχει

τὴν διαχείρισιν καὶ ἐπικαρπίαν τοῦ ἀπροσπορίστου χρηματίου τῶν τέκνων του:

1ον Ὅταν τοῦτο ἀποτελῇται ἐκ κληρονομίας, δωρεᾶς ἢ κληροδοσίας ἀποδεχθεῖσιν παρὰ τὴν θέλησίν του (Κ. (6. 61) 8 πρ.

2ον Ὅταν ἡ δωρεὰ ἢ ἡ κληρονομία ἢ κληροδοσία γίνωνται ὑπὸ τὸν ὅρον νὰ μὴ ἔχη ὁ πατὴρ τὴν ἐξ αὐτῶν ἐπικαρπίαν. Νε 117 κεφ. 2. πρ. § 1.

3ον Ὅταν προέρχεται ἐκ μητρικῆς κληρονομίας μετὰ διαζύγιον κοινῇ συναινέσει. Νε. 34. κεφ. 11.

Τὸ χρημάτιον τοῦτο λέγεται ἑκτακτον ἀπροσπόριστον (*peculium adventitium extraordinarium*) Βασ. (35. 3) 11, Νε. 117. κεφ. 1, Κωνδ. (6. 22) 11.

*Αρθ. 308. Ὁ πατὴρ ἔχει τὴν ἐπικαρπίαν κεφαλικῆς μοίρας ἐκ τῆς περιουσίας, ἢν τὰ τέκνα του κληρονομοῦσιν ἐξ ἀδιαθέτου παρὰ μητρὸς ἀποθνήσκουσας καὶ καταλιπούσας τέκνα ἐξ αὐτῆς καὶ τοῦ ἐπιζώντος συζύγου μὴ διατελοῦντα ὑπὸ τὴν ἐξουσίαν τούτου. Βασ. (45. 4) 3. Κωδ. (6. 60) 3.

Νομ. Πατρ. Ἐπικαρπία. Ὁ πατὴρ ἔχων τὴν ἐπὶ τῶν παιδῶν ἐξουσίαν ἀπολαύει τὴν ἐπικαρπίαν

τῆς περιουσίας τούτων. Ἀπόφ. Μ. Σ. 45 τοῦ 1867.

*Αρθ. 309. Ὁ πατὴρ καὶ μετὰ τὴν χειραφεσίαν διατηρεῖ ἰσοδύως τὴν ἐπικαρπίαν τοῦ ἡμίσεως ἀπροσπορίστου μέχρι τοῦδε χρηματίου. Κ. (6. 61) 6. § 3. Εἰσнг. (2. 9) §. 2.

*Αρθ. 310. Ὁ πατὴρ τέκνου ὑπεξουσίου ἀποθνήσκοντος ἀδιαθέτου καὶ καταλιπόντος τακτικὸν ἀπροσπόριστον χρημάτιον διατηρεῖ ὁλοσχερῶς τὴν μέχρι τοῦδε ἐπικαρπίαν αὐτοῦ, ὅτε δὲν κληρονομεῖ τὸ τέκνον του ἔνεκα κατιόντων ἢ ἐγγυτέρων ἀνιόντων. Νε. 118 κεφ. 3. Νε. 127 κεφ. 1, πωλεῖ δ' αὐτὸ μόνον ἐν αἷς περιπτώσεσιν ὁρίζει ὁ νόμος Κώδ. (6. 11) 8. § 4 καὶ 5. Βασ. (45. 4) 11.

Νομ. Ε. Δ. Κατὰ τὸν Ν. 8 § 4 καὶ 5 Κώδ. (6. 61) καὶ Βασ. 11 (45. 4) δὲν ἐπιτρέπεται τῷ πατρὶ ἢ ἐκποίησις τοῦ ἀπροσπορίστου χρηματίου εἰ μὴ εἰς τὰς ὀριζομένας περιπτώσεις, ἧτοι α) πρὸς πληρωμὴν χρεῶν ἢ κληροδοτημάτων τῆς μητρικῆς κληρονομίας, β) προκειμένου περὶ ἀπροσόδων κτημάτων γ) προκειμένου περὶ πραγμάτων ἐπιζημιῶν ἢ εἰς φθορὰν ὑποκειμένων· οὐδ' ἐτροποποιήθησαν αἱ διατάξεις αὗται ὑπὸ τοῦ νόμου ΧΠΘ περὶ ἐπιτροπείας. Δὲν ἀνάγεται δὲ εἰς τὰς περιπτώσεις ταύτας ἡ ἐκπαίδευσις τοῦ ἀνηλίκου καὶ ἡ συντήρησις αὐτοῦ

τε καὶ τοῦ πατρός. Ἀπόφ. Α. Π. 120 τοῦ 1890.

Κατὰ τὴν Νεαρὰν 118 κερ. 2, ὅταν ὁ πατὴρ συγκληρονομῇ μετὰ ὑπεξουσίου τέκνου τοῦ τὴν περιουσίαν ἄλλου τέκνου, δὲν ἀπολαμβάνει τὴν ἐπικαρπίαν τοῦ ἀναλογοῦντος εἰς τὸ ὑπεξούσιον τέκνον μέρους τῆς κληρονομίας. Ἀπόφ. Α. Π. 214 τοῦ 1869.

Ἀρθ. 311. Δὲν δύναται νὰ ὑπάρξῃ δίκη μεταξὺ πατρός καὶ ὑπεξουσίου τέκνου ἢ μόνον μεταξὺ δύο ὑπεξουσίων τέκνων τελούντων ὑπὸ τὸν αὐτὸν οἰκογενειάρχην, ἐκτὸς περὶ δικῶν ἀφορωσῶν τὸ στρατιωτικὸν καὶ οἰονεὶ στρατιωτικὸν χρημάτων. Πανδ. (6. 11) 1. § 2, (5. 1) 4, 11, (47. 2) 16, (12. 6) 38, (18. 1) 2 πρ.

Ἀρθ. 312. Ὁ οἰκογενειάρχης δὲν δύναται νὰ δωρήσῃ τι πρὸς τὸ ὑπεξούσιον τέκνον, ἐκτὸς ἐὰν παύσῃ νομίμως ἡ πατρικὴ ἐξουσία, ὅτε κυροῦται ἡ τοιαύτη ἄκυρος δωρεά. Κώδ. (8. 54) 17, (5. 16) 25, (6. 61) 6, § 2.

Ἀρθ. 313. Τὸ ὑπεξούσιον τέκνον δὲν δύναται νὰ προσληφθῇ ὡς μάρτυς τῆς διαθήκης τοῦ ὑφ' οὗ τὴν ἐξουσίαν τελεῖ οἰκογενειάρχου. Εἰσηγ. (2. 10) § 9. 10. Πανδ. (26. 1) 20 πρ. §. 1—3.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β'.

Περὶ παύσεως τῆς πατρικῆς ἐξουσίας.

Ἀρθ. 314. Ἡ πατρικὴ ἐξουσία παύει.

1ον διὰ τοῦ θανάτου τοῦ ἐξασκούντος τὴν πατρικὴν ἐξουσίαν ἢ τοῦ ὑπεξουσίου τέκνου. Βασ. (33. 1) Πανδ. 1. 7) Κώδ. (8. 49).

2ον. Διὰ τοῦ διορισμοῦ τοῦ υἱοῦ εἰς ὑψηλὸν ἀξίωμα. (Κώδ. (10. 31) 6, (12. 3) 6, Νε. 81. κεφ. 2.

3ον. Ἐὰν ὁ πατὴρ καταστῇ ἔνοχος ἀθεμιτων πράξεων ἰδίως αἰμομιξίας ἢ βιασμοῦ τῆς θυγατρὸς εἰς πορνείαν ἢ ἐκθέσεως τοῦ τέκνου. Βασ. (60. 38) 1. (33. 2) 2. Κώδ. (11. 40) 6, (1. 4) 12.

4ον. Διὰ τῆς υἱοθεσίας τοῦ πατρός.

5ον. Διὰ τῆς υἱοθεσίας τοῦ τέκνου.

6ον. Διὰ τῆς χειραφεσίας γινομένης τῇ συναινέσει τοῦ πατρός καὶ τοῦ ὑπεξουσίου τέκνου. Βασ. (40. 6) 5. Νε. 89. κεφ. 11.

Ἀρθ. 315. Ἡ χειραφεσία γίνεται παρὰ τὴν θέλησιν τοῦ πατρός.

1ον. Ἄν οὗτος φανῇ ὑπερβολικῶς κατὰ τοῦ τέκνου αὐστηρός. Βασ. (40. 5) 6.

2ον. "Αν παραδεχθῇ κληροδοσίαν ὑπὸ τὸν ὄρον χειραφεσίας. Πανδ. (35. 1) 92.

3ον. "Αν ὁ εἰσποιηθεὶς αὐτεξούσιος ἄνηθος ἀπαιτήσῃ μετὰ τὴν ἐφηβότητα δι' ἀποχωρῶν-
τας λόγους τὴν χειραφεσίαν. Πανδ. (35. 1) 92.

4ον. Διὰ τοῦ γάμου τῆς θυγατρὸς.

5ον. "Οταν ὁ υἱὸς κάμῃ ἴδιον οἶκον καὶ διάγῃ ἀνεξάρτητον ἰδιογνώμονα βίον.



ΤΙΤΛΟΣ XVI.

ΠΕΡΙ ΑΝΗΛΙΚΙΟΤΗΤΟΣ ΚΑΙ ΕΠΙΤΡΟΠΕΙΑΣ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α'.

Περὶ ἀνηλικιότητος.

"Αρθ. 316. Ἀνήλικός ἐστὶν ὁ μὴ συμπλη-
ρώσας τὸ εἰκοστὸν πέμπτον ἔτος τῆς ἡλικίας
αὐτοῦ. Κ. (6. 53) 5.

Δύναται ὅμως ὁ μὲν ἄρσεν ἀνήλικος νὰ λά-
βῃ συγγνώμην ἡλικίας γενόμενος 20 ἐτῶν, ἢ
δὲ θήλεια ἀνήλικος κατὰ τὸ 18 ἔτος τῆς ἡλι-
κίας αὐτῆς. Βασ. (28. 2) 4.

Κατὰ τὰ κρατοῦντα σήμερον πολιτικῶς ἐν-

ἡλικος εἶναι ἐν πάσῃ περιπτώσει τὸ συμπλη-
ρῶσαν τὸ 15 ἔτος τῆς ἡλικίας αὐτοῦ πρό-
σωπον καὶ διὰ τὴν παραλαβὴν τῆς περιουσίας
τὸ 20 ἔτος. Μεδζ. 986.

Νομ. Πατρ. Κατὰ νόμον ὁ μὲν ἔφηθος ἐνῆλιξ ἀπὸ
τῆς ἐφηβείας του ἐνάγεται ὑπὸ τοῦ τῶν ἀλλοτρίων
διαχειριστοῦ ὡς τέλειος Π. (3. 5) 15, Βασ. (17. 1)
14, ὁ δ' ἄνηθος ἐνῆλιξ εἰς ὃ κατέστη πλουσιώτε-
ρος. Πανδ. (3. 5) 3. § 4. Ἀπόφ. Μ. Σ. 27 τοῦ
1867.

Εἰκοστὸν πέμπτον ἔτος. Κατὰ τὸν διέποντα τὰ
καθ' ἡμᾶς νόμον ἡ ἐνηλικιότης ἄρχεται ἀπὸ τοῦ 25
ἔτους τῆς ἡλικίας. Ἀπόφ. Μ. Σ. 20 τοῦ 1877.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β'.

Περὶ ἐπιτροπείας.

"Αρθ. 317. Ἐπιτροπεία ἐν γένει λέγεται τὸ
δικαίωμα καὶ τὸ καθῆκον τοῦ προστατεύειν
καὶ εκπροσωπεῖν τοὺς ἀνηλίκους καὶ τοὺς δι'
ἄλλους λόγους χρήζοντας προστασίας, διοικεῖν
τὴν περιουσίαν ἀμφοτέρων καὶ φροντίζειν καὶ
περὶ τοῦ προσώπου αὐτῶν καὶ περὶ συντηρή-
σεως, ἀνατροφῆς καὶ ἐκπαιδεύσεως τῶν ἀνη-
λίκων. Βασ. (37. 1) 1. §. 2.

"Αρθ. 318. Ἡ ἐπιτροπεία πηγάζει ἐκ διαθήκης· ἐν ἐλλείψει τοιαύτης ἐκ τοῦ νόμου καὶ ἐθίμου καὶ ἐν ἐλλείψει καὶ τούτων ἐκ δικαστικῆς ἀποφάσεως.

"Αρθ. 319 Ὁ πατὴρ θνήσκων ἢ ἐν ἐλλείψει τούτου ἡ μήτηρ θνήσκουσα δύναται διὰ διαθήκης τῆς νὰ διορίσῃ ἐπίτροπον τῶν ἀνηλίκων τέκνων τῆς.

Ὁ τοιοῦτος αὐτοδικαίως εἰσέρχεται εἰς τὴν ἐπιτροπείαν καὶ δὲν χρῆζει ἐπικυρώσεως τῆς ἀρχῆς. Βασ. (37. 2) 4. 20 (2. ι) 73. Πανδ. (26. 2) 4, 30 (26 1) 11.

Ἡ τοιαύτη ἐκ διαθήκης ἐπιτροπεία ἀποκλείει πᾶσαν ἄλλην. Νε 118 κεφ. 5 Πανδ (26. 2) 11.

"Αρθ. 320. Ἐὰν ἐκλίπη εἰς ἐπίτροπος ἐκ πολλῶν ἐκ διαθήκης, τὸ Μικτὸν Ἐκκλησιαστικὸν δικαστήριον διορίζει τὸν ἀντικαταστάτην του. Πανδ (26. 4) 3. 4. (27. 1) 10. § 9.

Νομ. Πατρ ἀποκλείει πᾶσαν ἄλλην. Τὸ δικαστήριον παριδὼν τὴν τελευταίαν βούλησιν τοῦ διαθέτου διορίσαντος ἐπίτροπον τοῦ τέκνου αὐτοῦ τὸν Κ. παρεβίασε τὸν νόμον προβαλὼν αὐθαιρέτως εἰς τὴν παῦσιν αὐτοῦ, ἅφ' οὗ δὲν ἐπῆλθον μετὰ τὸν θάνατον τοῦ διαθέτου γεγονότα οἷα δὴποτε ἐπιβάλλοντα τὸ μέτρον

τοῦτο· ἐπομένως ἡ τελευταία τοῦ διαθέτου βούλησις ἔδει ἵνα ἡ σεβαστὴ παρὰ πᾶσιν. Ἀποφ. Μ. Σ. 342 τοῦ 1898.

"Αρθ. 321. Μόνον ἐὰν δὲν ὑπάρχῃ ἐκ διαθήκης ἐπίτροπος, ἔρχεται ὁ ἐκ τοῦ νόμου τοιοῦτος ὑπάρχων.

"Αρθ. 322. Δυνάμει τοῦ νόμου ἐπίτροπος τοῦ ἀνηλίκου εἶναι ὁ ζῶν πατὴρ αὐτοῦ, ἐν ἐλλείψει ἢ ἀδυναμίᾳ τούτου ἡ μήτηρ καὶ ἐν ἐλλείψει ταύτης ἡ μάμμη.

Νομ. Πατρ. Κατὰ νόμον ἡ χήρα καὶ μήτηρ ὀρφανῶν ἀνηλίκων τέκνων ἐστὶν αὐτοδικαίως καὶ φυσικὴ κηδεμὼν αὐτῶν. Ἀπόφ. Μ. Σ. 35 τοῦ 1866.

Ὁ πατὴρ αὐτοῦ. Κατὰ τὸ παρ' ἡμῖν ἰσχύον Βυζαντινὸν δίκαιον, ζώντων τῶν γονέων, μόνος ὁ πατὴρ ὡς ἐνασκῶν ἐπὶ τῶν ἀνηλίκων αὐτοῦ τέκνων πατρικὴν ἐξουσίαν εἶναι αὐτοδικαίως καὶ ἐπίτροπος καὶ κηδεμὼν αὐτῶν οὐχὶ δὲ ἡ μήτηρ, ἥτις δὲν δύναται νὰ ἐνεργήσῃ καθήκοντα ἐπιτροπείας αὐτῶν ἄνευ ἐπὶ τούτῳ εἰδικῆς ἐντολῆς τοῦ συζύγου αὐτῆς καὶ πατρὸς τῶν ὀρφανῶν· ἐπομένως ἡ Π. Κ. μήτηρ κακῶς ἐκίνησε τὴν ὑπὸ κρίσιν ταύτην ἀγωγὴν, ζῶντος τοῦ συζύγου αὐτῆς, ἅτε μὴ ἔχουσα εἰδικὴν ἐντολὴν αὐτοῦ. Ἀπόφ. Μ. Σ. 376 τοῦ 1899.

"Αρθ. 323. Ἐν ἐλλείψει τῶν ἐκ τοῦ νόμου

πιτρόπων, ὡς καὶ ἐὰν τὸ συμφέρον τῶν ἀνή-
δων εὐρίσκηται εἰς σύγκρουσιν πρὸς τὸ τῶν
ἐπιτρόπων αὐτῶν, τὸ δικαστήριον ὀφείλει νὰ
διορίσῃ ἐπίτροπον τοῦ ἀνηλίκου. Π. (27. 10)
13, Κ. (5. 44) 2.

Νομ. Πατρ. Ἐπειδὴ ἅπαντα τὰ μέλη τοῦ συνελ-
θόντος συγγενικοῦ συμβουλίου συγκαίμενα ἐκ συγγε-
νῶν ἀμφοτέρων τῶν γραμμῶν παμψηφεὶ διόρισαν
τὸν Γ. Δ., τὸ συμβούλιον διορίζει αὐτὸν ἐπίτροπον
τῶν ὀρφανῶν. Ἀπόφ. Μ. Σ. 4 καὶ 21 τοῦ 1879, 1,
8, 9 καὶ 10 τοῦ 1880, 2 τοῦ 1882 καὶ 15 τοῦ
1883.

Νομ. Ε. Δ. Ἐὰν τὸ συμφέρον τῶν ἀνήθων συγ-
κρούηται πρὸς τὸ τῶν ἐπιτρόπων αὐτῶν, οὗτοι κα-
θίστανται ἀνεπιτήδευτοι ὅπως ἐκπροσωπήσωσι τοὺς ἀ-
νήθους καὶ ἐπομένως ὑπάρχει περίπτωσις διορισμοῦ
εἰδικοῦ κηδεμόνος. Κώδ. (5. 44) 2. Ἀπόφ. Α. Π.
246 τοῦ 1849.

Ἄρθ. 324. Ἀνίκανοι νὰ ᾖναι ἐπίτροποι
εἶναι :

1ον. Αἱ γυναῖκες, ἐξαιρέσει τῆς μητρὸς καὶ
μάμης. Νε. 94 κεφ. 1, Νε. 118. κεφ. 5, Κώδ.
(5. 35) 3.

2ον. Οἱ μαινόμενοι καὶ οἱ παράφρονες. Πανδ.
(26. 1) 17. Εἰσng. (1. 14) 2.

3ον. Οἱ δικαστικῶς κεκηρυγμένοι ἄσωτοι.
Κώδ. (5. 30) 5.

4ον. Οἱ κωφάλαλοι. Πανδ. (26. 1) 3.

5ον. Οἱ ἀνήλικοι. Βασ. (37. 4) 5. Κώδ. (5.
30) 5.

6ον. Οἱ κληρικοί. Νε. 123 κεφ. 5. § 1, Κώδ.
(1. 3) 52.

7ον. Ὁ ἔχων ἀξιώσεις ἐπὶ τῆς περιουσίας
τῶν ὑπὸ ἐπιτροπείαν. Νε. 72. κεφ. 1. καὶ 5,
Νε. 94. κεφ. 1.

8ον. Ὁ ἐν ἐνεργείᾳ στρατιώτης, οὐχὶ δ' ὁ
ἀξιωματικός. Βασ. (37. 5) 33, Κώδ. (4. 34) 4,
Εἰσng. (1. 25) §. 14.

Ἄρθ. 325. Ὁ ἐπίτροπος ὀφείλει ν' ἀναλάβῃ
ἀμέσως τὰ καθήκοντά του, ἅτινα συνίστανται
εἰς τὰ ἑξῆς :

1ον. Φροντίζει μετὰ τὴν ἐναοξιν τῆς ἐπι-
τροπείας περὶ ἀπογραφῆς τῆς περιουσίας τοῦ
ἀνηλίκου, ἐκτὸς ἐναντίας ἀπαγορευτικῆς δια-
τάξεως ἄλλως εὐθύνεται καὶ δύναται ν' ἀπο-
βληθῇ τῆς ἐπιτροπείας. Βασ. (38. 9) 36, (37. 7)
1. 7, Νε. 117. κεφ. 1, Κώδ. (5. 37) 22 καὶ 24.

2ον. Φροντίζει περὶ τῆς ἀναλόγως τῇ κα-
ταστάσει τοῦ ἀνηλίκου διατροφῆς καὶ ἀνατρο-
φῆς αὐτοῦ παρὰ τῇ μητρὶ ἢ, ἐν ἐλλείψει τοι-

αύτης ἢ νυμφευθείσης, παρ' ἄλλω τινὶ προ-
δῶπῳ καταλήλῳ. Βασ. (38. 2) 2, 17. 8,
Πανδ. (27. 2) 2. § 3, Κωδ. (5. 4) 9.

Τὸ ποσὸν τῆς διατροφῆς ἢ ὀρίζεται παρὰ
τοῦ διαθέτου ἢ ἐν ἐλλείψει τοιούτου ὀρισμοῦ
παρὰ τοῦ Μικτοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ δικαστη-
ρίου τῆς κατοικίας τοῦ ἀνηλίκου. Βασ. (38.
2) 3.

3ον. Φροντίζει περὶ τῆς συντηρήσεως, αὐ-
ξήσεως καὶ πάσης δυνατῆς χρησιμοποίησεως
τῆς περιουσίας τοῦ ἀνηλίκου, εἰσπράττει τὰς
ἀπαιτήσεις αὐτοῦ κατ' εὐθείαν, καταβάλλει
τὴν ἐπὶ τῶν ιδίων ἐπιμέλειαν καὶ εὐθύνεται
διὰ πᾶσαν ζημίαν ἐξ ἐλλείψεως τοιαύτης ἐπι-
μελείας. Βασ. (37. 7) 5. 7. 15. 33. 40, (38. 9)
36, (38. 1) 2, (17. 1) 37, (23. 1) 35, (38. 8) 4,
Νε. 72. κεφ. 6—8.

Νομ. Πατρ. Ἐπειδὴ νομίμως καταρτισθὲν τὸ
συγγενικὸν Συμβούλιον προῦβλεψε περὶ τῆς ἐξασφα-
λίσεως καὶ τῆς ἐπωφελοῦς διοικήσεως τῆς περιου-
σίας τῶν ὀρφανῶν, τὸ βούλευμα αὐτοῦ ἐπικυρωτέον
ἐστίν. Ἀπόφ. Μ. Σ. 18 τοῦ 1882.

4ον. Πληρώνει ἐκ τῆς περιουσίας τοῦ ἀνη-
λίκου τὴν τῆς διατροφῆς καὶ ἀνατροφῆς αὐτοῦ
δαπάνην καὶ τὰ βαρύνοντα τὴν περιουσίαν

του χρόν. Βασ. (38. 2, 9. 10, (38. 3) 9, Πανδ.
(26. 7) 22 καὶ 46.

5ον. Ἐκποιεῖ τὰ εἰς φθορὰν ὑποκείμενα
πράγματα τοῦ ἀνηλίκου, τὰ δ' ἀκίνητα μόνον
ἀδεία τοῦ δικαστηρίου ἐπὶ ποινῇ ἀκυρότητος
τῆς πράξεως, ἂν μὴ ἐγκριθῇ βραδύτερον ὑπὸ
τοῦ ἀνηλίκου ἢ ἐὰν παρέλθῃ πενταετία. Βασ.
(38. 9) 36. 31. 63. 5. 53. 54. 57. 12. 61. 62.
5. 7. 10. 37. 41. 28. 23. 30, (22. 1) 5, (15. 2)
13. (10. 1) 65. 66.

6ον. Ἐκπροσωπεῖ τὸν ἀνήλικον ἐν πάσῃ
ἐννόμῳ πράξει ἢ ὑποχρεώσῃ αὐτοῦ καὶ ἐνώ-
πιον δικαστηρίων καὶ συναινεῖ καὶ εἰς τὸν γά-
μον αὐτοῦ. Βασ. (2.2) 23. 99, (53. 1) 2, (53. 3)
7, (19.8) 6, Πανδ. (26. 7) 1. § 2, 2. πρ (50.16)
2. 39, Κωδ. (6. 30) 18. § 2. Ἴδὲ περὶ γάμου.

7ον. Συμβιβάζεται δι' ὑποθέσεις τοῦ ἀνη-
λίκου. Π. (19. 1) 13. § 29, Εἰσηγ. (1. 21) πρ.

8ον. Ὄφειλει λογοδοσίαν τῆς διαχειρίσεως
του, ἥς οὐδέποτε καὶ παρ' οὐδενὸς δύναται
ν' ἀπαλλαχθῇ. Βασ. (38. 3) 9. 4. (20. 1) 48,
(38. 9) 28. 34, (38. 10) 23, (29. 1) 119, (40.
41) 1, (38. 13) 1.

Νομ. Ε. Δ. Ἐκπροσωπεῖ. Ἡ ἀγωγή περὶ ἀ-
κυρώσεως γάμου συναρθέντος μεταξὺ κόρης ἀνηλί-

κου καὶ ἀνδρὸς ἐνηλίκου νομίμως ἐγείρεται ἐκ μέρους τοῦ ἐπιτρόπου ἐνεργοῦντος ἐν τῷ συμφέροντι τῆς ἀνηλίκου, ἀπευθύνεται δὲ κατὰ μόνον τοῦ ἐνηλίκου συζύγου, οὐχὶ δὲ κατὰ τῆς ἀνηλίκου. Ἀπόφ. Α. Π. 351 τοῦ 1893.

Ὁ κηδεμὼν δύναται κατὰ τὸν Ν. 15 Πανδ. (26. 7) καὶ Ν. 4 Βασ. (3. 77) ἄνευ τῆς συνδρομῆς τῆς δικαστικῆς ἀρχῆς νὰ εἰσπράττῃ τὰς ἀπαιτήσεις τοῦ ἐφήβου, ὅταν ὑπάρχῃ φόβος ἐλαττώσεως τῆς περιουσίας τῶν ὀφειλετῶν, ἐπομένως δύναται νὰ ἐκχωρήσῃ τὸ δικαίωμα περὶ ἀποζημιώσεως εἰς ἀνγκαστικῆς ἀφαιρέσεως γαιῶν, λόγῳ δημοσίας ἀνάγκης, λαμβάνων τὸ ἀντάλλαγμα αὐτῶν. Ἀπόφ. Α. Π. 186 τοῦ 1863.

Ὁ ἐν ὀνόματι τοῦ ἐπιτροπευομένου συναλλαζόμενος ἐπίτροπος δὲν ἐνέχεται αὐτὸς καὶ ἡ περιουσία του, ἀλλ' ὁ ἐπιτροπευόμενος καὶ ἡ τούτου περιουσία, ὡς συνάγεται ἐκ τῶν Ν. 4 § 1. Πανδ. (21. 2), Ν. 1 § 3, Ν. 2. Πανδ. (26. 7).

Περὶ ἀπογραφῆς. Κατὰ τὸν Ν. 7. Π (26. 7) καὶ Ν. 4 καὶ 5 Κώδ. (5. 53) ὁ ἐπίτροπος ἢ κηδεμὼν ὀφείλει μὲν, πρὶν ἢ ἀναλάβῃ τὴν διαχείρισιν τῆς περιουσίας τοῦ ὀρφανοῦ, νὰ συντάξῃ τακτικὴν καὶ ἀκριβῆ ἀπογραφὴν τῆς εἰς αὐτὸν ἐμπιστευομένης περιουσίας αὐτοῦ, καὶ ἐν περιπτώσει παραλείψεως

θεωρεῖται, κατὰ τεκμήριον τοῦ νόμου, ὡς δολίως ἐνεργήσας, καὶ ὑποχρεοῦται ν' ἀποζημιώσῃ τὰ ὀρφανά, διὰ πλάκιν εἰς αὐτὰ πραγματικῶς προξενηθεῖσαν ζημίαν, κατὰ τὸν ἐκτιμητικὸν αὐτῶν ὄρκον, ἀλλ' ὅμως δὲν στερεῖται ὁ ἐπίτροπος τοῦ δικαιώματος ν' ἀποδείξῃ τὸ ἀνύπαρκτον τῶν ἀπαιτήσεων τῶν ἀντιδίκων του, οὐδ' ὑποχρεοῦνται τὰ δικαστήρια νὰ δεχθῶσι πρὸς μόρφωσιν τῆς πεποιθήσεώς των, ὡς μόνον καὶ ἀποκλειστικὸν μέσον, τὸν ἐκτιμητικὸν ὄρκον τῶν ὀρφανῶν, εἴτε ὑπάρχει, εἴτε μὴ βεβαίωσις περὶ τοῦ βασίμου τῶν αἰτήσεων των, οὐδ' εἶναι βάσιμον ὅτι, ὑπάρχοντος νομίμου τεκμηρίου περὶ δόλου, πᾶσα ἀνταπόδειξις ἀποκλείεται. Ἀπόφ. Α. Π. 30 τοῦ 1848.

Κατὰ τὸ Ρ. Α. οἱ κηδεμόνες ἀνηλίκων ἐδικαιοῦντο νὰ ἐνεργῶσιν ἀγορὰς ἐν ὀνόματι τῶν κηδεμονευομένων καὶ ἐπομένως νὰ καταβάλλωσι τὸ τίμημα εἰς χρήματα ἢ δι' ἐκχωρήσεως ἀπαιτήσεως. Ν. 14 Κώδ. (5. 71) Βασ. 38 (9. 55). Ἀποφ. Α. Π. 267 τοῦ 1866.

Ἐκ τῶν νόμων 9. § 6, καὶ Ν. 10. Π (26. 7) προκύπτει ὅτι οἱ ἐπίτροποι δύνανται νὰ καταβάλλωσι χρῆν ἔγκυρα καὶ ἀληθῆ τῶν ἀνηλίκων, ἄρα καὶ ν' ἀναγνωρίζωσι τοιαῦτα. Ἀποφ. Α. Π. 53 τοῦ 1884.

Περιουσίαν χρέν. Κατὰ τοὺς Ν. 7. Κώδ. (4. 5) 22 (5. 37), 4, 11, 12 καὶ 18 (5. 7), Βασ. 5 καὶ 53 (38. 9) Ἀρμ. § 11 καὶ 12 (1. 12) ὁ ἐπίτροπος καὶ ὁ κηδεμὼν δὲν δύνανται ἐν γένει νὰ ἐκποιήσωσιν ἢ νὰ ὑποθηκεύσωσι τὰ ἀκίνητα ἢ τὰ μὴ εἰς φθορὰν ὑποκείμενα κινητὰ πράγματα τοῦ ἀνηλίκου, ἐκτὸς μόνον, ἐὰν κατὰσταθῇ τοῦτο ἀπαραιτήτως ἀναγκαῖον, ὅπως πληρωθῶσι κατεπείγοντα χρέη, ἢ δὲ ἀρχὴ δώσῃ, μετὰ προηγουμένην ἔρευναν τῆς ὑποθέσεως καὶ τῆς ἀνάγκης, τὴν εἰς τοῦτο συγκατάθεσίν της, ἄλλως ἢ ἀπαλλοτριώσεις καὶ ἢ ὑποθήκευσις θεωρεῖται ἄκυρος. Τὸ αὐτὸ ἰσχύει καὶ ἐὰν οἱ εἰρημένοι ἐνεργήσωσι συμβιβασμὸν περὶ τοιούτων ἀντικειμένων, διότι καὶ ὁ συμβιβασμὸς εἶναι πρᾶξις ἀπαλλοτριώσεως. Ἀποφ. Α. Π. 132 καὶ 478 τοῦ 1852.

ἀδεία τοῦ δικαστηρίου. Κατὰ τοὺς Ν. 36 Βασ. (38. 9), Ν. 9, 10, 11, 12, 13, 17 καὶ 18 Κώδ. (5. 71), Ν. 1 § 2. Π. (27. 2) ὁ ἐπίτροπος δὲν ἔχει ἐξουσίαν ν' ἀπαλλοτριώσῃ τὸ ἀκίνητον κτῆμα τοῦ ἐπιτροπευομένου τοῦ ἀνηλίκου, ἄνευ προηγουμένης δικαστικῆς ἀδείας, ἧς ἄνευ εἶναι αὐτοδικαίως ἄκυρος ἢ ἀπαλλοτριώσις. Ἀποφ. Α. Π. 269 τοῦ 1838, 43 τοῦ 1842, 217 τοῦ 1857 καὶ 24 τοῦ 1860.

συμβιβάζεται. Ἐπιτρέπεται συμβιβασμὸς (ὡς

καὶ ἀπαλλοτριώσεις κινητῶν πραγμάτων) περὶ ἐνοχικῶν ἀπακινήσεων ἀνηλίκου, ἀντὶ ὠρισμένης χρηματικῆς ἐχούσης ἀξίαν ἀποδόσεως, καὶ ἄνευ δικαστικῆς ἀδείας Βασ. 4 καὶ 5 (47. 2), 54 καὶ 4 (60. 2). ἐφ' ὅσον ὅμως ἐκ τοῦ τοιούτου συμβιβασμοῦ ἐζημιώθῃ ὁ ἀνήλικος δύνανται νὰ ζητήσῃ, λόγῳ τῆς ἀνηλικιότητος, ἀποκατάστασιν· ἐπομένως ὁ τοιοῦτος συμβιβασμὸς γενόμενος πρὸ τοῦ νεωτέρου περὶ ἐπιτροπείας νόμου δὲν εἶναι ἀπολύτως ἄκυρος. Ἀποφ. Α. Π. 177 τοῦ 1875.

Μὴ ἐπιτροπευομένου κατὰ τὸ Ρωμαϊκὸν Δίκαιον (Ν. 46 § 7 Π. (26. 7) § 2 Εἰς. (2. 8) καὶ Ν. 25 Κώδ. (5. 37) εἰς τὴν ἐπίτροπον νὰ ποιήσῃται πρὸς τὸν ὀφειλέτην ἄφεσιν τοῦ πρὸς τὸν ἐπιτροπευόμενον ἀνήλικον χρέους αὐτοῦ ἢ να συμβιβασθῇ μετ' αὐτοῦ, λαμβάνων ὀλιγώτερον τοῦ ὀφειλομένου ποσοῦ ἄνευ δικαστικῆς ἀποφάσεως, καὶ δικαιουμένου τοῦ ἀνηλίκου νὰ ζητήσῃ παρὰ τοῦ ὀφειλέτου τὸ ἀφεθὲν αὐτῷ παρὰ τοῦ ἐπιτρόπου ποσὸν τοῦ χρέους του, ἐὰν δὲν προηγήθῃ δικαστικὴ ἀπόφασις, ἔπεται ὅτι ἡ ἐξόφλησις τοῦ δανείου πρὸς τὸν ἐπίτροπον διὰ μερικῆς καταβολῆς καὶ μερικῆς ἀφέσεως τῶν ὀφειλομένων δὲν εἶναι ἰσχυρά. Ἀποφ. Α. Π. 184 τοῦ 1877.

Ὁφείλει λογοδοσίαν. Κατὰ τὸν Ν. 5 Βασ. (37. 7), 14 (38. 9), 54 (9. 1) συνδ. πρὸς Ν. 5 §

6 Π. (26. 7) καὶ Ν. μον. Κωδ. (5. 48) ὁ ἐπίτροπος, πρὶν ἢ παραδώσῃ τοὺς λογαριασμοὺς τῆς διαχειρίσεως μετὰ τὸ πέρας τῆς ἐπιτροπείας, δύναται καὶ ὀφείλει μάλιστα νὰ ἐκπροσωπῇ τὸν ὄφρανον, καίπερ ἔφηρον καταστάντα, ἐνώπιον τῶν δικαστηρίων καὶ δι' ὅλων τῶν βαθμῶν ὑπερασπιζόμενος τὰ συμφέροντα αὐτοῦ ἐπὶ τῶν δικῶν, ὅσαι ἤδη εἶχον ἀρχίσει πρὸ τῆς λήξεως τῆς ἐπιτροπείας. Ἀποφ. Α. Π. 124 τοῦ 1848, 62 τοῦ 1854 καὶ 336 τοῦ 1861.

Οὐδεὶς ὅμως νόμος συγχωρεῖ εἰς τὸν πρῶτον ἐπίτροπον, οὐδ' εἰς αὐτὴν τὴν ἐπιτροπεύσαν μητέρα, ἣτις δὲν εἶναι καὶ νόμιμος κηδεμὼν τῶν ἐφύθων τέκνων τῆς (νεαρὰ 218 κεφ. 5), νὰ ἐπιχειρῇ ἐξ ὑπαρχῆς νέαν δίκην, ὡς ἀντιπρόσωπος αὐτῶν, μετὰ τὴν παῦσιν τῆς ἐπιτροπείας, εἴτε ἔδωκεν ἤδη λόγον τῆς διαχειρίσεως, εἴτε οὐ. Ἀποφ. Α. Π. 62 τοῦ 1854.

Ἐνόσφ ὁ ἐπίτροπος δὲν ἔδωκε λόγον τῆς διαχειρίσεώς του, δύναται νὰ ἐξακολουθῇ τὰς ἐκκρεμεῖς δίκας, ἐπομένως καὶ νὰ ἐγείρῃ ἀγωγὴν περὶ ἀναιτροπῆς ἀφορῶσαν εἰς τὰ συμφέροντα τῶν ὑπὸ τῶν ἐπιτροπέων του, καίπερ ἐνηλικιωθέντων τῶν ἀνηλίκων. (Ν. 14 Βασ (38. 9) Ν. μον. Κωδ. (5. 48) καὶ νόμου περὶ ἐπιτροπείας ἀρθ. 38). Ἀπόφ. Α. Π. 145 τοῦ 1878.

Μὴ γνωστοποιηθείσης τῆς ἐνηλικιώσεως τοῦ ἀνη-

λίκου εἰς τὴν ἀντίδικον, δύναται ὁ ἐπίτροπος νὰ ἐξακολουθήσῃ τὴν ἤδη ἀρξαμένην δίκην, κατὰ τὸν Ν. 6 § 6 Π. (26. 7) καὶ Βασ. 5 (37. 7). Ἀποφ. Α. Π. 335 τοῦ 1884.

Ἀρθ. 326 Ἐν περιπτώσει πολλῶν συνεπιτρόπων ἀπαιτεῖται κοινὴ ἐνέργεια, ἐνέχονται δ' οὗτοι ἀλληλεγγύως. Κ. (5. 45) 3, (5. 59) 5, Βασ. (26. 5) 100, Πανδ. (26. 8) 4. 5. § 2.

Νομ. Πκτρ. ἀλληλεγγύως. Ἡ μεταξὺ τῶν συγκαηδεμόνων ἀλληλεγγύη συνεπάγεται τὴν ἀδιαιρέτον μεταξὺ αὐτῶν ἐνοχλήν διὰ πᾶσαν πλημμελεῖαν πρᾶξιν ἐνὸς αὐτῶν. Ἀποφ. Μ. Σ. 57 τοῦ 1865.

Νομ. Ε. Α. Οἱ ἐπίτροποι δὲν εἶναι ἀλληλεγγύως ὑπόχρεοι πρὸς τρίτους, ἀλλὰ μόνον πρὸς τοὺς ἐπιτροπευομένους διὰ τὰς ἐκ τῆς διαχειρίσεως αὐτῶν προκυψάσας εἰς τοὺς ἀνηλίκους ζημίας. Ἀποφ. Α. Π. 178 τοῦ 1875.

Ἀρθ. 327. Ἡ ἐπιτροπεία παύει διὰ τοῦ θανάτου τοῦ ἀνηλίκου ἢ τοῦ ἐπιτρόπου, διὰ τῆς ἐνηλικιώσεως ἢ τοῦ γάμου τοῦ ἀνηλίκου, διὰ τοῦ δευτέρου γάμου τῆς μητρὸς ἢ τῆς μάμμης καὶ διὰ τῆς ἐγκύρου παραδόσεως τῆς περιουσίας τῶν ἀνηλίκων. Βασ. (38. 3) 4, (38. 19) 1. 3, Πανδ. (26. 1) 14. § 3, Κώδ. (5. 35) 2, 3, Νε. 94 κεφ. 2. Νε. 118. κεφ. 5.

Νομ. Πατρ. δευτέρου γάμου. Ἡ μήτηρ ἐλθούσα εἰς β'. γάμον καὶ δὴ μετὰ σχισματικοῦ ἀπολλύσιν αὐτοδικαίως τὴν ἐπὶ τοῦ ἐκ τοῦ πρώτου γάμου τέκνου αὐτῆς ἐπιτροπείαν καὶ ἐπομένως δὲν δύναται νὰ ἐκπροσωπήσῃ αὐτὴ ἐνώπιον τοῦ δικαστηρίου. Ἀποφ. Μ. Σ. 341 τοῦ 1898.

ἐγκύρου παραδόσεως. Περὶ δὲ τῆς παρὰ τῶν συνεπιτρόπων γενομένης παραδόσεως τῶν πατρῶν μεριδίων τῶ πληρεξουσίου τῆς συνεπιτροπῆς μητρὸς (διὰ διαθήκης διορισθέντων καὶ τούτων καὶ ταύτης), εἰ δηλαδὴ εὐλόγως καὶ νομίμως γέγονεν ἡ πράξις αὕτη, περὶ τούτου οἱ ἱεροὶ νόμοι ἐν Βιβλ. Β. τῶν Βασιλικῶν διδόσιν ἄδειαν τοῖς ἐπιτρόποις ἢ δοῦναι τὰς ἐγγύας καὶ διοικῆσαι ἢ λαβεῖν τὰς ἐγγύας καὶ ἀναχωρῆσαι τῆς διοικήσεως», ὅ ἐστιν ἢ νὰ δώσωσι πρὸς τοὺς συνεπιτρόπους αὐτῶν ἐγγυητὰς καὶ νὰ διοικήσωσιν αὐτοὶ τὰ ὀφρηνικὰ πράγματα ἢ νὰ λάβωσιν ἐγγυητὰς παρὰ τῶν συνεπιτρόπων καὶ νὰ ἀναχωρήσωσιν ἀπὸ τὴν διοίκησιν τῶν ὀφρηνικῶν πραγμάτων· ὥστε κατὰ τὴν ἔννοιαν τῶν ἱερῶν τούτων νόμων, εἰ μὲν οἱ ῥηθέντες ἐπίτροποι εἰλήφασι τὰς ἐγγύας παρὰ τῆς συνεπιτροπῆς αὐτῶν μητρὸς τῶν ἐπιτροπευομένων, ἔρρωται ἡ παρ' αὐτῶν γενομένη πράξις τῆς παραδόσεως. Γρ. Πατρ. 31 Ἰανουαρίου 1840.

Ἀρθ. 328. Ὁ ἀνήλικος ἐνάγει τὸν ἐπίτροπον ἐπὶ λογοδοσίᾳ δι' ἰδιαιτέρας ἀγωγῆς *actio tutelae directa*, ἐνάγεται δὲ διὰ τῆς ἀντιθέτου ἀγωγῆς *actio tutelae contraria*. Βασ. (38. 4) 1, (38. 3) 16. 28, ἐκτὸς ἐὰν συμβιβασθῇ μετὰ τοῦ ἐπιτρόπου αὐτοῦ.

Νομ. Πατρ. Ἐνάγεται. Κατὰ τὸν νόμον ὁ μὲν ἐφηβος ἀνῆλξ ἀπὸ τῆς ἐφηβείας του ἐνάγεται ὑπὸ τοῦ ἀλλοτρίων διαχειριστοῦ ὡς τέλειος L. 15 de neg. gest. (3 5) καὶ Βασ. 14 (17. 1), ὁ δὲ ἄνηθος εἰς ὁ κατέστη πλουσιώτερος L. 3 § 4 de neg. gest. (3. 5), ἐπομένως ἐπὶ τοῦ προκειμένου ὁρθῶς ἐνάγεται ἡ ἐναγομένη ὡς τελείαν ἔχουσα ἡλικίαν (16 ἐτῶν) ὑπὸ τοῦ διαχειριστοῦ ἀλλοτρίων, μὴ βοηθουμένη ὑπὸ τοῦ νόμου διὰ τῆς εἰς ἀκέραιον ἀποκταστάσεως. Ἀπόφ. Μ. Σ. 27 τοῦ 1867.

Νομ. Ε. Δ. Κατὰ τοὺς Ν. 4 καὶ 5 Κώδ. (2. 4) ὁ μεταξὺ ἐπιτρόπου καὶ ἐπιτροπευθέντος, ἐνηλίκου καταστάντος, συμβιβασμὸς καλύπτει τὴν ἔλλειψιν λογοδοσίας. Ἀπόφ. Α. Π. 47 τοῦ 1836.

Ἀρθ. 329. Ἐὰν ὁ ἐπίτροπος ὑπεξαίρεσθαι τι ἐκ τῆς περιοχίας τοῦ ἀνελίκου, ἐνέχεται εἰς τὸ διπλάσιον *actio de distrahendis rationibus*. Βασ. (38. 3. 1. 2, Πανδ. (27. 3) 1. § 19, 24. 2.



ΤΙΤΛΟΣ ΧVII.

ΠΕΡΙ ΑΡΜΟΔΙΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ
ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΩΝ.*

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α'.

Ἐν γένει.

*Αρθ. 330. Περὶ συστάσεως, κύρους ἢ μὴ

* Ἐκ τινος ἀδημοσιεύτου πραγματείας ἡμῶν ἀποσπῶμεν τάδε :

Τὸ πάλαι μέχρι τοῦ 1860 ἦτοι μέχρι τῆς δημοσιεύσεως τῶν Γενικῶν Κανονισμῶν τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου ἐν μὲν Κωνσταντινουπόλει ὁ Πατριάρχης μετὰ τῶν περὶ αὐτὸν Ἀρχιερέων τῶν ἀποτελούντων ἐκάστοτε τὴν Σύνοδον αὐτοῦ ἔλυσαν πᾶσαν διαφορὰν ἀναφερομένην εἰς τὰ Πατριαρχεῖα, ἔστιν ὅτε καὶ προσεκάλει τινὰς τῶν λογάδιων τοῦ ἔθνους καὶ συνεσκέπτετο περὶ τῶν τοιούτων διαφορῶν, ἐν δὲ ταῖς ἐπαρχίαις ὁ κατὰ τόπους Ἀρχιερεὺς ποῦ μὲν μόνος, ποῦ δὲ καὶ μετὰ τῶν προκρίτων τῆς Ἐπαρχίας του ἀπεφαίνετο περὶ πάσης διαφορᾶς, περὶ ἧς ἐγένετο αἵτησις πρὸς αὐτόν· ἂν δέ τις δὲν ἠρέσκετο εἰς τὴν Ἀρχιερατικὴν ταύτην ἀπόφασιν,

μνηστείας καὶ γάμου καὶ λύσεως αὐτῶν, ὡς καὶ περὶ παραμονῆς καὶ διατροφῆς τέκνων καὶ περὶ διατροφῆς τῶν συζύγων καὶ τέκνων διαρκούντος τοῦ γάμου, περὶ τοπικῆς διαστάσεως τῶν συζύγων καὶ περὶ ἀποκαταστάσεως τοῦ συζυγικοῦ βίου παντὸς Ὁρθοδόξου Χριστιανοῦ ἀλλοδαποῦ ἢ μὴ ἀρμόδια Ἐκκλησιαστικὰ δικαστήρια εἰσὶ τὰ ἐν ταῖς ἐδραῖς τῶν τεσσάρων Πατριαρχικῶν θρόνων, τῶν Μητροπόλεων, ἐπισκοπῶν καὶ ἐξαρχιῶν αὐτῶν Ἐκκλησιαστικὰ δικαστήρια καὶ αἱ Ἱεραὶ Σύνοδοι αὐτῶν. Ὁδ. Ἐκκλ. καὶ Μικτ. Δικ. 10.

Νομ. Πατρ. ἀλλοδαποῦ. Αἱ ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ Ὁρθόδοξοι Κοινότητες ὑπόκεινται ἐκκλησιαστικῶς ἀμέσως τῷ Οἰκ. Θρόνῳ κατὰ τὴν ἀνέκθετον τάξιν ὁθενδήποτε καὶ ἂν ὁρμῶνται οἱ ἐν αὐταῖς Χριστιανοὶ καὶ οἱ ἐφημέριοι αὐτῶν κἂν ἔτι καὶ ἐξ ἄλλων αὐτοκε-

ἐποιεῖτο ἐκκλησίαν αὐτῆς εἰς τὰ Πατριαρχεῖα, ἅτινα ἀπεφαίνοντο ὀριστικῶς καὶ τελεσιδίκως, ἐνίοτε δὲ καὶ ἡ τοιαύτη ἀπόφασις ἀνεθεωρεῖτο καὶ ἡ ἐπεκυρῶτο ἢ μετερρυθμίζετο. Αἱ τοιαῦται Ἐκκλησιαστικαὶ ἀποφάσεις ἦσαν σεβασταὶ καὶ ἐξετελοῦντο. Μετὰ τὸ 1860 ἐπικρατεῖ ὁ ἐν τῷ κειμένῳ διοργανισμὸς τῶν Ἐκκλησιαστικῶν δικαστηρίων.

φάλων ἐκκλησιῶν ὁρμῶνται οὗτοι, καὶ τούτων μνημονεύουσιν ἐν ταῖς ἱεραῖς ἐκκλησίαις οἱ ἐφημέριοι, καὶ τοῦτο δὲ δεικνύουσι καὶ τὰ μέχρι τοῦδε παρδείγματα, καθ' ἃ οἱ ἐν ταῖς Κοινότησι ταύταις Χριστιανοὶ καὶ ἐφημέριοι τὰς ὑποθέσεις αὐτῶν εἴτε κοινὰς εἴτε ἰδιωτικὰς ἀναφέρουσιν εἰς τὸν Θρόνον Κωνσταντινουπόλεως ὡς κέντρον τῶν Ὁρθοδόξων, κατὰ ταῦτα δὲ ἡ Ἱερὰ Σύνοδος ἐθεωρήθη ἀρμοδία ὅπως ἀποκρίσῃ καὶ δικάσῃ ἐπὶ τοιούτων ὑποθέσεων. Πρακτ. Ι. Σ. 22 Νοεμβρίου 1880. Ἀπόφ. Ι. Σ. 39 τοῦ 1886.

Συνωδὴ τῇ κρατούσῃ ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ τᾶς τὰ ἐκκλησιαστικὰ δικαστήρια ἀρμοδίᾳ εἰσι πρὸς ἐκδίκασιν τῶν μεταξὺ Ἑλλήνων ὑπηκόων συζυγικῶν διαφορῶν. Ἀποφ. Ι. Σ. 112 τοῦ 1892.

Συνωδὴ τῇ ἀνέκαθεν ἐν τοῖς ἐκκλησιαστικοῖς δικαστηρίοις τῶν τε Πατριαρχείων καὶ τῶν ἐπαρχιῶν τοῦ Οἰκουμενικοῦ Θρόνου κρατούσῃ νομολογίᾳ ἀμφοτέρω δικάζουσιν ἀρμοδίως τὰς μεταξὺ Χριστιανῶν Ὁρθοδόξων ἀνεξαρτήτως ὑπηκοότητος ἀναρμομένας συζυγικὰς διαφοράς. Ἀπόφ. Ι. Σ. 174 τοῦ 1895.

Μνηστείας. Αἱ περὶ μνηστείας διαφοραὶ καὶ πᾶν ὅ,τι ἀπορρέει ἐξ αὐτῶν ὑπάγονται εἰς τὴν ἀρμοδιότητα τῶν ἐν τοῖς Πατριαρχείοις δικαστηρίων. Ἀποφ. Μ. Σ. 86 τοῦ 1887.

Ἄρθ. 331. Περὶ προικός, τραχώματος καὶ

προγαμίας δωρεᾶς, περὶ ἀποζημιώσεως λόγῳ λύσεως μνηστείας, περὶ διατροφῆς συζύγων καὶ τέκνων μετὰ τὴν λύσιν τοῦ γάμου, περὶ παραιωνίας τέκνων, περὶ διαθηκῶν, περὶ δὲ κληρονομίας μόνον κατὰ συμφωνίαν τῶν διαδίκων, καὶ περὶ πάσης ὑποθέσεως μὴ πνευματικῆς παντὸς ὀρθοδόξου Χριστιανοῦ παραπεμφθείσης ὑπὸ τῆς Ὑψηλῆς Πύλης δικάζουσι τὰ ἐν ταῖς ἑδραῖς τῶν προμνησθέντων Πατριαρχικῶν Θρόνων, Μητροπόλεων, Ἐπισκοπῶν καὶ Ἐξαρχιῶν αὐτῶν Μικτὰ Ἐκκλησιαστικὰ δικαστήρια αἱ δ' ἀποβάσεις αὐτῶν δὲν ὑποκείσθαι εἰς ἀναίρεσιν ἐνώπιον τοῦ Ἀκυρωτικοῦ. Ὁδ. Ἐκκλ. καὶ Μικτ. Δικ. 9 καὶ 11.

Νομ. Πατρ. Μικτὰ Ἐκκλησιαστικὰ δικαστήρια. μὴ πνευματικῆς. Ἡ περὶ ἀναρμοδιότητος ἐνστάσις τῆς ἐναγομένης δὲν εἶναι νόμιμος, διότι κηρυχθέντος ἀναρμοδίου πρὸς ἐκδίκασιν τῆς περὶ ἧς ἡ δίκη ὑποθέσεως τοῦ Ἐμποροδικείου, ἐνώπιον τοῦ ὁποῦοι παρεπέμφθη κατ' ἀρχάς, ἡ Ὑψηλὴ Πύλη παρέπεμψεν αὐτὴν ὅπως δικάσῃ ἐνώπιον τοῦ ἐν τῷ Οἰκουμενικῷ Πατριαρχείῳ Συμβουλίου, τὸ ὁποῖον τότε μόνον ἠδύνατο ἵνα κηρύξῃ ἑαυτὸ ἀναρμόδιον, ἐὰν τὸ ἀντικείμενον τῆς διαφορᾶς διέφευγε τὴν ἀρμοδιότητα αὐτοῦ λόγῳ ὕλης,

ὡς ἐὰν ἐπρόκειτο περὶ ἀκινήτου, περὶ ἐμπορικῆς υποθέσεως καὶ τῶν τοιούτων, ἐνῷ ἐνταῦθα πρόκειται διαφορὰ περὶ χρέους μεταξὺ Χριστιανῶν, οὐδεὶς ἄρα ὑπάρχει λόγος ὅπως τὸ Συμβούλιον κηρυχθῇ ἀναρμόδιον ἔνθα δικάσῃ τὴν ὑπόθεσιν ταύτην, ἀποῦ ἡ Ὑψηλὴ Πύλη πκρέπεμψεν αὐτὴν εἰς τὰ Πατριαρχεῖα.

Ἀποφ. Μ. Σ. 15 τοῦ 1873.

Τὸ Συμβούλιον εἶναι ἀρμόδιον νὰ ἐπιληφθῇ τῆς προκειμένης υποθέσεως κατὰ τὸ γ. ἄρθρον τοῦ περὶ καθηκόντων αὐτοῦ κανονισμοῦ, καθ' ὃ τοῦτο θέλει θεωρεῖ ὅσας ὑποθέσεις μὴ πνευματικὰς παραπέμπει ἡ Ὑψηλὴ Πύλη εἰς τὰ Πατριαρχεῖα, τοσοῦτ' ἢ μάλλον καθόσον ἡ προκειμένη δίκη δὲν ἀφορᾷ τὴν ἰδιοκτησίαν κτήματος, ἀλλὰ τὴν ἐξέτασιν περὶ τῆς προβαλλομένης εἰκονικότητος. Ἀποφ. Μ. Σ. 2 τοῦ 1874.

Κατὰ τοὺς Κανονισμοὺς τῶν Πατριαρχείων τὸ Ἐθνικὸν Συμβούλιον ἐστὶν ἀρμόδιον πρὸς ἐκδίκασιν τῶν περὶ προικὸς διαφορῶν, ἀπορριπτέα δ' ἐστὶν ἡ ἐνστασις τοῦ ἐνταγομένου, ὅτι δηλ. τὸ Συμβούλιον εἶναι ἀρμόδιον μόνον ὅποτεν αὗται ὑφίστανται μεταξὺ συζύγων, οὐχὶ δὲ καὶ ὅταν ὑφίστανται, ὡς ἐπὶ τοῦ προκειμένου, μεταξὺ γαμβροῦ καὶ πενθεροῦ. Ἀποφ. Μ. Σ. 2 τοῦ 1875.

Ἀπορριπτέα ἐστὶν ἡ περὶ ἀναρμοδιότητος τοῦ Συμβουλίου τούτου ἐνστασις τοῦ ἐφεισιβλήτου ἐπὶ τῷ

λόγῳ ὅτι αἱ Σποράδες νῆσοι δυνάμει Αὐτοκρατορικοῦ Φερμανίου κέκτηνται τὸ προνόμιον, ὅπως αἱ ὑποθέσεις αὐτῶν δικάζωνται ἐπιτοπίως καὶ ἀνεκκλητῶς κατὰ τὰ ἐπιτόπια ἔθιμα καὶ ὅτι ἡ ὑπόθεσις αὕτη ἐδικάσθη κατὰ τὸ ἰσχύον ἐν τῇ πατρίδι αὐτῶν ἔθιμον, καθόσον τὰ ἐν τῷ ῥηθέντι Αὐτοκρατορικῷ Φερμανίῳ τῆς 15 Ἰανουαρίου οὐλ ἐβῆλ 1259 ὁθ. ἔτους ἀναφερόμενι προνόμῳ προτίθενται τὴν διακέλευσιν τῶν πολιτικῶν καὶ ἱεροδικαστικῶν ἀρχῶν τοῦ μὴ ἐπεμβαίνειν εἰς τὰς πολιτικὰς ὑποθέσεις τῶν Χριστιανῶν καὶ οὐχὶ τὴν ὑπὸ τῶν κατόικων διαιδικασίαν τῶν ὑποθέσεων, αἵτινες ἀνάγονται εἰς τὴν δικαιοδοσίαν τῶν Μητροπολιτῶν. Ἀποφ. Μ. Σ. 1 τοῦ 1875.

Κατὰ τὸ β. ἄρθρον τοῦ θεμελειώδους κανονισμοῦ τοῦ ἀνωτάτου συμβουλίου τῆς δικαιοσύνης, αἱ ἀποφάσεις τῶν ἱεροδικαστηρίων τῆς δικαιοδοσίας τῶν μὴ μουσουλμανικῶν κοινοτήτων δὲν ὑποβάλλονται εἰς τὴν ἐξέτασιν αὐτοῦ, κατὰ συνέπειαν δὲ καὶ αἱ ἀποφάσεις τοῦ Συμβουλίου τούτου, αἱ ἀναγόμεναι εἰς τὴν δικαιοδοσίαν αὐτοῦ. Ἀποφ. Μ. Σ. 2 τοῦ 1875.

Τὸ συμβούλιον, εἰ καὶ εἶχεν ἐπιληφθῇ τῆς συζητήσεως τῆς υποθέσεως ταύτης, συνεπεῖα ἐπιψηφίσεως τῆς Ὑψ. Πύλης τεθείσης ἐπὶ τοῦ ἀρξουχαλίῳ τοῦ ἐνάγοντος, καὶ δυνάμει τοῦ γ. ἁρθρου τοῦ Κανονισμοῦ, καθ' ὃ ἐπιτρέπεται εἰς αὐτὸ ἡ θεώρησις

τῶν μὴ πνευματικῶν ὑποθέσεων, ὅσας παραπέμπει ἡ Ὑψ. Πύλη εἰς τὸ Πατριαρχεῖον, ὅμως μετὰ τὴν ὑπὸ τοῦ ἐναγομένου ὑποβληθεῖσαν κατὰ τὴν τελευταίαν συνεδρίασιν ἔνστασιν τῆς ἀναρμοδιότητος, ἥτις δύνχται νὰ προταθῇ κατὰ πᾶσαν τῆς οἰκίας στάσιν, τὸ συμβούλιον ὀφείλει ὅπως κηρύξῃ ἐκυτὸ ἀναρμόδιον. Ἀποφ. Μ. Σ. 11 τοῦ 1875.

Κατὰ τὸ γ' ἄρθρον τοῦ Κανονισμοῦ χορηγεῖται εἰς τὸ Συμβούλιον τοῦτο τὸ δικαίωμα τοῦ θεωρεῖν ὅσας ὑποθέσεις μὴ πνευματικὰς παραπέμπει ἡ Ὑψ. Πύλη εἰς τὸ Πατριαρχεῖον, ἀλλ' ὅταν τοῦτο ὑπάρχῃ ἀναρμόδιον, προταθῇ δ' ἡ τῆς ἀναρμοδιότητος ἔνστασις ὑπὸ τοῦ ἐτέρου τῶν διαδίκων, ὀφείλει ἵνα κηρύξῃ ἐκυτὸ ἀναρμόδιον, ἄλλως τε τὴν ἔνστασιν ταύτην, ὡς οὖσαν δημοσίας τάξεως, δύναται καὶ αὐτεπαγγέλτως νὰ λάβῃ τὸ Συμβούλιον ὑπ' ὄψιν. -Αποφ. Μ. Σ. 20 τοῦ 1875.

Ὅσάκις ὑπάρχει ἔνστασις ἐναντίον ἀποφάσεώς τινος τοῦ Συμβουλίου τούτου, ὁ ἐνιστάμενος δύναται μόνον ἵνα ζητήσῃ τὴν ἐνώπιον τοῦ αὐτοῦ Συμβουλίου συζήτησιν αὐτῆς διὰ τῶν συνήθων μέσων, τὸ αὐτὸ δ' ἰσχύει καὶ διὰ τὰς ἀποφάσεις τῆς Ι. Συνόδου. Ἀποφ. Μ. Σ. 2 τοῦ 1877.

Ὁ ἐνάγων, ὑπήκοος ὁθωμανὸς ὢν, δὲν δύναται νὰ προσέλθῃ εἰς ἀλλοδαπά, ἀλλ' εἰς τὰ ἀρμόδια ὁθω-

μνικὰ δικαστήρια, τοιοῦτον δ' ἐστὶ τὸ παρὸν δικαστήριον, ὅπερ εἶναι ἀρμόδιον νὰ δικάσῃ τὴν προκειμένην περὶ διατροφῆς ὑπόθεσιν μεταξύ αὐτοῦ καὶ τοῦ ἀντιδίκου, ὄντος ὑπηκόου ἑλλήνος. Ἀποφ. Μ. Σ. 21 τοῦ 1877.

Ἡ ἔνστασις τῶν ἐναγομένων ὅτι, ἂν ἡ Ἐπιτροπὴ τῶν Ἀρχιερατικῶν περιουσιῶν ἔλαβεν ἐντολὴν παρὰ τοῦ Συμβουλίου τούτου, ὅπως κινήσῃ ἀγωγὴν κατ' αὐτῶν, τὸ Συμβούλιον εἶναι ἐξαιρετέον ἐπὶ τῆς ἐκδικάσεως τῆς ἀγωγῆς ταύτης, διότι δὲν δύναται νὰ ἔχῃ συγχρόνως ἰδιότητα ἐνάγοντος καὶ δικαστοῦ, τυγχάνει ἀπορριπτέα καὶ διότι, ἐξαιρουμένου τοῦ Συμβουλίου τούτου, δὲν ὑπάρχει ἕτερον δικαστήριον πρὸς ἐκδίκασιν τῆς προκειμένης ὑποθέσεως καὶ διότι τοῦτο περιβέβληται δύο ἰδιοτήτας, τὴν μὲν ὅπως συνεδριάξῃ διοικητικῶς πρὸς ῥύθμισιν τῶν ἐθνικῶν συμφερόντων, τὴν δ' ὅπως συνεδριάξῃ δικαστικῶς πρὸς ἐκδίκασιν ἰδιωτικῶν ὑποθέσεων, ὥστε ἐάν, συνεδριάξῃ διοικητικῶς καὶ φροντίξῃ ὑπὲρ τῶν συμφερόντων τοῦ Ἐθνικοῦ ταμείου, ἐδίδεν ἐντολὴν εἰς τὴν ἐπιτροπὴν τῶν ἀρχιερατικῶν περιουσιῶν ὅπως κινήσῃ ἀγωγὴν κατὰ τῶν ἐναγομένων, τὸ τοιοῦτον οὐδαμῶς ἡδύνατο κωλυῖσαι αὐτό, ὅπως συνεδριάσῃ δικαστικῶς πρὸς ἐκδίκασιν τῆς ἐν λόγῳ ὑποθέσεως. Ἀποφ. Μ. Σ. 20 τοῦ 1878.

Τὰς περὶ κληρονομίας μεταξὺ δύο χριστιανῶν συμπιπτούσας διενέξεις θεωρεῖ τὸ συμβούλιον, ὅταν κατ' αἵτησιν τῶν ἐναγόντων ἀνατεθῶσιν εἰς τὰ Πατριαρχεῖα. Ἀποφ. Μ. Σ. 13 τοῦ 1881.

Τὸ Συμβούλιον εἶναι ἀρμόδιον ἵνα δικάσῃ περὶ ὧρων πρὸς ἣ ἐνεκα γάμου. Πρακτ. Ι. Σ. κατὰ Αὐγούστου 1886.

Τὰ Ἐκκλησιαστικὰ δικαστήρια εἶναι ἀρμόδια δι' ἐκδίκασιν ὑποθέσεων περὶ ἀποδόσεως ποσῶν καταλειφθέντων διὰ διαθήκης. Ἀποφ. Μ. Σ. 71 τοῦ 1886.

Ἡ προκειμένη ἀγωγὴ περὶ ἀποδόσεως προικὸς εἶναι ἐκ τῶν ἀντικειμένων, ἅτινα ὑπάγονται ἀποκλειστικῶς εἰς τὴν ἀρμοδιότητα τοῦ Συμβουλίου τούτου, ἐπίσης δὲ καὶ τὰ λοιπὰ ἐν τῇ ἀγωγῇ θέματα περὶ διατροφῆς, ἀποζημιώσεως κτλ. ὡς συναφῇ πρὸς τὴν κυρίαν ἀγωγὴν. Πρακτ. Μ. Σ. 9 Δεκεμβρίου 1887.

Τὸ συμβούλιον ἀποφασίζει περὶ τῶν συνεπειῶν τῆς λύσεως τῆς μνηστείας, ἀφοῦ πρότερον ἀποφασίσῃ τὸ ἀρμόδιον Πνευματικὸν Δικαστήριον, ἐὰν ὑπῆρξε μνηστεία καὶ τίς ὁ αἴτιος τῆς λύσεως αὐτῆς. Ἀποφ. Μ. Σ. 93 τοῦ 1887.

Τῶν περὶ ἀνδρικῆς περιουσίας (ἀνδρομυρίου) καὶ κληρονομίας ὑποθέσεων δυνατὸν ἵνα ἐπιλαμβάνωνται αἱ κατὰ τόπου Δημογερονταὶ τῶν Μητροπόλεων

καὶ Ἐπισκοπῶν, ὁπόταν ἀπαιτῶσι τοῦτο ἐκ συμφώνου ἀμφότεροι οἱ ἐνδιαφερόμενοι. Πρακτ. Ι. Σ. 30 Ἰουλίου 1888.

Πᾶσαι αἱ ἐκ τῶν μνηστειῶν ἀπορρέουσαι ὕλικαὶ ἀπαιτήσεις καὶ διαφοραὶ ὑπάγονται εἰς τὴν ἀποκλειστικὴν δικαιοδοσίαν τοῦ Συμβουλίου τούτου, ἀπορριπτέα ἐπομένως ἢ ἔνστασις ἀναρμοδιότητος αὐτοῦ. Ἀποφ. Μ. Σ. 125 τοῦ 1888.

Διαφοραί, οἷα ἡ ἐξέτασις περὶ τοῦ κύρους ἢ μὴ διαθήκης, εἰσὶν ἀποκλειστικῶς ἔργον τῶν κατὰ τόπους Ἐκκλησιαστικῶν δικαστηρίων. Ἀποφ. Μ. Σ. 184 τοῦ 1892 καὶ 233 τοῦ 1894.

Ἀρμόδιως ἐγείρεται ἐνώπιον τῶν Ἐκκλησιαστικῶν δικαστηρίων ἀγωγὴ ἀφορῶσα μὲν δικαίωμα νομῆς ἐπὶ ἀκινήτων, στηριζομένη ὅμως ἐπὶ προικοσυμφώνου, ὃν ἡ ἐξέτασις, ἐρμηνεία καὶ ἐκτίμησις κατὰ νόμον εἶναι τῆς ἀποκλειστικῆς δικαιοδοσίας τῶν Ἐκκλησιαστικῶν Δικαστηρίων. Ἀποφ. Μ. Σ. 242 τοῦ 1895.

Αἱ πράξεις τῶν ἐκτελεστῶν διαθήκης, αἱ ἀφορῶσαι τὴν ἐκτέλεσιν τῶν διατάξεων αὐτῆς, ὑπάγονται εἰς τὴν δικαιοδοσίαν τῶν Ἐκκλησιαστικῶν δικαστηρίων. Ἀποφ. Μ. Σ. 227 τοῦ 1894.

Ἡ περὶ ἀναρμοδιότητος τοῦ Συμβουλίου τούτου ἔνστασις τοῦ ἐναγομένου πενθεροῦ, ὅπως δικάσῃ περὶ

πραγμάτων προικίων, ἀνηκόντων τῇ ἀποθιωσάσῃ θυγατρὶ αὐτοῦ, ἀλλὰ ληφθέντων κατόπιν καὶ παρακρατουμένων, καθόσον ἡ ἐκδίκασις αὐτῶν ἀνήκει εἰς τὰ Πολιτικὰ δικαστήρια, ἐστὶν ἀπορριπτέα, διότι ἡ ἀπαίτησις πραγμάτων ἐχόντων προικίαν ιδιότητα μηδέποτε μεταβαλλομένην ὑπάρχει τῆς ἀποκλειστικῆς δικαιοδοσίας καὶ ἀρμοδιότητος τοῦ Συμβουλίου τούτου. Ἀποφ. Μ. Σ. 284 τοῦ 1896.

Ἡ ἔνστασις τῆς ἐναγομένης Ἐφορείας περὶ τῆς ἀναρμοδιότητος τοῦ Συμβουλίου, ὅπως δικάσῃ περὶ μισθῶν διδασκαλισσῶν καὶ ἀποζημιώσεων, ἀπορριπτέα ἐστὶ, διότι, προκειμένου περὶ διαφορῶν μεταξὺ ἐφοριῶν καὶ διδασκάλων ἐντὸς τῆς περιφερείας τῆς ἀρχιεπισκοπῆς Κωνσταντινουπόλεως καὶ παντὸς σχετικοῦ πρὸς αὐτὰς ζητήματος, ἡ ὀριστικὴ αὐτῶν λύσις ὑπάγεται εἰς μόνην τὴν ἀρμοδιότητα τοῦ παρόντος Συμβουλίου. Ἀπόφ. Μ. Σ. 289 τοῦ 1896.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β'.

Ἰδία διὰ τὸν Πατριαρχικὸν Θρόνον

Κωνσταντινουπόλεως.

Ι. Ἐν Κωνσταντινουπόλει.

Ἀρθ. 332. Τὸ Ἐκκλησιαστικὸν δικαστήριον

τῶν Πατριαρχείων δικάζει ὡς πρωτοδικεῖον τὰς ἐν ἀπάσῃ τῇ Ἀρχιεπισκοπῇ Κωνσταντινουπόλεως ἀναφυομένας διαφορὰς παντὸς Ὁρθοδόξου Χριστιανοῦ περὶ συστάσεως, κύρους ἢ μὴ μνηστείας καὶ γάμου καὶ λύσεως αὐτῶν, ὡς καὶ διαρκοῦντος τοῦ γάμου, περὶ διατροφῆς συζύγων καὶ τέκνων καὶ περὶ παραμονῆς τέκνων καὶ περὶ τοπικῆς διαστάσεως συζύγων. Ὁδηγ. Ἐκκλ. καὶ Μικτ. Δικ. 10.

Νομ. Πατρ. ἰδὲ κάτωθι τοῦ ἄρθρου 331. σημ.

Ἀρθ. 333. Ἡ Ἱερὰ Σύνοδος τοῦ Πατριαρχείου δικάζει ὡς ἐφετεῖον μὲν περὶ τῶν ἀποφάσεων τοῦ τε Ἐκκλησιαστικοῦ δικαστηρίου τοῦ Πατριαρχείου καὶ τῶν Μητροπολιτικῶν καὶ Ἐξαρχικῶν Ἐκκλησιαστικῶν δικαστηρίων παντὸς τοῦ Οἰκουμενικοῦ Θρόνου, ὡς Ἀκυρωτικὸν δὲ περὶ τῶν ἀποφάσεων τῶν Ἐπισκοπικῶν Ἐκκλησιαστικῶν δικαστηρίων τοῦ αὐτοῦ Θρόνου περὶ συστάσεως, κύρους ἢ μὴ μνηστείας καὶ γάμου καὶ λύσεως αὐτῶν, ὡς καὶ, διαρκοῦντος τοῦ γάμου, περὶ διατροφῆς συζύγων καὶ τέκνων καὶ περὶ παραμονῆς τέκνων καὶ τοπικῆς διαστάσεως. Ὁδ. Ἐκκλ. καὶ Μικτ. Δικ. 6.

Νομ. Πατρ. Ἡ Ἱερὰ Σύνοδος. Ἡ Ἱ. Σύνοδος

ἐστὶν ἡ ἀρμοδία Πνευματικὴ Ἀρχή, ὅπως ἐπιληφθῇ τοῦ μέρους τῆς ὑποθέσεως ταύτης, καθόσον δηλ. ἀφορᾷ τὴν θρησκευτικὴν παρανομίαν τοῦ ἀνευ προηγηθέντος νόμιμου ἐκκλησιαστικοῦ δικαζυγίου, μετ' ἄλλης γυναικὸς γάμῳ συναφθέντος ἐναγομένου. Ἀπ. Μ. Σ. 90 τοῦ 1863.

Τὸ περὶ κύρους ἢ μὴ τοῦ γάμου ζήτημα τῆς Τ. καὶ τοῦ Γ., ἐκ τῆς λύσεως τοῦ ὁποίου ἐξήρτηται ὡς συνέπεια καὶ ἡ τοῦ ἐτέρου, ἂν τ. εἰ. ἢ ἐκ τῆς συνοικήσεως αὐτῶν γεννηθεῖσα Ρ. γνησίᾳ καὶ νόμιμός ἐστι θυγάτηρ τοῦ Γ. δικαίωμα κληρονομικὸν ἔχουσα ἐπὶ τῆς περιουσίας τούτου, ὡς καθαρῶς πνευματικὸν ζήτημα, διαφευγόν τὴν ἀρμοδιότητα τοῦ Συμβουλίου τούτου, ὑπάγεται τῇ ἀρμοδιότητι τῆς ἀγίας καὶ Ἱερᾶς Συνόδου. Ἀπόφ. Μ. Σ. 26 τοῦ 1868.

Τὰ Ἐκκλησιαστικὰ Δικαστήρια κατὰ τὰ ἡμέτερα ἐκκλησιαστικὰ καθεστῶτά εἰσι τὰ μόνᾳ ἀρμοδία ἵνα δικάζωσι τὰς μεταξὺ συζύγων συζυγικὰς διαφοράς, ἐπικυρωτέα ἐπομένως ἐστὶν ἡ πρωτόδικος ἀπόφασις, ὡς πρὸς τὸ κεφάλαιον τῆς ἀρμοδιότητος τοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ δικαστηρίου τοῦ δικάσαι ἀγωγὴν ἐπὶ συκοφαντίᾳ μεταξὺ συζύγων ἐπὶ λόγῳ μοιχείας καὶ αἰμομιξίας. Ἀπόφ. Ι. Σ. 55 τοῦ 1886.

Τὸ καθορίσαι τὸν ὑπαίτιον τῆς λύσεως τῆς μνη-

στείας ἐστὶ τῆς ἀρμοδιότητος τῶν Ἐκκλησιαστικῶν Δικαστηρίων, εἰς δὲ τὰ Συμβούλια τῶν δημογεροντιῶν ἀνήκει ἀπλῶς ἡ ἐκδίκασις τῶν συνεπείᾳ λύσεως μνηστείας ἐξ ὑπαιτιότητος ἐνὸς τῶν μνηστήρων ἐγχειρομένων ὑλικῶν ἀπαιτήσεων. Ἀπόφ. Ι. Σ. 67 τοῦ 1887.

Σκέψεις γενομένης ἀπερρίφθη ἡ αἵτησις τοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ δικαστηρίου περὶ διαγνώμης τῆς Ι. Σ. ἐπὶ τινος παρ' αὐτῷ δικαζομένης ὑποθέσεως, ὡς δυναμένου τούτου ἐνεργεῖν κατὰ τοὺς ἑαυτοῦ κανόνας καὶ νόμους, καθόσον ἄλλως δεσμεύεται ἡ ἐνέργεια τῆς Ι. Συνόδου ἐν τῇ ἐφέσει. Πρακτ. Ι. Σ. 27 Φεβρουαρίου 1888.

Ἡ Ἱερὰ Σύνοδος δὲν δύναται νὰ γνωμοδοτήσῃ πρωτόδικως, ὡς στεροῦσα τοὺς διαδίκους τοῦ β' τῆς διαδικασίας βαθμοῦ. Πρακτ. Ι. Σ. 14 Μαρτίου καὶ 10 Ἰουνίου 1889.

Ἀρθ. 334. Τὸ Δ. Ε. Μ. Συμβούλιον τῶν Πατριαρχείων δικάζει

Α) ὡς πρωτοδικεῖον ἀνεκκλήτως περὶ πάσης διαφορᾶς ἐκ πρεϊκὸς καὶ τραχώματος, ἐκ προγαμιαίας δωρεᾶς, περὶ ἀποζημιώσεως ἐκ μνηστείας, περὶ υἱοθεσίας καὶ διορισμοῦ ἐπιτρόπων ἀνηλίκων, μετὰ δὲ τὴν λύσιν τοῦ γάμου καὶ περὶ διατροφῆς συζύγων καὶ τέκνων

καὶ παραμονῆς τέκνων καὶ περὶ πάσης ἄλλης παραπεμφθείσης παρὰ τῆς Ὑψ. Πύλης διαφορᾶς παντὸς Ὁρθοδόξου Χριστιανοῦ διαμένοντος ἐν Κωσταντινουπόλει.

Β) Ὡς ἐφετεῖον διὰ τὰς ἀποφάσεις τῶν Μικτῶν Ἐκκλησιαστικῶν δικαστηρίων τῶν Μητροπόλεων καὶ Ἐξαρχιῶν τοῦ Οἰκουμενικοῦ θρόνου περὶ τῶν προμνησθέντων θεμάτων τῆς ἀρμοδιότητος τοῦ Δ. Ε. Μ. Συμβουλίου καὶ

Γ) Ὡς ἀκυρωτικὸν διὰ τὰς ἀποφάσεις τῶν Μικτῶν Ἐκκλησιαστικῶν δικαστηρίων τῶν Ἐπισκοπῶν τοῦ αὐτοῦ θρόνου περὶ τῶν αὐτῶν προμνησθέντων θεμάτων τῆς ἀρμοδιότητος τοῦ Δ. Ε. Μ. Συμβουλίου. Ὁδηγ. Ἐκκλ. καὶ Μικ. Δικ. 20.

Νομ. Πατρ. Τὸ Μ. Συμβούλιον δὲν εἶναι ἀρμόδιον ἵνα ἐπιληφθῇ τῆς ἐξετάσεως τῆς αἰτήσεως τοῦ ἐναγόντος πρὸς ἀπόδοσιν τοῦ τέκνου αὐτοῦ ὑπὸ τῆς ἐναγομένης τέως συζύγου αὐτοῦ, περὶ ἧς ἀρμόδιως ἐδίκασε καὶ ἐξέδωκε τὴν ἀπόφασιν αὐτοῦ τὸ Ἐκκλ. Δικαστήριον. Πρακτ. Μ. Σ. 12 Ἰουνίου 1894.

Τὸ πρωτόδικον δικαστήριον τῆς ῥηθείσης Μητροπόλεως Μικτὸν ὄν, ἀναρμόδιως ὅλως ἐπελήφθη τῆς ἐκδικάσεως τῆς ὑποθέσεως ταύτης περὶ διαλύσεως μνηστείας καὶ κατὰ συνέπειαν φύσεως καθαρῶς πνευ-

ματικῆς, ἀπαγομένης συνωδᾷ τῇ σχετικῇ διατάξει τῆς ἀπὸ 31 Ἰανουαρίου 1891 Πατριαρχικῆς καὶ Συνοδικῆς ἐγκυκλίου εἰς τὴν δικαιοδοσίαν καθαρῶς Πνευματικοῦ Δικαστηρίου συγκροτουμένου ἀποκλειστικῶς ἐκ μελῶν ἱερατικῶν ὑπὸ τὴν προεδρίαν τοῦ κατὰ τόπον Μητροπολίτου ἢ τοῦ ἐπιτρόπου αὐτοῦ, κατὰ ταῦτα ἀκυρωτέα ἐστὶν ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις ὡς ἀναρμόδιως ἐκδοθεῖσα. Ἀπόφ. Ι. Σ. 137 καὶ 141 τοῦ 1893, 158 τοῦ 1894, 165, 167, 176, 177 καὶ 178 τοῦ 1895.

Ἀπορριπτέα ἐστὶν ἡ περὶ ἀναρμοδιότητος τοῦ Συμβουλίου ἔνστασις τοῦ ἐφεσιβλήτου, διότι οἱ ἐφεσεῖοντες δὲν κινῶσι ποινικὴν ἀγωγὴν ἐπὶ πλαστότητι, ὅτε καὶ μόνον τὸ παρὸν Δικαστήριον ἤθελεν εἶσθαι ἀναρμόδιον, ἀλλὰ κινῶσιν ἀγωγὴν περὶ ἀκυρώσεως τῆς προσβαλλομένης διαθήκης ὡς πλαστῆς, ἣτις ὑπάγεται εἰς τὴν ἀρμοδιότητα αὐτοῦ, ὅπερ ἐπίσης ἀρμόδιόν ἐστι πρὸς ἐκδίκασιν καὶ τοῦ ἀπὸ τῆς διαθήκης πηγάζοντος δευτερεύοντος ζητήματος τῆς ἐξοφλήσεως αὐτῆς ὑπὸ τῶν ἐφεσειόντων. Ἀπόφ. Μ. Σ. 20 τοῦ 1877.

Τὸ δικαστήριον τοῦτο εἶναι ἀρμόδιον νὰ δικάσῃ τὴν προκειμένην ἀγωγὴν περὶ παραδόσεως τῇ ἐναγούσῃ ὑπὸ τοῦ ἐναγομένου τοῦ εἰς χεῖρας αὐτοῦ ἐγγυητικοῦ, διότι τὸ ἔγγραφον, ὅπερ κατετέθη παρ'

αὐτῷ, ἐσκόπει κυρίως τὴν ἐξασφάλισιν τῆς προικὸς τῆς διαληφθείσης, ὡς σχετιζόμενον δὲ πρὸς τὴν προίκα ὑπάγεται εἰς τὴν ἀρμοδιότητα τοῦ παρόντος δικαστηρίου. Ἀποφ. Μ. Σ. 25 τοῦ 1879.

Πᾶν δικαστήριον ὅπερ κέκληται ἵνα δικάσῃ τὴν οὐσίαν ὑποθέσεώς τινος, αὐτὸ τοῦτο εἶναι καὶ ἀρμοδιον πρὸς ἐκδίκασιν τῶν παρεπομένων αὐτῇ θεμάτων, ἀπορριπτέα δ' οὕτω τυγχάνει ἡ ἐνστάσις περὶ ἀναρμοδιότητος τοῦ Συμβουλίου λόγῳ ὕλης προτεινομένη ὑπὸ τῶν ἐναγομένων ὡς ἐγγυητῶν διὰ χρέος ἐτέρου περὶ πληρωμῆς παντὸς δικαστικοῦ ἐξόδου. Ἀποφ. Μ. Σ. 176 τοῦ 1892 καὶ 285 τοῦ 1890.

Ἡ ἐνστάσις περὶ ἀναρμοδιότητος τοῦ Συμβουλίου ὅπως δικάσῃ τὸ ζήτημα τοῦ ἐγκύρου ἢ μὴ τοῦ γάμου τῶν γονέων τῆς Ε. Ο. καὶ τῆς θυγατρότητος αὐτῆς, ὡς ὑπαγόμενον εἰς τὴν δικαιοδοσίαν τῶν Πνευματικῶν Δικαστηρίων, ἀπορριπτέα ἐστίν διὰ τὸν λόγον ὅτι τοῦτο, κληθὲν ἵνα ἀποφανθῇ ἀρμοδίως περὶ τοῦ κύρους ἢ μὴ τῆς διαθήκης τοῦ Γ. Κ. (πατρὸς αὐτῆς), δικαιούται ἵνα λάβῃ ὑπ' ὄψιν πᾶν παρεμπίπτον καὶ συναφὲς πρὸς τὴν κυρίαν δίκην ζήτημα, ὅσον εἶναι καὶ τὸ προκείμενον καὶ ἐξετάσῃ τὴν γνησιότητα τῶν ἐγγράφων, ἅτινα ἡ Ε. Ο. προσάγει πρὸς στήριξιν τῶν ἰσχυρισμῶν αὐτῆς, ὅτι ἐτελέσθη γάμος μεταξὺ τῶν γονέων αὐτῆς καὶ ὅτι εἶναι νόμι-

μον τέκνον αὐτῶν. Ἀποφ. Μ. Σ. 287 τοῦ 1896.

Συμφώνως πρὸς τὰ προνόμια ἡμῶν εἰς τὰ ἐκκλησιαστικὰ δικαστήρια ἀνήκει ἡ ἐξέτασις πάσης διαφορᾶς πηγαζούσης ἐκ διαθήκης, συνεπῶς δὲ καὶ τῆς ἐνώπιον αὐτοῦ προβαλλομένης πλαστότητος, οὐδεὶς δὲ λόγος συνηγορεῖ ὑπὲρ τῆς παραπομπῆς τῆς ἐν λόγω διαθήκης εἰς τὰ κυβερνητικὰ δικαστήρια. Ἀποφ. Μ. Σ. 287 τοῦ 1896.

Ἡ προκειμένη ὑπόθεσις διαφεύγει ὅλως τὴν ἀρμοδιότητα τοῦ Συμβουλίου τούτου, ὡς οὕσα φύσεως χορηματικῆς καὶ οὐχὶ ἐξ ἐκείνων, ὧν ἡ ἐκδίκασις ἀνάγεται κατὰ τοὺς Κανονισμοὺς εἰς τὴν δικαιοδοσίαν αὐτοῦ, διότι ἡ ἐναγομένη ἐνάγεται ὑπὸ τῆς Ἐπιτροπῆς τῶν Ἀρχιερατικῶν περιουσιῶν οὐχὶ ὡς κληρονόμος τοῦ ἀποβιώσαντος ἀρχιερέως Γάνου καὶ Χώρας, ἀλλ' ὡς κάτοχος ὁμολογιῶν ἐκδεδομένων ἐπ' ὀνόματι αὐτῆς ὑπὸ τούτου, ὧν ἡ ἐνάγουσα ἐπιτροπὴ διεκδικεῖ τὴν κυριότητα ὡς εἰκονικὴν. Ἀπόφ. Μ. Σ. 1 τοῦ 1874.

Αἱ ἀνταγωνικαὶ ἀπαιτήσεις τῶν ἐναγομένων (πενθερῶν) πηγαζοῦσαι ἀπὸ ἐξόδων διατροφῆς καὶ ἀπὸ μετρητῶν δοθέντων εἰς τὸν ἐνάγοντα γαμβρὸν αὐτῶν καὶ διαφόρους τροφοδότας, ἔτι δὲ καὶ ἐκ πραγμάτων κρατούμενων παρὰ τοῦ ἐνάγοντος, διαφεύγουσι τὴν

ἀρμοδιότητα τοῦ δικαστηρίου τούτου. Ἀποφ. Μ. Σ. 18 καὶ 25 τοῦ 1874.

Ἡ περὶ ἀπαγγελίας προσωπικῆς κατὰ τοῦ ἐναγομένου κρατήσεως αἵτησις τῶν ἐναγόντων ἐγένετο ἀναρμοδίως ἐνώπιον τῶν Πατριαρχείων, ὡς ἀφορῶσα τὸν τῆς ἐκτελέσεως τῆς ἀποφάσεως τρόπον. Ἀποφ. Μ. Σ. τοῦ 1874.

Ἡ περὶ ἀποσφραγίσεως τῆς περιουσίας τῆς διαθέτιδος, ἔτι δὲ καὶ ἡ περὶ ἀποζημιώσεως αἵτησις τῶν κληρονόμων αὐτῆς, ὡς ἀφορῶσαι τὸν τρόπον τῆς ἐκτελέσεως, διαφεύγουσι τὴν ἀρμοδιότητα τοῦ δικαστηρίου τούτου. Ἀποφ. Μ. Σ. 23 τοῦ 1874.

Ἡ προκειμένη ὑπόθεσις ἀφορῶσα τὴν θεώρησιν λογαριασμῶν πηγαζόντων ἀπὸ εἰσπράξεως ἐνοικίω ἀνηκόντων εἰς τὰ εἰρημένα σχολεῖα διαφεύγει τὴν ἀρμοδιότητα τοῦ Συμβουλίου. Ἀποφ. Μ. Σ. 11 τοῦ 1875.

Ἡ ἐκδίκασις διαφορᾶς περὶ χρέους διαφεύγει ὅλως τὴν ἀρμοδιότητα τοῦ Συμβουλίου τούτου, ὅπερ κατὰ μὲν τὸ γ' ἄρθρον τοῦ περὶ τῶν καθηκόντων αὐτοῦ Κανονισμοῦ τότε μόνον δικάζει πᾶσαν ἄλλην διαφορὰν ἐκ τῶν μὴ ὑπαγομένων εἰς τὴν δικαιοδοσίαν αὐτοῦ, ὅταν αὕτη παραπεμφθῇ παρὰ τῆς Ὑψ. Πύλης εἰς τὰ Πατριαρχεῖα, κατὰ δὲ τὸ ια' ἄρθρον δικάζει τὰς περὶ κληρονομίας μεταξὺ δύο χριστιανῶν

συμπιπτούσας διενέξεις, ὅταν ἐπίσης κατ' αἵτησιν τῶν ἐναγόντων ἀνατεθῶσιν εἰς τὰ Πατριαρχεῖα. Ἀποφ. Μ. Σ. 83 τοῦ 1887.

Ἡ ἐκδίκασις ὑποθέσεως περιστρεφομένης εἰς ἀπαίτησιν χρημάτων καὶ ὁμολόγων διαφεύγει τὴν ἀρμοδιότητα τοῦ Συμβουλίου τούτου, κατὰ τὸ γ' ἄρθρον τοῦ τὰ καθήκοντα αὐτοῦ διαγράφοντος Κανονισμοῦ. Ἀποφ. Μ. Σ. 120 τοῦ 1888.

Διαφεύγει τὴν ἀρμοδιότητα τοῦ Συμβουλίου ἡ ἐξέτασις καὶ ἡ ἐπιδίκασις τοῦ περὶ ἀποζημιώσεως κεφαλαίου τῆς ἀνταγωγῆς, λόγῳ τῆς ἐπὶ πεντάμηνον πρὸς τῶν ἀντιδίκων κρατήσεως τῆς κλειδῆς τοῦ ἐργαστηρίου τῆς ἐναγομένης, οὗ ἕνεκα ἔμεινε τοῦτο κλειστόν. Ἀποφ. Μ. Σ. 145 τοῦ 1890.

Διαφεύγει τὴν ἀρμοδιότητα τοῦ Συμβουλίου ὁ ἰσχυρισμὸς τοῦ ἐφεσεύοντος ὅτι τὰ ἐν τῇ διαθήκῃ τῆς ἀποθιwasάσης συζύγου αὐτοῦ μνημονευόμενα ἀκίνητα δὲν ἀνήκουσιν εἰς αὐτήν, ὡς ἀγορασθέντα ὑπ' αὐτοῦ. Ἀποφ. Μ. Σ. 148 τοῦ 1890.

Τὰ ἐκκλησιαστικὰ δικαστήρια εἶναι ἀναρμόδια νὰ δικάσωσι περὶ κληρονομίας ἐξ ἀδιαθέτου, ἄκυροι δ' αἱ ἀποφάσεις αὐτῶν. Ἀπόφ. Μ. Σ. 180 τοῦ 1892.

Τὸ τῆς κατασχέσεως ἀντικείμενον διαφεύγει τὴν ἀρμοδιότητα τοῦ παρόντος δικαστηρίου. Ἀπόφ. Μ. Σ. 4 τοῦ 1878 καὶ 172 τοῦ 1892.

Ἡ ἐκδίκασις διαφορᾶς πηγαζούσης ἐκ τῆς ἐκτελέσεως ἀποράσεως πολιτικοῦ δικαστηρίου διαφεύγει τὴν ἀρμοδιότητα τοῦ δικαστηρίου τούτου. Ἀπόφ. Μ. Σ. 221 τοῦ 1894.

Ἀναρμόδιος ὅλως τὸ πρωτόδικον δικαστήριον ἐδίκασεν ἐπὶ διαφορᾶς περὶ κύρους ἢ μὴ πακτώσεως ἀγροῦ ἐξερχομένης τοῦ κύκλου τῆς δικαιοδοσίας αὐτοῦ, ἄκυρος δ' ἐπομένως ἐστὶν ἡ ἀπόφασις αὐτοῦ. Ἀπόφ. Μ. Σ. 4 τοῦ 1873 καὶ 235 τοῦ 1894.

Τὸ Συμβούλιον εἶναι ἀναρμόδιον νὰ δικάσῃ ὑπόθεσιν περὶ ἀπαιτήσεως κτήματος. Ἀπόφ. Μ. Σ. 245 τοῦ 1895.

II. Ἐν ταῖς Ἐπαρχίαις.

Ἀρθ. 335. Τὸ Ἐκκλησιαστικὸν δικαστήριον ἐκάστης Μητροπόλεως ἢ Ἐπαρχίας, δικάζει ὡς πρωτοδικεῖον μὲν περὶ πάσης διαφορᾶς παντός Ὁρθοδόξου Χριστιανοῦ διαμένοντος ἐν τῇ περιφερείᾳ τῆς Μητροπόλεως περὶ συστάσεως, κύρους ἢ μὴ μνηστείας καὶ γάμου καὶ λύσεως αὐτῶν, ὡς καὶ, διαρκοῦντος τοῦ γάμου, περὶ διατροφῆς συζύγων καὶ τέκνων καὶ παραμονῆς τέκνων, ὡς ἔφετεῖον δὲ διὰ τὰς ἀποφάσεις τῶν ὑπὸ τὴν Μητρόπολιν Ἐκκλησιαστικῶν δικαστηρίων περὶ τῶν προμνησθει-

σῶν διαφορῶν τῆς ἀρμοδιότητος αὐτῶν. Ὅδηγ. Ἐκκλ. καὶ Μικτ. Δικ. 10. Ἴδὲ Νομολογίαν κάτωθι τοῦ ἀρθρου 330.

Ἀρθ. 336. Τὸ Ἐκκλησιαστικὸν δικαστήριον ἐκάστης Ἐπισκοπῆς δικάζει ὡς πρωτοδικεῖον περὶ πάσης προλεχθείσης διαφορᾶς τῆς ἀρμοδιότητος τοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ δικαστηρίου τῶν Μητροπόλεων. Ὅδηγ. Ἐκκλ. καὶ Μικτ. Δικ. 10. Ἴδὲ Νομολογίαν κάτωθι τοῦ ἀρθρου 330.

Ἀρθ. 337. Τὸ Μικτὸν Ἐκκλησιαστικὸν Δικαστήριον ἐκάστης Μητροπόλεως ἢ Ἐπαρχίας δικάζει ὡς πρωτοδικεῖον μὲν περὶ πάσης διαφορᾶς ἐκ προικός, προγαμιαίας δωρεᾶς καὶ τραχώματος, περὶ νιοθεσίας καὶ περὶ διορισμοῦ ἐπιτρόπων ἀνηλίκων, μετὰ δὲ τὴν λύσιν τοῦ γάμου περὶ διατροφῆς συζύγων καὶ τέκνων, περὶ παραμονῆς τέκνων καὶ περὶ ἀποζημιώσεως ἐκ λύσεως μνηστείας παντός Ὁρθοδόξου Χριστιανοῦ διαμένοντος ἐν τῇ περιφερείᾳ τῆς Μητροπόλεως, ὡς ἔφετεῖον δὲ διὰ τὰς ἀποφάσεις τῶν ὑπὸ τὴν Μητρόπολιν Μικτῶν Ἐκκλησιαστικῶν δικαστηρίων τῶν Ἐπισκοπῶν περὶ τῶν μνησθέντων θεμάτων τῆς ἀρμοδιότητος τῶν τοιούτων Μικτῶν Ἐκ-

κλησιαστικῶν δικαστηρίων. Ὁδηγ. Ἐκκλ. καὶ Μικτ. Δικ. 11.— Ἴδὲ Νομολογίαν κάτωθι τοῦ ἄρθρου 331.

Ἄρθ. 338. Τὸ Μικτὸν Ἐκκλησιαστικὸν δικαστήριον ἐκάστης ἐπισκοπῆς δικάζει ὡς πρωτοδικεῖον περὶ πάσης προλεχθείσης διαφορᾶς τῆς ἀρμοδιότητος τοῦ Μικτοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ δικαστηρίου τῆς Μητροπόλεως διὰ πάντα Ὁρθόδοξον Χριστιανὸν διαμένοντα ἐν τῇ περιφερείᾳ τῆς Ἐπισκοπῆς. Ὁδηγ. Ἐκκλ. καὶ Μικτ. Δικ. 11. — Ἴδὲ Νομολογίαν κάτωθι τοῦ ἄρθρου 331.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ'.

Περὶ δυσκροτήσεως καὶ ἀπαρτίας τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ Μικτῶν Ἐκκλησιαστικῶν δικαστηρίων τοῦ Οἰκουμένου καὶ Θρόνου Κωνσταντινουπόλεως

Ἄρθ. 339. Ἡ Ἱερὰ Σύνοδος τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου σύγκειται ἐκ τῆς Α. Θ. Παναγιότητος τοῦ Πατριάρχου ὡς Προέδρου ἢ κωλυομένου τούτου ἐκ τοῦ πρώτου τῇ τάξει Συνοδικοῦ Ἀρχιερέως ἢ χηρεύοντος τοῦ Θρόνου ἐκ τοῦ Τοποτηρητοῦ τοῦ Θρόνου, ἐκ 12 Μη-

τροπολιτῶν τοῦ Οἴκου. Πατριαρχείου ἐκλεγόμενων κατὰ τὸν περὶ σχηματισμοῦ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου εἰδικὸν Κανονισμόν καὶ ἐξ ἑνὸς Ἀρχιγραμματέως καὶ ἑνὸς ὑπογραμματέως.

Θεωρεῖται δ' ἐν ἀπαρτία δικαστικῇ, ἂν παρῶσιν ὀκτὼ μέλη συμπεριλαμβανομένου καὶ τοῦ Προέδρου ἢ Προεδρεύοντος καὶ ὁ ἀρχιγραμματεὺς ἢ ὁ ὑπογραμματεὺς. Γεν. Καν. τῶν Πατριαρχείων. Ὁδηγ. Ἐκκλ. καὶ Μικτ. Δικ. 16.

Ἄρθ. 340. Τὸ Ἐκκλησιαστικὸν δικαστήριον τῶν Πατριαρχείων σύγκειται ἐξ ἑνὸς Συνοδικοῦ Ἀρχιερέως διοριζομένου προέδρου παρὰ τῆς Συνόδου, ἐκ τῶν κατὰ καιροὺς Μεγάλου Πρωτοσυγκέλου, Ἀρχιγραμματέως τῆς Συνόδου καὶ Μεγάλου Ἀρχιδιακόνου, ἐξ ἑνὸς ἢ δύο ἀρχιερατικῶν ἢ ἱερατικῶν προϊσταμένων τῶν ἐνοριῶν Κωνσταντινουπόλεως καὶ ἐξ ἑνὸς γραμματέως καὶ ὑπογραμματέως. Θεωρεῖται δ' ἐν ἀπαρτία, ἂν παρῶσι τρία τῶν μελῶν αὐτοῦ συμπεριλαμβανομένου καὶ τοῦ Προέδρου καὶ ὁ γραμματεὺς ἢ ὁ ὑπογραμματεὺς. Ὁδηγ. Ἐκκλ. καὶ Μικτ. Δικ. 13.

Ἄρθ. 341. Τὸ Δ. Ε. Μ. Συμβούλιον σύγκειται ἐξ ὀκτὼ λαϊκῶν μελῶν ἐκλεγόμενων συνφ-

δὰ τῷ εἰδικῷ κανονισμῷ αὐτοῦ καὶ ἐκ 4 Συνοδικῶν Ἀρχιερέων διοριζομένων ὑπὸ τῆς Συνόδου, ὧν ὁ ἀνώτερος τὴν τάξιν καὶ προεδρεῖα τοῦ Συμβουλίου, καὶ ἐκ δύο γραμματέων ἥτοι Α. καὶ Β. — Θεωρεῖται δ' ἐν ἀπαρτία, ἂν παρῶσιν ὅκτὼ μέλη συμπεριλαμβανομένου καὶ τοῦ Προέδρου. Καν. Μικτ. Συμβουλ. ἄρθ. 9. — Ὅδηγ. Ἑκκλ. καὶ Μικτ. Δικ. 25.

Ἄρθ. 342. Τὸ Ἑκκλησιαστικὸν δικαστήριον τῶν Μητροπόλεων ἢ Ἐπισκοπῶν καὶ Ἐξαρχιῶν σύγκειται ἐκ τοῦ Μητροπολίτου ἢ Ἐπισκόπου ἢ Ἐξάρχου ὡς προέδρου ἢ τοῦ αντιπροσώπου του ὡς Προεδρεύοντος, ἐκ τεσσάρων κληρικῶν μελῶν ἢ Ἱερέων καὶ ἑνὸς γραμματέως διοριζομένου ὑπὸ τοῦ προέδρου. Θεωρεῖται δ' ἐν ἀπαρτία, ἂν παρῶσι δύο μέλη καὶ ὁ Πρόεδρος καὶ ὁ γραμματεὺς αὐτοῦ. Ὅδηγ. Ἑκκλ. καὶ Μικτ. Δικ. 22.

Ἄρθ. 343. Τὸ Ἑκκλησιαστικὸν Μικτὸν δικαστήριον τῶν Μητροπόλεων, Ἐπισκοπῶν καὶ Ἐξαρχιῶν σύγκειται ἐκ τοῦ Μητροπολίτου, Ἐπισκόπου ἢ Ἐξάρχου ὡς Προέδρου ἢ τοῦ αντιπροσώπου των ὡς Προεδρεύοντος, ἐκ τεσσάρων λαϊκῶν μελῶν ἐκλεγομένων εἰδικῶς ἐπὶ τούτῳ καὶ ἑξ ἑνὸς γραμματέως διοριζομένου

ὑπὸ τοῦ Μητροπολίτου ἢ Ἐπισκόπου ἢ Ἐξάρχου. Θεωρεῖται δ' ἐν ἀπαρτία, ἅμα παρῶσι δύο μέλη καὶ ὁ Πρόεδρος καὶ ὁ γραμματεὺς αὐτοῦ. Ὅδηγ. Ἑκκλ. καὶ Μικτ. Δικ. 24.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Δ'.

Περί συγκροτήσεως καὶ ἀπαρτίας τῶν Ἑκκλησιαστικῶν καὶ Μικτῶν Ἑκκλησιαστικῶν δικαστηρίων τῶν λοιπῶν τριῶν Ὁρθόδοξων Πατριαρχείων.

Ἄρθ. 341. Ἀμφότερα τὰ δικαστήρια τούτων συγκροτοῦνται συνωδᾶ τοῖς εἰδικοῖς Κανονισμοῖς ἢ ἐθίμοις αὐτῶν.

ΤΙΤΛΟΣ XVIII.

ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΠΑΡΑ ΤΟΙΣ ΤΕΣΣΑΡΣΙ ΠΑΤΡΙΑΡΧΕΙΟΙΣ ΤΗΣ ΟΡΘΟΔΟΞΟΥ ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΙΣΧΥΟΝΤΩΝ ΝΟΜΩΝ.

Ἄρθ. 342. Τὰ Ἑκκλησιαστικά καὶ Μικτὰ Ἑκκλησιαστικά δικαστήρια τῶν κλημάτων τοῦτε Οἰκοιμενικοῦ Θρόνου καὶ τῶν λοιπῶν τριῶν Ὁρθόδοξων Πατριαρχείων ἐν τῇ Ὀθω-

μανικῇ Αὐτοκρατορία δικάζουσι συμφώνως πρὸς τὰς ἐν τῇ ἐξαβίβλῳ τοῦ Ἀρμενοπούλου καὶ τοῖς Βασιλικοῖς, τῷ Κώδικι, τοῖς Πανδέκταις, καὶ ταῖς Νεαραῖς περιεχομένας διατάξεις, οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ κατὰ τὰ ἔθνη τὰ ἀδιακόπως καὶ ὁμοιομόρφως ἐφαρμοζόμενα ἀπὸ μακρῶν χρόνων καὶ τὰς ἐν ἐκάστῳ Θρόνῳ κύρου νόμου ἐχούσας ἐκκλησιαστικὰς διατάξεις, ἐν αἷς εἰσι διὰ τὸν Θρόνον Κωνσταντινουπόλεως καὶ αἱ ὁδηγίαι. Ὁδηγ. Ἐκκλ. καὶ Μικτ. δικ.β.

Ἄρθ. 343. Τί ἐστὶ νόμος καὶ ἔθνηον. ἰδὲ ἐν Παραρτήματι. Βασ. (21) 1. ἀπ' ἀρχῆς μέχρι τέλους αὐτοῦ.

Ἄρθ. 344. Τίς ἐστὶν ἡ σημασία λέξεων τινῶν οἷον: τίς, τροφή, στρωμνή, νύμφη, γυνή, προῖγμα, σφραγιστήριος δακτύλιος, δαπάναι ἀναγκαῖαι, τέρψεως, ὠφέλιμοι, καρποί, ἐγγύτερος, χρήματα, υἱός, δικαιώματα, τέκνα, ἐσθής, παῖς, πενθερός, ἐνιαύσιος, παῖδες, μεγάλη ἀμέλεια, χήρα, στῆλαι, εἰκόνες ἰδὲ παράρτημα Βασ. (2. 1) 2 ἀπ' ἀρχῆς μέχρι τέλους αὐτοῦ.

Ἄρθ. 345. Τίνες εἰσι διάφοροι κανόνες τοῦ δικαίου. ἰδὲ παράρτημα Βασ. (2. 1) 3. ἀπ' ἀρχῆς μέχρι τέλους αὐτοῦ.